

eul_wid: npw-aa

Χαρίτων ὁ Ἀφροδισιεύς · Chariton of Aphrodisias

On Chaerea and Callirhoe

Περὶ Χαιρέου καὶ Καλλιρρόης

Period: *Ῥωμαϊκή* Roman
Dialect: *Κοινή* Koine
Domain: *Μυθιστορία* Fiction
Format: *Πεζός* Prose

- 1.1.1 Χαρίτων Ἀφροδισιεύς, Ἀθηναγόρου τοῦ ῥήτορος ὑπογραφεύς, πάθος ἐρωτικὸν ἐν Συρακούσαις γενόμενον διηγήσομαι. Ἑρμοκράτης ὁ Συρακοσίων στρατηγός, οὗτος ὁ νικήσας Ἀθηναίους, εἶχε θυγατέρα Καλλιρόην τοῦνομα, θαυμαστόν τι χρῆμα παρθένου καὶ ἄγαλμα τῆς ὅλης Σικελίας.
- 1.1.2 ἦν γὰρ τὸ κάλλος οὐκ ἀνθρώπινον ἀλλὰ θεῖον, οὐδὲ Νηρηΐδος ἢ Νύμφης τῶν ὀρειῶν ἀλλ' αὐτῆς Ἀφροδίτης Παρθένου. φηί γ' ἡ μὲν δὲ τοῦ παραδόξου θεάματος πανταχοῦ διέτρεχε καὶ μνηστῆρες κατέρρεον εἰς Συρακούσας, δυνάσται τε καὶ παῖδες τυράννων, οὐκ ἐκ Σικελίας μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐξ Ἰταλίας καὶ Ἡπείρου καὶ ἔθνων γ' τῶν ἐν Ἡπείρῳ.
- 1.1.3 ὁ δὲ Ἔρως γ' ζεῦ γ' ἰδίῳ ἠθέλησε συμπλέξαι. Χαιρέας γάρ τις ἦν μειράκιον εὖ γ' ἄν μορφον, πάντων γ' ὑπέρτερον, οἷον Ἀχιλῆος γ' ἡλέα καὶ Νιρέα καὶ Ἱππόλυτον καὶ Ἀλκιβιάδην γ' πλάσται γ' τε καὶ γ' γραφεῖς ἄπο δεικνύουσι, πατὴρ Ἀρίστωνος τὰ δευτέρα ἐν Συρακούσαις μετὰ Ἑρμοκράτην φερομένου. γ' καὶ τις ἦν ἐν αὐτοῖς πολιτικὸς φθόνος γ' ὥστε ἡθάρτων ἂν πᾶσιν ἢ ἀλλήλοις ἐκήδευσαν.
- 1.1.4 φιλόνηκος δέ ἐστιν ὁ Ἔρως καὶ χαίρει τοῖς παραδόξοις κατορθώμασιν· ἐζήτησε δὲ τοιόνδε τὸν καιρόν. Ἀφροδίτης γ' ἐορτὴ δημοτελής, καὶ πᾶσαι σχεδὸν γ' αἱ γυναῖκες ἀπὸ γ' λθόν γ' εἰς τὸν νεῶν.
- 1.1.5 τέως δὲ μὴ προῖοι γ' ὡς τὴν Καλλι γ' ῥοὴν προ γ' ἡγάγεν ἢ μήτηρ, <τοῦ πατρὸς> κε γ' λεύσαντος προσκυνῆσαι τὴν θεόν. τότε δὲ Χαιρέας γ' ἀπὸ τῶν γ' γυμνασίων ἐβάδιζεν οἴκαδε στίλβων ὥσπερ ἀστήρ· ἐπήνθει γὰρ αὐτοῦ τῷ γ' λαμπρ γ' ὡς τοῦ προ γ' σώπου τὸ γ' ἐρύθημα τῆς παλαιστρας ὥσπερ ἀργύρῳ χρυσός.
- 1.1.6 ἐκ τύχης οὖν περὶ τινὰ γ' καμπὴν στενωτέραν γ' συν γ' ἀντ γ' ὦ γ' ντεσ γ' περιέπεσον ἀλλήλοις, τοῦ θεοῦ πολιτευσαμένου τήνδε τὴν γ' <συνοδίαν> ἵνα ἐκά <τερος τῷ> ἑτέρ <ω> γ' ῥοφθῇ. ταχέως οὖν πάθος ἐρωτικὸν ἀντέδωκαν ἀλλή γ' λοις τοῦ κάλλους <τῇ εὐ> γενεῇ <α> συνελθόντες. Ὁ μὲν γ' οὖν Χαιρέας οἴκαδε μετὰ τοῦ τραύματος γ' μόλις ἀπῆει, καὶ ὥσπερ τις <ἄριστος> γ' ἐν πολέμῳ τρωθεὶς γ' καιρίαν, καὶ καταπεσεῖν μὲν αἰδούμενος, στήναι δὲ μὴ δύν γ' ἄμεν γ' ος.
- 1.1.7 γ' ἡ δὲ γ' παρθένος τῆς Ἀφροδίτης τοῖς ποσὶ προσέπεσε καὶ καταφιλοῦσα, “σύ μοι, δέσπ γ' οἶνα” εἶπε, “δὸς ἄνδρα τοῦτον ὅν ἔδει γ' ξας.

- 1.1.8 " νύξ ἐπῆλθεν ἀμφοτέροις δεινὴ· τὸ γὰρ πῦρ ἐξεκαίετο. Ἦ δεινότερον δ' ἔπασχεν ἡ παρθένος διὰ τὴν σιωπὴν, αἰδουμένη κατάφωρος γενέσθαι. Χαί ῥέας δὲ νεανίᾳς εὐφυῆς καὶ μεγαλὸφρων, ἥδη τοῦ σώματος αὐτῷ φθίνοντος, ἀπετόλμησεν εἰπεῖν πρὸς τοὺς γονεῖς ὅτι ἐρᾷ καὶ οὐ βιώσεται τοῦ Καλλιρόης γάμου μὴ τυχών.
- 1.1.9 ἐστέναξεν ὁ πατὴρ ἀκούσας καὶ "οἶχη δὴ μοι, τέκνον" <ἔφη>· "δῆλον γάρ ἐστιν ὅτι Ἑρμοκράτης οὐκ ἂν δοίῃ σοὶ τὴν θυγατέρα τοσούτους ἔχων μνηστῆρας πλουσίους καὶ βασιλεῖς. οὐκ οὐδὲ πειραῖσθαί σε δεῖ, μὴ φανερώς ὑβρισθῶμεν." εἶθ' ὁ μὲν πατὴρ παρεμυθεῖτο τὸν παῖδα, τῷ δὲ ἠϋξέτο τὸ κακὸν ὥστε μὴδὲ ἐπὶ τὰς συνήθεις προῖεναι διατριβάς.
- 1.1.10 ἐπόθει δὲ τὸ γυμνάσιον Χαιρέαν καὶ ὥσπερ ἔρημον ἦν. ἐφίλει γὰρ αὐτὸν ἡ νεολαία. πολυπραγμονοῦντες δὲ τὴν αἰτίαν ἔμαθον τῆς νόσου, καὶ ἔλεος πάντας εἰσῆει μειρακίου καλοῦ κινδυνεύοντος ἀπολέσθαι διὰ πάθος ψυχῆς εὐφυοῦς. Ἐνέστη νόμιμος ἐκκλησία.
- 1.1.11 συγκαθεσθεῖς οὖν ὁ δῆμος τοῦτο πρῶτον καὶ μὲν ὄνον ἐβόα· "καλὸς Ἑρμοκράτης, μέγας στρατηγός, σῶζε Χαιρέαν· τοῦτο πρῶτον τῶν τροπαίων. ἡ πόλις μνηστεύεται τοὺς γάμους σήμερον ἀλλήλων ἀξίων.
- 1.1.12 " τίς ἂν μηνύσειε τὴν ἐκκλησίαν ἐκείνην, ἥς ὁ Ἑρως ἦν δημαγωγός; ἀνὴρ δὲ φιλόπατρις Ἑρμοκράτης ἀντειπεῖν οὐκ ἠδυνήθη τῇ πόλει δεομένη. κατανεύσαντος δὲ αὐτοῦ πᾶς ὁ δῆμος ἐξεπήδησε τοῦ θεάτρου, καὶ οἱ μὲν νέοι ἀπήρσαν ἐπὶ Χαιρέαν, ἡ βουλή δὲ καὶ οἱ ἄρχοντες ἠκολούθουν Ἑρμοκράτει· παρήσαν δὲ καὶ αἱ γυναῖκες αἱ Συρακοσίων ἐπὶ τὴν οἰκίαν νυμφαγωγῶσαι.
- 1.1.13 ὑμέναιος ἦδeto κατὰ πᾶσαν τὴν πόλιν· μεστὰ δὲ αἱ ῥῦμαι στεφάνων, λαμπάδων· ἐρραίνετο τὰ πρόθυρα οἴνῳ καὶ μύροις. ἥδιον ταύτην <τὴν> ἡμέραν ἤγαγον οἱ Συρακοῖσι τῆς τῶν ἐπινικίων.
- 1.1.14 ἡ δὲ παρθένος οὐδὲν εἰδυῖα τούτων ἔρριπτο ἐπὶ τῆς κοίτης ἐγκεκαλυμμένη, κλαίουσα καὶ σιωπῶσα. προσελθοῦσα δὲ ἡ τροφὸς τῇ κλίνῃ "τέκνον" εἶπε, "διανίστασο, πάρεστι γὰρ ἡ εὐκταιοτάτη πᾶσιν ἡμῖν ἡμέρα· ἡ πόλις σε νυμφαγωγεῖ." Τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ· οὐ γὰρ ἦδει, τίτι γὰρ μεῖται αἱ. ἄφρονος εὐθύς ἦν καὶ σκότος αὐτῆς τῶν ὀφθαλμῶν κατεχύθη καὶ ὀλίγου δεῖν ἐξέπνευσεν· ἐδόκει δὲ τοῦτο τοῖς ὁρῶσιν αἰδώς.
- 1.1.15 ἐπεὶ δὲ ταχέως ἐκόσμησαν αὐτὴν αἱ θεραπαινίδες, τὸ πλῆθος ἐπὶ τῶν θυρῶν ἀπέλιπον· οἱ δὲ γονεῖς τὸν νυμφίον εἰσήγαγον πρὸς τὴν παρθένον. ὁ μὲν οὖν Χαιρέας προσδραμὼν αὐτὴν κατεφίλει, Καλλιρόη δὲ γνωρίσασα τὸν ἐρώμενον, ὥσπερ τι λύχνου φῶς ἥδη σβεννύμενον ἐπιχυθέντος ἐλαίου πάλιν ἀνέλαμψε καὶ μεῖζων ἐγένετο καὶ κρείττων.
- 1.1.16 ἐπεὶ δὲ προῆλθεν εἰς τὸ δημόσιον, θάμβος ὅλον τὸ πλῆθος κατέλαβεν, ὥσπερ Ἀρτέμιδος ἐν ἐρημίᾳ κυνηγέταις ἐπιστάσης· πολλοὶ δὲ τῶν παρόντων καὶ προσεκύνησαν. πάντες δὲ Καλλιρόην μὲν ἐθαύμαζον, Χαιρέαν δὲ ἐμακάριζον. τοιοῦτον ὕμνουσι ποιηταὶ τὸν Θετίδος γάμον ἐν Πηλῳ γεγονέναι. πλὴν καὶ ἐνταῦθα τις εὐρέθη βάσκανος δαίμων, ὥσπερ ἐκεῖ φασὶ τὴν Ἑριν. Οἱ γὰρ μνηστῆρες ἀποτυχόντες τοῦ γάμου λύπην ἐλάμβανον μετ' ὀργῆς.
- 1.2.1 τέως οὖν μαχόμενοι πρὸς ἀλλήλους ὠμονόησαν τότε, διὰ δὲ τὴν ὁμόνοιαν, ὑβρίσθαι δοκοῦντες, συνήλθον εἰς βουλευτήριον κοινόν· ἐστρατολόγει δὲ αὐτοὺς ἐπὶ τὸν κατὰ Χαιρέου πόλεμον ὁ Φθόνος. καὶ πρῶτος ἀναστὰς νεανίας τις Ἰταλιώτης, υἱὸς τοῦ Ῥηγίνων τυράννου, τοιαῦτα ἔλεγεν· "εἰ μὲν τις ἐξ ἡμῶν ἔγνημεν, οὐκ ἂν ὠργίσθην, ὥσπερ <γὰρ> ἐν τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶσιν ἓνα δεῖ νικῆσαι τῶν ἀγωνισαμένων· ἐπεὶ δὲ παρευδοκίμησεν ἡμᾶς ὁ μὴδὲν ὑπὲρ <τοῦ> γάμου πονήσας, οὐ φέρω τὴν ὕβριν.
- 1.2.3

ἡμεῖς δὲ ἐτάκημεν αὐλείοις θύραις προσαγρυπνοῦντες καὶ κολακεύοντες τίτθας καὶ θεραπαινίδας καὶ δῶρα πέμποντες τροφοῖς. πόσον χρόνον δεδουλεύκαμεν; καί, τὸ πάντων χαλεπώτατον, ὡς ἀντεραστὰς ἀλλήλους ἐμισήσαμεν. ὁ δὲ πόρνος καὶ πένης καὶ μηδενὸς κρείττων βασιλέων ἀγωνισαμένων αὐτὸς ἀκονιτὶ τὸν στέφανον ἤρατο.

- 1.2.4 ἀλλὰ ἀνόνητον αὐτῷ γενέσθω τὸ ἄθλον καὶ τὸν γάμον θάνατον τῷ νυμφίῳ ποιήσωμεν.” Πάντες οὖν ἐπήνεσαν, μόνος δὲ ὁ Ἀκραγαντίνων τύραννος ἀντεῖπεν. “οὐκ εὐνοία δὲ” εἶπε “τῇ πρὸς Χαιρέαν κωλύω τὴν ἐπιβουλήν, ἀλλὰ ἀσφαλεστέρω τῷ λογισμῷ μέμνησθε γὰρ ὅτι Ἑρμοκράτης οὐκ ἔστιν εὐκαταφρόνητος ὥστε ἀδύνατος ἡμῖν πρὸς αὐτὸν ἢ ἐκ τοῦ φανεροῦ μάχη, κρείττων δὲ ἢ μετὰ τέχνης· καὶ γὰρ τὰς τυραννίδας πανουργία μᾶλλον ἢ βία κτώμεθα.
- 1.2.5 χειροτονήσατε ἐμὲ τοῦ πρὸς Χαιρέαν πολέμου στρατηγόν· ἐπαγγέλλομαι διαλύσειν τὸν γάμον· ἐφοπλιῷ γὰρ αὐτῷ Ζηλοτυπίαν, ἣτις σύμμαχον λαβοῦσα τὸν Ἑρωτα μέγα τι κακὸν διαπράζεται· Καλλιρόη μὲν οὖν εὐσταθὴς καὶ ἄπειρος κακοήθους ὑποψίας, ὁ δὲ Χαιρέας, οἷα δὴ γυμνασίους ἐντραφεὶς καὶ νεωτερικῶν ἀμαρτημάτων οὐκ ἄπειρος, δύναται ῥαδίως ὑποπτεύσας ἐμπεσεῖν εἰς νεωτερικὴν ζηλοτυπίαν· ἔστι δὲ καὶ προσελθεῖν ἐκείνῳ ῥᾶον καὶ λαλῆσαι.
- 1.2.6 ” Πάντες ἔτι λέγοντος αὐτοῦ τὴν γνώμην ἐπεψήφισαντο καὶ τὸ ἔργον ἐνεχείρισαν ὡς ἀνδρὶ πᾶν ἱκανῷ μηχανήσασθαι. τοιαύτης οὖν ἐπινοίας ἐκεῖνος ἤρξατο. Ἑσπέρα μὲν ἦν, ἦκε δὲ ἀγγέλλων τις ὅτι Ἀρίστων ὁ πατὴρ Χαιρέου πεσὼν ἀπὸ κλίμακος ἐν ἀγρῷ πάνυ ὀλίγας ἔχει τοῦ ζῆν τὰς ἐλπίδας.
- 1.3.1 ὁ δὲ Χαιρέας ἀκούσας, καίτοι φιλοπάτωρ ὢν, ὅμως ἐλυπήθη πλεον ὅτι ἔμελλεν ἀπελεύσεσθαι μόνος· οὐ γὰρ οἷόν τε ἦν ἐξάγειν ἤδη τὴν κόρην.
- 1.3.2 ἐν δὲ τῇ νυκτὶ ταύτῃ φανερώς μὲν οὐδεὶς ἐτόλμησεν ἐπικωμάσαι, κρύφα δὲ καὶ ἀδήλως ἐπελθόντες σημεῖα κώμου ἡσυχῇ κατέλιπον· ἐστεφάνωσαν τὰ πρόθυρα, μύροις ἔρραναν, οἶνου πηλὸν ἐποίησαν, δᾶδας ἔρριψαν ἡμικαύστους. Διέλαμψεν ἡμέρα, καὶ πᾶς ὁ παριῶν εἰστήκει κοινῷ τινι πολυπραγμοσύνης πάθει· Χαιρέας δὲ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ῥᾶον ἐσχηκότος ἔσπευδε πρὸς τὴν γυναῖκα.
- 1.3.3 ἰδὼν δὲ τὸν ὄχλον πρὸ τῶν θυρῶν τὸ μὲν πρῶτον ἐθαύμασεν· ἐπεὶ δὲ ἔμαθε τὴν αἰτίαν, ἐνθουσιῶν εἰστρέχει· καταλαβὼν δὲ τὸν θάλαμον ἔτι κεκλεισμένον, ἤρασσε μετὰ σπουδῆς.
- 1.3.4 ἐπεὶ δὲ ἀνέωξεν ἡ θεραπαινίς, ἐπιπεσὼν τῇ Καλλιρόῃ τὴν ὀργὴν μετέβαλεν εἰς λύπην καὶ περιρρηξάμενος ἔκλαιε. πυνθανομένης δὲ τί γέγονεν, ἄφωνος ἦν, οὔτε ἀπιστεῖν οἷς εἶδεν οὔτε πιστεύειν οἷς οὐκ ἤθελε δυνάμενος.
- 1.3.5 ἀπορουμένου δὲ αὐτοῦ καὶ τρέμοντος ἡ γυνὴ μηδὲν ὑπονοοῦσα τῶν γεγονότων ἰκέτευσεν εἰπεῖν τὴν αἰτίαν τοῦ χόλου· ὁ δὲ ὑφαίμοις τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ παχεῖ τῷ φθέγματι “κλαίω” φησὶ “τὴν ἑμαυτοῦ τύχην, ὅτι μου ταχέως ἐπελάθου,” καὶ τὸν κῶμον ὠνείδισεν.
- 1.3.6 ἡ δὲ οἷα θυγάτηρ στρατηγοῦ καὶ φρονήματος πλήρης πρὸς τὴν ἄδικον διαβολὴν παρωξύνθη καὶ “οὐδεὶς ἐπὶ τὴν πατρώαν οἰκίαν ἐκώμασεν” εἶπε, “τὰ δὲ σὰ πρόθυρα συνήθη τυχόν ἐστι τοῖς κώμοις, καὶ τὸ γεγαμηκέναι σε λυπεῖ τοὺς ἐραστάς.” ταῦτα εἰποῦσα ἀπεστράφη καὶ συγκαλυψαμένη δακρύων ἀφῆκε πηγάς.
- 1.3.7 εὐκολοὶ δὲ τοῖς ἐρῶσιν αἱ διαλλαγαὶ καὶ πᾶσαν ἀπολογίαν ἡδέως ἀλλήλων προσδέχονται. μεταβαλλόμενος οὖν ὁ Χαιρέας ἤρξατο κολακεύειν, καὶ ἡ γυνὴ ταχέως αὐτοῦ τὴν μετάνοιαν ἡσπάζετο. ταῦτα μᾶλλον ἐξέκαυσε τὸν ἥρωτα, καὶ οἱ ἀμφοτέρων αὐτῶν γονεῖς μακαρίους αὐτοὺς ὑπελάμβανον τὴν τῶν τέκνων ὁρῶντες ὁμόνοιαν. Ὁ δὲ Ἀκραγαντίνος διαπεπτωκυίας αὐτῷ τῆς πρώτης τέχνης ἤπτετο λοιπὸν ἐνεργεστέρας <καὶ> κατεσκεύασέ τι τοιοῦτον.

1.4.1

ἦν αὐτῷ παράσιτος στωμύλος καὶ πάσης χάριτος ὁμιλητικῆς ἔμπλεως. τοῦτον ἐκέλευσεν ὑποκριτὴν ἔρωτος γενέσθαι. τὴν ἄβραν γὰρ τῆς Καλλιρόης καὶ τιμιωτάτην τῶν θεραπαινίδων πρὸ πάντων φίλην ἐποίει.

1.4.2 μόλις οὖν ἐκεῖνος πλὴν ὑπηγάγετο τὴν μείρακα μεγάλαις δωρεαῖς τῷ τε λέγειν ἀπάγξασθαι μὴ τυχῶν τῆς ἐπιθυμίας. γυνὴ δὲ εὐάλωτόν ἐστιν, ὅταν ἐρᾶσθαι δοκῇ. ταῦτ' οὖν προκατασκευασάμενος ὁ δημιουργὸς τοῦ δράματος ὑποκριτὴν ἕτερον ἐξηῦρεν, οὐκέτι ὁμοίως εὐχαριν, ἀλλὰ πανοῦργον καὶ ἀξιόπιστον λαλήσαι.

1.4.3 τοῦτον προδιδάξας ἃ χρὴ πράττειν καὶ λέγειν, ὑπέπεμψεν ἀγνώτα τῷ Χαιρέα. προσελθὼν δὲ ἐκεῖνος αὐτῷ περὶ τὰς παλαιστράς ἀλύνοντι “κάμοι” φησὶν “υἱὸς ἦν, ὦ Χαιρέα, σὸς ἡλικιώτης, πάνυ σε θαυμάζων καὶ φιλῶν, ὅτε ἔζη. τελευτήσαντος δὲ αὐτοῦ σὲ υἱὸν ἐμαυτοῦ νομίζω, καὶ γὰρ εἶ κοινὸν ἀγαθὸν πάσης Σικελίας εὐτυχῶν.

1.4.4 δὸς οὖν μοι σχολάζοντα σεαυτὸν καὶ ἀκούσῃ μεγάλα πράγματα ὅλῳ τῷ βίῳ σου διαφέροντα.” Τοιούτοις ῥήμασιν ὁ μισθὸς ἐκεῖνος ἄνθρωπος τοῦ μειρακίου τὴν ψυχὴν ἀνακουφίσας καὶ μεστὸν ποιήσας ἐλπίδος καὶ φόβου καὶ πολυπραγμοσύνης, δεομένου λέγειν ὥκνει καὶ προεφασίζετο μὴ εἶναι τὸν καιρὸν ἐπιτήδειον τὸν παρόντα, δεῖν δὲ ἀναβολῆς καὶ σχολῆς μακροτέρας.

1.4.5 ἐνέκειτο μᾶλλον ὁ Χαιρέας, ἥδη τι προσδοκῶν βαρύτερον· ὁ δὲ ἐμβαλὼν αὐτῷ τὴν δεξιὰν ἀπῆγεν εἰς τι χωρίον ἡρεμαῖον, εἶτα συναγαγὼν τὰς ὀφρῦς καὶ ὅμοιος γενόμενος λυπουμενῶ, μικρὸν δέ τι καὶ δακρύσας, “ἀδῶς μὲν” εἶπεν, “ὦ Χαιρέα, σκυθρωπὸν σοι πρᾶγμα μηνύω καὶ πάλαι βουλόμενος εἰπεῖν ὥκνουν· ἐπεὶ δὲ ἥδη φανερώς ὑβρίζῃ καὶ θρυλλεῖται πανταχοῦ τὸ δεινόν, οὐχ ὑπομένω σιωπᾶν· φύσει τε γὰρ μισοπόνηρός εἰμι καὶ σοὶ μάλιστα εὔνους.

1.4.6 γίνωσκε τοίνυν μοιχευομένην σου τὴν γυναῖκα, καὶ ἵνα τούτῳ πιστεύσης, ἔτοιμος ἐπ' αὐτοφώρῳ τὸν μοιχὸν δεικνύειν.” “Ὡς φάτο· τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα, ἀμφοτέρῃσι δὲ χερσὶν ἐλὼν κόνιν αἰθαλόεσσας χεύατο κὰκ κεφαλῆς, χαρίεν δ' ἦσχυνε πρόσωπον. Ἐπὶ πολὺ μὲν οὖν ἀχανὲς ἔκειτο, μήτε τὸ στόμα μήτε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπᾶραι δυνάμενος· ἐπεὶ δὲ φωνὴν οὐχ ὁμοίαν μὲν ὀλίγην δὲ συνελέξατο, “δυστυχῇ μὲν” εἶπεν “αἰτῷ παρὰ σοῦ χάριν αὐτόπτης γενέσθαι τῶν ἐμῶν κακῶν· ὅμως δὲ δεῖξον, ὅπως εὐλογώτερον ἐμαυτὸν ἀνέλω· Καλλιρόης γὰρ καὶ ἀδικούσης φείσομαι.

1.4.7 ” “προσποίησαι” φησὶν “ὥς εἰς ἀγρὸν ἀπιέναι, βαθείας δὲ ἐσπέρας παραφύλαττε τὴν οἰκίαν· ὄψει γὰρ εἰσιόντα τὸν μοιχόν.

1.4.8 ” Συνέθεντο ταῦτα, καὶ ὁ μὲν Χαιρέας πέμψας (οὐ γὰρ αὐτὸς ὑπέμεινεν οὐδὲ εἰσελθεῖν) “ἄπειμι” φησὶν “εἰς ἀγρόν.” ὁ δὲ κακοήθης ἐκεῖνος καὶ διάβολος συνέταττε τὴν σκηνήν.

1.4.9 ἐσπέρας οὖν ἐπιστάσης ὁ μὲν ἐπὶ τὴν κατασκοπὴν ἦλθεν, ὁ δὲ τὴν ἄβραν τῆς Καλλιρόης διαφθείρας ἐνέβαλεν εἰς τὸν στενωπὸν, ὑποκρινόμενος μὲν τὸν λαθραίοις ἔργοις ἐπιχειρεῖν προαιρούμενον, πάντα δὲ μηχανώμενος ἵνα μὴ λάθοι. κόμην εἶχε λιπαρὰν καὶ βοστρύχους μύρων ἀποπνέοντας, ὀφθαλμοὺς ὑπογεγραμμένους, ἱμάτιον μαλακόν, ὑπόδημα λεπτόν· δακτύλιοι βαρεῖς ὑπέστιλβον. εἶτα πολὺ περιβλεψάμενος τῇ θύρᾳ προσῆλθε, κρούσας δὲ ἐλαφρῶς τὸ εἰωθὸς ἔδωκε σημεῖον. ἡ δὲ θεράπεινα καὶ αὐτὴ περίφοβος ἡρέμα παρανοΐξασα καὶ λαβομένη τῆς χειρὸς εἰσήγαγε.

1.4.10 ταῦτα θεασάμενος Χαιρέας οὐκέτι κατέσχευεν ἀλλὰ εἰσέδραμεν ἐπ' αὐτοφώρῳ τὸν μοιχὸν ἀναιρήσων.

1.4.11

ὁ μὲν οὖν παρὰ τὴν αὐλῆιον θύραν ὑποστὰς εὐθὺς ἐξῆλθεν, ἡ δὲ Καλλιρόη ἐκάθητο ἐπὶ τῆς κλίνης ζητοῦσα Χαιρέαν καὶ μηδὲ λύχνον ἄψασα διὰ τὴν λύπην· ψόφου δὲ ποδῶν γενομένου πρώτη τοῦ ἀνδρὸς ἦσθετο τὴν ἀναπνοὴν καὶ χαίρουσα αὐτῷ προσέδραμεν.

- 1.4.12 ὁ δὲ φωνὴν μὲν οὐκ ἔσχεν ὥστε λοιδορήσασθαι, κρατούμενος δὲ ὑπὸ τῆς ὀργῆς ἐλάκτισε προσιούσαν. εὐστόχως οὖν ὁ πούς κατὰ τοῦ διαφράγματος ἐνεχθεὶς ἐπέσχε τῆς παιδὸς τὴν ἀναπνοήν, ἐρριμμένην δὲ αὐτὴν αἱ θεραπαινίδες βαστάσασαι κατέκλιναν ἐπὶ τὴν κοίτην. Καλλιρόη μὲν οὖν ἄφωνος καὶ ἄπνους ἐπέκειτο νεκρᾶς εἰκόνα πᾶσι παρέχουσα, Φήμη δὲ ἄγγελος τοῦ πάθους καθ' ὅλην τὴν πόλιν διέτρεχεν, οἰμωγὴν ἐγείρουσα διὰ τῶν στενωπῶν ἄχρι τῆς θαλάττης· καὶ πανταχόθεν ὁ θρῆνος ἠκούετο, καὶ τὸ πρᾶγμα ἐώκει πόλεως ἀλώσει.
- 1.5.1 Χαιρέας δὲ ἔτι τῷ θυμῷ ζέων δι' ὅλης νυκτὸς ἀποκλείσας ἑαυτὸν ἐβασάνιζε τὰς θεραπαινίδας, πρῶτην δὲ καὶ τελευταίαν τὴν ἄβραν. ἔτι δὲ καιομένων καὶ τεμνομένων αὐτῶν ἔμαθε τὴν ἀλήθειαν.
- 1.5.2 τότε ἔλεος αὐτὸν εἰσῆλθε τῆς ἀποθανούσης καὶ ἀποκεῖναι μὲν ἑαυτὸν ἐπεθύμει, Πολύχαρμος δὲ ἐκώλυε, φίλος ἐξάριτος, τοιοῦτος οἷον Ὀμηρος ἐποίησε Πάτροκλον Ἀχιλλέως. ἡμέρας δὲ γενομένης οἱ ἄρχοντες ἐκλήρουν δικαστήριον τῷ φονεῖ, διὰ τὴν πρὸς Ἑρμοκράτην τιμὴν ἐπισπεύδοντες τὴν κρίσιν.
- 1.5.3 ἀλλὰ καὶ ὁ δῆμος ἅπας εἰς τὴν ἀγορὰν συνέτρεχεν, ἄλλων ἄλλα κεκραγόντων· ἐδημοκόπουν δὲ οἱ τῆς μνηστείας ἀποτυχόντες καὶ ὁ Ἀκραγαντίνος ὑπὲρ ἅπαντας, λαμπρός τε καὶ σοβαρός, οἷον διαπραξάμενος ἔργον ὃ μηδεὶς ἂν προσεδόκησε. συνέβη δὲ πρᾶγμα καινὸν καὶ ἐν δικαστηρίῳ μηδεπώποτε πραχθέν· ῥηθείσης γὰρ τῆς κατηγορίας ὁ φονεὺς μετρηθέντος αὐτῷ τοῦ ὕδατος ἀντὶ τῆς ἀπολογίας αὐτοῦ κατηγόρησε πικρότερον καὶ πρῶτος τὴν καταδικάζουσιν ψῆφον ἤνεγκεν, οὐδὲν εἰπὼν τῶν πρὸς τὴν ἀπολογίαν δικαίων, οὐ τὴν διαβολήν, οὐ τὴν ζηλοτυπίαν, οὐ τὸ ἀκούσιον, ἀλλὰ ἔδειτο πάντων “δημοσίᾳ με καταλεύσατε· ἀπεστεφάνωσα τὸν δῆμον.
- 1.5.5 φιλάνθρωπόν ἐστιν ἂν παραδῶτέ με δημίῳ. τοῦτο ὥφειλον παθεῖν, εἰ καὶ θεραπαινίδα Ἑρμοκράτους ἀπέκτεινα. τρόπον ζητήσατε κολάσεως ἀπόρρητον. χεῖρονα δέδρακα ἱεροσύλων καὶ πατροκτόνων. μὴ θάψητέ με, μὴ μιάνητε τὴν γῆν, ἀλλὰ τὸ ἀσεβὲς καταποντώσατε σῶμα.” Ταῦτα λέγοντος θρῆνος ἐξεργάγη, καὶ πάντες ἀφέντες τὴν νεκρὰν τὸν ζῶντα ἐπένθουν.
- 1.5.6 Ἑρμοκράτης συνηγόρησε Χαιρέᾳ πρῶτος. “ἐγὼ” φησὶν “ἐπίσταμαι τὸ συμβὰν ἀκούσιον. βλέπω τοὺς ἐπιβουλεύοντας ἡμῖν. οὐκ ἐφησθήσονται δυσὶ νεκροῖς, οὐδὲ λυπήσω τεθνεῶσαν τὴν θυγατέρα.
- 1.5.7 ἤκουσα λεγούσης αὐτῆς πολλάκις ὅτι αὐτῆς μᾶλλον θέλει Χαιρέαν ζῆν. παύσαντες οὖν τὸ περισσὸν δικαστήριον ἐπὶ τὸν ἀναγκαῖον ἀπίωμεν τάφον. μὴ παραδῶμεν χρόνῳ τὴν νεκράν, μηδὲ ἄμορφον τῇ παρολκῇ ποιήσωμεν τὸ σῶμα. θάψωμεν Καλλιρόην ἔτι καλήν.” Οἱ μὲν οὖν δικασταὶ τὴν ἀπολύουσιν ψῆφον ἔθεσαν, Χαιρέας δὲ οὐκ ἀπέλυνεν ἑαυτόν, ἀλλὰ ἐπεθύμει θανάτου καὶ πάσας ὁδοὺς ἐμηχανᾶτο τῆς τελευτῆς.
- 1.6.1 Πολύχαρμος δὲ ὁρῶν ἄλλως ἀδύνατον ἑαυτῷ τὴν σωτηρίαν “προδότα” φησὶ “τῆς νεκρᾶς, οὐδὲ θάψαι Καλλιρόην περιμένεις; ἄλλοτρίαις χερσὶ τὸ σῶμα πιστεύεις; καιρὸς ἐστὶ σοι νῦν ἐνταφίων ἐπιμελεῖσθαι πολυτελείας καὶ τὴν ἐκκομιδὴν κατασκευάσαι βασιλικήν.
- 1.6.2 ” ἔπεισεν οὗτος ὁ λόγος ἐνέβαλε γὰρ φιλοτιμίαν καὶ φροντίδα. τίς ἂν οὖν ἀπαγγεῖλαι δύναίτο κατ' ἀξίαν τὴν ἐκκομιδὴν ἐκείνην; κατέκειτο μὲν Καλλιρόη νυμφικὴν ἐσθῆτα περικειμένη καὶ ἐπὶ χρυσηλάτου κλίνης μείζων τε καὶ κρείττων, ὥστε πάντες εἵκαζον αὐτὴν Ἀριάδνῃ καθευδούσῃ.
- 1.6.3 προήεσαν δὲ τῆς κλίνης πρῶτοι μὲν οἱ Συρακοσίων ἵππεῖς αὐτοῖς ἵπποις κεκοσμημένοι· μετὰ τούτους ὀπλῖται φέροντες σημεῖα τῶν Ἑρμοκράτους τροπαίων· εἴτα ἡ βουλὴ καὶ ἐν μέσῳ ὁ

δῆμος, πάντες Ἑρμοκράτην δορυφοροῦντες. ἐφέρετο δὲ καὶ Ἀρίστων ἔτι νοσῶν, θυγατέρα καὶ κυρίαν Καλλιρόην ἀποκαλῶν. ἐπὶ τούτοις αἱ γυναῖκες τῶν πολιτῶν μελανεῖμονες· εἴτα πλοῦτος ἐνταφίων βασιλικός· πρῶτος μὲν ὁ τῆς φερνῆς χρυσός τε καὶ ἄργυρος· ἐσθίητων κάλλος καὶ κόσμος (συνέπεμψε δὲ Ἑρμοκράτης πολλὰ ἐκ τῶν λαφύρων)· συγγενῶν τε δωρεαὶ καὶ φίλων.

- 1.6.4 τελευταῖος ἐπηκολούθησεν ὁ Χαιρέου πλοῦτος· ἐπεθύμει γάρ, εἰ δυνατὸν ἦν, πᾶσαν τὴν οὐσίαν συγκαταφλέξει τῇ γυναικί.
- 1.6.5 ἔφερον δὲ τὴν κλίνην οἱ Συρακοσίων ἔφηβοι, καὶ ἐπηκολούθει τὸ πλῆθος. τούτων δὲ θρηνοῦντων μάλιστα Χαιρέας ἠκούετο. ἦν δὲ τάφος μεγαλοπρεπῆς Ἑρμοκράτους πλησίον τῆς θαλάσσης, ὥστε καὶ τοῖς πόρρωθεν πλέουσι περίβλεπτος εἶναι· τοῦτον ὥσπερ θησαυρὸν ἐπλήρωσεν ἡ τῶν ἐνταφίων πολυτέλεια. τὸ δὲ δοκοῦν εἰς τιμὴν τῆς νεκρᾶς γεγονέναι μειζόνων πραγμάτων ἐκίνησεν ἀρχήν. Θήρων γάρ τις ἦν, πανοῦργος ἄνθρωπος, ἐξ ἀδικίας πλέων τὴν θάλασσαν καὶ ληστὰς ἔχων ὑφορμοῦντας τοῖς λιμέσιν ὀνόματι πορθμείου, πειρατήριον συγκροτῶν.
- 1.7.1 οὗτος τῇ ἐκκομιδῇ παρατυχῶν ἐπωφθάλμισε τῷ χρυσῷ καὶ νύκτωρ κατακλινεῖς οὐκ ἐκοιμᾶτο λέγων πρὸς ἑαυτὸν “ἀλλὰ ἐγὼ κινδυνεύω μαχόμενος τῇ θαλάσῃ καὶ τοὺς ζῶντας ἀποκτείνων ἔνεκα λημμάτων μικρῶν, ἐξὸν πλουτῆσαι παρὰ μιᾶς νεκρᾶς; ἀνερρίφθω κύβος· οὐκ ἀφήσω τὸ κέρδος.
- 1.7.2 τίνας δ’ οὖν ἐπὶ τὴν πρᾶξιν στρατολογήσω; σκέψαι, Θήρων, τίς ἐπιτήδειος ὦν οἶδας. Ζηνοφάνης ὁ Θούριος; συνετὸς μὲν ἀλλὰ δειλός. Μένων ὁ Μεσσήνιος; τολμηρὸς μὲν ἀλλὰ προδότης.
- 1.7.3 ” ἐπεξιὼν δὲ τῷ λογισμῷ καθέκαστον ὥσπερ ἄργυρογνώμων, πολλοὺς ἀποδοκιμάσας, ὅμως ἔδοξέ τινας ἐπιτηδείους. ἔωθεν οὖν διατρέχων εἰς τὸν λιμένα, ἕκαστον αὐτῶν ἀνεζήτηι. εὗρε δὲ ἐνίους μὲν ἐν πορνείοις, οὓς δ’ ἐν καπηλείοις, οἵκεῖον στρατὸν τοιοῦτῳ στρατηγῷ.
- 1.7.4 φήσας οὖν ἔχειν τι διαλεχθῆναι πρὸς αὐτοὺς ἀναγκαῖον, κατόπιν τοῦ λιμένος ἀπήγαγε καὶ τούτων ἥρξατο τῶν λόγων· “ἐγὼ θησαυρὸν εὐρὺν ὑμᾶς κοινωνοὺς εἰλόμην ἐξ ἀπάντων· οὐ γάρ ἐστιν ἐνὸς τὸ κέρδος, οὐδὲ πόνου πολλοῦ δεόμενον, ἀλλὰ μία νύξ δύναται ποιῆσαι πάντας ἡμᾶς πλουσίους. οὐκ ἄπειροι δ’ ἐσμὲν τοιούτων ἐπιτηδευμάτων, ἃ παρὰ μὲν τοῖς ἀνόητοις ἀνθρώποις ἔχει διαβολήν, ὠφέλειαν δὲ τοῖς φρονίμοις δίδωσι.
- 1.7.5 ” συνῆκαν εὐθύς ὅτι ληστεῖαν ἢ τυμβωρυχίαν ἢ ἱεροσυλίαν καταγγέλλει, καὶ “παῦσαι” ἔφασαν ” <ἀναπαίθων> τοὺς πεπεισμένους ἤδη καὶ μόνον μῆνυε τὴν πρᾶξιν, καὶ τὸν καιρὸν μὴ παραπολλύωμεν.
- 1.7.6 ” ὁ δὲ Θήρων ἔνθεν ἐλὼν “ἐωράκατε” φησὶ ” <τὸν> χρυσὸν καὶ ἄργυρον τῆς νεκρᾶς. οὗτος ἡμῶν τῶν ζώντων δικαιότερον γένοιτ’ ἂν. δοκεῖ δὴ μοι νυκτὸς ἀνοῖξαι τὸν τάφον, εἴτα ἐνθεμένους τῷ κέλῃτι, πλεύσαντας ὅποι ποτ’ ἂν φέρῃ τὸ πνεῦμα διαπωλῆσαι τὸν φόρτον ἐπὶ ξένης.” ἤρесе. “νῦν μὲν οὖν” φησὶ “τρέπεσθε ἐπὶ τὰς συνήθεις διατριβάς· βαθείας δὲ ἐσπέρας ἕκαστος ἐπὶ τὸν κέλῃτα κατίτω κομίζων οἰκοδομικὸν ὄργανον.” Οὗτοι μὲν δὴ ταῦτα ἔπραττον· τὰ δὲ περὶ Καλλιρόην δεινότεραν ἄλλην ἐλάμβανε παλιγγενεσίαν, καὶ τινος ἀφέσεως ταῖς ἀπολειφθείσαις ἀναπνοαῖς ἐκ τῆς ἀσιτίας ἐγγενομένης, μόγισ καὶ κατ’ ὀλίγον ἀνέπνευσεν· ἔπειτα κινεῖν ἥρξατο κατὰ μέλη τὸ σῶμα, διανοίγουσα δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αἴσθησιν ἐλάμβανεν ἐγειρομένης ἐξ ὕπνου καὶ ὡς συγκαθεύδοντα Χαιρέαν ἐκάλεσεν.
- 1.8.2 ἐπεὶ δὲ οὔτε ὁ ἀνὴρ οὔτε αἱ θεραπαινίδες ἤκουον, πάντα δὲ ἦν ἐρημία καὶ σκότος, φρίκη καὶ τρόμος τὴν παῖδα κατελάμβανεν οὐ δυναμένην τῷ λογισμῷ συμβαλεῖν τὴν ἀλήθειαν. μόλις δὲ

ἀνεγειρομένη στεφάνων προσήψατο καὶ ταινιῶν· ψόφον ἐποίει χρυσοῦ τε καὶ ἀργύρου· πολλὴ δὲ ἦν ἀρωμάτων ὁσμή.

1.8.3 τότ' οὖν ἀνεμνήσθη τοῦ λακτίσματος καὶ τοῦ δι' ἐκεῖνο πτώματος, μόγις δὲ καὶ ἐκ τῆς ἀγωνίας ἐνόησε τάφον. ἔρρηξεν οὖν φωνήν, ὅσῃν ἐδύνατο “ζῶ” βοῶσα, καὶ “βοηθεῖτε.” ἐπεὶ δὲ πολλάκις αὐτῆς κεκραγυίας οὐδὲν ἐγένετο πλέον, ἀπήλπισεν ἔτι τὴν σωτηρίαν καὶ ἐνθεῖσα τοῖς γόνασι τὴν κεφαλὴν ἐθρήνει λέγουσα “οἷμοι τῶν κακῶν· ζῶσα κατώρυγμαι μηδὲν ἀδικοῦσα καὶ ἀποθνήσκω θάνατον μακρόν.

1.8.4 ὑγιαίνουσάν με πενθοῦσι. τίνα τίς ἄγγελον πέμψει; ἄδικε Χαιρέα, μέμφομαί σε οὐχ ὅτι με ἀπέκτεινας, ἀλλ' ὅτι με ἔσπευσας ἐκβαλεῖν τῆς οἰκίας. οὐκ ἔδει σε ταχέως θάψαι Καλλιρόην οὐδ' ἄληθῶς ἀποθανοῦσαν. ἀλλ' ἤδη τάχα τι βουλευή περὶ γάμου.” Κἀκεῖνη μὲν ἐν ποικίλοις ἦν ὁδυρμοῖς· ὁ δὲ Θήρων φυλάξας αὐτὸ τὸ μεσονύκτιον ἀψοφητὶ προσήει τῷ τάφῳ, κούφως ταῖς κώπαις ἀπτόμενος τῆς θαλάσσης.

1.9.1 ἐκβαίνων δὲ πρῶτος ἐπέταξε τὴν ὑπηρεσίαν <τὸν τρόπον> τοῦτον.

1.9.2 τέσσαρας μὲν ἀπέστειλεν ἐπὶ κατασκοπὴν, εἴ τινες προσίοιεν εἰς τὸν τόπον, εἰ μὲν δύναιτο, φονεύειν· εἰ δὲ μή, συνθήματι μηνύειν τὴν ἄφιξιν αὐτῶν· πέμπτος δὲ αὐτὸς προσήει τῷ τάφῳ. τοὺς δὲ λοιποὺς (ἦσαν γὰρ οἱ σύμπαντες ἐκκαίδεκα) μένειν ἐπὶ τοῦ κέλητος ἐκέλευσε καὶ τὰς κώπας ἔχειν ἐπτερωμένας, ἵνα, ἐάν τι αἰφνίδιον συμβαίνει, ταχέως τοὺς ἀπὸ γῆς ἀρπάσαντες ἀποπλεύσωσιν.

1.9.3 ἐπεὶ δὲ μοχλοὶ προσηνέχθησαν καὶ σφοδροτέρα πληγὴ πρὸς τὴν ἀνάρρηξιν τοῦ τάφου, τὴν Καλλιρόην κατελάμβανεν ὁμοῦ πάντα, φόβος, χαρά, λύπη, θαυμασμός, ἐλπίς, ἀπιστία. “πόθεν ὁ ψόφος; ἄρά τις δαίμων κατὰ νόμον κοινὸν τῶν ἀποθνησκόντων ἐπ' ἐμὲ παραγίνεται τὴν ἀθλίαν; ἢ ψόφος οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ φωνὴ καλούντων με τῶν ὑποχθονίων πρὸς αὐτοῦς; τυμβωρύχους μᾶλλον εἰκὸς εἶναι· καὶ γὰρ τοῦτό μου ταῖς συμφοραῖς προσετέθη· πλοῦτος ἄχρηστος νεκρῷ.

1.9.4 ” ταῦτα ἔτι λογιζομένης αὐτῆς προύβαλε τὴν κεφαλὴν ὁ ληστής καὶ κατὰ μικρὸν εἰσεδύετο. Καλλιρόη δὲ αὐτῷ προσέπεσε, βουλομένη δεηθῆναι· κἀκεῖνος φοβηθεὶς ἐξεπήδησε. τρέμων δὲ πρὸς τοὺς ἐταίρους ἐφθέγγατο “φεύγωμεν ἐντεῦθεν· δαίμων γάρ τις φυλάττει τὰ ἔνδον καὶ εἰσελθεῖν ἡμῖν οὐκ ἐπιτρέπει.” κατεγέλασε Θήρων, δειλὸν εἰπὼν καὶ νεκρότερον τῆς τεθνεώσης.

1.9.5 εἶτα ἐκέλευσεν ἄλλον εἰσελθεῖν. ἐπεὶ δὲ οὐδεὶς ὑπέμενεν, αὐτὸς εἰσῆλθε προβαλλόμενος τὸ ξίφος. λάμψαντος δὲ τοῦ σιδήρου, δείσασα ἡ Καλλιρόη μὴ φονευθῇ, πρὸς τὴν γωνίαν ἐξέτεινεν ἑαυτὴν κἀκεῖθεν ἰκέτευε, λεπτὴν ἀφεῖσα φωνήν, “ἐλέησον, ὅστις ποτ' εἶ, τὴν οὐκ ἐλεηθεῖσαν ὑπὸ ἀνδρὸς οὐδὲ γονέων· μὴ ἀποκτείνῃς ἣν σέσωκας.

1.9.6 ” μᾶλλον ἐθάρσησεν ὁ Θήρων καὶ οἷς δεινὸς ἀνὴρ ἐνόησε τὴν ἀλήθειαν· ἔστη δὲ σύννους καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐβουλεύσατο κτεῖναι τὴν γυναῖκα, νομίζων ἐμπόδιον ἔσεσθαι τῆς ὅλης πράξεως· ταχεῖα δὲ διὰ τὸ κέρδος ἐγένετο μετάνοια καὶ πρὸς αὐτὸν εἶπεν “ἔστω καὶ αὕτη τῶν ἐνταφίων μέρος· πολὺς μὲν ἄργυρος ἐνταῦθα, πολὺς δὲ χρυσός, τούτων δὲ πάντων τὸ τῆς γυναικὸς τιμιώτερον κάλλος.

1.9.7 ” λαβόμενος οὖν τῆς χειρὸς ἐξήγαγεν αὐτήν, εἶτα καλέσας τὸν συνεργὸν “ἰδοὺ” φησὶν “ὁ δαίμων ὃν ἐφοβοῦ· καλὸς γε ληστής φοβηθεὶς καὶ γυναῖκα. σὺ μὲν οὖν φύλαττε ταύτην· θέλω γὰρ αὐτὴν ἀποδοῦναι τοῖς γονεῦσιν· ἡμεῖς δὲ ἐκφέρωμεν τὰ ἔνδον ἀποκεείμενα, μηκέτι μηδὲ τῆς νεκρᾶς αὐτὰ τηρούσης.” Ἐπεὶ δὲ ἐνέπλησαν τὸν κέλητα τῶν λαφύρων, ἐκέλευσεν ὁ Θήρων τὸν φύλακα μικρὸν ἀποστῆναι μετὰ τῆς γυναικὸς· εἶτα βουλὴν προέθηκε περὶ αὐτῆς.

1.10.1

ἐγένοντο δὲ αἱ γινῶμαι διάφοροι καὶ ἀλλήλαις ὑπεναντίαι.

- 1.10.2 πρῶτος γάρ τις εἶπεν “ἐφ’ ἕτερα μὲν ἤλθομεν, ὧ συστρατιῶται, βέλτιον δὲ τὸ παρὰ τῆς Τύχης ἀποβέβηκε· χρησώμεθα αὐτῷ· δυνάμεθα γὰρ ἀκινδύνως εἰργάσθαι. δοκεῖ δὴ μοι τὰ μὲν ἐντάφια κατὰ χώραν ἔαν, ἀποδοῦναι δὲ τὴν Καλλιρόην ἀνδρὶ καὶ πατρί, φήσαντας ὅτι προσωρμίσθημεν τῷ τόπῳ κατὰ συνήθειαν ἀλιευτικὴν, ἀκούσαντες δὲ φωνὴν ἠνοίξαμεν κατὰ φιλανθρωπίαν, ἵνα σώσωμεν τὴν ἔνδον ἀποκεκλεισμένην.
- 1.10.3 ὀρκίσωμεν δὲ τὴν γυναῖκα πάντα ἡμῖν μαρτυρεῖν. ἡδέως δὲ ποιήσει χάριν ὀφείλουσα τοῖς εὐεργέταις δι’ ὧν ἐσώθη. πόσης οἴεσθε χαρᾶς ἐμπλήσομεν τὴν ὅλην Σικελίαν; πόσας ληψόμεθα δωρεάς; ἅμα δὲ καὶ πρὸς ἀνθρώπους δίκαια καὶ πρὸς θεοὺς ὅσια ταῦτα ποιήσομεν.” Ἔτι δὲ αὐτοῦ λέγοντος ἕτερος ἀντεῖπεν “ἄκαιρε καὶ ἀνόητε, νῦν ἡμᾶς κελεύεις φιλοσοφεῖν; ἄρα γε τὸ τυμβωρυχεῖν ἡμᾶς ἐποίησε χρηστούς; ἐλεήσομεν ἢν οὐκ ἠλέησεν ἴδιος ἀνὴρ ἀλλὰ ἀπέκτεινεν; οὐδὲν γὰρ ἡδίκηκεν ἡμᾶς ἀλλὰ ἀδικήσει τὰ μέγιστα.
- 1.10.5 πρῶτον μὲν γάρ, ἂν ἀποδῶμεν αὐτὴν τοῖς προσήκουσιν, ἄδηλον ἢν ἔξουσι γνώμην περὶ τοῦ γεγονότος, καὶ ἀδύνατον μὴ ὑποπτευθῆναι τὴν αἰτίαν δι’ ἣν ἤλθομεν ἐπὶ τὸν τάφον. ἐὰν δὲ καὶ χαρίσωνται τὴν τιμωρίαν ἡμῖν οἱ τῆς γυναικὸς συγγενεῖς, ἀλλ’ οἱ ἄρχοντες καὶ ὁ δῆμος αὐτὸς οὐκ ἀφήσει τυμβωρύχους ἄγοντας κατ’ αὐτῶν τὸ φορτίον· οὐδὲ γὰρ ἀκίνδυνον βίον ζῶμεν.
- 1.10.6 τάχα δὲ τις ἐρεῖ λυσιτελέστερον εἶναι πωλῆσαι τὴν γυναῖκα· τιμὴν γὰρ εὐρήσει διὰ τὸ κάλλος. ἔχει δὲ καὶ τοῦτο κίνδυνον. ὁ μὲν γὰρ χρυσὸς οὐκ ἔχει φωνήν, οὐδὲ ὁ ἄργυρος ἐρεῖ πόθεν αὐτὸν εἰλήφαμεν. ἔξεστιν ἐπὶ τούτοις πλάσασθαι τι διήγημα.
- 1.10.7 φορτίον δὲ ἔχον ὀφθαλμούς τε καὶ ὦτα καὶ γλῶσσαν τίς ἂν ἀποκρύψει δύναιτο; καὶ γὰρ οὐδὲ ἀνθρώπινον τὸ κάλλος, ἵνα λάθωμεν. ὅτι ‘δούλην’ ἐροῦμεν; τίς αὐτὴν ἰδὼν τούτῳ πιστεύσει; φονεύσωμεν οὖν αὐτὴν ἐνθάδε, καὶ μὴ περιάγωμεν καθ’ αὐτῶν τὸν κατηγορον.” Πολλῶν δὲ τούτοις συντιθεμένων οὐδετέραν γνώμην Θήρων ἐπεψήφισε.
- 1.10.8 “σὺ μὲν γάρ” εἶπε “κίνδυνον ἐπάγεις, σὺ δὲ κέρδος ἀπολλύεις. ἐγὼ δὲ ἀποδώσομαι τὴν γυναῖκα μᾶλλον ἢ ἀπολέσω· πωλουμένη μὲν γὰρ σιγήσει διὰ τὸν φόβον, πραθεῖσα δὲ κατηγορεῖται τῶν μὴ παρόντων. ἀλλ’ ἐμβαίνετε· πλέωμεν· ἤδη γὰρ ἐστὶ πρὸς ἡμέραν.” Ἀναχθεῖσα δὲ ἡ ναὺς ἐφέρετο λαμπρῶς.
- 1.11.1 οὐδὲ γὰρ ἐβιάζοντο πρὸς κύμα καὶ πνεῦμα τῷ μὴ προκεῖσθαι τίνα πλοῦν ἴδιον αὐτοῖς, ἀλλ’ ἅπας ἄνεμος οὐριος αὐτοῖς ἐδόκει καὶ κατὰ πρύμναν εἰστήκει. Καλλιρόην δὲ παρεμυθεῖτο Θήρων, ποικίλαις ἐπινοαῖς πειρώμενος ἀπατᾶν.
- 1.11.2 ἐκεῖνη δὲ ἠσθάνετο τὰ καθ’ ἑαυτῆς καὶ ὅτι ἄλλως ἐσώθη· προσεποιεῖτο δὲ μὴ νοεῖν, ἀλλὰ πιστεύειν, δεδοικυῖα μὴ ἄρα καὶ ἀνέλωσιν αὐτὴν ὡς ὀργιζομένην. εἰποῦσα δὲ μὴ φέρειν τὴν θάλασσαν, ἐγκαλυψαμένη καὶ δακρύσασα “σὺ μὲν” ἔφη, “πάτερ, ἐν ταύτῃ τῇ θαλάσῃ τριακοσίας ναῦς Ἀθηναίων κατεναυμάχησας, ἥρπασε δέ σου τὴν θυγατέρα κέλης μικρὸς καὶ οὐδὲν μοι βοηθεῖς. ἐπὶ ξένην ἄγομαι γῆν καὶ δουλεύειν με δεῖ τὴν εὐγενῆ· τάχα δὲ ἀγοράσει τις τὴν Ἑρμοκράτους θυγατέρα δεσπότης Ἀθηναῖος.
- 1.11.3 πόσῳ μοι κρεῖττον ἢν ἐν τάφῳ κεῖσθαι νεκράν· πάντως ἂν μετ’ ἐμοῦ Χαιρέας ἐκηδεύθῃ· νῦν δὲ καὶ ζῶντες καὶ ἀποθανόντες διεζεύχθημεν.” Ἡ μὲν οὖν ἐν τοιούτοις ἦν ὀδυρμοῖς, οἱ δὲ λησταὶ νήσους μικρὰς καὶ πόλεις παρέπλεον· οὐ γὰρ ἦν τὰ φορτία πενήτων, ἐζήτουν δὲ πλουσίου ἀνδρας.
- 1.11.4 ὠρμίσαντο δὲ καταντικρὺ τῆς Ἀττικῆς ὑπὸ τινι χηλῇ· πηγὴ δὲ ἦν αὐτόθι πολλοῦ καὶ καθαροῦ νάματος καὶ λειμῶν εὐφυῆς.
- 1.11.5

ἔνθα τὴν Καλλιρόην προαγαγόντες φαιδρύνεσθαι καὶ ἀναπαύσασθαι κατὰ μικρὸν ἀπὸ τῆς θαλάσσης ἡξίωσαν, διασώζειν θέλοντες αὐτῆς τὸ κάλλος· μόνοι δὲ ἐβουλευόντο ὅποι χρὴ τὸν στόλον ὀρμῆσαι. καὶ τις εἶπεν “Ἀθῆναι πλησίον, μεγάλη καὶ εὐδαίμων πόλις. ἐκεῖ πλῆθος μὲν ἐμπόρων εὐρήσομεν, πλῆθος δὲ πλουσίων. ὥσπερ γὰρ ἐν ἀγορᾷ τοὺς ἄνδρας οὕτως ἐν Ἀθήναις τὰς πόλεις ἔστιν ἰδεῖν.

- 1.11.6 ” ἔδόκει δὴ πᾶσι καταπλεῖν εἰς Ἀθήνας, οὐκ ἤρεσκε δὲ Θήρωνι τῆς πόλεως ἡ περιεργία· “μόνοι γὰρ ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε τὴν πολυπραγμοσύνην τῶν Ἀθηναίων; δῆμός ἐστι λάλος καὶ φιλόδικος, ἐν δὲ τῷ λιμένι μυρίοι συκοφάνται πεύσσονται τίνες ἐσμέν καὶ πόθεν ταῦτα φέρομεν τὰ φορτία. ὑποψία καταλήψεται πονηρὰ τοὺς κακοήθεις.
- 1.11.7 ” Ἀρειος πάγος εὐθὺς ἐκεῖ καὶ ἄρχοντες τυράννων βαρύτεροι. μᾶλλον Συρακουσίων Ἀθηναίους φοβηθῶμεν. χωρίον ἡμῖν ἐπιτήδειόν ἐστιν Ἴωνία, καὶ γὰρ πλοῦτος ἐκεῖ βασιλικὸς ἐκ τῆς μεγάλης Ἀσίας ἄνωθεν ἐπιρρέων καὶ ἄνθρωποι τρυφῶντες καὶ ἀπράγμονες· ἐλπίζω δὲ τινὰς αὐτόθεν εὐρήσειν καὶ γνωρίμους.” ὕδρευσάμενοι δὴ καὶ λαβόντες ἀπὸ τῶν παρουσῶν ὀλκάδων ἐπισιτισμὸν ἔπλεον εὐθὺ Μιλήτου, τριταῖοι δὲ κατήχθησαν εἰς ὄρμον ἀπέχοντα τῆς πόλεως σταδίους ὀγδοήκοντα, εὐφρέστατον εἰς ὑποδοχὴν.
- 1.12.1 ” Ἐνθα δὲ Θήρων κώπας ἐκέλευσεν ἐκφέρειν καὶ μονὴν ποιεῖν τῇ Καλλιρῳῃ καὶ πάντα παρέχειν εἰς τρυφήν. ταῦτα δὲ οὐκ ἐκ φιλανθρωπίας ἔπραττεν ἀλλ’ ἐκ φιλοκερδίας, ὥς ἔμπορος μᾶλλον ἢ ληστής. αὐτὸς δὲ διέδραμεν εἰς ἄστὺ παραλαβὼν δύο τῶν ἐπιτηδείων. εἴτα φανερώς μὲν οὐκ ἐβουλευέτο ζητεῖν τὸν ὠνητὴν οὐδὲ περιβόητον τὸ πρᾶγμα ποιεῖν, κρύφα δὲ καὶ διὰ χειρὸς ἔσπευδε τὴν πρᾶσιν. δυσδιάθετον δὲ ἀπέβαινε· οὐ γὰρ ἦν τὸ κτῆμα πολλῶν οὐδὲ ἐνὸς τῶν ἐπιτυχόντων, ἀλλὰ πλουσίου τινὸς καὶ βασιλέως, τοῖς δὲ τοιούτοις ἐφοβεῖτο προσιέναι.
- 1.12.2 γινομένης οὖν διατριβῆς μακροτέρας οὐκέτι φέρειν ὑπέμενε τὴν παρολκὴν· νυκτὸς δὲ ἐπελθούσης καθεύδειν μὲν οὐκ ἐδύνατο, ἔφη δὲ πρὸς αὐτὸν “ἀνόητος, ὦ Θήρων, εἴ· ἀπολέλοιπας γὰρ ἤδη τοσαύταις ἡμέραις ἄργυρον καὶ χρυσὸν ἐν ἐρημίᾳ, ὥς μόνος ληστής.
- 1.12.3 οὐκ οἶδας ὅτι τὴν θάλασσαν καὶ ἄλλοι πλέουσι πειραταί; ἐγὼ δὲ καὶ τοὺς ἡμετέρους φοβοῦμαι μὴ καταλιπόντες ἡμᾶς ἀποπλεύσωσιν· οὐ δῆπου γὰρ τοὺς δικαιοτάτους ἐστρατολόγησας, ἵνα σοὶ τὴν πίστιν φυλάττωσιν, ἀλλὰ τοὺς πονηροτάτους ἄνδρας ὧν ἦδεις.
- 1.12.4 νῦν μὲν οὖν” εἶπεν “ἐξ ἀνάγκης κάθειδε, ἡμέρας δὲ ἐπιστάσης διαδραμὼν ἐπὶ τὸν κέλῃτα ῥῖψον εἰς θάλασσαν τὴν ἄκαιρον καὶ περιττὴν σοὶ γυναῖκα καὶ μηκέτι φορτίον ἐπάγου δυσδιάθετον.
- 1.12.5 ” κοιμηθεὶς δὲ ἐνύπνιον εἶδε κεκλεισμένας τὰς θύρας. ἔδοξεν οὖν αὐτῷ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐπισχεῖν. οἷα δὲ ἀλύων ἐπὶ τινος ἐργαστηρίου καθῆστο, ταραχώδης παντάπασιν τὴν ψυχὴν.
- 1.12.6 ἐν δὲ τῷ μεταξὺ παρῇει πλῆθος ἀνθρώπων ἐλευθέρων τε καὶ δούλων, ἐν μέσοις δὲ αὐτοῖς ἀνὴρ ἡλικία καθεστώς, μελανειμονῶν καὶ σκυθρωπός. ἀναστὰς οὖν ὁ Θήρων (περίεργον γὰρ ἀνθρώπου φύσις) ἐπυνθάνετο ἐνὸς τῶν ἐπακολουθούντων “τίς οὗτος;” ὁ δὲ ἀπεκρίνατο “ξένος εἶναί μοι δοκεῖς ἢ μακρόθεν ἦκειν, ὃς ἀγνοεῖς Διονύσιον πλούτῳ καὶ γένει καὶ παιδείᾳ τῶν ἄλλων Ἰώνων ὑπερέχοντα, φίλον τοῦ μεγάλου βασιλέως.
- 1.12.7 ” “διατί τοίνυν μελανειμονεῖ;” “τέθνηκε γὰρ αὐτοῦ ἡ γυνὴ ἥς ἦρα.” ἔτι μᾶλλον εἶχετο τῆς ὁμιλίας ὁ Θήρων, εὐρηκὼς ἄνδρα πλούσιον καὶ φιλογύναιον. οὐκέτ’ οὖν ἀνῆκε τὸν ἄνδρα ἀλλ’ ἐπυνθάνετο “τίνα χώραν ἔχεις παρ’ αὐτῷ;” κάκεῖνος ἀπεκρίνατο “διοικητὴς εἰμι τῶν ὅλων, τρέφω δὲ αὐτῷ καὶ τὴν θυγατέρα, παιδίον νήπιον, μητρὸς ἀθλίας πρὸ ὥρας ὀρφανόν.
- 1.12.8 ” [Θήρων] “τί σὺ καλῇ;” “Λεωνᾶς.” “εὐκαίρως” φησὶν, “ὦ Λεωνᾶ, <σοὶ> συνέβαλον. ἔμπορός εἰμι καὶ πλέω νῦν ἐξ Ἰταλίας, ὅθεν οὐδὲν οἶδα τῶν ἐν Ἴωνίᾳ. γυνὴ δὲ Συβαρῖτις,

εὐδαιμονεστάτη τῶν ἐκεῖ, καλλίστην ἄβραν ἔχουσα διὰ ζηλοτυπίαν ἐπώλησεν, ἐγὼ δὲ αὐτὴν ἐπριάμην.

1.12.9 σοὶ οὖν γενέσθω τὸ κέρδος, εἴτε σεαυτῷ θέλεις τροφὸν κατασχεῖν τοῦ παιδίου (πεπαίδευται γὰρ ἱκανῶς) εἴτε καὶ ἄξιον ὑπολαμβάνοις χαρίσασθαι τῷ δεσπότῃ. λυσιτελεῖ δὴ σοὶ μᾶλλον ἀργυρώνητον ἔχειν αὐτόν, ἵνα μὴ τῇ τροφίμῃ σου μητρυιὰν ἐπαγάγηται.

1.12.10 ” τούτων ὁ Λεωνᾶς ἤκουσεν ἀσμένως καὶ “θεὸς μοὶ τις” εἶπεν “εὐεργέτην σε κατέπεμψεν· ἃ γὰρ ὠνειροπόλουν ὕπαρ μοι δεικνύεις· ἐλθὲ τοίνυν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ φίλος ἤδη γίνου καὶ ξένος· τὴν δὲ περὶ τῆς γυναικὸς αἴρεσιν ἡ ὄψις κρινεῖ, πότερον δεσποτικὸν ἔστι τὸ κτῆμα ἢ καθ’ ἡμᾶς.” Ἐπεὶ δὲ ἤκον εἰς τὴν οἰκίαν, ὁ μὲν Θήρων ἐθαύμαζε τὸ μέγεθος καὶ τὴν πολυτέλειαν (ἦν γὰρ εἰς ὑποδοχὴν τοῦ Περσῶν βασιλέως παρεσκευασμένη), Λεωνᾶς δὲ ἐκέλευσε περιμένειν αὐτὸν περὶ τὴν θεραπείαν τοῦ δεσπότου πρῶτον <γενόμενον> .

1.13.2 ἔπειτα ἐκείνον λαβὼν ἀνήγαγεν εἰς τὴν οἴκησιν τὴν ἑαυτοῦ σφόδρα ἐλευθέριον οὔσαν, ἐκέλευσε δὲ παραθεῖναι τράπεζαν. καὶ ὁ Θήρων, οἷα πανοῦργος ἄνθρωπος καὶ πρὸς πάντα καιρὸν ἀρμόσασθαι δεινός, ἤπτετο τροφῆς καὶ ἐφιλοφρονεῖτο ταῖς προπόσεσι τὸν Λεωνᾶν, τὰ μὲν ἀπλότητος ἐνδείξει, τὸ δὲ πλεόν κοινωνίας πίστει.

1.13.3 μεταξὺ δὲ ὁμιλία περὶ τῆς γυναικὸς ἐγίνετο πολλή, καὶ ὁ Θήρων ἐπὶ τὸν τρόπον μᾶλλον τῆς γυναικὸς ἢ τὸ κάλλος, εἰδὼς ὅτι τὸ μὲν ἄδηλον συνηγορίας ἔχει χρεῖαν, ἡ δὲ ὄψις αὐτὴν συνίστησιν. “ἀπίωμεν οὖν” ἔφη Λεωνᾶς, “καὶ δεῖξον αὐτήν.” ὁ δὲ “οὐκ ἐνταῦθα ἔστιν” ἀπεκρίνατο, “διὰ γὰρ τοὺς τελώνας περιέστημεν τὴν πόλιν, ἀπὸ ὀγδοήκοντα δὲ σταδίων τὸ πλοῖον ὀρμεῖ,” καὶ τὸν τόπον ἔφραζεν.

1.13.4 “ἐν τοῖς ἡμετέροις” φησὶ “χωρίοις ὠρμίσασθε· καὶ τοῦτο βέλτιον, ἤδη τῆς Τύχης ὑμᾶς ἀγούσης ἐπὶ Διονύσιον.

1.13.5 ἀπίωμεν οὖν εἰς τὸν ἀγρόν, ἵνα καὶ ἐκ τῆς θαλάσσης αὐτοὺς ἀναλάβητε· ἡ γὰρ πλησίον ἔπαυλις κατεσκευάζεται πολυτελῶς.

1.13.6 ” ἦσθη μᾶλλον ὁ Θήρων, εὐκολωτέραν ἔσεσθαι τὴν πρᾶσιν οὐκ ἐν ἀγορᾷ νομίζων ἀλλ’ ἐν ἐρημίᾳ, καὶ “ἔωθεν” φησὶν “ἀπίωμεν, σὺ μὲν εἰς τὴν ἔπαυλιν, ἐγὼ δὲ εἰς τὴν ναῦν, κάκειθεν ἄξω τὴν γυναῖκα πρὸς σέ.” συνέθεντο ταῦτα καὶ δεξιὰς ἀλλήλοισι ἐμβαλόντες ἀπηλλάγησαν. ἀμφοτέροις δὲ ἡ νύξ ἐδόκει μακρά, τοῦ μὲν δὴ σπεύδοντος ἀγοράσαι, τοῦ δὲ πωλῆσαι. Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ὁ μὲν Λεωνᾶς παρέπλευσεν εἰς τὴν ἔπαυλιν, ἅμα καὶ ἀργύριον κομίζων ἵνα προκαταλάβῃ τὸν ἔμπορον· ὁ δὲ Θήρων ἐπὶ τὴν ἀκτὴν καὶ σφόδρα ποθοῦσιν ἐπέστη τοῖς συνεργοῖς, διηγησάμενος δὲ τὴν πρᾶξιν αὐτοῖς Καλλιρόην κολακεύειν ἤρξατο.

1.13.8 “κάγῳ” φησὶ, “θύγατερ, εὐθὺς μὲν ἤθελόν σε πρὸς τοὺς σοὺς ἀπαγαγεῖν· ἐναντίου δὲ ἀνέμου γενομένου διεκωλύθην ὑπὸ τῆς θαλάσσης· ἐπίστασαι δὲ πόσῃ σου πεποίημαι πρόνοιαν· καὶ τὸ μέγιστον, καθαρὰν ἐτηρήσαμεν· ἀνύβριστον ἀπολήψεται σε Χαιρέας, ὥς ἐκ θαλάμου τοῦ τάφου σωθεῖσαν δι’ ἡμᾶς.

1.13.9 νῦν μὲν οὖν ἀναγκαῖόν ἐστιν ἡμῖν μέχρι Λυκίας διαδραμεῖν, οὐκ ἀναγκαῖον δὲ καὶ σὲ μάτην τάλαιπωρεῖν καὶ ταῦτα χαλεπῶς ναυτιῶσαν· ἐνταῦθα δὲ δὴ παραθήσομαι σε φίλοις πιστοῖς, ἐπανιών δὲ παραλήσομαι καὶ μετὰ πολλῆς ἐπιμελείας ἄξω λοιπὸν εἰς Συρακούσας. λαβὲ τῶν σῶν ἅτιν’ ἂν θέλῃς· σοὶ γὰρ καὶ τὰ λοιπὰ τηροῦμεν.” Ἐπὶ τούτῳ πρὸς αὐτὴν ἐγέλασε Καλλιρόη, καίτοι σφόδρα λυπούμενη (παντελῶς αὐτὸν ἀνόητον ὑπελάμβανεν)· ἥδη γὰρ πωλουμένη ἡπίστατο, τῆς δὲ πάλαι εὐγενείας τὴν πρᾶσιν εὐτυχεστέραν ὑπελάμβανεν, ἀπαλλαγῆναι θέλουσα ληστῶν.

1.13.10

- καὶ “χάριν σοι” φησὶν “ἔχω, πάτερ, ὑπὲρ τῆς εἰς ἐμὲ φιλανθρωπίας· ἀποδοῖεν δὲ” ἔφη “πᾶσιν ὑμῖν οἱ θεοὶ τὰς ἀξίας ἀμοιβάς.
- 1.13.11 χρῆσασθαι δὲ τοῖς ἐνταφίοις δυσσιώνιστον ὑπολαμβάνω. πάντα μοι φυλάξατε καλῶς· ἐμοὶ δὲ ἀρκεῖ δακτυλίδιον μικρόν, ὃ εἶχον καὶ νεκρά.” εἶτα συγκαλυψαμένη τὴν κεφαλὴν “ἄγε με” φησὶν, “ὦ Θήρων, ὅποι ποτὲ θέλεις· πᾶς γὰρ τόπος θαλάσσης καὶ τάφου κρείσσων.” Ὡς δὲ πλησίον ἐγένετο τῆς ἐπαύλεως, ὁ Θήρων ἐστρατήγησέ τι τοιοῦτον.
- 1.14.1 ἀποκαλύψας τὴν Καλλιρόην καὶ λύσας αὐτῆς τὴν κόμην, διανοίξας τὴν θύραν, πρώτην ἐκέλευσεν εἰσελθεῖν. ὁ δὲ Λεωνᾶς καὶ πάντες οἱ ἔνδον ἐπιστάσης αἰφνίδιον κατεπλάγησαν, οἱ μὲν δοκοῦντες θεὰν ἑωρακέναι· καὶ γὰρ ἦν τις λόγος ἐν τοῖς ἀγροῖς Ἀφροδίτην ἐπιφαίνεσθαι.
- 1.14.2 καταπεπληγμένων δὲ αὐτῶν κατόπιν ὁ Θήρων ἐπόμενος προσῆλθε τῷ Λεωνᾷ καὶ “ἀνάστα” φησὶ “καὶ γενοῦ περὶ τὴν ὑποδοχὴν τῆς γυναικός· αὕτη γὰρ ἐστὶν ἣν θέλεις ἀγοράσαι.” χαρὰ καὶ θαυμασμὸς ἐπηκολούθησε πάντων.
- 1.14.3 τὴν μὲν οὖν Καλλιρόην ἐν τῷ καλλίστῳ τῶν οἰκημάτων κατακλίναντες εἶασαν ἡσυχάζειν· καὶ γὰρ ἐδεῖτο πολλῆς ἀναπαύσεως ἐκ λύπης καὶ καμάτου καὶ φόβου· Θήρων δὲ τῆς δεξιᾶς λαβόμενος τοῦ Λεωνᾶ “τὰ μὲν παρ’ ἐμοῦ σοι” φησὶ “πιστῶς πεπλήρωται, σὺ δὲ ἔχε μὲν ἤδη τὴν γυναικα (φίλος γὰρ εἶ λοιπόν), ἦκε δὲ εἰς ἄστὺ καὶ λάμβανε τὰς καταγραφὰς καὶ τότε μοι τιμὴν, ἣν θέλεις, ἀποδώσεις.
- 1.14.4 ” ἀμείψασθαι δὲ θέλων ὁ Λεωνᾶς “οὐ μὲν οὖν” φησὶν, “ἀλλὰ καὶ ἐγὼ σοι τὸ ἀργύριον ἤδη πιστεύω πρὸ τῆς καταγραφῆς,” ἅμα δὲ καὶ προκαταλαβεῖν ἤθελε, δεδιὼς μὴ ἄρα μετάθεται· πολλοὺς γὰρ ἐν τῇ πόλει γενήσεσθαι τοὺς ἐθέλοντας ὠνεῖσθαι.
- 1.14.5 τάλαντον οὖν ἀργυρίου προκομίσας ἠνάγκαζε λαβεῖν, ὁ δὲ Θήρων ἀκκισάμενος λαμβάνει. κατέχοντος δὲ ἐπὶ δεῖπνον αὐτὸν τοῦ Λεωνᾶ (καὶ γὰρ ἦν ὁψὲ τῆς ὥρας) “βούλομαι” φησὶν “ἄφ’ ἐσπέρας εἰς τὴν πόλιν πλεῦσαι, τῇ δ’ ὕστεραίᾳ ἐπὶ τῷ λιμένι συμβαλοῦμεν.” Ἐπὶ τούτοις ἀπηλλάγησαν.
- 1.14.6 ἐλθὼν δὲ ἐπὶ τὴν ναῦν ὁ Θήρων ἐκέλευσεν ἀραμένους τὰς ἀγκύρας ἀνάγεσθαι τὴν ταχίστην, πρὶν ἐκπύστους γενέσθαι. καὶ οἱ μὲν ἀπεδίδρασκον ἔνθα τὸ πνεῦμα ἔφερε, μόνη δὲ Καλλιρόη γενομένη ἤδη μετ’ ἐξουσίας τὴν ἰδίαν ἀπωδύρετο τύχην. “ἰδοὺ” φησὶν “ἄλλος τάφος, ἐν ᾧ Θήρων με κατέκλεισεν, ἐρημότερος ἐκείνου μᾶλλον· πατὴρ γὰρ μοι ἂν ἐκεῖ προσῆλθε καὶ μήτηρ, καὶ Χαιρέας ἐπέσπεισε δακρύων· ἡσθόμην ἂν καὶ τεθνεῶσα.
- 1.14.7 τίνα δὲ ἐνταῦθα καλέσω γνωστόν; Τύχη βάσκανε, διὰ γῆς καὶ θαλάσσης τῶν ἐμῶν κακῶν οὐκ ἐπληρώθη, ἀλλὰ πρῶτον μὲν τὸν ἐραστήν μου φονέα ἐποίησας· Χαιρέας, ὁ μὴδὲ δοῦλον μὴδέποτε πλήξας, ἐλάκτισε καιρίως με τὴν φιλοῦσαν· εἶτά με τυμβωρύχων χερσὶ παρέδωκας καὶ ἐκ τάφου προήγαγες εἰς θάλασσαν καὶ τῶν κυμάτων τοὺς πειρατὰς φοβερωτέρους ἐπέστησας.
- 1.14.8 τὸ δὲ περιβόητον κάλλος εἰς τοῦτο ἐκτησάμην, ἵνα ὑπὲρ ἐμοῦ Θήρων ὁ ληστής μεγάλην λάβη τιμὴν.
- 1.14.9 ἐν ἐρημίᾳ πέπραμαι καὶ οὐδὲ εἰς πόλιν ἠνέχθην, ὥς ἄλλη τις τῶν ἀργυρωνήτων· ἐφοβήθης γάρ, ὦ Τύχη, μὴ τις ἰδὼν εὐγενῆ δόξη. διὰ τοῦτο ὥς σκεῦος παρεδόθην οὐκ οἶδα τίσιν, Ἑλλησιν ἢ βαρβάροις ἢ πάλιν λησταῖς.” κόπτουσα δὲ τῇ χειρὶ τὸ στήθος εἶδεν ἐν τῷ δακτυλίῳ τὴν εἰκόνα τὴν Χαιρέου καὶ καταφιλοῦσα “ἀληθῶς ἀπόλωλά σοι, Χαιρέα” φησὶ, “τοσοῦτ’ ἀνέχεσθαι πελάγει.
- 1.14.10 καὶ σὺ μὲν πενθεῖς καὶ μετаноεῖς καὶ τάφῳ κενῷ παρακάθου, μετὰ θάνατόν μοι τὴν σωφροσύνην μαρτυρῶν, ἐγὼ δὲ ἡ Ἑρμοκράτους θυγάτηρ, ἡ σὴ γυνή, δεσπότη σήμερον

ἐπράθην.” τοιαῦτα ὀδυρομένη μόλις ὕπνος ἐπῆλθεν αὐτῇ. Λεωνᾶς δὲ κελεύσας Φωκᾷ τῷ οἰκονόμῳ πολλὴν ἐπιμέλειαν ἔχειν τῆς γυναικός, αὐτὸς ἔτι νυκτὸς ἐξῆλθεν εἰς τὴν Μίλητον, σπεύδων εὐαγγελίσασθαι τῷ δεσπότη τὰ περὶ τῆς νεωνήτου, μεγάλην οἰόμενος αὐτῷ φέρειν τοῦ πένθους παραμυθίαν.

- 2.1.1 εὔρε δὲ ἔτι κατακείμενον τὸν Διονύσιον· ἀλύων γὰρ ὑπὸ τῆς λύπης οὐδὲ προῆει τὰ πολλά, καίτοι ποθοῦσης αὐτὸν τῆς πατρίδος, ἀλλὰ διέτριβεν ἐν τῷ θαλάμῳ, ὥς ἔτι παρούσης αὐτῷ τῆς γυναικός.
- 2.1.2 ἰδὼν δὲ τὸν Λεωνᾶν ἔφη πρὸς αὐτὸν “μίαν ταύτην ἐγὼ νύκτα μετὰ τὸν θάνατον τῆς ἀθλίας ἡδέως κεκοίμημαι· καὶ γὰρ εἶδον αὐτὴν ἐναργῶς μείζονά τε καὶ κρείττονα γεγεννημένην, καὶ ὥς ὕπαρ μοι συνῆν. ἔδοξα δὲ εἶναι τὴν πρώτην ἡμέραν τῶν γάμων καὶ ἀπὸ τῶν χωρίων μου τῶν παραθαλαττίων αὐτὴν νυμφαγωγεῖν, σοῦ μοι τὸν ὑμέναιον ἄδοντος.
- 2.1.3 ” ἔτι δὲ αὐτοῦ διηγούμενου, Λεωνᾶς ἀνεβόησεν “εὐτυχὴς εἶ, δέσποτα, καὶ ὄναρ καὶ ὕπαρ. μέλλεις ἀκούειν ταῦτα, ἃ τεθέασαι.” καὶ ἄρξάμενος αὐτῷ διηγεῖται “προσηλθέ μοί τις ἔμπορος πιπράσκων γυναικα καλλίστην, διὰ δὲ τοὺς τελώνας ἔξω τῆς πόλεως ὥρμισε τὴν ναῦν πλησίον τῶν σῶν χωρίων.
- 2.1.4 κἀγὼ συνταξάμενος ἀπῆλθον εἰς ἀγρόν. ἐκεῖ δὲ συμβαλόντες ἀλλήλοις ἔργῳ μὲν τὴν πρᾶσιν ἀπηρτίκαμεν· ἐγὼ τε γὰρ ἐκείνῳ τάλαντον δέδωκα· δεῖ δὲ ἐνταῦθα γενέσθαι νομίμως τὴν καταγραφὴν.
- 2.1.5 ” ὁ δὲ Διονύσιος τὸ μὲν κάλλος ἡδέως ἤκουσε τῆς γυναικός (ἦν γὰρ φιλογύνης ἀληθῶς), τὴν δὲ δουλείαν ἀηδῶς· ἀνὴρ γὰρ βασιλικός, διαφέρων ἀξιώματι καὶ παιδείᾳ τῆς ὅλης Ἰωνίας, ἀπηξίου κοίτην θεραπαινίδος, καὶ “ἀδύνατον” εἶπεν, “ὦ Λεωνᾶ, καλὸν εἶναι σῶμα μὴ πεφυκὸς ἐλεύθερον. οὐκ ἀκούεις τῶν ποιητῶν ὅτι θεῶν παῖδές εἰσιν οἱ καλοί, πολὺ δὲ πρότερον ἀνθρώπων εὐγενῶν; σοὶ δὲ ἤρρεσεν ἐπ’ ἐρημίας· συνέκρινας γὰρ αὐτὴν ταῖς ἀγροίκοις.
- 2.1.6 ἀλλ’ ἐπεὶ περ ἐπρίω, βάδιζε εἰς τὴν ἀγοράν· Ἄδραστος δὲ ὁ ἐμπειρότατος τῶν νόμων διοικήσει τὰς καταγραφάς.” ἔχαιρεν ὁ Λεωνᾶς ἀπιστούμενος· τὸ γὰρ ἀπροσδόκητον ἔμελλε τὸν δεσπότην μᾶλλον ἐκπλήσσειν. παριῶν δὲ τοὺς Μιλησίων λιμένας ἅπαντας καὶ τὰς τραπέζας καὶ τὴν πόλιν ὅλην οὐδαμοῦ Θήρωνα εὑρεῖν ἠδύνατο.
- 2.1.7 ἐμπόρους ἐξήταζε καὶ πορθμεῖς, ἐγνώριζε δὲ οὐδεῖς. ἐν πολλῇ τοίνυν ἀπορίᾳ γενόμενος κωπῆρες λαβὼν παρέπλευσεν ἐπὶ τὴν ἀκτὴν κάκειθεν ἐπὶ τὸ χωρίον· οὐκ ἔμελλε δὲ εὐρήσειν τὸν ἤδη πλέοντα.
- 2.1.8 μόλις οὖν καὶ βραδέως ἀπῆλθε πρὸς τὸν δεσπότην. ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Διονύσιος σκυθρωπὸν ἦρετο τί πέπονθεν· ὁ δὲ φησιν “ἀπολώλεκά σου, ὦ δέσποτα, τάλαντον.” “συμβαῖνον” εἶπεν ὁ Διονύσιος “ἀσφαλέστερόν σε τοῦτο πρὸς τὰ λοιπὰ ποιήσει. τί δὲ ὅμως συμβέβηκε; ἢ μή τι ἡ νεώνητος ἀποδέδρακεν;” “οὐκ ἐκείνη” φησὶν, “ἀλλ’ ὁ πωλήσας.” “ἀνδραποδιστὴς ἄρα ἦν, καὶ ἀλλοτρίαν σοι πέπρακε δούλην διὰ τοῦτ’ ἐπ’ ἐρημίας. πόθεν δ’ ἔλεγε τὴν ἀνθρωπον εἶναι;” “Συβαρῖτιν ἐξ Ἰταλίας, πραθεῖσαν ὑπὸ δεσποίνης κατὰ ζηλοτυπίαν.
- 2.1.9 ” “ζήτησον Συβαριτῶν εἴ τινες ἐπιδημοῦσιν· ἐν δὲ τῷ μεταξὺ ἐκεῖ κατάλιπε τὴν γυναῖκα.” τότε μὲν οὖν ὁ Λεωνᾶς ἀπῆλθε λυπούμενος, ὥς οὐκ εὐτυχοῦς τῆς πραγματείας αὐτῷ γεγεννημένης· ἐπετήρει δὲ καιρὸν ἀναπεῖσαι τὸν δεσπότην ἐξελθεῖν εἰς τὰ χωρία, λοιπὸν μίαν ἔχων ἐλπίδα τὴν ὄψιν τῆς γυναικός. Πρὸς δὲ τὴν Καλλιρόην εἰσῆλθον αἱ ἄγροικοι γυναῖκες καὶ εὐθὺς ὥς δέσποιναν ἤρξαντο κολακεύειν.
- 2.2.1 Πλαγγὼν δέ, ἡ τοῦ οἰκονόμου γυνή, ζῶον οὐκ ἄπρακτον, ἔφη πρὸς αὐτὴν “ζητεῖς μὲν, ὦ τέκνον, πάντως τοὺς ἑαυτῆς· ἀλλὰ καὶ ἄλλους καὶ ἐνθάδε νόμιζε σοὺς· Διονύσιος γάρ, ὁ

δεσπότης ἡμῶν, χρηστός ἐστὶ καὶ φιλόανθρωπος. εὐτυχῶς σε ἤγαγεν εἰς ἀγαθὴν ὁ θεὸς οἰκίαν· ὥστε ἐν πατρίδι διάξεις.

- 2.2.2 ἐκ μακρᾶς οὖν θαλάσσης ἀπόλουσαι τὴν ἄσιν· ἔχεις θεραπαινίδας.” μόλις μὲν καὶ μὴ βουλομένην, προήγαγε δὲ ὅμως εἰς τὸ βαλανεῖον. εἰσελθοῦσαν δὲ ἤλειψάν τε καὶ ἀπέσμηξαν ἐπιμελῶς ὥστε, ἐνδεδυμένης αὐτῆς θαυμάζουσαι τὸ πρόσωπον ὡς θεῖον, καὶ μᾶλλον ἀποδυσάμενης κατεπλάγησαν ὡς ὄλην πρόσωπον δοκοῦσαι ἰδεῖν· ὁ χρῶς γὰρ λευκὸς ἔστιλψεν εὐθὺς μαρμαρυγῇ τινὶ ὅμοιον ἀπολάμπων· τρυφερὰ δὲ σὰρξ, ὥστε δεδοικέναι μὴ καὶ ἡ τῶν δακτύλων ἐπαφὴ μέγα τραῦμα ποιήσῃ.
- 2.2.3 ἡσυχῇ δὲ διελάλουν πρὸς ἀλλήλας “καλὴ μὲν ἡ δέσποινα ἡμῶν καὶ περιβόητος ταύτης δὲ ἂν θεραπαινὶς ἔδοξεν.” ἐλύπει τὴν Καλλιρόην ὁ ἔπαινος καὶ τοῦ μέλλοντος οὐκ ἀμάντευτος ἦν. ἐπεὶ δὲ λέλουτο καὶ τὴν κόμην συνεδέσμων, καθαρὰς αὐτῇ προσήνεγκαν ἐσθῆτας· ἡ δὲ οὐ πρόπειν ἔλεγε ταῦτα τῇ νεωνήτῳ.
- 2.2.4 “χιτῶνά μοι δότε δουλικόν· καὶ γὰρ ὑμεῖς ἐστέ μου κρείττονες.” ἐνεδύσατο μὲν οὖν τι τῶν ἐπιτυχόντων· κάκεῖνο δὲ ἔπρεπεν αὐτῇ καὶ πολυτελὲς ἔδοξε καταλαμπόμενον ὑπὸ <τοῦ> κάλλους.
- 2.2.5 ἐπεὶ δὲ ἡρίστησαν αἱ γυναῖκες, λέγει ἡ Πλαγγὼν “ἔλθε πρὸς τὴν Ἀφροδίτην καὶ εὔξαι περὶ σαυτῆς· ἐπιφανὴς δέ ἐστιν ἐνθάδε ἡ θεός, καὶ οὐ μόνον οἱ γείτονες, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐξ ἄστεος παραγινόμενοι θύουσιν αὐτῇ. μάλιστα δὲ ἐπήκοος Διονυσίῳ· ἐκεῖνος οὐδέποτε παρῆλθεν αὐτήν.
- 2.2.6 ” εἴτα διηγοῦντο τῆς θεοῦ τὰς ἐπιφανείας καὶ τις εἶπε τῶν ἀγροίκων “δόξεις, ὦ γύναι, θεασαμένη τὴν Ἀφροδίτην εἰκόνα βλέπειν σεαυτῆς.” ἀκούσασα δὲ ἡ Καλλιρόη δακρύων ἐπλήσθη καὶ λέγει πρὸς ἑαυτήν “οἴμοι τῆς συμφορᾶς, καὶ ἐνταῦθά ἐστιν Ἀφροδίτη θεὸς ἡ μοι πάντων τῶν κακῶν αἰτία. πλὴν ἄπειμι, θέλω γὰρ αὐτήν πολλὰ μέμψασθαι.” Τὸ δὲ ἱερὸν πλησίον ἦν τῆς ἐπαύλεως παρ’ αὐτήν τὴν λεωφόρον.
- 2.2.7 προσκυνήσασα δὲ ἡ Καλλιρόη καὶ τῶν ποδῶν λαβομένη τῆς Ἀφροδίτης “σύ μοι” φησὶ “πρῶτη Χαιρέαν ἔδειξας, συναρμόσασα δὲ καλὸν ζευγος οὐκ ἐτήρησας· καίτοιγε ἡμεῖς σε ἐκοσμοῦμεν.
- 2.2.8 ἐπεὶ δὲ οὕτως ἐβουλήθης, μίαν αἰτοῦμαι παρὰ σοῦ χάριν· μηδενὶ με ποιήσης μετ’ ἐκεῖνον ἀρέσαι.” πρὸς τοῦτο ἀνένευσεν ἡ Ἀφροδίτη· μήτηρ γὰρ ἐστὶ τοῦ Ἑρωτος, καὶ πάλιν ἄλλον ἐπολιτεύετο γάμον, ὃν οὐδὲ αὐτὸν ἔμελλε τηρήσειν. ἀπαλλαγεῖσα δὲ ἡ Καλλιρόη ληστῶν καὶ θαλάσσης τὸ ἴδιον κάλλος ἀνελάμβανεν, ὥστε θαυμάζειν τοὺς ἀγροίκους καθυμέραν εὐμορφοτέρας αὐτῆς βλεπομένης. Ὁ δὲ Λεωνᾶς, καιρὸν ἐπιτήδειον εὐρών, Διονυσίῳ λόγους προσήνεγκε τοιούτους “ἐν τοῖς παραθαλασσίοις, ὧ δέσποτα, χωρίοις οὐ γέγονας ἤδη χρόνῳ πολλῷ καὶ ποθεῖ τὰ ἐκεῖ τὴν σὴν ἐπιδημίαν.
- 2.3.1 ἀγέλας σε δεῖ καὶ φυτείας θεάσασθαι, καὶ ἡ συγκομιδὴ τῶν καρπῶν ἐπέιγαι. χρήσαι καὶ τῇ πολυτελείᾳ τῶν οἰκιῶν ἃς σοῦ κελεύσαντος ὠκοδομήσαμεν· οἷσις δὲ καὶ τὸ πένθος ἐλαφρότερον ἐκεῖ, περισπώμενος ὑπὸ τῆς τῶν ἀγρῶν ἀπολαύσεως καὶ διοικήσεως.
- 2.3.2 ἐὰν δὲ τίνα ἐπανεσθῇς ἢ βουκόλον ἢ ποιμένα, δώσεις αὐτῷ τὴν νεώνητον γυναῖκα.” ἤρεσε τῷ Διονυσίῳ ταῦτα καὶ προεῖπε τὴν ἔξοδον εἰς ῥήτην ἡμέραν. παραγγελίας δὲ γενομένης παρεσκεύαζον ἡνίοχοι μὲν ὀχήματα, ἵπποκόμοι δὲ ἵππους, ναῦται δὲ πορθμεῖα· φίλοι παρεκαλοῦντο συνοδεύειν καὶ πλῆθος ἀπελευθέρων· φύσει γὰρ ἦν ὁ Διονύσιος μεγαλοπρεπής.
- 2.3.4 ἐπεὶ δὲ πάντα ἡντρέπιστο, τὴν μὲν παρασκευὴν καὶ τοὺς πολλοὺς ἐκέλευσε διὰ θαλάσσης κομίζεσθαι, τὰ δὲ ὀχήματα ἐπακολουθεῖν ὅταν αὐτὸς προέλθῃ, πενθοῦντί τε γὰρ μὴ πρόπειν πομπήν. ἅμα δὲ τῇ ἔφ, πρὶν αἰσθῆσθαι τοὺς πολλοὺς, ἵππῳ ἐπέβη, πέμπτος δὲ· εἷς ἦν ἐν αὐτοῖς καὶ ὁ Λεωνᾶς. Ὁ μὲν οὖν Διονύσιος ἐξήλαυνεν εἰς τοὺς ἀγρούς, ἡ δὲ Καλλιρόη τῆς νυκτὸς

ἐκείνης θεασαμένη τὴν Ἀφροδίτην ἠβουλήθη καὶ πάλιν αὐτὴν προσκυνῆσαι· καὶ ἡ μὲν ἐστῶσα ἤρχετο, Διονύσιος δὲ ἀποπηδήσας ἀπὸ τοῦ ἵππου πρῶτος εἰσῆλθεν εἰς τὸν νεών.

2.3.5 ψόφου δὲ ποδῶν αἰσθομένη Καλλιρόη πρὸς αὐτὸν ἐπεστράφη.

2.3.6 θεασάμενος οὖν ὁ Διονύσιος ἀνεβόησεν “Ἰλεως εἴης, ὦ Ἀφροδίτη, καὶ ἐπ’ ἀγαθῷ μοι φανείης.” καταπίπτοντα δὲ αὐτὸν ἤδη Λεωνᾶς ὑπέλαβε καὶ “αὕτη” φησὶν “ἐστίν, ὦ δέσποτα, ἡ νεώνητος· μηδὲν ταραχθῆς. καὶ σὺ δέ, ὦ γύναι, πρόσελθε τῷ κυρίῳ.” Καλλιρόη μὲν οὖν πρὸς τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου κάτω κύψασα, πηγὴν ἀφῆκε δακρύων ὅψε μεταμανθάνουσα τὴν ἐλευθερίαν· ὁ δὲ Διονύσιος πλῆξας τὸν Λεωνᾶν “ἀσεβέστατε” εἶπεν, “ὥς ἀνθρώποις διαλέγῃ τοῖς θεοῖς; σὺ ταύτην λέγεις ἀργυρώνητον; δικαίως οὖν οὐχ εὗρες τὸν πιπράσκοντα.

2.3.7 οὐκ ἤκουσας οὐδὲ Ὀμήρου διδάσκοντος ἡμᾶς καὶ τε θεοὶ ξείνοισιν ἐοικότες ἄλλοδαποῖσιν ἀνθρώπων ὕβριν τε καὶ εὐνομίην ἐφορῶσι;” Τότ’ οὖν εἶπεν ἡ Καλλιρόη “παῦσαί μου καταγελῶν καὶ θεὸν ὀνομάζων τὴν οὐδὲ ἄνθρωπον εὐτυχῇ.

2.3.8 ” λαλούσης δὲ αὐτῆς ἡ φωνὴ τῷ Διονυσίῳ θεία τις ἐφάνη· μουσικὸν γὰρ ἐφθέγγετο καὶ ὥσπερ κιθάρας ἀπεδίδου τὸν ἦχον. ἀπορηθεὶς οὖν καὶ ἐπὶ πλέον ὀμιλεῖν καταιδεσθεὶς ἀπῆλθεν εἰς τὴν ἔπαυλιν, φλεγόμενος ἤδη τῷ ἔρωτι. μετ’ οὐ πολὺ δὲ ἦκεν ἐξ ἄστεος ἡ παρασκευή, καὶ ταχεῖα φήμη διέδραμε τοῦ γεγονότος.

2.3.9 ἔσπευδον οὖν πάντες τὴν γυναῖκα ἰδεῖν, προσεποιοῦντο δὲ πάντες τὴν Ἀφροδίτην προσκυνεῖν. αἰδουμένη δὲ ἡ Καλλιρόη τὸ πλῆθος οὐκ εἶχεν ὅ τι πράξει· πάντα γὰρ ἦν αὐτῇ ξένα καὶ οὐκ ἔβλεπεν οὐδὲ τὴν συνήθη Πλαγγόνα, ἀλλ’ ἐκείνη περὶ τὴν ὑποδοχὴν ἐγίνετο τοῦ δεσπότου.

2.3.10 προκοπτούσης δὲ τῆς ὥρας καὶ μηδενὸς ἦκοντος εἰς τὴν ἔπαυλιν, ἀλλὰ πάντων ἐστῶτων ἐκεῖ ὡς κεκληλεμένων, συνῆκε Λεωνᾶς τὸ γεγονὸς καὶ ἀφικόμενος εἰς τὸ τέμενος ἐξήγαγε τὴν Καλλιρόην. τότε δὲ ἦν ἰδεῖν ὅτι φύσει γίνονται βασιλεῖς, ὥσπερ ὁ ἐν τῷ σμήνι τῶν μελισσῶν ἠκολούθουν γὰρ αὐτομάτως ἅπαντες αὐτῇ καθάπερ ὑπὸ τοῦ κάλλους δεσποίνῃ κεχειροτονημένη. Ἡ μὲν οὖν ἀπῆλθεν εἰς τὴν οἴκησιν τὴν συνήθη· Διονύσιος δὲ ἐτέτρωτο μέν, τὸ δὲ τραῦμα περιστέλλειν ἐπειρᾶτο, οἷα δὲ πεπαιδευμένος ἀνὴρ καὶ ἐξαιρέτως ἀρετῆς ἀντιποιοῦμενος.

2.4.1 μὴ δὲ τοῖς οἰκέταις θέλων εὐκαταφρόνητος δοκεῖν μήτε μειρακιώδης τοῖς φίλοις, διεκαρτέρει παρ’ ὅλην τὴν ἐσπέραν, οἰόμενος μὲν λανθάνειν, κατάδηλος δὲ γινόμενος μᾶλλον ἐκ τῆς σιωπῆς.

2.4.2 μοῖραν δέ τινα λαβὼν ἀπὸ τοῦ δείπνου “ταύτην” φησὶ “κομισάτω τις τῇ ξένῃ. μὴ εἴπῃ δὲ ‘παρὰ τοῦ κυρίου,’ ἀλλὰ ‘παρὰ Διονυσίου.’” Τὸν μὲν οὖν πότον προήγαγεν ἐπὶ πλεῖστον· ἠπίστατο γὰρ ὅτι οὐ μέλλει καθεύδειν.

2.4.3 ἀγρυπνεῖν οὖν ἐβούλετο μετὰ τῶν φίλων. ἐπεὶ δὲ προέκοπτε τὰ τῆς νυκτός, διαλύσας ὕπνου μὲν οὐκ ἐλάγχανεν, ὅλος δὲ ἦν ἐν τῷ τῆς Ἀφροδίτης ἱερῷ καὶ πάντων ἀνεμιμνήσκετο, τοῦ προσώπου, τῆς κόμης, πῶς ἐστράφη, πῶς ἐνέβλεψε, τῆς φωνῆς, τοῦ σχήματος, τῶν ῥημάτων· ἐξέκαε δὲ αὐτὸν <καὶ> τὰ δάκρυα.

2.4.4 τότ’ ἦν ἰδεῖν ἀγῶνα λογισμοῦ καὶ πάθους. καίτοι γὰρ βαπτιζόμενος ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας γενναῖος ἀνὴρ ἐπειρᾶτο ἀνέχεσθαι. καθάπερ δὲ ἐκ κύματος ἀνέκυπτε λέγων πρὸς ἑαυτὸν “οὐκ αἰσχύνη, Διονύσιε, ἀνὴρ ὁ πρῶτος τῆς Ἰωνίας ἔνεκεν ἀρετῆς τε καὶ δόξης, ὃν θαυμάζουσι σατράπαι καὶ βασιλεῖς καὶ πόλεις, παιδαρίου πράγματα πάσχων; ἅπαξ ἰδὼν ἐρᾷς, καὶ ταῦτα πενθῶν, πρὶν ἀφοσιώσασθαι τοὺς τῆς ἀθλίας δαίμονας.

2.4.5 τούτου γε <ένεκεν> ἦκες εἰς ἀγρὸν ἵνα μελανείμων γάμους θύσης, καὶ γάμους δούλης, τάχα δὲ καὶ ἄλλοτρίας; οὐκ ἔχεις γὰρ αὐτῆς οὐδὲ τὴν καταγραφὴν.” ἐφιλονεῖκει δὲ ὁ Ἔρως

βουλευομένω καλῶς καὶ ὕβριν ἐδόκει τὴν σωφροσύνην τὴν ἐκείνου· διὰ τοῦτο ἐπυρφόρει σφοδρότερον ψυχὴν ἐν ἔρωτι φιλοσοφοῦσαν.

- 2.4.6 μηκέτ' οὖν φέρων μόνος αὐτῷ διαλέγεσθαι, Λεωνᾶν μετεπέμψατο· κληθεὶς δὲ ἐκεῖνος συνῆκε μὲν τὴν αἰτίαν, προσεποιεῖτο δὲ ἀγνοεῖν καὶ ὥσπερ τεταραγμένος “τί” φησὶν “ἀγρυπνεῖς, ὦ δέσποτα; μὴ τι πάλιν σε λύπη κατέληφε τῆς τεθνηκυίας γυναικός;” “γυναικὸς μὲν” εἶπεν ὁ Διονύσιος, “ἀλλ’ οὐ τῆς τεθνηκυίας. οὐδὲν δὲ ἀπόρρητόν ἐστί μοι πρὸς σέ δι’ εὐνοίαν τε καὶ πίστιν.
- 2.4.7 ἀπόλωλά σοι, ὦ Λεωνᾶ. σύ μοι τῶν κακῶν αἴτιος. πῦρ ἐκόμισας εἰς τὴν οἰκίαν, μᾶλλον δὲ εἰς τὴν ἐμὴν ψυχὴν. ταρασσει δέ με καὶ τὸ ἄδηλον τὸ περὶ τῆς γυναικός. μῦθόν μοι διηγῇ, ἔμπορον πτηνόν, ὃν οὐκ οἶδας οὐδ’ ὀπόθεν ἦλθεν οὐδ’ ὅπου πάλιν ἀπῆλθεν. ἔχων δὲ τίς τοιοῦτον κάλλος ἐν ἐρημίᾳ πιπράσκει καὶ ταλάντου τὴν τῶν βασιλέως χρημάτων ἀξίαν; δαίμων δὲ τίς <σε> ἐξηπάτησεν; ἐπίστησον οὖν καὶ ἀναμνήσθητι τῶν γενομένων.
- 2.4.8 τίνας εἶδες; τίني ἐλάλησας; εἰπέ μοι τὸ ἀληθές. οὐ πλοῖον ἐθεάσω.” “οὐκ εἶδον, δέσποτα, ἀλλὰ ἤκουσα.” “τοῦτο ἐκεῖνο· μία Νυμφῶν ἢ Νηρηίδων ἐκ θαλάσσης ἀνελήλυθε. καταλαμβάνουσι δὲ καὶ δαίμονας καιροὶ τινες εἰμαρμένης ἀνάγκην φέροντες ὁμιλίας μετ’ ἀνθρώπων· ταῦτα ἡμῖν ἱστοροῦσι ποιηταὶ τε καὶ συγγραφεῖς.
- 2.4.9 ” ἡδέως δ’ ἀνέπειθεν αὐτὸν ὁ Διονύσιος ἀποσεμνύνειν τὴν γυναῖκα ὡς σεβασμιωτέρας ἢ κατὰ ἄνθρωπον ὁμιλίας. Λεωνᾶς δὲ χαρίσασθαι τῷ δεσπότῃ βουλόμενος εἶπε “τίς μὲν ἐστί, δέσποτα, μὴ πολυπραγμονῶμεν· ἄξω δὲ αὐτήν, εἰ θέλεις, πρὸς σέ, καὶ μὴ ἔχε λύπην <ὥς> ἀποτυγχάνων ἐν ἔρωτος ἐξουσίᾳ.
- 2.4.10 ” “οὐκ ἂν ποιήσαιμι” φησὶν ὁ Διονύσιος “πρὶν μαθεῖν τίς ἡ γυνὴ καὶ πόθεν. ἔωθεν οὖν πυθώμεθα παρ’ αὐτῆς τὴν ἀλήθειαν. μεταπέμψομαι δ’ αὐτήν οὐκ ἐνθάδε, μὴ καὶ τινος βιαιοτέρου λάβωμεν ὑποψίαν, ἀλλ’ ὅπου πρῶτον αὐτήν ἐθεασάμην, ἐπὶ τῆς Ἀφροδίτης γενέσθωσαν ἡμῖν οἱ λόγοι.” Ταῦτα ἔδοξε, καὶ τῇ ὑστεραίᾳ ὁ μὲν Διονύσιος παραλαβὼν φίλους τε καὶ ἀπελευθέρους καὶ τῶν οἰκετῶν τοὺς πιστοτάτους, ἵνα ἔχη καὶ μάρτυρας, ἦκεν εἰς τὸ τέμενος, οὐκ ἀμελῶς σχηματίσας ἑαυτόν, ἀλλὰ κοσμήσας ἡρέμα τὸ σῶμα, ὡς ἂν ἐρωμένη μέλλων ὁμιλεῖν.
- 2.5.2 ἦν δὲ καὶ φύσει καλὸς τε καὶ μέγας καὶ μάλιστα πάντων σεμνὸς ὀφθῆναι. Λεωνᾶς δὲ παραλαβὼν τὴν Πλαγγόνα καὶ μετ’ αὐτῆς τὰς συνήθεις τῇ Καλλιρρόῃ θεραπαινίδας ἦκε πρὸς αὐτήν καὶ λέγει “Διονύσιος ἀνὴρ δικαιοτάτος ἐστί καὶ νομιμώτατος.
- 2.5.3 ἦκε τοίνυν εἰς τὸ ἱερόν, ὦ γύναι, καὶ πρὸς αὐτὸν εἶπε τὴν ἀλήθειαν, τίς οὖσα τυγχάνεις· οὐ γὰρ ἀτυχῆσεις οὐδεμιᾶς δικαίας βοηθείας. ἀλλὰ μόνον ἀπλῶς αὐτῷ διαλέγου, καὶ μηδὲν ὑποκρύψης τῶν ἀληθῶν· τοῦτο γὰρ αὐτοῦ ἐπικαλέσεται μᾶλλον τὴν εἰς σέ φιλανθρωπίαν.” ἄκουσα μὲν οὖν ἐβάδιζεν ἡ Καλλιρρόη, θαρροῦσα δὲ ὅμως διὰ τὸ ἐν ἱερῷ γενήσεσθαι τὴν ὁμιλίαν αὐτοῖς.
- 2.5.4 ἐπεὶ δὲ ἦκεν, ἔτι μᾶλλον αὐτὴν ἐθαύμασαν ἅπαντες. καταπλαγεὶς οὖν ὁ Διονύσιος ἄφωνος ἦν. οὔσης δὲ ἐπὶ πλεῖστον σιωπῆς ὀψέ ποτε καὶ μόλις ἐφθέγγατο “τὰ μὲν ἐμὰ δηλὰ σοι, γύναι, πάντα. Διονύσιός εἰμι, Μιλησίῳ πρῶτος, σχεδὸν δὲ καὶ τῆς ὅλης Ἰωνίας, ἐπ’ εὐσεβείᾳ καὶ φιλανθρωπίᾳ διαβόητος. δίκαιόν ἐστί καὶ σέ περὶ ἑαυτῆς εἰπεῖν ἡμῖν τὴν ἀλήθειαν· οἱ μὲν γὰρ πωλήσαντές σε Συβαρῖτιν ἔφασαν κατὰ ζηλοτυπίαν ἐκείθεν παραθεῖσαν ὑπὸ δεσποίνης.
- 2.5.5 ” ἡρυθρίασεν ἡ Καλλιρρόη καὶ κάτω κύψασα ἡρέμα εἶπεν “ἐγὼ νῦν πρῶτον πέπραμαι Σύβαριν δὲ οὐκ εἶδον.
- 2.5.6 ” “ἔλεγόν σοι” φησὶ Διονύσιος ἀποβλέψας πρὸς τὸν Λεωνᾶν “ὅτι οὐκ ἔστι δούλη μαντεύομαι δὲ ὅτι καὶ εὐγενής.” “εἶπόν μοι, γύναι, πάντα, καὶ πρῶτόν γε τοῦνομα τὸ σόν.” “Καλλιρρόη”

φησίν (ἤρесе Διονυσίῳ καὶ τὸ ὄνομα), τὰ δὲ λοιπὰ ἐσιώπα. πυνθανομένου δὲ λιπαρῶς “δέομαί σου” φησίν, “ὦ δέσποτα, συγχώρησόν μοι τὴν ἐμαυτῆς τύχην σιωπᾶν.

2.5.7 ὄνειρος ἦν τὰ πρῶτα καὶ μῦθος, εἰμὶ δὲ νῦν ὃ γέγονα, δούλη καὶ ξένη.” ταῦτα λέγουσα ἐπειράτο μὲν λανθάνειν, ἐλείβετο δὲ αὐτῆς τὰ δάκρυα κατὰ τῶν παρειῶν. προήχθη δὲ <καὶ> ὁ Διονύσιος κλαίειν καὶ πάντες οἱ περιεσθηκότες ἔδοξε δ’ ἂν τις καὶ τὴν Ἀφροδίτην αὐτὴν σκυθρωποτέραν γεγονέναι. Διονύσιος δὲ ἐνέκειτο ἔτι μᾶλλον πολυπραγμονῶν καὶ “ταύτην” <ἔφη> “αἰτοῦμαι παρά σου χάριν πρώτην.

2.5.8 διήγησαί μοι, Καλλιρόη, τὰ σεαυτῆς, οὐ πρὸς ἀλλότριον ἐρεῖς· ἔστι γάρ τις καὶ τρόπον συγγένεια. μηδὲν φοβηθῆς, μηδ’ εἰ πέπρακταί σοι τι δεινόν.” ἠγανάκτησεν ἡ Καλλιρόη πρὸς τοῦτο καὶ “μὴ με ὕβριζε” εἶπεν, “οὐδὲν γὰρ σύνοιδα ἐμαυτῇ φαῦλον.

2.5.9 ἀλλ’ ἐπεὶ σεμνότερα τὰμὰ τῆς τύχης ἐστὶ τῆς παρούσης, οὐ θέλω δοκεῖν ἀλαζῶν οὐδὲ λέγειν διηγήματα ἄπιστα τοῖς ἀγνοοῦσιν· οὐ γὰρ μαρτυρεῖ τὰ πρῶτα τοῖς νῦν.” ἐθαύμασεν ὁ Διονύσιος τὸ φρόνημα τῆς γυναικὸς καὶ “συνίημι” φησίν “ἤδη, κἂν μὴ λέγῃς· εἶπε δὲ ὅμως οὐδὲν γὰρ περὶ σεαυτῆς ἐρεῖς τηλικούτον, ἥλικον ὁρῶμεν.

2.5.10 πᾶν ἐστὶ σου σμικρότερον λαμπρὸν διήγημα.” μόλις οὖν ἐκείνη τὰ καθ’ ἑαυτὴν ἤρξατο λέγειν “Ἑρμοκράτους εἰμὶ θυγάτηρ, τοῦ Συρακοσίων στρατηγοῦ. γενομένην δέ με ἄφωνον ἐξ αἰφνιδίου πτώματος ἔθαψαν οἱ γονεῖς πολυτελῶς. ἤνοιξαν τυμβωρύχοι τὸν τάφον· εὗρον κάμῃ πάλιν ἐμπνέουσιν· ἤνεγκαν ἐνθάδε καὶ Λεωνᾶ με τούτῳ παρέδωκε Θήρων ἐπ’ ἐρημίας.

2.5.11 ” πάντα εἰποῦσα μόνον Χαιρέαν ἐσίγησεν. “ἀλλὰ δέομαί σου, Διονύσιε (Ἕλλην γὰρ εἶ καὶ πόλεως φιλανθρώπου καὶ παιδείας μετείληφας), μὴ γένη τοῖς τυμβωρύχοις ὁμοῖος μηδὲ ἀποστερήσης με πατρίδος καὶ συγγενῶν. μικρόν ἐστὶ σοι πλουτοῦντι σῶμα ἐν καὶ τὴν τιμὴν οὐκ ἀπολέσεις, ἐὰν ἀποδῶς με τῷ πατρί· Ἑρμοκράτης οὐκ ἔστιν ἀχάριστος. τὸν Ἀλκίνοον ἀγάμεθα δὴ καὶ πάντες φιλοῦμεν ὅτι εἰς τὴν πατρίδα ἀνέπεμψε τὸν ἰκέτην· ἰκετεύω σὲ κἀγώ.

2.5.12 σῶσον αἰχμάλωτον ὀρφανήν. εἰ δὲ μὴ δύναμαι ζῆν ὥς εὐγενῆς, αἰροῦμαι θάνατον ἐλεύθερον.” τούτων ἀκούων δὲ ἔκλαιε προφάσει μὲν Καλλιρόην, τὸ δὲ ἀληθὲς ἑαυτὸν· ἠσθάνετο γὰρ ἀποτυγχάνων τῆς ἐπιθυμίας. “θάρρει δὲ” ἔφη, “Καλλιρόη, καὶ ψυχὴν ἔχε ἀγαθὴν· οὐ γὰρ ἀτυχῆσεις ὧν ἀξιοῖς· μάρτυν καλῶ τήνδε τὴν Ἀφροδίτην. ἐν δὲ τῷ μεταξὺ θεραπείαν ἔξεις παρ’ ἡμῖν δεσποίνης μᾶλλον ἢ δούλης.” Καὶ ἡ μὲν ἀπῆε πεπεισμένη μηδὲν ἄκουσα δύνασθαι παθεῖν, ὁ δὲ Διονύσιος λυπούμενος ἦκεν εἰς οἶκον τὸν ἴδιον καὶ μόνον καλέσας Λεωνᾶν “κατὰ πάντα” φησίν “ἐγὼ δυστυχὴς εἰμι καὶ μισούμενος ὑπὸ τοῦ Ἑρωτος.

2.6.1 τὴν μὲν γαμετὴν ἔθαψα, φεύγει δὲ ἡ νεώνητος, ἣν ἤλπιζον ἐξ Ἀφροδίτης εἶναί μοι τὸ δῶρον, καὶ ἀνέπλαττον ἐμαυτῷ βίον μακάριον ὑπὲρ Μενέλεων τὸν τῆς Λακεδαιμονίας γυναικός· οὐδὲ γὰρ τὴν Ἑλένην εὐμορφον οὕτως ὑπολαμβάνω γεγονέναι.

2.6.2 πρόσεστι δὲ αὐτῇ καὶ ἡ τῶν λόγων πειθῶ. βεβίωταί μοι. τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἀπαλλαγῆσεται Καλλιρόη μὲν ἐντεῦθεν, ἐγὼ δὲ τοῦ ζῆν.” πρὸς τοῦτο ἀνέκραγεν ὁ Λεωνᾶς “μὴ σύ γε, ὦ δέσποτα, μὴ καταράσῃ σεαυτῶ· κύριος γὰρ εἶ καὶ τὴν ἐξουσίαν ἔχεις αὐτῆς, ὥστε καὶ ἐκοῦσα καὶ ἄκουσα ποιήσει τὸ σοὶ δοκοῦν· ταλάντου γὰρ αὐτὴν ἐπριάμην.

2.6.3 ” “ἐπρίω σύ, τρισάθλιε, τὴν εὐγενῆ; οὐκ ἀκούεις Ἑρμοκράτην τὸν στρατηγὸν τῆς ὅλης Σικελίας ἐγκεχαραγμένον μεγάλως, ὃν βασιλεὺς ὁ Περσῶν θαυμάζει καὶ φιλεῖ, πέμπει δὲ αὐτῷ κατ’ ἔτος δωρεάς, ὅτι Ἀθηναίους κατεναυμάχησε τοὺς Περσῶν πολεμίους; ἐγὼ τυραννήσω σώματος ἐλευθέρου, καὶ Διονύσιος ὁ ἐπὶ σωφροσύνη περιβόητος ἄκουσαν ὕβριω, ἣν οὐκ ἂν ὕβρισεν οὐδὲ Θήρων ὁ ληστής;” Ταῦτα μὲν οὖν εἶπε πρὸς τὸν Λεωνᾶν, οὐ μὴν οὐδ’ ἀπεγίνωσκε πείσειν, φύσει γὰρ εὐελπίς ἐστιν ὁ Ἑρως, ἐθάρρει δὲ τῇ θεραπείᾳ κατεργάσασθαι τὴν ἐπιθυμίαν.

2.6.4

καλέσας οὖν τὴν Πλαγγόνα “δέδωκάς μοι” φησὶν “ἤδη πεῖραν ἱκανὴν τῆς ἐπιμελείας. ἐγχειρίζω δὴ σοι τὸ μέγιστον καὶ τιμιώτατόν μου τῶν κτημάτων, τὴν ξένην. βούλομαι δὲ αὐτὴν μηδενὸς σπανίζειν, ἀλλὰ <καὶ> προΐεναι μέχρι τρυφῆς.

2.6.5 κυρίαν ὑπολάμβανε, θεράπευε καὶ κόσμει καὶ ποίει φίλην ἡμῖν· ἐπαίνει με παρ’ αὐτῇ πολλάκις καὶ οἷον ἐπίστασαι διηγοῦ. βλέπε μὴ δεσπότην εἶπης.” συνῆκεν ἡ Πλαγγὼν τῆς ἐντολῆς, φύσει γὰρ ἦν ἐντρεχὴς· ἀφανῆ δὲ λαβοῦσα πρὸς τὸ πρᾶγμα τὴν διάνοιαν, ἠπειγέτο πρὸς τοῦτο. παραγενομένη τοίνυν πρὸς τὴν Καλλιρόην, ὅτι μὲν κεκέλευσται θεραπεύειν αὐτὴν οὐκ ἐμήνυσεν, ἰδίαν δὲ εὐνοίαν ἐπεδείκνυτο· καὶ τὸ ἀξιόπιστον ὡς σύμβουλος ἠθέλεν ἔχειν. Συνέβη δέ τι τοιόνδε.

2.7.1 Διονύσιος ἐνδιέτριβε τοῖς χωρίοις, προφάσει μὲν ἄλλοτε ἄλλῃ, τὸ δὲ δὴ ἀληθὲς οὔτε ἀπαλλαγῆναι τῆς Καλλιρόης δυνάμενος οὔτε ἐπάγεσθαι θέλων αὐτήν· ἔμελλε γὰρ περιβόητος ὀφθεῖσα ἔσσεσθαι, καὶ τὸ κάλλος ὅλην τὴν Ἰωνίαν δουλαγωγῆσειν ἀναβήσεσθαι τε τὴν φήμην καὶ μέχρι τοῦ μεγάλου βασιλέως. ἐν δὲ τῇ μονῇ πολυπραγμονῶν ἀκριβέστερον τὰ περὶ τὴν κτῆσιν, ἐμέμψατό που καὶ τὰ περὶ τὸν οἰκονόμον Φωκᾶν· τὸ δὲ τῆς μέμψεως οὐ περαιτέρω προῆλθεν, ἀλλὰ μέχρι ῥημάτων.

2.7.2 εὔρε δὴ καιρὸν ἡ Πλαγγὼν, καὶ περίφοβος εἰσέδραμε πρὸς τὴν Καλλιρόην, σπαράσσουσα τὴν κόμην ἑαυτῆς· λαβομένη δὲ τῶν γονάτων αὐτῆς “δέομαί σου” φησί, “κυρία, σῶσον ἡμᾶς τῷ γὰρ ἀνδρὶ μου χαλεπαίνει Διονύσιος· φύσει δὲ ἐστὶ βαρύθυμος, ὥσπερ καὶ φιλόανθρωπος. οὐδεὶς ἂν ῥύσαιτο ἡμᾶς ἢ μόνη σύ· παρέξει γὰρ σοι Διονύσιος ἡδέως αἰτουμένη χάριν πρῶτην.

2.7.3 ” ὥκνει μὲν οὖν ἡ Καλλιρόη βαδίσαι πρὸς αὐτόν, λιπαρούσης δὲ καὶ δεομένης ἀντειπεῖν οὐκ ἠδυνήθη, προηνεχυριασμένη ταῖς εὐεργεσίαις ὑπ’ αὐτῆς. ἴν’ οὖν μὴ ἀχάριστος δοκῇ, “κἀγὼ μὲν” φησὶν “εἰμὶ δούλη καὶ οὐδεμίαν ἔχω παρρησίαν, εἰ δὲ ὑπολαμβάνεις δυνήσεσθαι τι καμέ, συνικετεύειν ἐτοίμη· γένοιτο δὲ ἡμᾶς <εὐ> τυχεῖν.

2.7.4 ” ἐπεὶ δὲ ἦλθον, ἐκέλευσεν ἡ Πλαγγὼν τὸν ἐπὶ ταῖς θύραις εἰσαγγεῖλαι πρὸς τὸν δεσπότην ὅτι Καλλιρόη πάρεστιν. ἐτύγχανε δὲ Διονύσιος ἐρριμμένος ὑπὸ λύπης, ἐτετήκει δὲ αὐτῷ καὶ τὸ σῶμα. ἀκούσας οὖν ὅτι Καλλιρόη πάρεστιν, ἄφωνος ἐγένετο, καὶ τις ἀχλὺς αὐτοῦ κατεχύθη πρὸς τὸ ἀνέλπιστον, μόλις δὲ ἀνενεγκὼν “ἡκέτω” φησί.

2.7.5 στᾶσα δὲ ἡ Καλλιρόη πλησίον καὶ κάτω κύψασα πρῶτον μὲν ἐρυθήματος ἐνεπλήσθη, μόλις δὲ ὁμῶς ἐφθέγγετο “ἐγὼ Πλαγγόνι ταύτῃ χάριν ἐπίσταμαι· φιλεῖ γὰρ με ὡς θυγατέρα. δέομαι δὴ σου, κύριε, μὴ ὀργίζου τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, ἀλλὰ χάρισαι τὴν σωτηρίαν.

2.7.6 ” ἔτι δὲ βουλομένη λέγειν οὐκ ἐδυνήθη. συνεὶς οὖν ὁ Διονύσιος τὸ στρατήγημα τῆς Πλαγγόνος “ὀργίζομαι μὲν” εἶπε, “καὶ οὐδεὶς <ἂν> ἀνθρώπων ἐρρύσατο μὴ ἀπολέσθαι Φωκᾶν καὶ τὴν Πλαγγόνα τοιαῦτα πεπραχότας· χαρίζομαι δὲ αὐτοὺς ἡδέως σοί, καὶ γινώσκετε ὑμεῖς ὅτι διὰ Καλλιρόην ἐσώθητε.” προσέπεσεν αὐτοῦ τοῖς γόνασιν ἡ Πλαγγὼν, καὶ Διονύσιος ἔφη “τοῖς Καλλιρόης προσπίπτετε γόνασιν, αὕτη γὰρ ὑμᾶς ἔσωσεν.

2.7.7 ” ἐπεὶ δὲ ἡ Πλαγγὼν ἐθεάσατο τὴν Καλλιρόην χαίρουσαν καὶ σφόδρα ἡδομένην ἐπὶ τῇ δωρεᾷ “σὺ οὖν” εἶπε “χάριν ὁμολόγησον ὑπὲρ ἡμῶν Διονυσίῳ” καὶ ἅμα ὤθησεν αὐτήν. ἡ δὲ τρόπον τινὰ καταπεσοῦσα περιέπεσε τῇ δεξιᾷ τοῦ Διονυσίου, κάκεϊνος, ὡς δῆθεν ἀπαξιῶν τὴν χεῖρα δοῦναι, προσαγαγόμενος αὐτὴν κατεφίλησεν, εἶτα εὐθὺς ἀφῆκε, μὴ καὶ τις ὑποψία γένηται τῆς τέχνης. Αἱ μὲν οὖν γυναῖκες ἀπήρσαν, τὸ δὲ φίλημα Διονυσίῳ καθάπερ ἰὸς εἰς τὰ σπλάγχνα κατεδύετο καὶ οὔτε ὀρᾶν ἔτι οὔτε ἀκοῦειν ἐδύνατο, πανταχόθεν δὲ ἦν ἐκπεπολιορκημένος, οὐδεμίαν εὐρίσκων θεραπείαν τοῦ ἔρωτος· οὔτε διὰ δώρων, ἐώρα γὰρ τῆς γυναικὸς τὸ μεγαλόφρον· οὔτε δι’ ἀπειλῆς ἢ βίας, πεπεισμένος ὅτι θάνατον αἰρήσεται θάττον ἢ βιασθήσεται.

2.8.1

μίαν οὖν βοήθειαν ὑπελάμβανε τὴν Πλαγγόνα καὶ μεταπεμφάμενος αὐτὴν “τὰ μὲν πρῶτά σοι” φησὶν “ἐστρατήγηται, καὶ χάριν ἔχω τοῦ φιλήματος· ἐκεῖνο δέ με <ῆ> σέσωκεν ἢ ἀπολώλεκε.

2.8.2 σκόπει οὖν πῶς γυνὴ γυναικὸς περιγένη, σύμμαχον ἔχουσα καμέ. γίνωσκε δὲ ἐλευθερίαν σοι προκειμένην τὸ ἄθλον καὶ ὃ πέπεισμάι σοι πολὺ ἥδιον εἶναι τῆς ἐλευθερίας, τὸ ζῆν Διόνυσιον.” κελευσθεῖσα δὲ ἡ Πλαγγὼν πᾶσαν πείραν καὶ τέχνην προσέφερεν· ἀλλ’ ἡ Καλλιρόη πανταχόθεν ἀήττητος ἦν καὶ ἔμενε Χαιρέα μόνῳ πιστή.

2.8.3 κατεστρατηγήθη <δ’> ὑπὸ τῆς Τύχης, πρὸς ἣν μόνην οὐδὲν ἰσχύει λογισμὸς ἀνθρώπου· φιλόνηκος γὰρ ἡ δαίμων, καὶ οὐδὲν ἀνέλπιστον παρ’ αὐτῇ. καὶ τότε οὖν πρᾶγμα παράδοξον, μᾶλλον δὲ ἄπιστον κατώρθωκεν· ἄξιον δὲ ἀκοῦσαι τὸν τρόπον. Ἐπεβούλευσεν ἡ Τύχη τῇ σωφροσύνῃ τῆς γυναικὸς· ἐρωτικὴν γὰρ ποιησόμενοι τὴν πρώτην σύνοδον τοῦ γάμου Χαιρέας καὶ Καλλιρόη, παραπλησίαν ἔσχον ὁρμὴν πρὸς τὴν ἀπόλαυσιν ἀλλήλων, ἰσόρροπος δὲ ἐπιθυμία τὴν συνουσίαν ἐποίησεν οὐκ ἀργήν.

2.8.5 ὀλίγον οὖν πρὸ τοῦ πτώματος ἡ γυνὴ συνέλαβεν. ἀλλὰ διὰ τοὺς κινδύνους καὶ τὴν ταισιπωρίαν τὴν ὕστερον οὐ ταχέως συνῆκεν ἐγκύμων γενομένη· τρίτου δὲ μηνὸς ἀρχομένου, προέκοπτεν ἡ γαστήρ· ἐν δὲ τῷ λουτρῷ συνῆκεν ἡ Πλαγγὼν, ὡς ἂν ἤδη πείραν ἔχουσα τῶν γυναικείων. εὐθὺς μὲν οὖν ἐσίγησε διὰ τὸ πλῆθος τῶν θεραπαινίδων· περὶ δὲ τὴν ἐσπέραν σχολῆς γενομένης, παρακαθίσασα ἐπὶ τῆς κλίνης “ἴσθι” φησὶν, “ὦ τέκνον, ὅτι ἐγκύμων ὑπάρχεις.

2.8.6 ” ἀνέκλαυσεν ἡ Καλλιρόη καὶ ὀλολύζουσα καὶ τίλλουσα τὴν κεφαλὴν “ἔτι καὶ τοῦτό μου” φησὶ “ταῖς συμφοραῖς, ὦ Τύχη, προστέθεικας, ἵνα καὶ τέκω δοῦλον.

2.8.7 ” τύπτουσα δὲ τὴν γαστέρα εἶπεν “ἄθλιον πρὸ τοῦ γεννηθῆναι γέγονας ἐν τάφῳ, καὶ χερσὶ ληστῶν παρεδόθης. εἰς ποῖον παρέρχῃ βίον; ἐπὶ ποίαις ἐλπίσι μέλλω σε κυφορεῖν, ὀρφανὲ καὶ ἄπολι καὶ δοῦλε; πρὸ τῆς γενέσεως πειράθητι θανάτου.” κατέσχε δὲ αὐτῆς τὰς χεῖρας ἡ Πλαγγὼν, ἐπαγγειλαμένη τῆς ὕστεραιας εὐκολωτέραν αὐτῇ ἔκτρωσιν παρασκευάσειν. Γενομένη δὲ καθ’ ἑαυτὴν ἑκατέρα τῶν γυναικῶν ἰδίους ἐλάμβανε λογισμούς· ἡ μὲν Πλαγγὼν ὅτι “καιρὸς ἐπιτήδειος πέφηνεν εἰς τὸ κατεργάσασθαι τὸν ἔρωτα τῷ δεσπότη· συνήγορον ἔχεις τὸ κατὰ γαστρός· εὖρηται πειθοῦς ἐνέχυρον· νικήσει σωφροσύνην γυναικὸς μητρὸς φιλοστοργία.

2.9.1 ” καὶ ἡ μὲν πιθανῶς τὴν πρᾶξιν συνετίθει. Καλλιρόη δὲ τὸ τέκνον ἐβουλεύετο φθεῖραι, λέγουσα πρὸς ἑαυτὴν “ἀλλ’ ἐγὼ τέκω δεσπότη τὸν Ἑρμοκράτους ἔκγονον καὶ προενέγκω παιδίον, οὗ μηδεὶς οἶδε πατέρα.

2.9.2 τάχα δὲ ἐρεῖ τις τῶν φθονούντων “ἐν τῷ ληστηρίῳ Καλλιρόη συνέλαβεν.

2.9.3 “ ἀρκεῖ μόνην ἐμὲ δυστυχεῖν. οὐ συμφέρει σοι, παιδίον, εἰς βίον ἄθλιον παρελθεῖν, ὃν ἔδει καὶ γεννώμενον φυγεῖν. ἄπιθι ἐλεύθερος, ἀπαθὴς κακῶν. μηδὲν ἀκούσης τῶν περὶ τῆς μητρὸς διηγημάτων.” πάλιν δὲ μετενόει καὶ πῶς ἔλεος αὐτὴν τοῦ κατὰ γαστρός εἰσῆει. “βουλεῦθι τεκνοκτονῆσαι; Ἰάσων ἀσελγαίνει, καὶ Μηδείας λαμβάνεις λογισμούς; ἀλλὰ καὶ τῆς Σκυθίδος ἀγριωτέρα δόξεις· ἐκεῖνη μὲν γὰρ ἐχθρὸν εἶχε τὸν ἄνδρα, σὺ δὲ τὸ Χαιρέου τέκνον θέλεις ἀποκτεῖναι καὶ μηδὲ ὑπόμνημα τοῦ περιβοήτου γάμου καταλιπεῖν.

2.9.4 τί δ’ ἂν υἱὸς ᾦ; τί δ’ ἂν ὅμοιος τῷ πατρί; τί δ’ ἂν εὐτυχέστερος ἐμοῦ; μήτηρ ἀποκτείνει τὸν ἐκ τάφου σωθέντα καὶ ληστῶν; πόσων ἀκούομεν θεῶν παῖδας καὶ βασιλέων ἐν δουλείᾳ γεννηθέντας ὕστερον ἀπολαβόντας τὸ τῶν πατέρων ἀξίωμα, τὸν Ζῆθον καὶ τὸν Ἀμφίονα καὶ Κῦρον; πλεῦσθαι μοι καὶ σύ, τέκνον, εἰς Σικελίαν· ζητήσεις πατέρα καὶ πάππον, καὶ τὰ τῆς μητρὸς αὐτοῖς διηγῆθαι.

2.9.5

ἀναχθήσεται στόλος ἐκεῖθεν ἐμοὶ βοηθῶν. σύ, τέκνον, ἀλλήλοις ἀποδώσεις τοὺς γονεῖς.” ταῦτα λογιζομένη δι’ ὅλης νυκτὸς ὕπνος ἐπῆλθε πρὸς ὀλίγον.

- 2.9.6 ἐπέστη δὲ αὐτῇ εἰκὼν Χαιρέου πάντα αὐτῷ ὁμοία, μέγεθός τε καὶ ὄμματα κάλ’ εἰκυῖα, καὶ φωνήν, καὶ τοῖα περὶ χροῖ εἴματα <ἔστο>. ἐστὼς δὲ “παρατίθεμαί σοι” φησὶν, “ὦ γύναι, τὸν υἱόν.” ἔτι δὲ βουλομένου λέγειν ἀνέθορεν ἡ Καλλιρόη, θέλουσα αὐτῷ περιπλακῆναι. σύμβουλον οὖν τὸν ἄνδρα νομίσασα θρέψαι τὸ παιδίον ἔκρινε. Τῆς δ’ ὑστεραίας ἐλθοῦση Πλαγγόνι τὴν αὐτῆς γνώμην ἐδήλωσεν.
- 2.10.1 ἡ δὲ τὸ ἄκαιρον τῆς βουλῆς οὐ παρέλιπεν, ἀλλ’ “ἀδύνατόν ἐστί σοι” φησὶν, “ὦ γύναι, τέκνον θρέψαι παρ’ ἡμῖν· ὁ γὰρ δεσπότης ἡμῶν ἐρωτικῶς σου διακείμενος ἄκουσαν μὲν οὐ βιάσεται δι’ αἰδῶ καὶ σωφροσύνην, θρέψαι δὲ παιδίον οὐκ ἐπιτρέψει διὰ ζηλοτυπίαν, ὑβρίζεσθαι δοκῶν εἰ τὸν μὲν ἀπόντα περισπούδαστον ὑπολαμβάνεις, ὑπερορᾷς δὲ παρόντος αὐτοῦ.
- 2.10.2 κρεῖττον οὖν μοι δοκεῖ πρὸ τοῦ γεννηθῆναι τὸ παιδίον ἢ γεννηθὲν ἀπολέσθαι· κερδανεῖς γὰρ ὠδῖνας ματαίας καὶ κυοφορίαν ἄχρηστον. ἐγὼ δέ σε φιλοῦσα συμβουλεύω τάληθῃ.” βαρέως ἤκουσεν ἡ Καλλιρόη καὶ προσπεσοῦσα τοῖς γόνασιν αὐτῆς ἰκέτευεν ὅπως συνεξέρῃ τινὰ τέχνην, δι’ ἧς τὸ παιδίον θρέψει.
- 2.10.3 πολλὰ τοίνυν ἀρνησαμένη, δύο καὶ τρεῖς ἡμέρας ὑπερθεμένη τὴν ἀπόκρισιν, ἐπειδὴ μᾶλλον ἐξέκαυσεν αὐτὴν πρὸς τὰς δεήσεις ἀξιοπιστοτέρα γενομένη, πρῶτον μὲν αὐτὴν ἐξώρκισε μηδενὶ κατεπειν τὴν τέχνην, ἔπειτα συναγαγοῦσα τὰς ὀφρῦς καὶ τρίψασα τὰς χεῖρας “τὰ μεγάλα” φησὶ “τῶν πραγμάτων, ὦ γύναι, μέγαλαις ἐπινοίαις κατορθοῦται· καγὼ διὰ τὴν εὐνοίαν τὴν πρὸς σὲ προδίδωμι τὸν δεσπότην.
- 2.10.4 ἴσθι τοίνυν ὅτι δεήσει δυοῖν θάτερον, ἢ παντάπασιν ἀπολέσθαι τὸ παιδίον ἢ γεννηθῆναι πλουσιώτατον Ἰώνων, κληρονόμον τῆς λαμπροτάτης οἰκίας. καὶ σὲ τὴν μητέρα ποιήσει μακαρίαν. ἐλοῦ δέ, πότερον θέλεις.” “καὶ τίς οὕτως” εἶπεν “ἀνόητος, ἵνα τεκνοκτονίαν ἀντ’ εὐδαιμονίας ἔλῃται; δοκεῖς δέ μοί τι ἀδύνατον καὶ ἄπιστον λέγειν, ὥστε σαφέστερον αὐτὸ δήλωσον.
- 2.10.5 ” ἤρετο γοῦν ἡ Πλαγγὼν “πόσον δοκεῖς χρόνον ἔχειν τῆς συλλήψεως;” ἡ δὲ “δύο μῆνας” εἶπεν. “ὁ χρόνος οὖν ἡμῖν βοηθεῖ· δύνασαι γὰρ δοκεῖν ἑπταμηνιαῖον ἐκ Διονυσίου τετοκέναι.” πρὸς τοῦτο ἀνέκραγεν ἡ Καλλιρόη “μᾶλλον ἀπολέσθω.
- 2.10.6 ” καὶ ἡ Πλαγγὼν κατειρωνεύσατο αὐτῆς “καλῶς, ὦ γύναι, φρονεῖς βουλομένη μᾶλλον ἐκτρώσαι. τοῦτο πράττωμεν· ἀκινδυνότερον γὰρ ἢ ἐξαπατᾶν δεσπότην. πανταχόθεν ἀπόκοψόν σου τὰ τῆς εὐγενείας ὑπομνήματα, μηδ’ ἐλπίς ἔστω σοι πατρίδος.
- 2.10.7 συνάρμοσαι τῇ παρούσῃ τύχῃ καὶ ἀκριβῶς γενοῦ δούλη.” ταῦτα τῆς Πλαγγόνος παραινούσης οὐδὲν ὑπώπτευε Καλλιρόη, μεῖραξ εὐγενῆς καὶ πανουργίας ἄπειρος δουλικῆς· ἀλλ’ ὅσω μᾶλλον ἐκείνη τὴν φθορὰν ἔσπευδε, τοσοῦτω μᾶλλον αὐτὴ τὸ κατὰ γαστρὸς ἠλέει καὶ “δός μοι” φησὶ “καιρὸν εἰς σκέψιν· περὶ τῶν μεγίστων γὰρ ἐστὶν ἡ αἵρεσις, ἢ σωφροσύνης ἢ τέκνου.
- 2.10.8 ” πάλιν τοῦτο ἐπήνεσεν ἡ Πλαγγὼν, ὅτι μὴ προπετῶς αἰρεῖται τὸ ἕτερον· “πιθανὴ γὰρ εἰς ἑκάτερον ἡ ῥοπή· τὸ μὲν γὰρ ἔχει πίστιν γυναικός, τὸ δὲ μητρὸς φιλοστοργίαν. καιρὸς δὲ οὐκ ἔστιν ὅμως μακρᾶς ἀναβολῆς, ἀλλὰ τῆς ὑστεραίας δεῖ πάντως θατέρου ἔχεσθαι, πρὶν ἐκπυστόν σου τὴν γαστέρα γενέσθαι.” συνέθεντο ταῦτα καὶ ἀπηλλάγησαν ἀλλήλων. Ἀνελθοῦσα δὲ εἰς τὸ ὑπερῶν ἡ Καλλιρόη καὶ συγκλείσασα τὰς θύρας τὴν εἰκόνα Χαιρέου τῇ γαστρὶ προσέθηκε καὶ “ἰδοῦ” φησὶ “τρεῖς γεγόναμεν, ἀνὴρ καὶ γυνή καὶ τέκνον.

2.11.1

βουλευσώμεθα περὶ τοῦ κοινῇ συμφέροντος. ἐγὼ μὲν οὖν πρώτη τὴν ἐμὴν γνώμην ἀποφαίνομαι· θέλω γὰρ ἀποθανεῖν Χαιρέου μόνου γυνή. τοῦτό μοι καὶ γονέων ἥδιον καὶ πατρίδος καὶ τέκνου, πείραν ἑτέρου ἀνδρὸς μὴ λαβεῖν.

- 2.11.2 σὺ δέ, παιδίον, ὑπὲρ σεαυτοῦ τί αἰρή; φαρμάκῳ τελευτῆσαι πρὶν τὸν ἥλιον ἰδεῖν καὶ μετὰ τῆς μητρὸς ἐρριφθαι, τάχα δὲ μηδὲ ταφῆς ἀξιωθῆναι, ἢ ζῆν καὶ δύο πατέρας ἔχειν, τὸν μὲν Σικελίας, τὸν δὲ Ἰωνίας πρῶτον; ἀνὴρ δὲ γενόμενος γνωρισθῆσθαι ῥαδίως ὑπὸ τῶν συγγενῶν· πέπεισμαι γὰρ ὅτι ὅμοιόν σε τέξομαι τῷ πατρί· καὶ καταπλεύσεις λαμπρῶς ἐπὶ τριήρους Μιλησίας, ἡδέως δὲ Ἑρμοκράτης ἔκγονον ἀπολήψεται, στρατηγεῖν ἤδη δυνάμενον.
- 2.11.3 ἐναντίαν μοι φέρεις, τέκνον, ψῆφον καὶ οὐκ ἐπιτρέπεις ἡμῖν ἀποθανεῖν. πυθώμεθά σου καὶ τοῦ πατρός. μᾶλλον δὲ εἴρηκεν· αὐτὸς γὰρ μοι παραστὰς ἐν τοῖς ὀνείροις ‘παρατίθεμαί σοι’ φησὶ ‘τὸν υἱόν.’ μαρτύρομαί σε, Χαιρέα, σύ με Διονυσίῳ νυμφαγωγεῖς.
- 2.11.4 ” ταύτην μὲν οὖν τὴν ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα ἐν τούτοις ἦν τοῖς λογισμοῖς καὶ οὐ δι’ αὐτὴν ἀλλὰ διὰ τὸ βρέφος ἐπείθετο ζῆν· τῆς δὲ ὑστεραίας ἐλθοῦσα ἡ Πλαγγὼν πρῶτον μὲν καθῆστο σκυθρωπὴ καὶ σχῆμα συμπαθὲς ἐπεδείξατο, σιγὴ δὲ ἦν ἀμφοτέρων.
- 2.11.5 ἐπεὶ δὲ μακρὸς ἐγένετο χρόνος, ἡ Πλαγγὼν ἐπύθετο “τί σοι δέδοκται; τί ποιοῦμεν; καιρὸς γὰρ οὐκ ἔστι τοῦ μέλλειν.” Καλλιρόη δὲ ἀποκρίνασθαι μὲν ταχέως οὐκ ἔδυνατο κλαίουσα καὶ συγκεχυμένη, μόλις δὲ εἶπε “τὸ τέκνον με προδίδωσιν ἀκούσης ἐμοῦ· σὺ πρᾶττε τὸ συμφέρον. δέδοικα δὲ μή, κἂν ὑπομείνω τὴν ὕβριν, Διονύσιός μου καταφρονήσῃ τῆς τύχης καὶ παλλακὴν μὲν, ἀλλ’ οὐ γυναικὰ νομίσας οὐ θρέψῃ τὸ ἐξ ἄλλου γεννώμενον κἀγὼ μάτην ἀπολέσω τὴν σωφροσύνην.
- 2.11.6 ” ἔτι λεγούσης ἡ Πλαγγὼν ὑπολαβοῦσα “ἔγωγε” φησὶ “περὶ τούτων προτέρα σοῦ βεβούλευμαι· σὲ γὰρ τοῦ δεσπότης μᾶλλον ἥδη φιλῶ. πιστεύω μὲν οὖν Διονυσίου τῷ τρόπῳ, χρηστὸς γὰρ ἐστίν· ἐξορκίῳ δὲ ὅμως αὐτόν, κἂν δεσπότης ᾦ· δεῖ πάντα ἡμᾶς ἀσφαλῶς πράττειν. καὶ σύ, τέκνον, ὁμόσαντι πίστευσον. ἅπειμι δὲ ἐγὼ τὴν πρεσβείαν κομίζουσα.” Διονύσιος δὲ ἀποτυχάνων τοῦ Καλλιρόης ἔρωτος, μηκέτι <ζῆν> φέρων ἀποκαρτερεῖν ἐγνώκει καὶ διαθήκας ἔγραφε τὰς τελευταίας, ἐπιστέλλων πῶς ταφῇ.
- 3.1.1 παρεκάλει δὲ Καλλιρόην ἐν τοῖς γράμμασιν ἵνα αὐτῷ προσέλθῃ κἂν νεκρῷ. Πλαγγὼν δὲ ἐβούλετο μὲν εἰσελθεῖν πρὸς τὸν δεσπότην, διεκώλυσε δὲ αὐτὴν ὁ θεράπων κεκελευσμένος μηδένα δέχεσθαι.
- 3.1.2 μαχομένων δὲ αὐτῶν πρὸς ταῖς θύρας, ἀκούσας ὁ Διονύσιος ἤρετο τίς ἐνοχλοίῃ. τοῦ δὲ θεράποντος εἰπόντος ὅτι Πλαγγὼν, “ἀκαίρως μὲν” εἶπε “πάρεστιν” (οὐκέτι γὰρ οὐδὲ ὑπόμνημα τῆς ἐπιθυμίας ἤθελεν ἰδεῖν), “κάλεσον δὲ ὅμως.
- 3.1.3 ” ἀνοίξασα δὲ ἐκείνη τὰς θύρας “τί κατατρύχῃ” φησὶν, “ὦ δέσποτα, λυπῶν σεαυτὸν ὡς ἀποτυχάνων. Καλλιρόη γὰρ σε ἐπὶ τὸν γάμον παρακαλεῖ. λαμπρειμόνει, θῦε, προσδέχου νύμφην, ἥς ἐρᾷς.” ἐξεπλάγῃ πρὸς τὸ ἀνέλπιστον ὁ Διονύσιος καὶ ἀχλὺς αὐτοῦ τῶν ὀφθαλμῶν κατεχύθη, παντάπασι δὲ ὦν ἀσθενὴς φαντασίαν παρέσχε θανάτου. κωκύσασα δὲ ἡ Πλαγγὼν συνδρομὴν ἐποίησε, καὶ ἐφ’ ὅλης τῆς οἰκίας ὡς τεθνεὺς ὁ δεσπότης ἐπενθεῖτο.
- 3.1.4 οὐδὲ Καλλιρόη τοῦτο ἤκουσεν ἀδακρυτί. † τοσαύτη ἦν, ὥστε κἀκείνη Διονύσιον ἔκλαιε τὸν ἄνδρα. † ὁψὲ δὲ καὶ μόλις ἐκεῖνος ἀνανήψας ἀσθενεῖ φωνῇ “τίς με δαιμόνων” φησὶν “ἀπατᾷ βουλόμενος ἀναστρέψαι τῆς προκειμένης ὁδοῦ; ὕπαρ ἢ ὄναρ ταῦτα ἤκουσα; θέλει μοι Καλλιρόη γαμηθῆναι, ἢ μὴ θέλουσα μηδὲ ὀφθῆναι;” παρεστῶσα δὲ ἡ Πλαγγὼν “παῦσαι” φησὶ “μάτην σεαυτὸν ὀδυνῶν καὶ τοῖς ἰδίοις ἀγαθοῖς ἀπιστῶν· οὐ γὰρ ἐξαπατῶ μου τὸν δεσπότην, ἀλλ’ ἔπεμψέ με Καλλιρόη πρεσβεῦσαι περὶ γάμων.

3.1.5

” “πρέσβευε τοίνυν” εἶπεν ὁ Διονύσιος “καὶ λέγε αὐτὰ τὰ ἐκείνης ῥήματα.

- 3.1.6 μηδὲν ἀφέλῃς μηδὲ προσθῇς, ἀλλ’ ἀκριβῶς μνημόνευσον.” ”ἔγώ φησὶν ‘οἰκίας οὔσα τῆς πρώτης ἐν Σικελίᾳ δεδυστύχηκα μὲν, ἀλλ’ ἔτι τὸ φρόνημα τηρῶ. πατρίδος, γονέων ἐστέρημαι, μόνην οὐκ ἀπολώλεκα τὴν εὐγένειαν. εἰ μὲν οὖν ὥς παλλακὴν θέλει με Διονύσιος ἔχειν καὶ τῆς ἰδίας ἀπολαβεῖν ἐπιθυμίας, ἀπάγξομαι μᾶλλον ἢ ὕβρει δουλικῇ παραδώσω τὸ σῶμα· εἰ δὲ γαμετὴν κατὰ νόμους, κἀγὼ γενέσθαι θέλω μήτηρ, ἵνα διάδοχον ἔχη τὸ Ἑρμοκράτους γένος.
- 3.1.7 βουλευσάσθω περὶ τούτου Διονύσιος μὴ μόνος μηδὲ ταχέως, ἀλλὰ μετὰ φίλων καὶ συγγενῶν, ἵνα μή τις ὕστερον εἴπῃ πρὸς αὐτὸν “σὺ θρέψεις παιδίᾳ ἐκ τῆς ἀργυρωνήτου καὶ καταισχυνεῖς σου τὸν οἶκον;” εἰ μὴ θέλει πατὴρ γενέσθαι, μηδὲ ἀνὴρ ἔστω.
- 3.1.8 ” ταῦτα τὰ ῥήματα μᾶλλον ἐξέκαυσε Διονύσιον καὶ τινα ἔσχεν ἐλπίδα κούφην ἀντερᾶσθαι δοκῶν· ἀνατείνας δὲ τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν “εἰ γὰρ ἴδοιμι” φησὶν, “ὦ Ζεῦ καὶ Ἥλιε, τέκνον ἐκ Καλλιρόης· τότε μακαριώτερος δόξω τοῦ μεγάλου βασιλέως. ἀπίωμεν πρὸς αὐτὴν· ἄγε με, Πλαγγόνιον φιλοδέσποτον.” Ἀναδραμῶν δὲ εἰς τὰ ὑπερῶα τὸ μὲν πρῶτον ὥρμησε τοῖς Καλλιρόης γόνασι προσπεσεῖν, κατέσχε δὲ ὅμως ἑαυτὸν καὶ καθεστῆς εὐσταθῶς “ἦλθόν σοι” φησὶν, “ὦ γύναι, χάριν γνῶναι περὶ τῆς ἑμαυτοῦ σωτηρίας· ἄκουσαν μὲν γὰρ οὐκ ἔμελλόν σε βιάσασθαι, μὴ τυχὼν δὲ ἀποθανεῖν διεγνώκειν.
- 3.2.2 ἀναβεβίωκα διὰ σέ. μεγίστην δέ σοι χάριν ἔχων ὅμως τι καὶ μέφομαι· σὺ γὰρ ἠπίστησας ὅτι ἔξω σε γαμετὴν παίδων ἐπ’ ἀρότῳ κατὰ νόμους Ἑλληνικούς. εἰ γὰρ μὴ ἥρων, οὐκ ἂν εὐξάμην τοιούτου γάμου τυχεῖν. σὺ δ’, ὥς ἔοικε, μανίαν μου κατέγνωκας, εἰ δόξω δούλην τὴν εὐγενῆ καὶ ἀνάξιον υἱὸν ἑμαυτοῦ τὸν Ἑρμοκράτους ἔκγονον.
- 3.2.3 ‘βούλευσαι’ λέγεις. βεβούλευμαι. φοβῇ φίλους ἑμούς· ἢ φιλότατη πάντων; τολμήσει δὲ τίς εἰπεῖν ἀνάξιον τὸν ἐξ ἐμοῦ γεννώμενον, κρείττονα τοῦ πατρὸς ἔχοντα τὸν πάππον;” ταῦτα ἅμα λέγων καὶ δακρύων προσῆλθεν αὐτῇ· ἡ δὲ ἐρυθρίασασα ἡρέμα κατεφίλησεν αὐτὸν καὶ “σοὶ μὲν” εἶπε “πιστεύω, Διονύσιε, ἀπιστῶ δὲ τῇ ἐμῇ τύχῃ, καὶ γὰρ πρότερον ἐκ μειζόνων ἀγαθῶν δι’ αὐτὴν κατέπεσον.
- 3.2.4 φοβοῦμαι μὴ οὐδέπω μοι διήλλακται. σὺ τοίνυν, καίπερ ὢν χρηστὸς καὶ δίκαιος, μάρτυρας ποιῆσαι τοὺς θεοὺς οὐ διὰ σαυτὸν, ἀλλὰ διὰ τοὺς πολίτας καὶ συγγενεῖς, ἵνα μή τις ἔτι κακοθεώστερον εἰς ἐμέ τι συμβουλευσάτω δυνηθῇ, γινώσκων ὅτι ὁμώμοκας. εὐκαταφρόνητόν ἐστι γυνὴ μόνη καὶ ξένη.
- 3.2.5 ” “ποίους” φησὶ “θέλεις ὄρκους θεῶν; ἔτοιμος γὰρ ὁμνῦναι, εἰ δυνατόν, εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναβὰς καὶ ἀψάμενος αὐτοῦ τοῦ Διός.” “ὁμοσόν μοι” φησὶ “τὴν θάλασσαν τὴν κομίσασάν με πρὸς σέ καὶ τὴν Ἀφροδίτην τὴν δεῖξασάν με σοὶ καὶ τὸν Ἴρωτα τὸν νυμφαγωγόν.” ἤρεσε ταῦτα καὶ ταχέως ἐγένετο. <Τὸ> μὲν οὖν ἐρωτικὸν πάθος ἔσπευδεν τε καὶ ἀναβολὴν οὐκ ἐπέτρεπε τοῖς γάμοις· ταμιεύεσθαι γὰρ δύσκολον ἐξουσίαν ἐπιθυμίας.
- 3.2.6 Διονύσιος δὲ ἀνὴρ πεπαιδευμένος κατείληπτο μὲν ὑπὸ χειμῶνος καὶ τὴν ψυχὴν ἐβαπτίζετο, ὅμως δὲ ἀνακύπτειν ἐβιάζετο καθάπερ ἐκ τρικυμίας τοῦ πάθους.
- 3.2.7 καὶ τότε οὖν ἐπέστησε τοιοῦτοις λογισμοῖς “ἐν ἐρημίᾳ μέλλω γαμεῖν ὥς ἀληθῶς ἀργυρώνητον; οὐχ οὕτως εἰμὶ ἀχάριστος, ἵνα μὴ ἐορτάσω τοὺς Καλλιρόης γάμους. ἐν τούτῳ πρώτῳ τιμῆσαί με δεῖ τὴν γυναῖκα. φέρει δέ μοι ἀσφάλειαν καὶ πρὸς τὰ μέλλοντα· πάντων γὰρ πραγμάτων ὁξυτάτον ἐστὶν ἡ Φήμη· δι’ αἴρος ἅπεισιν ἀκωλύτους ἔχουσα τὰς ὁδοὺς· διὰ ταύτην οὐδὲν δύναται παράδοξον λαθεῖν· ἤδη τρέχει φέρουσα τὸ καινὸν εἰς Σικελίαν διήγημα ‘ζῇ Καλλιρόη, καὶ τυμβωρύχοι διορύξαντες τὸν τάφον ἔκλεψαν αὐτήν, καὶ ἐν Μιλήτῳ πέπραται.
- 3.2.8 ‘καταπλεύσουσιν ἤδη τριήρεις Συρακοσίων καὶ Ἑρμοκράτης στρατηγὸς ἀπαιτῶν τὴν θυγατέρα. τί μέλλω λέγειν; Θήρων μοι πέπρακε;’ Θήρων δὲ ποῦ; καί, κἂν πιστευθῶ, τὴν ἀλήθειαν,

‘ὑποδοχεύς εἰμι ληστοῦ;’ μελέτα, Διονύσιε, τὴν δίκην. τάχα δὲ ἐρεῖς αὐτὴν ἐπὶ τοῦ μεγάλου βασιλέως. ἄριστον οὖν τότε λέγειν ‘ἐγὼ γυναῖκα ἐλευθέραν ἐπιδημήσασαν οὐκ οἶδ’ ὅπως ἤκουσα· ἐκδομένην ἑαυτὴν ἐν τῇ πόλει φανερώς κατὰ νόμους ἔγνημα.

- 3.2.9 ‘πείσω δὲ ταύτη μᾶλλον καὶ τὸν πενθερὸν ὥς οὐκ ἀνάξιός εἰμι τῶν γάμων. καρτέρησον, ψυχῇ, προθεσμίαν σύντομον, ἵνα τὸν πλείω χρόνον ἀπολαύσης ἀσφαλοῦς ἡδονῆς. ἰσχυρότερος γενήσομαι πρὸς τὴν κρίσιν, ἀνδρός, οὐ δεσπότης νόμῳ χρώμενος.” Ἔδοξεν οὕτως καὶ καλέσας Λεωνᾶν “ἄπιθι” φησὶν “εἰς τὴν πόλιν· μεγαλοπρεπῶς ἐτοίμασον τὰ πρὸς τὸν γάμον· ἐλαυνέσθωσαν ἀγέλαι· σῖτος καὶ οἶνος διὰ γῆς καὶ θαλάσσης κοιμίζεσθω· δημοσίᾳ τὴν πόλιν εὐωχῆσαι προήρημαι.
- 3.2.11 ” πάντα διατάξας ἐπιμελῶς τῆς ὑστεραίας αὐτὸς μὲν ἐπὶ ὀχήματος ἐποιεῖτο τὴν πορείαν, τὴν δὲ Καλλιρόην (οὐδέπω γὰρ ἐβούλετο δεικνύναι <τοῖς> πολλοῖς) ἐκέλευσε περὶ τὴν ἐσπέραν διὰ πορθμείου κοιμισθῆναι μέχρι τῆς οἰκίας ἧτις ἦν ἐπ’ αὐτοῦ τοῦ λιμένος τοῦ Δοκίμου λεγομένου· Πλαγγόνι δὲ τὴν ἐπιμέλειαν αὐτῆς ἐνεχείρισε.
- 3.2.12 μέλλουσα τοῖνυν ἀπαλλάσσεσθαι τῶν ἀγρῶν ἡ Καλλιρόη τῇ Ἀφροδίτῃ πρῶτον ἐπηύξατο καὶ εἰσελθοῦσα εἰς τὸν νεών, πάντας ἐκβαλοῦσα, ταῦτα εἶπε πρὸς τὴν θεόν· “δέσποινα Ἀφροδίτη, μέμψομαί σοι δικαίως ἢ χάριν γνῶ; σύ με οὔσαν παρθένον ἔξευξας Χαιρέα καὶ νῦν μετ’ ἐκείνον ἄλλω με νυμφαγωγεῖς. οὐκ ἂν ἐπέισθην σὲ ὁμόσαι καὶ τὸν σὸν υἱόν, εἰ μὴ με προύδωκε τοῦτο τὸ βρέφος;” δείξασα τὴν γαστέρα.
- 3.2.13 “ἴκετεύω δέ σε” φησὶν “οὐχ ὑπὲρ ἑμαυτῆς, ἀλλ’ ὑπὲρ τούτου. ποιήσόν μου λαθεῖν τὴν τέχνην. ἐπεὶ τὸν ἀληθῆ τοῦτο πατέρα οὐκ ἔχει, δοξάτω Διονυσίου παιδίον, τραφὲν γὰρ κάκεῖνον εὐρήσει.
- 3.2.14 ” βαδίζουσαν δὲ αὐτὴν ἀπὸ τοῦ τεμένους ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἰδόντες οἱ ναῦται δείματι κατεσχέθησαν, ὥς τῆς Ἀφροδίτης αὐτῆς ἐρχομένης ἵνα ἐμβῇ, καὶ ὥρμησαν ἀθρόοι προσκυνῆσαι· προθυμία δὲ τῶν ἐρεσσόντων λόγου θάττον ἢ ναῦς κατέπλευσεν εἰς τὸν λιμένα. ἅμα δὲ τῇ ἔω πᾶσα ἦν ἡ πόλις ἐστεφανωμένη.
- 3.2.15 ἔθυνεν ἕκαστος πρὸ τῆς ἰδίας οἰκίας, οὐκ ἐν μόνοις τοῖς ἱεροῖς. λογοποιῶναι δὲ ἦσαν τίς ἡ νύμφη· τὸ δὲ δημωδέστερον πλῆθος ἀνεπιέθετο διὰ τὸ κάλλος καὶ τὸ ἄγνωστον τῆς γυναικὸς ὅτι Νηρηΐς ἐκ θαλάσσης ἀναβέβηκεν ἢ ὅτι θεὰ πάρεστιν ἐκ τῶν Διονυσίου κτημάτων· τοῦτο γὰρ οἱ ναῦται διελάλουν.
- 3.2.16 μία δὲ πάντων ἦν ἐπιθυμία Καλλιρόην θεάσασθαι, καὶ περὶ τὸ ἱερὸν τῆς Ὀμονοίας ἡθοῖσθη τὸ πλῆθος, ὅπου πάτριον ἦν τοῖς γαμοῦσι τὰς νύμφας παραλαμβάνειν. τότε πρῶτον ἐκοσμήσατο μετὰ τὸν τάφον· κρίνασα γὰρ ἅπαξ γαμηθῆναι καὶ πατρίδα καὶ γένος τὸ κάλλος ἐνόμισεν. ἐπεὶ δὲ ἔλαβε Μιλησίαν στολὴν καὶ στέφανον νυμφικόν, ἀπέβλεψεν εἰς τὸ πλῆθος.
- 3.2.17 πάντες οὖν ἀνεβόησαν “ἡ Ἀφροδίτη γαμεῖ.” πορφυρίδας ὑπεστρώννουν καὶ ρόδα καὶ ἴα, μύρον ἔρρανον βαδίζούσης, οὐκ ἀπελείφθη ἐν ταῖς οἰκίαις οὐ παιδίον, οὐ γέρον, ἀλλ’ οὐδ’ ἐν αὐτοῖς τοῖς λιμέσι· μέχρι κεράμων ἀνέβη τὸ πλῆθος στενοχωρούμενον. ἀλλ’ ἐνεμέσησε καὶ ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ πάλιν ὁ βάσκανος δαίμων ἐκεῖνος· ὅπως δέ, μικρὸν ὕστερον ἐρῶ. βούλομαι δὲ εἰπεῖν πρῶτον τὰ γενόμενα ἐν Συρακούσαις κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον. Οἱ μὲν γὰρ τυμβωρύχοι τὸν τάφον περιέκλεισαν ἀμελῶς, οἷα δὴ σπεύδοντες ἐν νυκτί· Χαιρέας δὲ φυλάξας αὐτὸ τὸ περίορθρον ἦκεν ἐπὶ τὸν τάφον προφάσει μὲν στεφάνους καὶ χοὰς ἐπιφέρων, τὸ δὲ ἀληθές γνῶμην ἔχων ἑαυτὸν ἀνελεῖν· οὐ γὰρ ὑπέμενε Καλλιρόης ἀπεζεῦχθαι, μόνον δὲ τὸν θάνατον τοῦ πένθους ἱατρὸν ἐνόμιζε· παραγενόμενος δὲ εὔρε τοὺς λίθους κεκινημένους καὶ φανεράν τὴν εἴσοδον.

ὁ μὲν οὖν ἰδὼν ἐξεπλάγη καὶ ὑπὸ δεινῆς ἀπορίας κατείχετο τοῦ γεγονότος χάριν· ἄγγελος δὲ Φήμη ταχεῖα Συρακοσίοις ἐμήνυσε τὸ παράδοξον. πάντες οὖν συνέτρεχον ἐπὶ τὸν τάφον, ἐτόλμα δὲ οὐδεὶς ἔνδον παρελθεῖν, πρὶν ἐκέλευσεν Ἑρμοκράτης. ὁ δὲ εἰσπεμφθεὶς πάντα ἀκριβῶς ἐμήνυσεν.

- 3.3.3 ἄπιστον ἐδόκει τὸ μηδὲ τὴν νεκρὰν κεῖσθαι. Τότ' οὖν εἰσήϊξε Χαιρέας αὐτὸς ἐπιθυμία τοῦ πάλιν Καλλιρόην ἰδεῖν καὶ νεκρὰν· ἐρευνῶν δὲ τὸν τάφον οὐδὲν εὐρεῖν ἠδύνατο.
- 3.3.4 πολλοὶ μετ' αὐτὸν εἰσῆλθον ὑπ' ἀπιστίας· ἀμηχανία δὲ κατέλαβε πάντας, καὶ τις εἶπεν ἐνεστῶς “τὰ ἐντάφια σεσύληται, τυμβωρύχων τὸ ἔργον· ἢ νεκρὰ δὲ ποῦ;” λογοποιῖαι πολλαὶ καὶ διάφοροι τὸ πλῆθος κατεῖχον. Χαιρέας δὲ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ τὰς χεῖρας ἀνατείνας “τίς ἄρα θεῶν ἀντεραστὴς μου γενόμενος Καλλιρόην ἀπενήνοχε καὶ νῦν ἔχει μεθ' αὐτοῦ μὴ θέλουσιν, ἀλλὰ βιαζομένην ὑπὸ κρείττονος μοίρας; διὰ τοῦτο καὶ αἰφνίδιον ἀπέθανεν, ἵνα μὴ νοσήσῃ.
- 3.3.5 οὕτω καὶ Θησεὺς Ἀριάδνην ἀφείλετο Διόνυσος καὶ Σεμέλην ὁ Ζεὺς· μὴ γὰρ οὐκ ᾔδειν ὅτι θεὰν εἶχον γυναῖκα καὶ κρείττων ἦν ἢ καθ' ἡμᾶς. ἀλλ' οὐκ ἔδει ταχέως αὐτὴν οὐδὲ μετὰ τοιαύτης προφάσεως ἐξ ἀνθρώπων ἀπελθεῖν.
- 3.3.6 ἡ Θέτις θεὰ μὲν ἦν, ἀλλὰ Πηλεῖ παρέμεινε καὶ υἱὸν ἔσχεν ἐκεῖνος ἐξ αὐτῆς, ἐγὼ δὲ ἐν ἀκμῇ τοῦ ἔρωτος ἀπελείφθην. τί πάθω; τί γένωμαι, δυστυχής; ἐμαυτὸν ἀνέλω; καὶ μετὰ τίνος ταφῶ; ταύτην γὰρ εἶχον ἐλπίδα τῆς συμφορᾶς· εἰ θάλαμον μετὰ Καλλιρόης κοινὸν οὐκ ἐτήρησα, τάφον αὐτῇ κοινὸν εὐρήσω.
- 3.3.7 ἀπολογοῦμαί σοι, δέσποινα, τῆς ἐμῆς ψυχῆς. σύ με ζῆν ἀναγκάζεις· ζητήσω γάρ σε διὰ γῆς καὶ θαλάσσης, καὶ εἰς αὐτὸν ἀναβῆναι τὸν ἀέρα δύνωμαι. τοῦτο δέομαί σου, γύναι, σύ με μὴ φύγῃς.” θρήνον τὸ πλῆθος ἐξέρρηξεν ἐπὶ τούτοις καὶ πάντες ὥς ἄρτι τεθνεῶσαν Καλλιρόην ἤρξαντο θρηνεῖν. Τριήρεις εὐθὺς κατεσπῶντο καὶ τὴν ζήτησιν πολλοὶ διενέμοντο· Σικελίαν μὲν γὰρ αὐτὸς Ἑρμοκράτης ἐρευνᾷ, Χαιρέας δὲ Λιβύην· εἰς Ἰταλίαν τινὲς ἐξεπέμποντο, καὶ ἄλλοι περαιοῦσθαι τὸν Ἰόνιον ἐκελεύσθησαν.
- 3.3.8 ἡ μὲν οὖν ἀνθρωπίνῃ βοήθειᾳ παντάπασιν ἦν ἀσθενής, ἡ Τύχη δὲ ἐφώτισε τὴν ἀλήθειαν, ἥς χωρὶς ἔργον οὐδὲν τέλειον· μάθοι δ' ἂν τις ἐκ τῶν γενομένων.
- 3.3.9 πωλήσαντες γὰρ οἱ τυμβωρύχοι τὸ δυσδιάθετον φορτίον, τὴν γυναῖκα, Μίλητον μὲν ἀπέλιπον, ἐπὶ Κρήτης δὲ τὸν πλοῦν ἐποιοῦντο, νῆσον ἀκούοντες εὐδαίμονα καὶ μεγάλην, ἐν ἣ τὴν διάπρασιν τῶν φορτίων ἤλπισαν ἔσεσθαι ῥαδίαν. ὑπολαβὼν δὲ αὐτοὺς ἄνεμος σφοδρὸς εἰς τὸν Ἰόνιον ἐξέωσεν, κάκεῖ λοιπὸν ἐπλανῶντο ἐν ἐρήμῳ θαλάσσει.
- 3.3.10 βρονταὶ δὲ καὶ ἀστραπαὶ καὶ νύξ μακρὰ κατελάμβανε τοὺς ἀνοσίους, ἐπιδεικνυμένης τῆς Προνοίας ὅτι τότε διὰ Καλλιρόην ἠυπλόουν. ἐγγὺς γινομένους ἐκάστοτε τοῦ θανάτου ταχέως οὐκ ἀπήλλαττεν ὁ θεὸς τοῦ φόβου, μακρὸν αὐτοῖς ποιῶν τὸ ναυάγιον.
- 3.3.11 γῇ μὲν οὖν τοὺς ἀνοσίους οὐκ ἐδέχετο, θαλαττεύοντες δὲ πολὺν χρόνον ἐν ἀπορίᾳ κατέστησαν τῶν ἀναγκαίων, μάλιστα δὲ τοῦ ποτοῦ, καὶ οὐδὲν αὐτοὺς ὠφέλει πλοῦτος ἄδικος, ἀλλὰ διψῶντες ἀπέθνησκον ἐν χρυσῷ. βραδέως μὲν οὖν μετενόουν ἐφ' οἷς ἐτόλμησαν, ὅτι “οὐδὲν ὄφελος” ἐγκαλοῦντες ἀλλήλοις.
- 3.3.12 οἱ μὲν οὖν ἄλλοι πάντες ἔθνησκον ὑπὸ δίψης, Θήρων δὲ καὶ ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ πανοῦργος ἦν· ὑποκλέπτων γὰρ τοῦ ποτοῦ καὶ τοὺς συλληστὰς ἐλήστευεν. ὥετο μὲν οὖν τεχνικόν τι πεποιηκέναι, τὸ δὲ ἄρα τῆς Προνοίας ἔργον ἦν βασάνοις καὶ σταυρῷ τὸν ἄνδρα τηρούσης. ἡ γὰρ τριήρης ἡ Χαιρέαν κομίζουσα πλανωμένῳ τῷ κέλητι περιπίπτει καὶ τὸ μὲν πρῶτον ὥς πειρατικὸν ἐξένευσεν· ἐπεὶ δ' ἀκυβέρνητος ἐφάνη, πρὸς τὰς τῶν κυμάτων ἐμβολὰς εἰκῇ

φερόμενος, ἐκ τῆς τριήρους τις ἀνέκραγεν “οὐκ ἔχει τοὺς ἐμπλέοντας· μὴ φοβηθῶμεν, ἀλλὰ πλησιάσαντες ἱστορήσωμεν τὸ παράδοξον.

- 3.3.14 ” ἤρесе τῷ κυβερνήτῃ· Χαιρέας μὲν γὰρ ἐν κοίλῃ νηϊ συγκεκαλυμμένος ἔκλαιεν. ἐπεὶ δὲ ἐπλησίασαν, τὸ μὲν πρῶτον τοὺς ἔνδον ἐκάλουν· ὡς δὲ ὑπήκουεν οὐδεὶς, ἀνέβη τις ἀπὸ τῆς τριήρους, εἶδε δὲ οὐδὲν ἕτερον ἢ χρυσὸν καὶ νεκρούς. ἐμήνυσε τοῖς ναύταις· ἔχαιρον, εὐτυχεῖς ἐνόμιζον ἑαυτούς, ὡς ἐν θαλάσῃ θησαυρὸν εὐρόντες.
- 3.3.15 θορύβου δὲ γενομένου Χαιρέας ἤρετο τίς ἢ αἰτία. μαθὼν οὖν καὶ αὐτὸς ἡβουλήθη τὸ καινὸν θεάσασθαι. γνωρίσας δὲ τὰ ἐντάφια περιερρήξατο καὶ μέγα καὶ διωλύγιον ἀνεβόησεν “οἶμοι, Καλλιρόη· ταῦτά ἐστι τὰ σά. στέφανος οὗτος, ὃν ἐγὼ σοι περιέθηκα· τοῦτο ὁ πατήρ σοι δέδωκε, τοῦτο ἡ μήτηρ· αὕτη στολὴ νυμφικὴ. τάφος σοι γέγονεν ἡ ναῦς. ἀλλὰ τὰ μὲν σὰ βλέπω, σὺ δὲ ποῦ; μόνῃ τοῖς ἐνταφίοις ἡ νεκρὰ λείπει.
- 3.3.16 ” τούτων ἀκούσας ὁ Θήρων ἔκειτο ὁμοῖος τοῖς νεκροῖς, καὶ γὰρ ἦν ἡμιθανής. πολλὰ μὲν οὖν ἐβουλεύσατο τὸ μὴδ’ ὅλως φωνὴν ἀφεῖναι μηδὲ κινεῖσθαι· τὸ γὰρ μέλλον οὐκ ἦν ἀπροόρατον αὐτῷ· φύσει δὲ φιλόζωόν ἐστιν ἄνθρωπος καὶ οὐδὲ ἐν ταῖς ἐσχάταις συμφοραῖς ἀπελπίζει τὴν πρὸς τὸ βέλτιον μεταβολήν, τοῦ δημιουργήσαντος θεοῦ τὸ σόφισμα τοῦτο πᾶσιν ἐγκατασπείραντος, ἵνα μὴ φύγωσι βίον ταλαίπωρον.
- 3.3.17 κατεχόμενος οὖν τῷ δίψει ταύτην πρώτην ἀφῆκε φωνὴν “ποτόν”. ἐπεὶ δὲ αὐτῷ προσηνέχθη καὶ πάσης ἔτυχεν ἐπιμελείας, παρακαθεσθεὶς αὐτῷ ὁ Χαιρέας ἤρετο “τίνες ἐστέ; καὶ ποῦ πλεῖτε; καὶ πόθεν ταῦτα; καὶ τί τὴν κυρίαν αὐτῶν πεποιήκατε;” Θήρων δὲ ἐμνημόνευεν ἑαυτοῦ ὡς πανοῦργος ἄνθρωπος καὶ “Κρῆς” εἶπεν “εἰμί, πλέω δὲ εἰς Ἰωνίαν· ἀδελφὸν ἑμαυτοῦ ζητῶ στρατευόμενον.
- 3.3.18 κατελείφθη ὑπὸ τῶν ἐπὶ τῆς νεῶς ἐν Κεφαλληνίᾳ, ταχεῖας [δὲ] τῆς ἀναγωγῆς γενομένης ἐκεῖθεν. ἐπέβην τοῦδε τοῦ κέλητος παραπλέοντος εὐκαίρως. ἐξαισίοις δὲ πνεύμασιν ἐξεώσθημεν εἰς ταύτην τὴν θάλασσαν· εἶτα γαλήνης μακρᾶς γενομένης δίψει πάντες ἀνῆρέθησαν, ἐγὼ δὲ μόνος ἐσώθην ὑπὸ τῆς ἐμῆς εὐσεβείας.” ἀκούσας οὖν ὁ Χαιρέας ἐκέλευσεν ἐξάψαι τὸν κέλητα τῆς τριήρους, ἕως εἰς τοὺς Συρακοσίων λιμένας κατέπλευσε. Προεπεδήμησε δὲ ἡ Φήμη φύσει μὲν οὔσα ταχεῖα, τότε δὲ μᾶλλον σπεύσασα μηνῦσαι πολλὰ παράδοξα καὶ καινά.
- 3.4.1 πάντες οὖν ἐπὶ τὴν θάλασσαν συνέτρεχον, καὶ ἦν ὁμοῦ πάθη ποικίλα κλαόντων, θαυμαζόντων, πυνθανομένων, ἀπιστούντων· ἐξέπληττε γὰρ αὐτοὺς τὸ καινὸν διήγημα.
- 3.4.2 ἰδοῦσα δὲ ἡ μήτηρ τὰ ἐντάφια τῆς θυγατρὸς ἀνεκώκυσε “ἐπιγινώσκω πάντα· σύ, τέκνον, μόνῃ λείπεις. ὦ καινῶν τυμβωρύχων· τὴν ἐσθῆτα καὶ τὸν χρυσὸν φυλάξαντες μόνῃν ἔκλεψάν μου τὴν θυγατέρα.” συνήκησαν δὲ αἰγιαλοὶ καὶ λιμένες κοπτομέναις ταῖς γυναιξί, καὶ γῆν καὶ θάλασσαν ἐνέπλησαν οἰμωγῆς. Ἑρμοκράτης δὲ ἔφη, στρατηγικὸς ἀνὴρ καὶ πραγμάτων ἐπιστήμων, “οὐκ ἐνταῦθα χρὴ ζητεῖν, ἀλλὰ νομιμωτέραν ποιήσασθαι τὴν ἀνάκρισιν.
- 3.4.3 ἀπίωμεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. τίς οἶδεν εἰ χρεῖα γένοιτο καὶ δικαστῶν.” Οὕτω πᾶν εἴρητο ἔπος· καὶ ἤδη μεστὸν ἦν τὸ θέατρον.
- 3.4.4 ἐκείνην τὴν ἐκκλησίαν ἂν ἤγαγον καὶ γυναῖκες. ὁ μὲν οὖν δῆμος μετέωρος καθῆστο, Χαιρέας δὲ πρῶτος εἰσῆλθε μελανείμων, ὠχρός, αὐχμῶν, οἷος ἐπὶ τὸν τάφον ἠκολούθησε τῇ γυναικί, καὶ ἐπὶ μὲν τὸ βῆμα οὐκ ἠθέλησεν ἀναβῆναι, κάτω δὲ που στὰς τὸ μὲν πρῶτον ἐπὶ πολὺν ἔκλαε χρόνον καὶ φθέγγασθαι θέλων οὐκ ἠδύνατο· τὸ δὲ πλῆθος ἐβόα “θάρρει καὶ λέγε.
- 3.4.5

” μόλις οὖν ἀναβλέψας “ὁ μὲν παρῶν” εἶπε “καιρὸς οὐκ ἦν δημηγοροῦντος ἀλλὰ πενθοῦντος, ἐγὼ δὲ ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἀνάγκης καὶ λέγω καὶ ζῶ, μέχρις ἂν ἐξεύρω Καλλιρόης τὴν ἀναίρεσιν. διὰ τοῦτο δὲ ἐντεῦθεν ἐκπλεύσας οὐκ οἶδα πότερον εὐτυχῇ τὸν πλοῦν ἢ δυστυχῇ πεποιήμαι.

3.4.6 πλοῖον γὰρ ἐθεασάμεθα ἐν εὐδίᾳ πλανώμενον, ἰδίου χειμῶνος γέμον καὶ βαπτιζόμενον ἐν γαλήνῃ. θαυμάσαντες ἦλθομεν πλησίον. ἔδοξα τὸν τῆς ἀθλίας μου γυναικὸς τάφον ἰδεῖν, πάντα ἔχοντα τὰ ἐκείνης, πλην ἐκείνης. νεκρῶν μὲν ἦν πλῆθος, ἀλλοτρίων δὲ πάντων. ὅδε δέ τις ἐν αὐτοῖς ἡμιθανὴς εὐρέθη. τοῦτον ἐγὼ μετὰ πάσης ἐπιμελείας ἀνεκτεσάμην καὶ ὑμῖν ἐτήρησα.” Μεταξὺ δὲ οἰκέται δημόσιοι τὸν Θήρωνα δεδεμένον εἰς τὸ θέατρον ἦγον μετὰ πομπῆς ἐκείνῳ πρεπούσης.

3.4.7 ἐπηκολούθει γὰρ αὐτῷ τροχὸς <καὶ> καταπέλτης καὶ πῦρ καὶ μάστιγες, ἀποδιδούσης αὐτῷ τῆς Προνοίας τὰ ἔπαθλα τῶν ἀγώνων.

3.4.8 ἐπεὶ δὲ ἐν μέσῳ ἔστη τῶν ἀρχόντων, εἷς ἀνέκρινεν αὐτόν· “τίς εἶ;” “Δημήτριος” εἶπε. “πόθεν;” “Κρής.” “τί οἶδας; εἰπέ.” “πρὸς ἑμαυτοῦ ἀδελφὸν πλέων εἰς Ἰωνίαν ἀπελείφθην νεῶς, εἴτα κέλητος ἐπέβην παραπλέοντος. τότε μὲν οὖν ὑπελάμβανον ἐμπόρους εἶναι, νῦν δὲ τυμβωρύχους.

3.4.9 θαλαττεύοντες δὲ χρόνον μακρὸν οἱ μὲν ἄλλοι πάντες διεφθάρησαν ἀπορία τοῦ ποτοῦ, μόγις δὲ ἐγὼ σέσωσμαι διὰ τὸ μηδὲν ἐν τῷ βίῳ δεδρακέναι πονηρόν. μὴ οὖν ὑμεῖς, ὦ Συρακόσιοι, δῆμος ἐπὶ φιланθρωπία περιβόητος, γέννησθέ μοι καὶ δίψους καὶ θαλάσσης ἀγριώτεροι.” Ταῦτα λέγοντος οἰκτρῶς ἔλεος εἰσῆλθε τὰ πλήθη, καὶ τάχα ἂν ἔπεισεν, ὥστε καὶ ἐφοδίων τυχεῖν, εἰ μὴ δαίμων τις τιμωρὸς Καλλιρόης ἐνεμέσησεν αὐτῷ τῆς ἀδίκου πειθοῦς, —ἔμελλε γὰρ τὸ σχετιώτατον ἔσεσθαι πάντων πραγμάτων, πεισθῆναι Συρακοσίους ὅτι μόνος ἐσώθη διὰ εὐσέβειαν ὁ μόνος σωθεὶς δι’ ἀσέβειαν—, ἵνα ἐπὶ πλέον κολασθῇ.

3.4.11 καθεζόμενος οὖν ἐν τῷ πλήθει τις ἀλιεὺς ἐγνώρισεν αὐτόν καὶ ἡσυχῇ πρὸς τοὺς καθεζομένους εἶπε “τοῦτον ἐγὼ καὶ πρότερον εἶδον περὶ τὸν λιμένα τὸν ἡμέτερον στρεφόμενον.” ταχέως οὖν ὁ λόγος εἰς πλείονας διεδόθη, καὶ τις ἐξεβόησε “ψεύδεται.” πᾶς οὖν ὁ δῆμος ἐπεστράφη, καὶ προσέταξαν οἱ ἄρχοντες καταβῆναι τὸν πρῶτον εἰπόντα· ἀρνούμενου δὲ Θήρωνος ὁ ἀλιεὺς μᾶλλον ἐπιστεύθη.

3.4.12 βασανιστὰς εὐθὺς ἐκάλουν καὶ μάστιγες προσεφέροντο τῷ δυσσεβεῖ· καιόμενος δὲ καὶ τεμνόμενος ἀντεῖχεν ἐπὶ πλέον καὶ μικροῦ δεῖν ἐνίκησε τὰς βασάνους.

3.4.13 ἀλλὰ μέγα τὸ συνειδὸς ἐκάστω καὶ παγκρατῆς ἡ ἀλήθεια· μόλις μὲν γὰρ καὶ βραδέως ἀλλ’ ὠμολόγησεν ὁ Θήρων. ἤρξατο οὖν διηγεῖσθαι “πλοῦτον θαπτόμενον ἰδὼν συνήγαγον ληστὰς.

3.4.14 ἠνοίξαμεν τὸν τάφον· εὗρομεν ζῶσαν τὴν νεκράν· πάντα συλήσαντες ἐνεθήκαμεν τῷ κέλητι· πλεύσαντες εἰς Μίλητον μόνην ἐπωλήσαμεν τὴν γυναῖκα, τὰ δὲ λοιπὰ διεκομίζομεν εἰς Κρήτην· ἐξωσθέντες δὲ εἰς τὸν Ἰόνιον ὑπὸ ἀνέμων ἃ πεπόνθαμεν καὶ ὑμεῖς ἐωράκατε.” πάντα εἰπὼν μόνον τοῦνομα οὐκ ἐμνημόνευσε τοῦ πριαμένου. Ῥηθέντων δὲ τούτων χαρὰ καὶ λύπη πάντας εἰσῆλθε· χαρὰ μὲν ὅτι ζῇ Καλλιρόη, λύπη δὲ ὅτι πέπραται.

3.4.15 Θήρῳ μὲν οὖν θανάτου ψῆφος ἠνέχθη, Χαιρέας δὲ ἰκέτευε μηδέπω θνήσκειν τὸν ἄνθρωπον, “ἵνα μοι” φησὶν “ἐλθὼν μηνύσῃ τοὺς ἀγοράσαντας. λογίσασθέ μοι τὴν ἀνάγκην· συνηγορῶ τῷ πωλήσαντί μου τὴν γυναῖκα.

3.4.16 ” τοῦτο Ἑρμοκράτης ἐκώλυσε γενέσθαι “βέλτιον” εἰπὼν “ποιήσασθαι τὴν ζήτησιν ἐπιπονωτέραν ἢ λυθῆναι τοὺς νόμους. δέομαι δὲ ὑμῶν, ἄνδρες Συρακόσιοι, μνησθέντας στρατηγίας τῆς ἐμῆς καὶ τροπαίων ἀποδοῦναι μοι τὴν χάριν εἰς τὴν θυγατέρα. πέμψατε πρεσβείαν ὑπὲρ αὐτῆς· τὴν ἐλευθέραν ἀπολάβωμεν.

3.4.17

” ἔτι λέγοντος ὁ δῆμος ἀνεβόησε “πάντες πλεύσωμεν,” ἐκ δὲ τῆς βουλῆς ὑπέστησαν ἐθελονταὶ τὸ πλεῖστον μέρος· ὁ δὲ Ἑρμοκράτης “τῆς μὲν τιμῆς” ἔφη “χάριν ἐπίσταμαι πᾶσιν, ἀρκοῦσι δὲ πρεσβευταὶ δύο μὲν ἀπὸ τοῦ δήμου, δύο δὲ ἀπὸ τῆς βουλῆς· πλεύσεται δὲ Χαιρέας πέμπτος αὐτός.” Ἔδοξε ταῦτα καὶ ἐκυρώθη, διέλυσέ τε ἐπὶ τούτοις τὴν ἐκκλησίαν.

3.4.18 ἀπαγομένῳ δὲ Θήρωνι μέγα μέρος τοῦ πλήθους ἐπηκολούθησεν. ἀνεσκολοπίσθη δὲ πρὸ τοῦ Καλλιρόης τάφου καὶ ἔβλεπεν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ τὴν θάλασσαν ἐκείνην, δι’ ἧς αἰχμάλωτον ἔφερε τὴν Ἑρμοκράτους θυγατέρα, ἣν οὐκ ἔλαβον οὐδὲ Ἀθηναῖοι. Τοῖς μὲν οὖν ἄλλοις ἅπασιν ἐδόκει περιμένειν τὴν ὥραν τοῦ πλοῦ καὶ ἔαρος ὑπολάμπαντος ἀνάγεσθαι· τότε γὰρ ἔτι χειμῶν εἰστήκει καὶ παντάπασιν ἀδύνατον ἐδόκει τὸν Ἰόνιον περαιοῦσθαι· Χαιρέας δὲ ἔσπευδεν, ἔτοιμος ὢν διὰ τὸν ἔρωτα ζεύξας σχεδίαν εἰς τὸ πέλαγος ἑαυτὸν ἀφεῖναι τοῖς ἀνέμοις φέρεσθαι.

3.5.2 οὐκουν οὐδὲ οἱ πρέσβεις ἤθελον βραδύνειν ὑπ’ αἰδοῦς τῆς τε πρὸς ἐκεῖνον καὶ μάλιστα πρὸς Ἑρμοκράτην, ἀλλ’ ἡτοιμάζοντο πλεῖν. Συρακόσιοι δὲ δημοσίᾳ τὸν στόλον ἐξέπεμψαν, ἵνα καὶ τοῦτο εἰς ἀξίωμα προστεθῇ τῆς πρεσβείας.

3.5.3 καθεῖλκυσαν οὖν ἐκείνην τὴν τριήρη τὴν στρατηγικὴν, ἔχουσιν ἔτι τὰ σημεῖα τῆς νίκης, ἐπεὶ δὲ ἦκεν ἡ κυρία τῆς ἀναγωγῆς ἡμέρα, τὸ πλῆθος εἰς τὸν λιμένα συνέδραμεν, οὐκ ἄνδρες μόνον, ἀλλὰ καὶ γυναῖκες καὶ παῖδες, καὶ ἦσαν ὁμοῦ εὐχαί, δάκρυα, στεναγμοί, παραμυθία, φόβος, θάρσος, ἀπόγνωσις, ἐλπίς.

3.5.4 Ἀρίστων δέ, ὁ Χαιρέου πατήρ, ἐσχάτῳ γήρᾳ καὶ νόσῳ φερόμενος, περιέφυ τῷ τραχήλῳ τοῦ παιδὸς καὶ ἀνακρεμάμενος αὐτοῦ τοῦ τραχήλου κλαίων ἔλεγε “τίνι με καταλείπεις, ὦ τέκνον, ἡμιθνήτα πρεσβύτην; ὅτι μὲν γὰρ οὐκέτι σε ὄψομαι δῆλον.

3.5.5 ἐπίμεινον δὲ καὶ ὀλίγας ἡμέρας, ὅπως ἐν ταῖς χερσὶ ταῖς σαῖς ἀποθάνω· θάψον δέ με καὶ ἄπιθι.” ἡ δὲ μήτηρ τῶν γονάτων αὐτοῦ λαβομένη “ἐγὼ δέ σου δέομαι” φησὶν, “ὦ τέκνον, μή με ἐνταῦθα καταλίπης ἔρημον, ἀλλ’ ἐμβαλοῦ τριήρει φορτίον κοῦφον· ἂν δὲ ὦ βαρεῖα καὶ περιττή, ρίψατέ με εἰς τὴν θάλασσαν ἵνα σὺ πλήρης.

3.5.6 ” ταῦτα λέγουσα περιερρήξατο, καὶ τὸ στήθος προτείνουσα <καὶ> τὰς θηλάς “τέκνον” φησί, “τάδ’ αἶδεο καὶ μ’ ἐλέησον αὐτήν, εἴ ποτέ τοι λαθικηδέα μαζὸν ἐπέσχον.” κατεκλάσθη Χαιρέας πρὸς τὰς τῶν γονέων ἰκεσίας καὶ ἔρριπεν ἑαυτὸν ἀπὸ τῆς νεῶς εἰς τὴν θάλασσαν, ἀποθανεῖν θέλων, ἵνα φύγῃ δυοῖν θάτερον, ἢ τὸ μὴ ζητεῖν Καλλιρόην ἢ τὸ λυπῆσαι τοὺς γονεῖς· ταχέως δὲ ἀπορρίψαντες οἱ ναῦται μόλις αὐτὸν ἀνεκούφισαν.

3.5.7 ἐνταῦθα Ἑρμοκράτης ἀπεσκέδασε τὸ πλῆθος καὶ ἐκέλευσε τῷ κυβερνήτῃ λοιπὸν ἀνάγεσθαι. συνέβη δέ τι καὶ ἄλλο φιλίας ἔργον οὐκ ἀγεννές. Πολύχαρμος γάρ, <ὁ> ἐταῖρος τοῦ Χαιρέου, παραυτὰ μὲν οὐκ ὥφθη ἐν τῷ μέσῳ, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς γονεῖς ἔφη “φίλος μὲν, φίλος Χαιρέας, οὐ μὴν ἄχρι τούτου γε ὥστε καὶ περὶ τῶν ἐσχάτων αὐτῷ συγκινδυνεύειν.

3.5.8 διόπερ, ἕως ἀποπλεῖ, ὑπεκστήσομαι.” ἡνίκα δὲ ἀπασάλευσε τῆς γῆς τὸ πλοῖον, ἀπὸ τῆς πρύμνης αὐτοὺς ἀπησπάσατο, ἵνα μηκέτι αὐτὸν δύνωνται κατασχεῖν. Ἐξελθὼν δὲ τοῦ λιμένος Χαιρέας καὶ ἀποβλέψας εἰς τὸ πέλαγος “ἄγε με” φησὶν, “ὦ θάλασσα, τὸν αὐτὸν δρόμον ὃν καὶ Καλλιρόην ἤγαγες.

3.5.9 εὐχομαί σοι, Πόσειδον, ἢ κάκείνην μεθ’ ἡμῶν ἢ μηδὲ ἐμὲ χωρὶς ἐκείνης ἐνταῦθα. εἰ μὴ γὰρ δύναμαι τὴν γυναῖκα τὴν ἐμὴν ἀπολαβεῖν, θέλω καὶ δουλεύειν μετ’ αὐτῆς.” Πνεῦμα δὲ φορὸν ὑπέλαβε τὴν τριήρη καὶ ὥσπερ κατ’ ἵχνος τοῦ κέλητος ἔτρεχεν.

3.6.1 ἐν δὲ ταῖς ἴσαις ἡμέραις εἰς Ἰωνίαν ἦκον καὶ ὠρμίσαντο ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀκτῆς ἐν τοῖς Διονυσίου χωρίοις.

3.6.2

οἱ μὲν οὖν ἄλλοι κεκμηκότες ἐκβάντες εἰς τὴν γῆν περὶ τὴν ἀνάληψιν ἠπείγοντο τὴν ἑαυτῶν, σκηνάς τε πηγνύμενοι καὶ παρασκευάζοντες εὐωχίαν, Χαιρέας δὲ μετὰ Πολυχάρμου περινοστών “πῶς νῦν” φησὶ “Καλλιρόην εὐρεῖν δυνάμεθα; μάλιστα μὲν γὰρ φοβοῦμαι μὴ Θήρων ἡμᾶς διεψεύσατο καὶ τέθνηκεν ἢ δυστυχής, εἰ δ’ ἄρα καὶ ἀληθῶς πέπραται, τίς οἶδεν ὅπου; πολλὴ γὰρ ἡ Ἀσία.

- 3.6.3 ” μεταξὺ δὲ ἀλύοντες περιέπεσον τῷ νεῷ τῆς Ἀφροδίτης. ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς προσκυνῆσαι τὴν θεόν, καὶ προσδραμῶν τοῖς γόνασιν αὐτῆς Χαιρέας “σύ μοι, δέσποινα” <φησί> , “πρώτη Καλλιρόην ἔδειξας ἐν τῇ σῇ ἑορτῇ· σὺ καὶ νῦν ἀπόδος, ἦν ἐχαρίσω.” μεταξὺ <δ’> ἀνακύψας εἶδε παρὰ τὴν θεὸν εἰκόνα Καλλιρόης χρυσῇν, ἀνάθημα Διονυσίου. Τοῦ δ’ αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ. κατέπεσεν οὖν σκοτοδινιάσας· θεασαμένη δὲ αὐτὸν ἡ ζάκορος ὕδωρ προσήνεγκε καὶ ἀνακτωμένη τὸν ἄνθρωπον εἶπε “θάρρει, τέκνον· καὶ ἄλλους πολλοὺς ἡ θεὸς ἐξέπληξεν· ἐπιφανὴς γὰρ ἐστὶ καὶ δείκνυσιν ἑαυτὴν ἐναργῶς.
- 3.6.4 ἀλλ’ ἀγαθοῦ μεγάλου τοῦτ’ ἔστι σημεῖον. ὁρᾷς εἰκόνα τὴν χρυσῇν; αὕτη δούλη μὲν ἦν, ἡ δὲ Ἀφροδίτη πάντων ἡμῶν κυρίαν πεποίηκεν αὐτήν.
- 3.6.5 ” “τίς γάρ ἐστιν;” ὁ Χαιρέας εἶπεν. “αὕτη ἡ δέσποινα τῶν χωρίων τούτων, ᾧ τέκνον, Διονυσίου γυνή, τοῦ πρώτου τῶν Ἰώνων.” ἀκούσας ὁ Πολύχαρμος, οἷα δὴ σωφρονῶν αὐτός, οὐδὲν εἶασεν ἔτι τὸν Χαιρέαν εἰπεῖν, ἀλλ’ ὑποβαστάσας ἐξήγαγεν ἐκεῖθεν, οὐ βουλόμενος ἐκπύστους γενέσθαι τίνες εἰσὶ, πρὶν ἅπαντα βουλεύσασθαι καλῶς καὶ συντάξαι πρὸς ἀλλήλους.
- 3.6.6 ὁ δὲ Χαιρέας τῆς ζακόρου παρούσης οὐδὲν εἶπεν ἀλλ’ [ἄμα] ἐσίγησεν ἐγκρατῶς, πλὴν ὅσον αὐτομάτως ἐξεπήδησεν αὐτοῦ τὰ δάκρυα· πόρρω δὲ ἀπελθὼν ἐπὶ γῆς μόνος ἔρριψεν ἑαυτὸν καὶ “ὦ θάλασσα” φησὶ “φιλάνθρωπε, τί με διέσωσας; ἢ ἵνα εὐπλοήσας ἴδω Καλλιρόην ἄλλου γυναικα; τοῦτο οὐκ ἤλπισα γενέσθαι ποτὲ οὐδὲ ἀποθανόντος Χαιρέου.
- 3.6.7 τί ποιήσω, δυστυχής; παρὰ δεσπότου μὲν γὰρ ἤλπιζόν σε κομίσασθαι καὶ τοῖς λύτροις ἐπίστευον ὅτι πείσω τὸν ἀγοράσαντα· νῦν δὲ εὗρηκά σε πλουσίαν, τάχα καὶ βασιλίδα. πόσω δ’ ἂν εὐτυχέστερος ὑπῆρχον, εἴ σε <πτωχ> εὐούσαν εὐρήκειν. εἶπω Διονυσίῳ προσελθὼν ‘ἀπόδος μοι τὴν γυναῖκα;’ τοῦτο δὲ λέγει τίς γεγαμηκότι; ἀλλ’ οὐδ’, ἂν ἀπαντήσω, δύναμαί σοι προσελθεῖν, ἀλλ’ οὐδέ, τὸ κοινότατον, ὡς πολίτης ἀσπάσασθαι.
- 3.6.8 κινδυνεύσω τάχα καὶ ὡς μοιχὸς τῆς ἐμῆς γυναικὸς ἀπολέσθαι.” ταῦτα ὀδυρόμενον παρεμυθεῖτο Πολύχαρμος. Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ Φωκάς, ὁ οἰκονόμος Διονυσίου, θεασάμενος τριήρη ναύμαχον οὐκ ἀδεῆς καθειστήκει· ναύτην δὲ τίνα ὑποκορισάμενος μανθάνει παρ’ αὐτοῦ τὴν ἀλήθειαν, τίνες εἰσὶ καὶ πόθεν καὶ διὰ τίνα πλέουσι.
- 3.7.1 συνῆκεν οὖν ὅτι μεγάλην συμφορὰν ἡ τριήρης αὕτη κομίζει Διονυσίῳ καὶ οὐ βιώσεται Καλλιρόης ἀποσπασθεῖς. οἷα δὲ φιλοδέσποτος ἐθελήσας προλαβεῖν τὸ δεινὸν καὶ σβέσαι πόλεμον μέγαν μὲν οὐ, <οὐδὲ> κοινόν, ἀλλὰ τῆς Διονυσίου μόνης οἰκίας, διὰ τοῦτο ἀφιππευσάμενος εἰς τι φρούριον βαρβάρων, ἀνήγγειλεν ὅτι τριήρης πολεμία λανθάνει, τάχα μὲν ἐπὶ κατασκοπὴν, τάχα δὲ καὶ διὰ ληστείαν ὑφορμοῦσα, συμφέρει δὲ τοῖς βασιλέως πράγμασιν ἀνάρπαστον αὐτὴν γενέσθαι πρὶν ἀδικεῖν.
- 3.7.3 ἔπεισε τοὺς βαρβάρους καὶ συντεταγμένους ἤγαγεν. ἐπιπεσόντες οὖν μέση νυκτὶ καὶ πῦρ ἐμβάλοντες τὴν μὲν τριήρη κατέφλεξαν, ὅσους δὲ ζῶντας ἔλαβον δήσαντες εἰς τὸ φρούριον ἀνήγαγον. νεμήσεως δὲ τῶν αἰχμαλώτων γενομένης ἰκέτευσαν Χαιρέας καὶ Πολύχαρμος ἐνὶ δεσπότη πραθῆναι. καὶ ὁ λαβὼν αὐτοὺς ἐπώλησεν εἰς Καρίαν. ἐκεῖ δὲ πέδας σύροντες παχείας εἰργάζοντο τὰ Μιθριδάτου. Καλλιρόη δὲ ὄναρ ἐπέστη Χαιρέας δεδεμένος καὶ θέλων αὐτῇ προσελθεῖν, ἀλλὰ μὴ δυνάμενος ἀνεκώκυσε δὴ μέγα καὶ διωλύγιον ἐν τοῖς ὕπνοις “Χαιρέα, δεῦρο.

- 3.7.4 " τότε πρῶτον Διονύσιος ἤκουσε <τὸ> ὄνομα Χαιρέου καὶ τῆς γυναικὸς συνταραχθείσης ἐπύθετο "τίς, ὃν ἐκάλεις;" προῦδωκε δὲ αὐτὴν τὰ δάκρυα καὶ τὴν λύπην οὐκ ἐδυνήθη κατασχεῖν, ἀλλ' ἔδωκε παρρησίαν τῷ πάθει.
- 3.7.5 "δυστυχῆς" φησὶν "ἄνθρωπος, ἐμὸς ἀνὴρ ἐκ παρθενίας, οὐδὲ ἐν τοῖς ὀνείροις εὐτυχῆς· εἶδον γὰρ αὐτὸν δεδεμένον. ἀλλὰ σὺ μὲν, ἄθλιε, τέθνηκας ζητῶν ἐμέ (δηλοῖ γὰρ θάνατόν σου τὰ δεσμά), ἐγὼ δὲ ζῶ καὶ τρυφῶ, κατάκειμαι δὲ ἐπὶ χρυσηλάτου κλίνης μετὰ ἀνδρὸς ἐτέρου. πλήν οὐκ εἰς μακρὰν ἀφίζομαι πρὸς σέ.
- 3.7.6 εἰ καὶ ζῶντες ἀλλήλων οὐκ ἀπηλαύσαμεν, ἀποθανόντες ἀλλήλους ἔξομεν." τούτων τῶν λόγων ἀκούσας ὁ Διονύσιος ποικίλας ἐλάμβανε γνώμας· ἤπτετο μὲν γὰρ αὐτοῦ ζηλοτυπία διότι καὶ νεκρὸν ἐφίλει Χαιρέαν, ἤπτετο δὲ καὶ φόβος μὴ ἑαυτὴν ἀποκτείνει· ἐθάρρει δὲ ὅμως ὅτι ὁ πρῶτος ἀνὴρ ἐδόκει τεθνηκέναι τῇ γυναικί· μὴ γὰρ ἀπολείψειν αὐτὴν Διονύσιον, οὐκ ὄντος ἔτι Χαιρέου.
- 3.7.7 παρεμυθεῖτο τοίνυν ὡς δυνατὸν μάλιστα τὴν γυναῖκα καὶ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας παρεφύλαττε, μὴ ἄρα τι δεινὸν ἑαυτὴν ἐργάσεται. περιέσπασε δὲ τὸ πένθος ἐλπίς τοῦ τάχα ζῆν ἐκεῖνον καὶ ψευδόνειρον αὐτὴν γεγονέναι· τὸ δὲ πλεῖον ἡ γαστήρ· ἐβδόμῳ γὰρ μηνὶ μετὰ τοὺς γάμους υἱὸν ἔτεκε τῷ μὲν δοκεῖν ἐκ Διονυσίου, Χαιρέου δὲ ταῖς ἀληθείαις. ἑορτὴν μεγίστην ἤγαγεν ἡ πόλις καὶ πρεσβεῖαι ἀφίκοντο πανταχόθεν Μιλησίοις συνηδομένων ὅτι τὸ γένος αὔξει τὸ Διονυσίου. κἀκεῖνος ὑπὸ τῆς χαρᾶς πάντων παρεχώρησε τῇ γυναικί καὶ δέσποιναν αὐτὴν ἀπέδειξε τῆς οἰκίας, ἀναθημάτων ἐνέπλησε τοὺς ναοὺς, πανδημεὶ τὴν πόλιν εἰστία θυσίαις. Ἀγωνιῶσα δὲ Καλλιρόη μὴ προδοθῇ τὸ ἀπόρρητον αὐτῆς, ἠξίωσεν ἐλευθερωθῆναι Πλαγγόνα, τὴν μόνην αὐτῇ συνειδυῖαν ὅτι πρὸς Διονύσιον ἦλθεν ἐγκύμων, ἵνα μὴ μόνον ἐκ τῆς γνώμης ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς τύχης ἔχῃ τὸ πιστὸν παρ' αὐτῆς.
- 3.8.1 "ἀσμένως" εἶπεν ὁ Διονύσιος "ἀμείβομαι Πλαγγόνα διακονίας ἐρωτικῆς.
- 3.8.2 ἄδικον δὲ ποιοῦμεν εἰ τὴν <μὲν> θεραπαίνιδα τετιμήκαμεν, οὐκ ἀποδώσομεν δὲ τὴν χάριν τῇ Ἀφροδίτῃ, παρ' ἧς πρῶτον ἀλλήλους εἶδομεν." "κἀγὼ" φησὶν ἡ Καλλιρόη "σοῦ θέλω μᾶλλον· ἔχω γὰρ αὐτῇ μείζονα χάριν. νῦν μὲν οὖν λεχὼ ἔτι εἰμί, περιμείναντες δὲ ὀλίγας ἡμέρας ἀσφαλέστερον ἀπίωμεν εἰς τοὺς ἀγρούς." Ταχέως δὲ αὐτὴν ἀνέλαβεν ἐκ τοῦ τόκου καὶ κρεῖττων ἐγένετο καὶ μείζων, οὐκέτι κόρης, ἀλλὰ γυναικὸς ἀκμὴν προσλαβοῦσα.
- 3.8.3 παραγενομένων δὲ αὐτῶν εἰς τὸν ἀγρὸν μεγαλοπρεπεῖς θυσίας παρεσκεύασε Φωκάς· καὶ γὰρ πλῆθος ἐπηκολούθησεν ἐξ ἄστεος. καταρχόμενος οὖν ὁ Διονύσιος ἐκατόμβης "δέσποινα" φησὶν "Ἀφροδίτη, σύ μοι πάντων ἀγαθῶν αἰτία.
- 3.8.4 παρὰ σοῦ Καλλιρόην ἔχω, παρὰ σοῦ τὸν υἱόν, καὶ ἀνὴρ εἰμι διὰ σέ καὶ πατήρ. ἐμοὶ μὲν ἥρκει Καλλιρόη, καὶ πατρίδος μοι καὶ γονέων γλυκυτέρα, φιλῶ δὲ τὸ τέκνον ὅτι μοι τὴν μητέρα βεβαιότεραν πεποίηκεν. ὅμηρον ἔχω τῆς εὐνοίας τῆς πρὸς αὐτῆς. ἱκετεύω σε, δέσποινα, σῶζε ἐμοὶ μὲν Καλλιρόην, Καλλιρόῃ δὲ τὸν υἱόν.
- 3.8.5 " ἐπευφήμησε τὸ πλῆθος τῶν περιστηκότων καὶ οἱ μὲν ῥόδοις, οἱ δὲ ἴοις, οἱ δὲ αὐτοῖς στεφάνοις ἐφυλλοβόλησαν αὐτούς, ὥστε πλησθῆναι τὸ τέμενος ἀνθρώπων. Διονύσιος μὲν οὖν πάντων μὲν ἀκούοντων εἶπε τὴν εὐχὴν, Καλλιρόη δὲ μόνη ἠθέλησε πρὸς τὴν Ἀφροδίτην λαλῆσαι.
- 3.8.6 πρῶτον μὲν οὖν τὸν υἱὸν εἰς τὰς αὐτῆς ἀγκάλας ἐνέθηκε, καὶ ὥφθη θέαμα κάλλιστον, οἶον οὔτε ζωγράφος ἔγραψεν οὔτε πλάστης ἔπλασεν οὔτε ποιητὴς ἰστόρησε μέχρι νῦν· οὐδεὶς γὰρ αὐτῶν ἐποίησεν Ἄρτεμιν ἢ Ἀθηνᾶν βρέφος ἐν ἀγκάλαις κομίζουσας. ἔκλαυσεν ὑφ' ἡδονῆς Διονύσιος ἰδὼν καὶ ἡσυχῇ τὴν Νέμεσιν προσεκύνησε. μόνην δὲ Πλαγγόνα προσμεῖναι κελεύσασα τοὺς λοιποὺς προέπεμψεν εἰς τὴν ἔπαυλιν.

- 3.8.7 ἐπεὶ δὲ ἀπηλλάγησαν, σῆσα πλησίον τῆς Ἀφροδίτης καὶ ἀνατείνασα χερσὶ τὸ βρέφος “ὑπὲρ τούτου σοι” φησὶν, “ὦ δέσποινα, γινώσκω τὴν χάριν· ὑπὲρ ἑμαυτῆς γὰρ οὐκ οἶδα. τότε ἄν σοι καὶ περὶ ἑμαυτῆς ἠπιστάμην χάριν, εἴ μοι Χαιρέαν ἐτήρησας. πλὴν εἰκόνα μοι δέδωκας ἀνδρὸς φιλάτου καὶ ὅλον οὐκ ἀφείλω μου Χαιρέαν.
- 3.8.8 δὸς δὴ μοι γενέσθαι τὸν υἱὸν εὐτυχέστερον μὲν τῶν γονέων, ὅμοιον δὲ τῷ πάπῳ· πλεύσειε δὲ καὶ οὗτος ἐπὶ τριήρους στρατηγικῆς, καὶ τις εἴποι, ναυμαχοῦντος αὐτοῦ, ‘κρείττων Ἑρμοκράτους ὁ ἔκγονος’ ἡσθήσεται μὲν γὰρ καὶ ὁ πάππος ἔχων τῆς ἀρετῆς διάδοχον, ἡσθησόμεθα δὲ οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ τεθνεῶτες.
- 3.8.9 ἵκετεύω σε, δέσποινα, διαλλάγηθί μοι λοιπόν· ἱκανῶς γὰρ μοι δεδυστύχηται. τέθνηκα, ἀνέζησα, λελήστευμαι, πέφευγα, πέπραμαι, δεδούλευκα· τίθημι δὲ καὶ τὸν δεύτερον γάμον ἔτι μοι τούτων βαρύτερον. ἀλλὰ μίαν ἀντὶ πάντων αἰτοῦμαι χάριν παρὰ σοῦ καὶ διὰ σοῦ παρὰ τῶν ἄλλων θεῶν· σῶζέ μου τὸν ὀρφανόν.” ἔτι βουλομένην λέγειν ἐπέσχε τὰ δάκρυα. Μικρὸν οὖν διαλιποῦσα καλεῖ τὴν ἰέρειαν· ἡ δὲ πρεσβῦτις ὑπακούσασα “τί κλάεις” εἶπεν, “ὦ παιδίον, ἐν ἀγαθοῖς τηλικούτοις; ἤδη γὰρ καὶ σὲ ὡς θεὰν οἱ ξένοι προσκυνοῦσι.
- 3.9.1 πρῶην ἦλθον ἐνθάδε δύο νεανίσκοι καλοὶ παραπλέοντες· ὁ δὲ ἕτερος αὐτῶν θεασάμενός σου τὴν εἰκόνα, μικροῦ δεῖν ἐξέπνευσεν. οὕτως ἐπιφανῆ σε ἡ Ἀφροδίτη πεποίηκεν.
- 3.9.2 ” ἔπληξε τὴν καρδίαν τῆς Καλλιρόης τοῦτο καὶ οὕτως, ὥσπερ ἑμμανῆς γενομένη, στήσασα τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀνέκραγε “τίνες ἦσαν οἱ ξένοι; πόθεν ἔπλεον; τί σοι διηγοῦντο;” δείσασα δὲ ἡ πρεσβῦτις τὸ μὲν πρῶτον ἄφωνος εἰστήκει, μόλις δὲ ἐφθέγγατο “μόνον εἶδον αὐτούς, οὐδὲν ἤκουσα.
- 3.9.3 ” “ποταποὺς εἶδες; ἀναμνήσθητι τὸν χαρακτῆρα αὐτῶν.” ἔφρασεν ἡ γραῦς οὐκ ἀκριβῶς μὲν, ὑπώπτευσεν δὲ ὅμως ἐκείνη τὴν ἀλήθειαν. ὁ γὰρ βούλεται τοῦθ’ ἕκαστος καὶ οἶεται. βλέψασα δὲ πρὸς Πλαγγόνα “δύναται” φησὶν “ὁ δυστυχὴς Χαιρέας πλανώμενος ἐνθάδε παρεῖναι. τί οὖν ἐγένετο; ζητήσωμεν αὐτόν, ἀλλὰ σιγῶσαι.” Ἀφικομένη τοίνυν πρὸς Διονύσιον τοῦτο μόνον εἶπεν, ὅπερ ἤκουσε παρὰ τῆς ἱερείας· ἠπίστατο γὰρ ὅτι φύσει περίεργός ἐστιν ὁ Ἑρως κάκεῖνος δι’ αὐτὸν πολυπραγμονήσει περὶ τῶν γεγονότων.
- 3.9.4 ὅπερ οὖν καὶ συνέβη. πυθόμενος γὰρ ὁ Διονύσιος εὐθὺς ἐνεπλήσθη ζηλοτυπίας καὶ πόρρω μὲν ἦν τοῦ Χαιρέαν ὑποπτεύειν, ἔδεισε δὲ μή τις ἄρα λανθάνῃ κατὰ τοὺς ἀγροὺς ἐπιβουλὴ μοιχικὴ· πάντα γὰρ ὑποπτεύειν αὐτόν καὶ δεδιέναι τὸ κάλλος ἀνέπειθε τῆς γυναικός.
- 3.9.5 ἐφοβεῖτο δὲ οὐ μόνον τὰς παρὰ ἀνθρώπων ἐπιβουλάς, ἀλλὰ προσεδόκα τάχα αὐτῷ καταβήσεσθαι καὶ θεὸν ἐξ οὐρανοῦ ἀντεραστήν. καλέσας τοίνυν Φωκᾶν διηρεῦνα “τίνες εἰσὶν οἱ νεανίσκοι καὶ πόθεν; ἄρα γε πλούσιοι καὶ καλοί; διατί δὲ τὴν ἐμὴν Ἀφροδίτην προσεκύνουν; τίς ἐμήνυσεν αὐτοῖς; τίς ἐπέτρεψεν;” ὁ δὲ Φωκᾶς ἀπέκρυπτε τὴν ἀλήθειαν, οὐ Διονύσιον δεδοικώς, γινώσκων δὲ ὅτι Καλλιρόη καὶ αὐτὸν ἀπολεῖ καὶ τὸ γένος αὐτοῦ, πυθομένη περὶ τῶν γεγονότων.
- 3.9.6 ἐπεὶ οὖν ἔξαρκος ἦν ἐπιδεδημηκέναι τινάς, οὐκ εἰδὼς ὁ Διονύσιος τὴν αἰτίαν ὑπώπτευσεν βαρυτέραν ἐπιβουλὴν καθ’ αὐτοῦ συνίστασθαι.
- 3.9.7 διοργισθεῖς οὖν μάστιγας ἤτει καὶ τροχὸν ἐπὶ Φωκᾶν, καὶ οὐ μόνον ἐκείνον ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐν τοῖς ἀγροῖς ἅπαντας συνεκάλει μοιχείαν πεπεισμένος ζητεῖν. αἰσθόμενος δὲ Φωκᾶς οἷ καθέστηκε δεινοῦ καὶ λέγων καὶ σιωπῶν “σοὶ” φησὶ, “δέσποτα, ἐρῶ μόνῳ τὴν ἀλήθειαν.
- 3.9.8 ” ὁ δὲ Διονύσιος πάντας ἀποπέμψας “ἰδοὺ” φησὶ “μόνοι γεγόναμεν. μηδὲν ἔτι ψεύση, λέγε τάληθές κἂν φαῦλον ἦ.” “φαῦλον μὲν” εἶπεν “οὐδὲν ἐστιν, ὦ δέσποτα, μεγάλων γὰρ ἀγαθῶν

φέρω σοι διηγήματα· εἰ δὲ σκυθρωπότερα ἐστὶν αὐτοῦ τὰ πρῶτα, διὰ τοῦτο μὴδὲν ἀγωνιάσης μὴδὲ λυπηθῆς, ἀλλὰ περίμεινον, ἕως οὗ πάντα ἀκούσης· χρηστὸν γὰρ ἔχει σοι τὸ τέλος.

- 3.9.9 ” μετέωρος οὖν ὁ Διονύσιος πρὸς τὴν ἐπαγγελίαν γενόμενος καὶ ἀναρτήσας ἑαυτὸν τῆς ἀκροάσεως “μὴ βράδυνε” φησὶν “ἀλλ’ ἤδη διηγοῦ.” τότε οὖν ἤρξατο λέγειν “τριήρης ἐνθάδε κατέπλευσεν ἐκ Σικελίας καὶ πρέσβεις Συρακοσίων παρὰ σοῦ Καλλιρόην ἀπαιτούντων.” ἐξέθανεν ὁ Διονύσιος ἀκούσας καὶ νῦν αὐτοῦ τῶν ὀφθαλμῶν κατεχύθη· φαντασίαν γὰρ ἔλαβεν ὥς ἐφεστηκότος αὐτῷ Χαιρέου καὶ Καλλιρόην ἀποσπῶντος.
- 3.9.10 ὁ μὲν οὖν ἔκειτο καὶ σχῆμα καὶ χρῶμα νεκροῦ ποιήσας, Φωκᾶς δὲ ἐν ἀπορίᾳ καθεισθῆκει, καλέσαι μὲν οὐδένα θέλων, ἵνα μὴ τις αὐτῷ μάρτυς γένηται τῶν ἀπορρήτων· μόλις δὲ καὶ κατ’ ὀλίγον αὐτὸς τὸν δεσπότην ἀνεκτήσατο “θάρρει” λέγων, “Χαιρέας τέθνηκεν· ἀπόλωλεν ἡ ναῦς οὐδεὶς ἔτι φόβος.” ταῦτα τὰ ῥήματα ψυχὴν ἐνέθηκε Διονυσίῳ, καὶ κατ’ ὀλίγον πάλιν ἐν ἑαυτῷ γενόμενος ἀκριβῶς ἐπυνθάνετο πάντα, καὶ Φωκᾶς διηγεῖτο τὸν ναύτην τὸν μηνύσαντα πόθεν ἡ τριήρης καὶ διὰ τίνα πλέουσι καὶ τίνες οἱ παρόντες, τὸ στρατήγημα τὸ ἴδιον ἐπὶ τοὺς βαρβάρους, τὴν νύκτα, τὸ πῦρ, τὸ ναυάγιον, τὸν φόνον, τὰ δεσμά.
- 3.9.11 καθάπερ οὖν νέφος ἔσχατον ἀνεκάλυψε τῆς ψυχῆς Διονύσιος, καὶ περιπτυσάμενος Φωκᾶν “σὺ” φησὶν “εὐεργέτης ἐμός, σὺ κηδεμὼν ἀληθὴς καὶ πιστότατος ἐν τοῖς ἀπορρήτοις.
- 3.9.12 διὰ σέ Καλλιρόην ἔχω καὶ τὸν υἱόν· ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν σοι προσέταξα Χαιρέαν ἀποκτεῖναι, σοῦ δὲ ποιήσαντος οὐ μέμφομαι· τὸ γὰρ ἀδίκημα φιλοδέσποτον. τοῦτο μόνον ἀμελῶς ἐποίησας· οὐκ ἐπολυπραγμόνησας πότερον ἐν τοῖς τεθνηκόσι Χαιρέας ἐστὶν ἢ ἐν τοῖς δεδεμένοις. ἔδει ζητῆσαι τὸν νεκρόν· καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἂν ἔτυχε τάφου καὶ γὰρ βεβαιότερον ἔσχον τὸ θαρρεῖν. οὐ δύναμαι δὲ νῦν ἀμερίμνως εὐτυχεῖν διὰ τοὺς δεδεμένους· οὐδὲ γὰρ τοῦτο ἴσμεν, ὅπου τις αὐτῶν ἐπράθη.” Προστάξας δὲ Φωκᾶ τὰ μὲν ἄλλα τῶν γεγονότων φανερώς διηγεῖσθαι, δύο δὲ ταῦτα σιγᾶν, τὸ ἴδιον στρατήγημα καὶ ὅτι ἐκ τῆς τριήρους τινὲς ἔτι ζῶσι, παραγίνεται πρὸς Καλλιρόην σκυθρωπός· εἶτα συγκαλέσας † πεισθέντα † τοὺς ἀγροίκους, ἵνα ἡ γυνὴ πυθομένη τὰ συμβάντα βεβαιότεραν ἤδη λάβῃ περὶ Χαιρέου τὴν ἀπόγνωσιν.
- 3.10.2 ἐλθόντες δὲ διηγοῦντο πάντες ἃ ἥδεσαν, ὅτι “βάρβαροί ποθεν λησταὶ νυκτὸς καταδραμόντες ἐνέπρησαν Ἑλληνικὴν τριήρη τῆς προτεραίας ὀρμισθεῖσαν ἐπὶ τῆς ἀκτῆς· καὶ μεθ’ ἡμέραν εἶδομεν αἵματι μεμιγμένον ὕδωρ καὶ νεκροὺς ὑπὸ τῶν κυμάτων φερομένους.
- 3.10.3 ” ἀκούσασα ἡ γυνὴ τὴν ἐσθῆτα περιερρήξατο, κόπτουσα δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὰς παρειὰς ἀνέδραμεν εἰς τὸν οἶκον, ὅπου τὸ πρῶτον εἰσῆλθε πραθεῖσα. Διονύσιος δὲ ἐξουσίαν ἔδωκε τῷ πάθει, φοβούμενος μὴ γένηται φορτικός, ἂν ἀκαίρως παρῇ. πάντας οὖν ἐκέλευσεν ἀπαλλαγῆναι, μόνην δὲ προσεδρεύειν Πλαγγόνᾳ, μὴ τι ἄρα δεινὸν αὐτὴν ἐργάσεται.
- 3.10.4 Καλλιρόη δὲ ἡρεμίας λαβομένη, χαμαὶ καθεσθεῖσα καὶ κόνιν τῆς κεφαλῆς καταχέασα, τὰς κόμας σπαράξασα τοιούτων ἤρξατο βοῶν “ἐγὼ μὲν προαποθανεῖν ἢ συναποθανεῖν ἠὲ ξάμην σοι, Χαιρέα· πάντως δέ μοι καὶ ἐπαποθανεῖν ἀναγκαῖον· τίς γὰρ ἔτι λείπεται ἐλπίς ἐν τῷ ζῆν με κατέχουσα; δυστυχοῦσα μέχρι νῦν ἐλογιζόμην ‘ὄψομαί ποτε Χαιρέαν καὶ διηγῆσομαι αὐτῷ πόσα πέπονθα δι’ ἐκεῖνον· ταῦτά με ποιήσει τιμιωτέραν αὐτῷ.
- 3.10.5 πόσης ἐμπλησθήσεται χαρᾶς, ὅταν ἴδῃ τὸν υἱόν· ἀνόνητά μοι πάντα γέγονε, καὶ τὸ τέκνον ἤδη περισσόν· προσετέθη γάρ μου τοῖς κακοῖς ὀρφανός.
- 3.10.6 ἄδικε Ἀφροδίτη, σὺ μόνη Χαιρέαν εἶδες, ἐμοὶ δὲ οὐκ ἔδειξας αὐτὸν ἐλθόντα· ληστῶν χερσὶ παρέδωκας τὸ σῶμα τὸ καλόν· οὐκ ἠλέησας τὸν πλεύσαντα διὰ σέ. τοιαύτη θεῶ τίς ἂν προσεύχοιτο, ἥ τις τὸν ἴδιον ἰκέτην ἀπέκτεινας; οὐκ ἐβοήθησας ἐν νυκτὶ φοβερᾷ φονευόμενον ἰδοῦσα πλησίον σου μεῖράκιον καλόν, ἐρωτικόν· ἀφείλω μου τὸν ἡλικιώτην, τὸν πολίτην, τὸν ἐραστήν, τὸν ἐρώμενον, τὸν νυμφίον.

- 3.10.8 ἀπόδος αὐτοῦ μοι καὶ τὸν νεκρόν. τίθημι ὅτι ἐγεννήθημεν ἡμεῖς ἀτυχέστατοι πάντων· τί δὲ καὶ ἡ τριήρης ἠδίκησεν, καὶ βάρβαροι κατέκαυσαν αὐτήν, ἥς οὐκ ἐκράτησαν οὐδὲ Ἀθηναῖοι; νῦν ἡμῶν ἀμφοτέρων οἱ γονεῖς τῇ θαλάσῃ παρακάθονται, τὸν ἡμέτερον κατάπλουν περιμένοντες, καὶ ἥτις ἂν ναῦς πόρρωθεν ὀφθῇ, λέγουσι ‘Χαιρέας Καλλιρόην ἄγων ἔρχεται.’ τὴν κοίτην ἡμῖν εὐτρεπίζουσι τὴν νυμφικὴν, κοσμεῖται δὲ θάλαμος οἷς ἴδιος οὐδὲ τάφος ὑπάρχει. θάλασσα μιαρά, σὺ καὶ Χαιρέαν εἰς Μίλητον ἤγαγες φονευθῆναι καὶ ἐμὲ πραθῆναι.” Ταύτην μὲν οὖν τὴν νύκτα Καλλιρόη διῆγεν ἐν θρήνοις, Χαιρέαν ἔτι ζῶντα πενθοῦσα· μικρὸν δὲ καταδραθεῖσα ὄναρ ἑώρα ληστήριον βαρβάρων πῦρ ἐπιφέροντας, ἐμπιπραμένην δὲ τριήρη, Χαιρέα δὲ βοηθοῦσαν ἑαυτήν.
- 4.1.2 ὁ δὲ Διονύσιος ἐλυπεῖτο μὲν ὁρῶν τρυχομένην τὴν γυναῖκα, μὴ ἄρα τι καὶ τοῦ κάλλους αὐτῇ παραπόληται, εἰς δὲ τὸν ἴδιον ἔρωτα λυσιτελεῖν ὑπελάμβανε τὸν πρότερον ἄνδρα βεβαίως αὐτὴν ἀπογνῶναι.
- 4.1.3 θέλων οὖν ἐνδείξασθαι στοργὴν καὶ μεγαλοψυχίαν ἔφη πρὸς αὐτήν “ἀνάστηθι, ὦ γύναι, καὶ τάφον κατασκεύασον τῷ τάλαιπῶρῳ. τί τὰ μὲν ἀδύνατα σπεύδεις, ἀμελεῖς δὲ τῶν ἀναγκαίων; νόμιζε ἐφεσθηκότα σοι λέγειν αὐτὸν ‘θάπτε με, ὅτι τάχιστα πύλας Αἴδαο περήσω.’ καὶ γὰρ εἰ μὴ τὸ σῶμα εὗρηται τοῦ δυστυχοῦς, ἀλλὰ νόμος οὗτος ἀρχαῖος Ἑλλήνων, ὥστε καὶ τοὺς ἀφανεῖς τάφοις κοσμεῖν.” Ἔπεισε ταχέως, τὸ γὰρ πρὸς ἡδονὴν εἶχεν ἡ συμβουλία.
- 4.1.4 φροντίδος οὖν ἐμπεσοῦσης ἐλώφησεν ἡ λύπη, καὶ διαναστᾶσα τῆς κλίνης κατεσκόπει χωρίον, ἐν ᾧ ποιήσει τὸν τάφον. ἤρесе δὲ αὐτῇ πλησίον τοῦ νεῶ τῆς Ἀφροδίτης, ὥστε καὶ τοὺς αὐτόθι ἔχειν ἔρωτος ὑπόμνημα.
- 4.1.5 Διονύσιος δὲ ἐφθόνησε Χαιρέα τῆς γειτνιασεως καὶ τὸν τόπον τοῦτον ἐφύλαττεν ἑαυτῷ. θέλων οὖν ἅμα καὶ τριβὴν ἐγγενέσθαι τῇ φροντίδι “βαδίζωμεν, ὦ γύναι” φησίν, “εἰς ἄστν, κάκεῖ πρὸ τῆς πόλεως ὑψηλὸν καὶ ἀρίδηλον κατασκευάσωμεν τάφον, ὥς κεν τηλεφανὴς ἐκ ποντόφιν ἀνδράσιν εἴη. καλοὶ δὲ Μιλησίων εἰσι λιμένες, εἰς οὓς καθορμίζονται καὶ Συρακόσιοι πολλάκις. οὐκ οὐκ οὐδὲ παρὰ τοῖς πολίταις ἀκλεᾶ τὴν φιλοτιμίαν ἔξεις.” Ὁ λόγος ἤρесе Καλλιρόῃ, καὶ τότε μὲν ἐπέσχε τὴν σπουδὴν· ἐπειδὴ δὲ ἤκεν εἰς τὴν πόλιν, ἐπὶ τινος ὑψηλῆς ἡϊόνος οἰκοδομεῖν ἤρξατο τάφον, πάντα ὁμοιον τῷ ἰδίῳ τῷ ἐν Συρακούσαις, τὸ σχῆμα, τὸ μέγεθος, τὴν πολυτέλειαν, καὶ οὗτος δὴ ὡς ἐκεῖνος ζῶντος.
- 4.1.6 ἐπεὶ δὲ ἀφθόνοις ἀναλώμασι καὶ πολυχειρίᾳ ταχέως τὸ ἔργον ἠνύσθη, τότε ἤδη καὶ τὴν ἐκκομιδὴν ἐμιμήσατο τὴν ἐπ’ αὐτῷ.
- 4.1.7 προηγγέλλετο μὲν γὰρ ἡμέρα ῥητὴ, συνῆλθε δὲ εἰς ἐκείνην οὐ μόνον τὸ Μιλησίων πλῆθος ἀλλὰ καὶ τῆς Ἰωνίας σχεδὸν ὅλης. παρῆσαν δὲ καὶ δύο σατράπαι κατὰ καιρὸν ἐπιδημοῦντες, Μιθριδάτης ὁ ἐν Καρίᾳ καὶ Φαρνάκης δὲ ὁ Λυδίας.
- 4.1.8 ἡ μὲν οὖν πρόφασις ἦν τιμῆσαι Διονύσιον, ἡ δὲ ἀλήθεια Καλλιρόην ἰδεῖν. ἦν δὴ καὶ κλέος μέγα τῆς γυναικὸς ἐπὶ τῆς Ἀσίας πάσης καὶ ἀνέβαινεν ἤδη μέχρι τοῦ μεγάλου βασιλέως ὄνομα Καλλιρόης, οἷον οὐδὲ Ἀριάδνης οὐδὲ Λήδας. τότε δὲ καὶ τῆς δόξης εὐρέθη κρείττων· προῆλθε γὰρ μελανείμων, λελυμένη τὰς τρίχας· ἀστράπτουσα δὲ τῷ προσώπῳ καὶ παραγυμνοῦσα τοὺς βραχίονας ὑπὲρ τὴν Λευκώλενον καὶ Καλλίσφυρον ἐφαίνετο τὰς Ὀμήρου.
- 4.1.9 οὐδεὶς μὲν οὖν οὐδὲ τῶν ἄλλων τὴν μαρμαρυγὴν ὑπήνεγκε τοῦ κάλλους, ἀλλ’ οἱ μὲν ἀπεστράφησαν, ὡς ἀκτῖνος ἡλιακῆς ἐμπεσοῦσης, <οἱ δὲ> καὶ προσεκύνησαν. ἔπαθόν τι καὶ παῖδες. Μιθριδάτης δέ, ὁ Καρίας ὑπαρχος, ἀχανὴς κατέπεσεν, ὥσπερ τις ἐξ ἀπροσδοκῆτου σφενδόνη βληθεὶς, καὶ μόλις αὐτὸν οἱ θεραπευτῆρες ὑποβαστάζοντες ἔφερον. ἐπόμεπευε δ’ εἰδῶλον Χαιρέου πρὸς τὴν ἐν τῷ δακτυλίῳ σφραγίδα διατυπωθέν· καλλίστην δὲ οὖσαν τὴν

εικόνα προσέβλεψεν οὐδεὶς Καλλιρόης παρούσης, ἀλλ' ἐκείνη μόνη τοὺς ἀπάντων ἐδημαγωγῆσεν ὀφθαλμούς.

- 4.1.11 πῶς ἂν τις διηγῆσθαι κατ' ἀξίαν τὰ τελευταῖα τῆς πομπῆς; ἐπεὶ γὰρ ἐγένοντο τοῦ τάφου πλησίον, οἱ μὲν κομίζοντες τὴν κλίνην ἔθηκαν, ἀναβᾶσα δὲ ἐπ' αὐτὴν ἡ Καλλιρόη Χαιρέα περιεχύθη καὶ καταφιλοῦσα τὴν εἰκόνα “σὺ μὲν ἔθαψας ἐμὲ πρῶτος ἐν Συρακούσαις, ἐγὼ δὲ ἐν Μιλήτῳ πάλιν σέ.
- 4.1.12 μὴ γὰρ μεγάλα μόνον, ἀλλὰ καὶ παράδοξα δυστυχοῦμεν· ἀλλήλους ἐθάψαμεν. οὐκ ἔχει δ' ἡμῶν οὐδέτερος οὐδὲ τὸν νεκρόν. Τύχη βάσκανε, καὶ ἀποθανοῦσιν ἡμῖν ἐφθόνησας κοινὴν γῆν ἐπιθέσθαι καὶ φυγάδας ἡμῶν ἐποίησας καὶ τοὺς νεκρούς.” θρῆνον ἐξέρρηξε τὸ πλῆθος καὶ πάντες οὐχ ὅτι τέθνηκε Χαιρέαν ἠλέουν, ἀλλ' ὅτι τοιαύτης γυναικὸς ἀφήρητο. Καλλιρόη μὲν οὖν ἐν Μιλήτῳ Χαιρέαν ἔθαπτε, Χαιρέας δὲ ἐν Καρίᾳ δεδεμένος εἰργάζεται.
- 4.2.1 σκάπτων δὲ τὸ σῶμα ταχέως ἐξετρυχώθη· πολλὰ γὰρ αὐτὸν ἐβάρει, κόπος, ἀμέλεια, τὰ δεσμά, καὶ τούτων μᾶλλον ὁ ἔρω. ἀποθανεῖν δὲ βουλόμενον αὐτὸν οὐκ εἶα λεπτή τις ἐλπίς, ὅτι τάχα ποτὲ Καλλιρόην ὄψεται.
- 4.2.2 Πολύχαρμος οὖν, ὁ συναλοὺς αὐτῷ φίλος, βλέπων Χαιρέαν ἐργάζεσθαι μὴ δυνάμενον, ἀλλὰ πληγὰς λαμβάνοντα καὶ προπηλακιζόμενον αἰσchrῶς, λέγει πρὸς τὸν ἐργοστόλον “χωρίον ἡμῖν ἀπομέρισον ἐξαίρετον, ἵνα μὴ τὴν τῶν ἄλλων δεσμωτῶν ῥαθυμίαν ἡμῖν καταλογίζῃ· τὸ δὲ ἴδιον μέτρον αὐτοὶ ἀποδώσομεν πρὸς ἡμέραν.” πείθεται καὶ δίδωσιν.
- 4.2.3 ὁ δὲ Πολύχαρμος, οἷα δὴ νεανίας ἀνδρικός τὴν φύσιν καὶ μὴ δουλεύων Ἑρωτι, χαλεπῷ τυράννῳ, τὰς δύο μοίρας αὐτὸς σχεδὸν εἰργάζεται μόνος, πλεονεκτῶν ἐν τοῖς πόνοις ἡδέως, ἵνα περισώσῃ τὸν φίλον. Καὶ οὗτοι μὲν ἦσαν ἐν τοιαύταις συμφοραῖς, ὅψε μεταμανθάνοντες τὴν ἐλευθερίαν· ὁ δὲ Μιθριδάτης ὁ σατράπης ἐπανῆλθεν εἰς Καρίαν οὐ τοιοῦτος, οἷος εἰς Μίλητον ἐξῆλθεν, ἀλλ' ὡχρὸς τε καὶ λεπτός, οἷα δὴ τραῦμα ἔχων ἐν τῇ ψυχῇ θερμόν τε καὶ δριμύ.
- 4.2.5 τηκόμενος δὲ ὑπὸ τοῦ Καλλιρόης ἔρωτος πάντως ἂν ἐτελεύτησεν, εἰ μὴ τοιαῦδὲ τινος ἔτυχε παραμυθίας. τῶν ἐργατῶν τινες τῶν ἅμα Χαιρέα δεδεμένων (ἐξακίδεκα δὲ ἦσαν τὸν ἀριθμὸν ἐν οἰκίσκῳ σκοτεινῷ καθειργμένοι) νύκτωρ διακόψαντες τὰ δεσμὰ τὸν ἐπιστάτην ἀπέσφαξαν, εἶτα δρασμῷ ἐπεχείρουν.
- 4.2.6 ἀλλ' οὐ διέφυγον, οἱ γὰρ κύνες ὑλάσσοντες ἐμήνυσαν αὐτούς. φωραθέντες οὖν ἐκείνης τῆς νυκτὸς ἐδέθησαν ἐπιμελέστερον ἐν ξύλῳ πάντες, μεθ' ἡμέραν δὲ ὁ οἰκονόμος ἐμήνυσεν τῷ δεσπότη τὸ συμβάν, κάκεῖνος οὐδὲ ἰδὼν αὐτούς οὐδὲ ἀπολογουμένων ἀκούσας εὐθύς ἐκέλευσε τοὺς ἐξακίδεκα τοὺς ὁμοσκήνους ἀνασταυρῶσαι.
- 4.2.7 προήχθησαν οὖν πόδας τε καὶ τραχήλους συνδεδεμένοι, καὶ ἕκαστος αὐτῶν τὸν σταυρὸν ἔφερε· τῇ γὰρ ἀναγκαίᾳ τιμωρίᾳ καὶ τὴν ἔξωθεν φαντασίαν σκυθρωπὴν προσέθεσαν οἱ κολάζοντες εἰς φόβου παράδειγμα τοῖς ὁμοίοις. Χαιρέας μὲν οὖν συναπαγόμενος ἐσίγα, Πολύχαρμος δὲ τὸν σταυρὸν βαστάζων “διὰ σέ” φησίν, “ὦ Καλλιρόη, ταῦτα πάσχομεν. σὺ πάντων ἡμῖν τῶν κακῶν αἰτία.
- 4.2.8 ” τοῦτον δὴ τὸν λόγον ὁ οἰκονόμος ἀκούσας ἔδοξεν εἶναί τινα γυναῖκα τὴν συνειδυῖαν τοῖς τετολμημένοις. ὅπως οὖν κάκεῖνη κολασθῇ καὶ ζήτησις γένηται τῆς ἐπιβουλῆς, ταχέως τὸν Πολύχαρμον ἀπορρήξας τῆς κοινῆς ἀλύσεως πρὸς Μιθριδάτην ἤγαγεν. ὁ δ' ἐν παραδείσῳ τινὶ κατέκειτο μόνος ἀλύων καὶ Καλλιρόην ἀναπλάττων ἑαυτῷ τοιαύτην, ὁποίαν εἶδε πενθοῦσαν· ὅλος δὲ ὢν ἐπὶ τῆς ἐννοίας ἐκείνης καὶ τὸν οἰκέτην ἀηδῶς ἐθεάσατο.
- 4.2.9 “τί γάρ μοι” φησὶ “παρενοχλεῖς;” “ἀναγκαῖον” εἶπεν, “ὦ δέσποτα· τὴν γὰρ πηγὴν ἀνεύρηκα τοῦ μεγάλου τολμήματος, καὶ οὗτος ὁ κατάρατος ἄνθρωπος ἐπίσταται γυναῖκα μιὰν

συμπράξασαν τῷ φόνῳ.” ἀκούσας οὖν ὁ Μιθριδάτης συνήγαγε τὰς ὀφρῦς καὶ δεινὸν βλέπων “λέγε” φησὶ “τὴν συνειδυῖαν καὶ κοινωνὸν ὑμῖν τῶν ἀδικημάτων.

4.2.10 ” ὁ δὲ Πολύχαρμος ἔξαρνος ἦν εἰδέναι, μηδὲ γὰρ ὅλως τῆς πράξεως κεκοινωνηκέναι. μάστιγες ἦτοῦντο καὶ πῦρ ἐπεφέρετο καὶ βασανιστηρίων ἦν παρασκευή, καὶ τις ἤδη τοῦ σώματος ἀπτόμενος αὐτοῦ “λέγε” φησὶ “τοῦνομα τῆς γυναικός, ἣν αἰτίαν ὠμολόγησας εἶναί σοι τῶν κακῶν.” “Καλλιρόην” εἶπεν ὁ Πολύχαρμος.

4.2.11 ἔπληξε τοῦνομα Μιθριδάτην, καὶ ἀτυχῇ τινα ἔδοξεν ὁμωνυμίαν τῶν γυναικῶν. οὐκέτ’ οὖν προθύμως ἤθελεν ἐξελέγχειν, δεδοικὼς μὴ καταστῇ ποτε εἰς ἀνάγκην ὑβρίσαι τὸ ἥδιστον ὄνομα· τῶν δὲ φίλων καὶ τῶν οἰκετῶν εἰς ἔρευναν ἀκριβεστέραν παρακαλούντων “ἡκέτω” φησὶ “Καλλιρόη.” παίοντες οὖν τὸν Πολύχαρμον ἠρώτων τίς ἐστι καὶ πόθεν ἄγουσιν αὐτήν.

4.2.12 ὁ δὲ ἄθλιος ἐν ἀμηχανίᾳ γενόμενος καταψεύσασθαι μὲν οὐδεμιᾶς ἤθελε· “τί δὲ μάτην” εἶπε “θορυβεῖσθε ζητοῦντες τὴν οὐ παροῦσαν; Καλλιρόης ἐγὼ Συρακοσίας ἐμνημόνευσα, θυγατρὸς Ἑρμοκράτους τοῦ στρατηγοῦ.

4.2.13 ” ταῦτα ἀκούσας ὁ Μιθριδάτης ἐρυθήματος ἐνεπλήσθη καὶ ἵδρου τὰ ἔνδον, καὶ πού καὶ δάκρυον αὐτοῦ μὴ θέλοντος προέπεσεν, ὥστε καὶ τὸν Πολύχαρμον διασιωπῆσαι καὶ πάντας ἀπορεῖν τοὺς παρόντας. ὁψὲ δὲ καὶ μόλις ὁ Μιθριδάτης συναγαγὼν ἑαυτὸν “τί δὲ σοὶ” φησὶ “πρᾶγμα πρὸς Καλλιρόην ἐκείνην, καὶ διατὶ μέλλων ἀποθνήσκειν ἐμνημόνευσας αὐτῆς;” ὁ δὲ ἀπεκρίνατο “μακρὸς ὁ μῦθος, ὦ δέσποτα, καὶ πρὸς οὐδὲν ἔτι χρήσιμός μοι.

4.2.14 οὐκ ἐνοχλήσω δέ σοι ληρῶν ἀκαίρως, ἅμα δὲ καὶ δέδοικα μή, ἐὰν βραδύνω, φθάσῃ με ὁ φίλος· θέλω δὲ αὐτῷ καὶ συναποθανεῖν.” ἐπεκλάσθησαν αἱ ὀργαὶ τῶν ἀκουόντων καὶ ὁ θυμὸς εἰς ἔλεον μετέπεσε, Μιθριδάτης δὲ ὑπὲρ πάντας συνεχύθη καὶ “μὴ δέδιθι” φησὶν, “οὐ γὰρ ἐνοχλήσεις μοι διηγούμενος· ἔχω γὰρ ψυχὴν φιλάνθρωπον. λέγε πάντα θαρρῶν καὶ μηδὲν παραλίπης.

4.2.15 τίς εἶ καὶ πόθεν, καὶ πῶς ἦλθες εἰς Καρίαν καὶ διατὶ σκάπτεις δεδεμένος; μάλιστα δέ μοι διήγησαι περὶ Καλλιρόης καὶ τίς ὁ φίλος.” Ἦρξατο οὖν ὁ Πολύχαρμος λέγειν “ἡμεῖς, οἱ δύο δεσμῶται, Συρακόσιοι γένος ἐσμέν.

4.3.1 ἀλλ’ ὁ μὲν ἕτερος νεανίσκος πρῶτος Σικελίας δόξη τε καὶ πλούτῳ καὶ εὐμορφίᾳ ποτέ, ἐγὼ δὲ εὐτελὲς μὲν, συμφοιτητὴς δὲ ἐκείνου καὶ φίλος.

4.3.2 καταλιπόντες οὖν τοὺς γονεῖς ἐξεπλεύσαμεν τῆς πατρίδος, ἐγὼ μὲν δι’ ἐκεῖνον, ἐκεῖνος δὲ διὰ γυναῖκα Καλλιρόην τοῦνομα, ἣν, δόξασαν ἀποτεθνηκέναι, ἔθαψε πολυτελῶς. τυμβωρύχοι δὲ ζῶσαν εὐρόντες εἰς Ἰωνίαν ἐπώλησαν. τοῦτο γὰρ ἡμῖν ἐμήνυσε δημοσίᾳ βασανιζόμενος Θήρων ὁ ληστής. ἔπεμψεν οὖν ἡ πόλις <ή> Συρακοσίων τριήρη καὶ πρέσβεις τοὺς ἀναζητήσοντας τὴν γυναῖκα.

4.3.3 ταύτην τὴν τριήρη νυκτὸς ὀρμούσαν ἐνέπρησαν βάρβαροι καὶ τοὺς μὲν πολλοὺς ἀπέσφαξαν, ἐμὲ δὲ καὶ τὸν φίλον δῆσαντες ἐπώλησαν ἐνταῦθα. ἡμεῖς μὲν οὖν σωφρόνως ἐφέρομεν τὴν συμφορὰν· ἕτεροι δὲ τινες τῶν ἡμῖν συνδεδεμένων, οὓς ἀγνοοῦμεν, διαρρήξαντες τὰ δεσμὰ φόνον εἰργάσαντο καὶ σοῦ κελεύσαντος τὴν ἐπὶ τὸν σταυρὸν ἡγόμεθα πάντες.

4.3.4 ὁ μὲν οὖν φίλος οὐδὲ ἀποθνήσκων ἐνεκάλει τῇ γυναικί, προήχθη δὲ αὐτῆς μνημονεῦσαι καὶ τῶν κακῶν αἰτίαν εἰπεῖν ἐκείνην, δι’ ἣν ἐπλεύσαμεν.” ἔτι λέγοντος αὐτοῦ Μιθριδάτης ἀνεβόησε “Χαιρέαν λέγεις;” “τὸν φίλον” εἶπεν ὁ Πολύχαρμος “ἀλλὰ δέομαί σου, δέσποτα, κέλευσον τῷ δημίῳ μηδὲ τοὺς σταυροὺς ἡμῶν διαζευῆσαι.

4.3.5

” δάκρυα καὶ στεναγμὸς ἐπηκολούθησε τῷ διηγήματι, καὶ πάντας ἔπεμψε Μιθριδάτης ἐπὶ Χαιρέαν, ἵνα μὴ φθάσῃ τελευτήσας. εὗρον δὲ τοὺς μὲν ἄλλους ἀνηρημένους, ἄρτι δὲ ἐκείνων ἐπιβαίνοντα τοῦ σταυροῦ.

- 4.3.6 πόρρωθεν οὖν ἐκεκράγεσαν ἄλλος ἄλλο τι “φεῖσαι,” “κατάβηθι,” “μὴ τρώσης,” “ἄφες.” ὁ μὲν οὖν δῆμιος ἐπέσχε τὴν ὁρμὴν· Χαιρέας δὲ λυπούμενος κατέβαινε τοῦ σταυροῦ· χαίρων γὰρ ἀπηλλάσσετο βίου πονηροῦ καὶ ἔρωτος ἀτυχοῦς. ἀγομένῳ δὲ αὐτῷ Μιθριδάτης ἀπήντησε καὶ περιπτυσσάμενος εἶπεν “ἀδελφε καὶ φίλε, μικροῦ με ἐνήδρευσας ἔργον ἀσεβὲς ἐργάσασθαι διὰ τὴν ἐγκρατὴ μὲν ἀλλ’ ἄκαιρόν σου σιωπὴν.
- 4.3.7 ” εὐθὺς οὖν προσέταξε τοῖς οἰκέταις ἄγειν ἐπὶ λουτρὰ καὶ τὰ σώματα θεραπεῦσαι, λουσαμένοις δὲ περιθεῖναι χλαμύδας Ἑλληνικὰς πολυτελεῖς· αὐτὸς δὲ γνωρίμους ἐς [τὸ] συμπόσιον παρεκάλει καὶ ἔθυε Χαιρέου σωτήρια. πότος ἦν μακρὸς καὶ ἡδεῖα φιλοφρόνησις καὶ θυμηδίας οὐδὲν ἐνέδει.
- 4.3.8 προκοπούσης δὲ τῆς εὐωχίας θερμανθεὶς Μιθριδάτης οἴνω καὶ ἔρωτι “μὴ γὰρ <οὐ> τὰ δεσμὰ καὶ τὸν σταυρὸν ἔλεῶ σου, Χαιρέα” φησὶν, “ἀλλ’ ὅτι τοιαύτης γυναικὸς ἀφηρέθης.” ἐκπλαγεὶς οὖν ὁ Χαιρέας ἀνέκραγε “ποῦ γὰρ σὺ Καλλιρόην εἶδες τὴν ἐμήν;” “οὐκέτι σὴν” εἶπεν ὁ Μιθριδάτης, “ἀλλὰ Διονυσίου τοῦ Μιλησίου νόμῳ γαμηθεῖσαν· ἤδη δὲ καὶ τέκνον ἐστὶν αὐτοῖς.
- 4.3.9 ” οὐκ ἐκαρτέρησεν ὁ Χαιρέας ἀκούσας, ἀλλὰ τοῖς γόνασι Μιθριδάτου προσπεσὼν “ἴκετεύω σε, πάλιν, ὧ δέσποτα, τὸν σταυρὸν μοι ἀπόδος. χεῖρόν με βασανίζεις, ἐπὶ τοιούτῳ διηγήματι ζῆν ἀναγκάζων.
- 4.3.10 ἄπιστε Καλλιρόη καὶ πασῶν ἀσεβεστάτῃ γυναικῶν, ἐγὼ μὲν ἐπράθην διὰ σὲ καὶ ἔσκαψα καὶ σταυρὸν ἐβάστασα καὶ δημίου χερσὶ παρεδόθην, σὺ δὲ ἐτρύφας καὶ γάμους ἔθυες ἐμοῦ δεδεμένου. οὐκ ἤρκεσεν ὅτι γυνὴ γέγονας ἄλλου Χαιρέου ζῶντος, γέγονας δὲ καὶ μήτηρ.
- 4.3.11 ” κλάειν ἤρξαντο πάντες καὶ μετέβαλε τὸ συμπόσιον εἰς σκυθρωπὴν ὑπόθεσιν. μόνος ἐπὶ τούτοις Μιθριδάτης ἔχαιρεν, ἐλπίδα τινὰ λαμβάνων ἐρωτικὴν, ὥς δυνάμενος ἤδη καὶ λέγειν καὶ πράττειν τι περὶ Καλλιρόης, ἵνα δοκῇ φίλῳ βοηθεῖν.
- 4.3.12 “ἄρτι μὲν οὖν” ἔφη, “νῦξ γὰρ ἐστίν, ἀπίωμεν, τῇ δ’ ὑστεραίᾳ νήφοντες βουλευώμεθα περὶ τούτων· δεῖται γὰρ ἡ σκέψις σχολῆς μακροτέρας.” ἐπὶ τούτοις ἀναστὰς διέλυσε τὸ συμπόσιον καὶ αὐτὸς μὲν ἀνεπαύετο καθάπερ ἦν ἔθος αὐτῷ, τοῖς δὲ Συρακοσίοις νεανίσκοις θεραπείαν τε καὶ οἶκον ἐξαίρετον ἀπέδειξε. Νῦξ ἐκείνῃ φροντίδων μεστὴ πάντας κατελάμβανε καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο καθεύδειν· Χαιρέας μὲν γὰρ ὠργίζετο, Πολύχαρμος δὲ παρεμυθεῖτο, Μιθριδάτης δὲ ἔχαιρεν ἐλπίζων ὅτι καθάπερ ἐν τοῖς ἀγῶσι τοῖς γυμνικοῖς ἔφεδρος μένων μεταξὺ Χαιρέου τε καὶ Διονυσίου αὐτὸς ἀκονιτὶ τὸ ἄθλον Καλλιρόην ἀποίσεται.
- 4.4.2 τῆς δ’ ὑστεραίας προτεθείσης τῆς γνώμης ὁ μὲν Χαιρέας εὐθὺς ἡξίου βαδίζειν εἰς Μίλητον καὶ Διονύσιον ἀπαιτεῖν τὴν γυναῖκα· μὴ γὰρ ἂν μηδὲ Καλλιρόην ἐμμένειν ἰδοῦσαν αὐτόν· ὁ δὲ Μιθριδάτης “ἐμοῦ μὲν ἔνεκα” φησὶν “ἅπιθι, βούλομαι γὰρ σε μηδὲ μίαν ἡμέραν ἀπεξεῦχθαι τῆς γυναικὸς ὄφελον μηδὲ Σικελίας ἐξήλθετε, μηδὲ συνέβη τι δεινὸν ἀμφοῖν· ἐπεὶ δὲ ἡ φιλόκαινος Τύχη δρᾶμα σκυθρωπὸν ὑμῖν περιτέθεικε, βουλεύσασθαι δεῖ περὶ τῶν ἐξῆς φρονιμώτερον· νῦν γὰρ σπεύδεις πάθει μᾶλλον ἢ λογισμῷ, μηδὲν τῶν μελλόντων προορώμενος.
- 4.4.3 μόνος καὶ ξένος εἰς πόλιν ἀπέρχῃ τὴν μεγίστην, καὶ ἀνδρὸς πλουσίου καὶ πρωτεύοντος ἐν Ἰωνίᾳ θέλεις ἀποσπάσαι γυναῖκα ἐξαιρέτως αὐτῷ συναφθεῖσαν; ποία δυνάμει πεποιθώς; μακρὰν Ἑρμοκράτης σου καὶ Μιθριδάτης οἱ μόνοι σύμμαχοι, πενθῆσαι δυνάμενοί σε μᾶλλον ἢ βοηθῆσαι.
- 4.4.4 φοβοῦμαι καὶ τὴν τύχην τοῦ τόπου. δεινὰ μὲν ἐκεῖ πέπονθας ἤδη· δόξει δέ σοι τὰ τότε φιλανθρωπότερα. [τότε Μίλητος ἦν.] ἐδέθης μὲν, ἀλλὰ ἔζησας· ἐπράθης, ἀλλὰ ἐμοί. νῦν δέ, ἂν

αἰσθηται Διονύσιός <σε> ἐπιβουλεύοντα τοῖς γάμοις αὐτοῦ, τίς σε θεῶν δυνήσεται σῶσαι; παραδοθήσῃ γὰρ ἀντεραστῇ τυράννῳ, καὶ τάχα μὲν οὐδὲ πιστευθήσῃ Χαιρέας εἶναι, κινδυνεύσεις δὲ μᾶλλον, κἂν ἀληθῶς εἶναι σε νομίῃ.

4.4.5 σὺ μόνος ἀγνοεῖς τὴν φύσιν τοῦ Ἑρωτος, ὅτι οὗτος ὁ θεὸς ἀπάταις χαίρει καὶ δόλοις; δοκεῖ δέ μοι πρῶτον ἀποπειραθῆναί σε τῆς γυναικὸς διὰ γραμμάτων εἰ μέμνηταί σου καὶ Διονύσιον θέλει καταλιπεῖν ἢ κείνου βούλεται οἶκον ὀφέλλειν, ὅς κεν ὀπιίῃ. ἐπιστολὴν γράψον αὐτῇ· λυπηθήτω, χαρήτω, ζητησάτω, καλεσάτω· τῆς δὲ τῶν γραμμάτων διαπομπῆς ἐγὼ προνοήσομαι. βάδιζε καὶ γράφε.” Πείθεται Χαιρέας καὶ μόνος ἐπ’ ἐρημίας γενόμενος ἤθελε γράφειν, ἀλλ’ οὐκ ἡδύνατο, δακρύων ἐπιρρεόντων καὶ τῆς χειρὸς αὐτοῦ τρεμούσης.

4.4.6 ἀποκλάσας δὲ τὰς ἑαυτοῦ συμφορὰς μόλις ἤρξατο τοιαύτης ἐπιστολῆς· “Καλλιρόη Χαιρέας· ζῶ, καὶ ζῶ διὰ Μιθριδάτην, τὸν ἐμὸν εὐεργέτην, ἐλπίζω δὲ καὶ <τὸν> σόν· ἐπράθην γὰρ εἰς Καρίαν ὑπὸ βαρβάρων, οἵτινες ἐνέπρησαν τριήρη τὴν καλήν, τὴν στρατηγικὴν, τὴν τοῦ σοῦ πατρός· ἐξέπεμψε δὲ ἐπ’ αὐτῆς ἡ πόλις πρεσβεῖαν ὑπὲρ σοῦ.

4.4.7 τοὺς μὲν οὖν ἄλλους πολίτας οὐκ οἶδ’ ὅ τι γεγόνασιν, ἐμὲ δὲ καὶ Πολύχαρμον τὸν φίλον ἤδη μέλλοντας φονεύεσθαι σέσωκεν ἔλεος δεσπότου.

4.4.8 πάντα δὲ Μιθριδάτης εὐεργετήσας τοῦτό με λελύπηκεν ἀντὶ πάντων, ὅτι μοι τὸν σὸν γάμον διηγῆσατο· θάνατον μὲν γὰρ ἄνθρωπος ὢν προσεδόκων, τὸν δὲ σὸν γάμον οὐκ ἤλπισα. ἀλλ’ ἱκετεύω, μετανόησον. κατασπένδω τούτων μου τῶν γραμμάτων δάκρυα καὶ φιλήματα.

4.4.9 ἐγὼ Χαιρέας εἰμὶ ὁ σὸς ἐκεῖνος ὃν εἶδες παρθένος εἰς Ἀφροδίτης βαδίζουσα, δι’ ὃν ἡγρύπνησας. μνήσθητι τοῦ θαλάμου καὶ τῆς νυκτὸς τῆς μυστικῆς, ἐν ἧ πρώτον σὺ μὲν ἀνδρός, ἐγὼ δὲ γυναικὸς πεῖραν ἐλάβομεν. ἀλλὰ ἐζηλοτύπησα. τοῦτο ἴδιόν ἐστι φιλοῦντος. δέδωκά σοι δίκας. ἐπράθην, ἐδούλευσα, ἐδέθην.

4.4.10 μὴ μοι μνησικακῆσης τοῦ λακτίσματος τοῦ προπετοῦς· καγὼ γὰρ ἐπὶ σταυρὸν ἀνέβην διὰ σέ, σοὶ μηδὲν ἐγκαλῶν. εἰ μὲν οὖν ἔτι μνημονεύσεις, οὐδὲν ἔπαθον· εἰ δὲ ἄλλο τι φρονεῖς, θανάτου μοι δώσεις ἀπόφασιν.” Ταύτην τὴν ἐπιστολὴν ἔδωκε <Μιθριδάτης> Ὑγίνῳ τῷ πιστοτάτῳ, ὃν καὶ διοικητὴν εἶχεν ἐν Καρίᾳ τῆς ὅλης οὐσίας, παραγυμνώσας αὐτῷ καὶ τὸν ἴδιον ἔρωτα.

4.5.1 ἔγραψε δὲ καὶ αὐτὸς πρὸς Καλλιρόην, εὖνοϊαν ἐπιδεικνύμενος αὐτῇ καὶ κηδεμονίαν, ὅτι δι’ ἐκείνην Χαιρέαν ἔσωσε, καὶ συμβουλευὼν μὴ ὑβρίσαι τὸν πρῶτον ἄνδρα, ὑπισχνούμενος αὐτὸς στρατηγήσειν ὅπως ἀλλήλους ἀπολάβωσιν, ἂν καὶ τὴν ἐκείνης προσλάβῃ ψῆφον.

4.5.2 συνέπεμψε δὲ τῷ Ὑγίνῳ τρεῖς ὑπηρέτας καὶ δῶρα πολυτελεῖ καὶ χρυσίον συχνόν· εἴρητο δὲ πρὸς τοὺς ἄλλους οἰκέτας ὅτι πέμπει ταῦτα Διονυσίῳ, πρὸς τὸ ἀνύποπτον. κελεύει δὲ τὸν Ὑγῖνον, ἐπειδὰν ἐν Πριήνῃ γένηται, τοὺς μὲν ἄλλους αὐτοῦ καταλιπεῖν, μόνον δὲ αὐτόν, ὡς Ἴωνα (καὶ γὰρ ἠλλήνιζε τὴν φωνήν) κατάσκοπον εἰς τὴν Μίλητον πορευθῆναι· εἴτ’ ἐπειδὰν μάθῃ πῶς ἂν χρῆσαιτο τοῖς πράγμασι, τότε τοὺς ἐκ Πριήνης εἰς Μίλητον ἀπαγαγεῖν. Ὁ μὲν οὖν ἀπῆει καὶ ἔπραττε τὰ κεκελευσμένα, ἡ Τύχη δὲ οὐχ ὁμοίον τῇ γνώμῃ τὸ τέλος ἐβράβευσεν, ἀλλὰ μειζόνων πραγμάτων ἐκίνησεν ἀρχήν.

4.5.3 ἐπειδὴ γὰρ Ὑγῖνος εἰς Μίλητον ἀπηλλάγη, καταλειφθέντες οἱ δοῦλοι τοῦ προεστηκότος ἔρημοι πρὸς ἀσωτίαν ὥρμων, ἔχοντες χρυσίον ἄφθονον.

4.5.4 ἐν πόλει δὲ μικρᾷ καὶ περιεργίας Ἑλληνικῆς πλήρει ξενικὴ πολυτέλεια τοὺς πάντων ἐπέστρεψεν ὀφθαλμούς· ἄγνωστοι γὰρ ἄνθρωποι καὶ τρυφῶντες ἔδοξαν αὐτοῖς μάλιστα μὲν λησταί, δραπεταὶ δὲ πάντως.

4.5.5

ἦκεν οὖν εἰς τὸ πανδοχεῖον ὁ στρατηγὸς καὶ διερευνώμενος εὗρε χρυσίον καὶ κόσμον πολυτελῆ. φώρια δὲ νομίσας ἀνέκρινε τοὺς οἰκέτας τίνες εἶεν καὶ πόθεν ταῦτα. φόβῳ δὲ βασάνων κατεμήνυσαν τὴν ἀλήθειαν ὅτι Μιθριδάτης ὁ Καρίας ὑπαρχος δῶρα πεπόμφει Διονυσίῳ, καὶ τὰς ἐπιστολάς ἐπεδείκνυσαν.

4.5.6 ὁ δὲ στρατηγὸς τὰ μὲν γράμματα οὐκ ἔλυσεν, ἦν γὰρ ἔξωθεν κατασκευασμένα, δημοσίοις δὲ παραδοὺς ἅπαντα μετὰ τῶν οἰκετῶν ἔπεμψε πρὸς Διονύσιον, εὐεργεσίαν εἰς αὐτὸν κατατίθεσθαι νομίζων.

4.5.7 ἐτύγχανε μὲν οὖν ἐστιῶν τοὺς ἐπιφανεστάτους τῶν πολιτῶν καὶ λαμπρὸν τὸ συμπόσιον ἦν, ἥδη δὲ πού καὶ αὐλὸς ἐφθέγγετο καὶ δι' ὧδῆς ἠκούετο μέλος. μεταξὺ δὲ ἐπέδωκέ τις αὐτῷ τὴν ἐπιστολὴν· “Στρατηγὸς Πριηνέων Βίας εὐεργέτη Διονυσίῳ χαίρειν· δῶρα καὶ γράμματα κομιζόμενά σοι παρὰ Μιθριδάτου τοῦ Καρίας ὑάρχου δοῦλοι πονηροὶ κατέφθειρον, οὓς ἐγὼ συλλαβὼν ἀνέπεμψα πρὸς σέ.

4.5.8 ” Ταύτην τὴν ἐπιστολὴν ἐν μέσῳ τῷ συμποσίῳ Διονύσιος ἀνέγνω, καλλωπιζόμενος ἐπὶ ταῖς βασιλικαῖς δωρεαῖς· ἐντεμεῖν δὲ τὰς σφραγίδας κελεύσας ἐντυγχάνειν ἐπειράτο τοῖς γράμμασιν. εἶδεν οὖν “Καλλιρρόη Χαιρέας ζῶ.” Τοῦ δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ, εἶτα σκότος τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ κατεχύθη.

4.5.9 καὶ μέντοι λιποθυμήσας ὅμως ἐκράτησε τὰ γράμματα, φοβούμενος ἄλλον αὐτοῖς ἐντυχεῖν. θορύβου δὲ καὶ συνδρομῆς γενομένης ἐπηγέρθη, καὶ συνεῖς τοῦ πάθους ἐκέλευσε τοῖς οἰκέταις μετενεγκεῖν αὐτὸν εἰς ἕτερον οἰκίσκον, ὡς δῆθεν βουλόμενος ἡρεμίας μετασχεῖν.

4.5.10 τὸ μὲν οὖν συμπόσιον σκυθρωπῶς διελύθη (φαντασία γὰρ ἀποπληξίας αὐτοὺς ἔσχε), Διονύσιος δὲ καθ' ἑαυτὸν γενόμενος πολλάκις ἀνεγίνωσκε τὰς ἐπιστολάς. κατελάμβανε δὲ αὐτὸν πάθη ποικίλα, θυμός, ἀθυμία, φόβος, ἀπιστία. ζῆν μὲν οὖν Χαιρέαν οὐκ ἐπίστευε (τοῦτο γὰρ οὐδὲ ὅλως ἤθελε), σκῆψιν δὲ μοιχικὴν ὑπελάμβανε Μιθριδάτου διαφθεῖραι θέλοντος Καλλιρόην ἐλπίδι Χαιρέου. Μεθ' ἡμέραν οὖν τήρησιν ἐποιεῖτο τῆς γυναικὸς ἀκριβεστέραν, ἵνα μή τις αὐτῇ προσέλθῃ μηδὲ ἀπαγγείλῃ τι τῶν ἐν Καρίᾳ διηγημάτων· αὐτὸς δὲ ἄμυναν ἐπενόησε τοιαύτην.

4.6.1 ἐπεδήμει κατὰ καιρὸν ὁ Λυδίας καὶ Ἰωνίας ὑπαρχος Φαρνάκης, ὃς δὴ καὶ μέγιστος εἶναι ἐδόκει τῶν ὑπὸ βασιλέως καταπεμπομένων ἐπὶ θάλατταν. ἐπὶ τοῦτον ἦλθεν ὁ Διονύσιος, ἦν γὰρ αὐτῷ φίλος, καὶ ἰδιολογίαν ῥητήσατο μόνος. “ἴκετεύω σε” φησὶν, “ὦ δέσποτα, βοήθησον ἐμοί τε καὶ σεαυτῷ. Μιθριδάτης γάρ, ὁ κάκιστος ἀνθρώπων, καὶ σοὶ φθονῶν, ξένος μου γενόμενος ἐπιβουλεύει μου τῷ γάμῳ καὶ πέπομφε γράμματα μοιχικὰ μετὰ χρυσίου πρὸς τὴν γυναῖκα τὴν ἐμήν.

4.6.2 ” ἐπὶ τούτοις ἀνεγίνωσκε τὰς ἐπιστολάς καὶ διηγεῖτο τὴν τέχνην. ἀσμένως ἤκουσε Φαρνάκης τῶν λόγων τάχα μὲν καὶ διὰ Μιθριδάτην (ἐγεγόνει γὰρ αὐτοῖς οὐκ ὀλίγα προσκρούσματα διὰ τὴν γειτνίασιν), τὸ δὲ πλεόν διὰ τὸν ἔρωτα· καὶ γὰρ αὐτὸς ἐκάετο τῆς Καλλιρόης καὶ δι' αὐτὴν ἐπεδήμει τὰ πολλὰ Μιλήτῳ, καλῶν ἐπὶ τὰς ἐστιάσεις Διονύσιον μετὰ τῆς γυναικὸς.

4.6.3 ὑπέσχετο οὖν βοηθήσειν αὐτῷ κατὰ τὸν δυνατὸν τρόπον καὶ γράφει δι' ἀπορρήτων ἐπιστολὴν. “Βασιλεῖ Βασιλέων Ἀρταξέρξης σατράπης Λυδίας καὶ Ἰωνίας Φαρνάκης ἰδίῳ δεσπότη χαίρειν.

4.6.4 Διονύσιος ὁ Μιλήσιος δοῦλός ἐστι σὸς ἐκ προγόνων πιστὸς καὶ πρόθυμος εἰς τὸν σὸν οἶκον. οὗτος ἀπωδύρατο πρὸς με ὅτι Μιθριδάτης ὁ Καρίας ὑπαρχος ξένος αὐτῷ γενόμενος διαφθείρει αὐτοῦ τὴν γυναῖκα. φέρει δὲ μεγάλην ἀδοξίαν εἰς τὰ σὰ πράγματα, μᾶλλον δὲ ταραχήν· πᾶσα μὲν γὰρ παρανομία σατράπου μεμπτή, μάλιστα δὲ αὕτη. καὶ γὰρ ὁ Διονυσίος ἐστὶ δυνατώτατος Ἰώνων καὶ τὸ κάλλος τῆς γυναικὸς περιβόητον, ὥστε τὴν ὕβριν μὴ δύνασθαι λαθεῖν.” Ταύτην τὴν ἐπιστολὴν κομισθεῖσαν [ὁ] βασιλεὺς ἀνέγνω τοῖς φίλοις καὶ τί χρὴ πράττειν ἐβουλεύετο.

4.6.5

γινῶμαι δὲ ἐρρήθησαν διάφοροι· τοῖς μὲν γὰρ Μιθριδάτῃ φθονοῦσιν ἢ τὴν σατραπείαν αὐτοῦ μνωμένοις ἐδόκει μὴ περιορᾶν ἐπιβουλὴν εἰς γάμον ἀνδρὸς ἐνδόξου, τοῖς δὲ ῥαθυμοτέροις τὰς φύσεις ἢ τιμῶσι τὸν Μιθριδάτην (εἶχε δὲ πολλοὺς <καὶ> προεστηκότας) οὐκ ἤρεσκεν ἀνάρπαστον ἐκ διαβολῆς ποιεῖν ἄνδρα δόκιμον.

- 4.6.6 ἀγχωμάτων δὲ τῶν γνωμῶν γενομένων ἐκείνης μὲν τῆς ἡμέρας οὐδὲν ἐπεκύρωσεν [ὁ] βασιλεὺς, ἀλλ' ὑπερέθετο τὴν σκέψιν· νυκτὸς δὲ ἐπελθούσης ὑπεδύετο αὐτὸν μισοπονηρία μὲν διὰ τὸ τῆς βασιλείας εὐπρεπές, εὐλάβεια δὲ περὶ <τοῦ> μέλλοντος ἀρχὴν γὰρ ἔχειν τὸν Μιθριδάτην καταφρονήσεως.
- 4.6.7 ὥρμησεν οὖν καλεῖν ἐπὶ τὴν δίκην αὐτόν· ἄλλο δὲ πάθος παρήνει μεταπέμπεσθαι καὶ τὴν γυναῖκα τὴν καλήν· σύμβουλοι γὰρ οἶνος καὶ σκότος ἐν ἐρημίᾳ γενόμενοι καὶ τούτου τοῦ μέρους τῆς ἐπιστολῆς ἀνεμίμνησκον βασιλέα, προσηρέθιζε δὲ καὶ φήμη, Καλλιρόην τινὰ καλλίστην ἐπὶ τῆς Ἰωνίας εἶναι· καὶ τοῦτο μόνον ἐμέμφετο βασιλεὺς Φαρνάκην, ὅτι οὐ προσέγραψεν ἐν τῇ ἐπιστολῇ ὄνομα τῆς γυναικός.
- 4.6.8 ὅμως δὲ ἐπ' ἀμφιβόλῳ τοῦ τάχα καὶ κρείττονα τυγχάνειν τῆς φημιζομένης ἐτέραν ἔδοξε καλέσαι καὶ τὴν γυναῖκα. γράφει δὲ καὶ πρὸς Φαρνάκην “Διονύσιον, ἐμὸν δοῦλον, Μιλήσιον, πέμψον” πρὸς δὲ Μιθριδάτην “ἦκε ἀπολογησόμενος ὅτι οὐκ ἐπεβούλευσας γάμῳ Διονυσίου.” Καταπλαγέντος δὲ τοῦ Μιθριδάτου καὶ ἀποροῦντος τὴν αἰτίαν τῆς διαβολῆς, ὑποστρέψας ὁ Ὑγῖνος ἐδήλωσε τὰ πεπραγμένα περὶ τοὺς οἰκέτας.
- 4.7.1 προδοθεὶς οὖν ὑπὸ τῶν γραμμάτων ἐβουλεύετο μὴ βαδίζειν ἄνω, δεδοικώς τὰς διαβολὰς καὶ τὸν θυμὸν [τοῦ] βασιλέως, ἀλλὰ Μίλητον μὲν καταλαβεῖν καὶ Διονύσιον ἀνελεῖν τὸν αἴτιον, Καλλιρόην δὲ ἀρπάσας ἀποστῆναι βασιλέως.
- 4.7.2 “τί γὰρ σπεύδω” φησὶ “παραδοῦναι δεσπότην χερσὶ τὴν ἐλευθερίαν; τάχα δὲ καὶ κρατήσεις τι ἐνθάδε μένων· μακρὰν γὰρ ἐστὶ βασιλεὺς καὶ <φαύλους> ἔχει στρατηγούς· εἰ δὲ καὶ ἄλλως <σε> ἀθετήσκειν, οὐδὲν δυνήσῃ χεῖρον παθεῖν. ἐν τοσούτῳ δὲ σὺ μὴ προδῶς δύο τὰ κάλλιστα, ἔρωτα καὶ ἀρχήν. ἐντάφιον ἐνδοξον ἢ ἡγεμονία καὶ μετὰ Καλλιρόης θάνατος ἡδύς.
- 4.7.3 ” ἔτι ταῦτα βουλευομένου καὶ παρασκευαζομένου πρὸς ἀπόστασιν ἦκέ τις ἀγγέλλων ὡς Διονύσιος ἐξώρμηκε Μιλήτου καὶ Καλλιρόην ἐπάγεται. τοῦτο λυπηρότερον ἤκουσε Μιθριδάτης ἢ τὸ πρόσταγμα τὸ καλοῦν ἐπὶ τὴν δίκην· ἀποκλαύσας δὲ τὴν ἑαυτοῦ συμφορὰν “ἐπὶ ποίαις” φησὶν “ἐλπίσιν ἔτι μένω; προδίδωσί με πανταχόθεν ἡ Τύχη.
- 4.7.4 τάχα γὰρ ἐλεήσει με βασιλεὺς μηδὲν ἀδικοῦντα· εἰ δὲ ἀποθανεῖν δεήσῃς, πάλιν ὄψομαι Καλλιρόην· κἂν ἐν τῇ κρίσει Χαιρέαν ἔξω μετ' ἑμαυτοῦ καὶ Πολύχαρμον οὐ συνηγόρους μόνον, ἀλλὰ καὶ μάρτυρας.” πᾶσαν οὖν τὴν θεραπείαν κελεύσας συνακολουθεῖν ἐξώρμησε Καρίας, ἀγαθὴν ἔχων ψυχὴν ἐκ τοῦ μηδὲν ἀδικεῖν ἂν δόξαι· ὥστε οὐδὲ μετὰ δακρύων προέπεμψαν αὐτόν, ἀλλὰ μετὰ θυσιῶν καὶ πομπῆς.
- 4.7.5 ἓνα μὲν οὖν στόλον τοῦτον ἐκ Καρίας ἔστελλεν ὁ Ἑρως, ἐξ Ἰωνίας δὲ ἐνδοξότερον ἄλλον· ἐπιφανέστερον γὰρ καὶ βασιλικώτερον ἦν τὸ κάλλος. προέτρεχε γὰρ τῆς γυναικὸς ἡ Φήμη, καταγγέλλουσα πᾶσιν ἀνθρώποις ὅτι Καλλιρόη παραγίνεται, τὸ περιβόητον ὄνομα, τὸ μέγα τῆς φύσεως κατόρθωμα, Ἀρτέμιδι ἱκέλη ἢ χρυσεῖῃ Ἀφροδίτῃ. ἐνδοξοτέραν αὐτὴν ἐποίει καὶ τὸ τῆς δίκης διήγημα.
- 4.7.6 πόλεις ἀπήντων ὅλαι καὶ τὰς ὁδοὺς ἐστενοχώρουν οἱ συντρέχοντες ἐπὶ τὴν θεάν· ἐδόκει δὲ [τοῖς] πᾶσι τῆς φήμης ἢ γυνὴ κρείττων. μακαριζόμενος δὲ Διονύσιος ἐλυπεῖτο, καὶ δειλότερον αὐτὸν ἐποίει τῆς εὐτυχίας τὸ μέγεθος· οἷα γὰρ πεπαιδευμένος ἐνεθυμεῖτο ὅτι φιλόκαινός ἐστιν ὁ Ἑρως διὰ τοῦτο καὶ τόξα καὶ πῦρ ποιηταὶ τε καὶ πλάσται περιτεθείκασιν αὐτῷ, τὰ κουφότατα καὶ στῆναι μὴ θέλοντα.

- 4.7.7 μνήμη δὲ ἐλάμβανεν αὐτὸν παλαιῶν διηγημάτων, ὅσαι μεταβολαὶ γεγονάσι τῶν καλῶν γυναικῶν. πάντα οὖν Διονύσιον ἐφόβει, πάντας ἔβλεπεν ὡς ἀντεραστάς, οὐ τὸν ἀντίδικον μόνον, ἀλλ’ αὐτὸν τὸν δικαστήν, ὥστε καὶ μετενόει προπετέστερον Φαρνάκη ταῦτα μηνύσας, ἐξὸν καθεύδειν τήν τ’ ἐρωμένην ἔχειν· οὐ γὰρ ὅμοιον ἐν Μιλήτῳ φυλάττειν Καλλιρόην καὶ ἐπὶ τῆς Ἀσίας ὅλης.
- 4.7.8 διεφύλαττε δὲ ὅμως τὸ ἀπόρρητον μέχρι τέλους, καὶ τὴν αἰτίαν οὐχ ὡμολόγει πρὸς τὴν γυναικῆ, ἀλλ’ ἡ πρόφασις ἦν ὅτι βασιλεὺς αὐτὸν μεταπέμπεται, βουλευσασθαι θέλων περὶ τῶν ἐν Ἰωνίᾳ πραγμάτων. ἔλυπεῖτο δὲ Καλλιρόη, μακρὰν στελλομένη θαλάσσης Ἑλληνικῆς· ἔως γὰρ τοὺς Μιλησίων λιμένας ἑώρα, Συρακούσας ἐδόκει ἐγγὺς τυγχάνειν· μέγα δὲ εἶχε παραμύθιον καὶ τὸν Χαιρέου τάφον ἐκεῖ. Ὡς μὲν ἐγαμήθη Καλλιρόη Χαιρέα, καλλίστη γυναικῶν ἀνδρὶ καλλίστῳ, πολιτευσαμένης Ἀφροδίτης τὸν γάμον, καὶ ὡς δι’ ἐρωτικὴν ζηλοτυπίαν Χαιρέου πλήξαντος αὐτὴν ἔδοξε τεθνάναι, ταφεῖσαν δὲ πολυτελῶς εἶτα ἀνανήψασαν ἐν τῷ τάφῳ τυμβωρύχοι νυκτὸς ἐξήγαγον ἐκ Σικελίας, πλεύσαντες δὲ εἰς Ἰωνίαν ἐπώλησαν Διονυσίῳ, καὶ τὸν ἔρωτα τὸν Διονυσίου καὶ τὴν Καλλιρόης πρὸς Χαιρέαν πίστιν καὶ τὴν ἀνάγκην τοῦ γάμου διὰ τὴν γαστέρα καὶ τὴν Θήρωνος ὁμολογίαν καὶ Χαιρέου πλοῦν ἐπὶ ζήτησιν τῆς γυναικὸς ἄλωσίν τε αὐτοῦ καὶ πρᾶσιν εἰς Καρίαν μετὰ Πολυχάρμου τοῦ φίλου, καὶ ὡς Μιθριδάτης ἐγνώρισε Χαιρέαν μέλλοντα ἀποθνήσκειν καὶ ὡς ἔσπευδεν ἀλλήλοις ἀποδοῦναι τοὺς ἐρῶντας, φωράσας δὲ τοῦτο Διονύσιος ἐξ ἐπιστολῶν διέβαλεν αὐτὸν πρὸς Φαρνάκην, ἐκεῖνος δὲ πρὸς βασιλέα, βασιλεὺς δὲ ἀμφοτέρους ἐκάλεσεν ἐπὶ τὴν κρίσιν, —ταῦτα ἐν τῷ πρόσθεν λόγῳ δεδήλωται· τὰ δὲ ἐξῆς νῦν διηγέσομαι.
- 5.1.3 Καλλιρόη μὲν γὰρ μέχρι Συρίας καὶ Κιλικίας κούφως ἔφερε τὴν ἀποδημίαν· καὶ γὰρ Ἑλλάδος ἤκουε φωνῆς καὶ θάλασσαν ἔβλεπε τὴν ἄγουσαν εἰς Συρακούσας· ὡς δ’ ἦκεν ἐπὶ ποταμὸν Εὐφράτην, μεθ’ ὃν ἡπειρὸς ἐστὶ μεγάλη, ἀφετήριον εἰς τὴν βασιλέως γῆν τὴν πολλήν, τότε ἦδη πόθος αὐτὴν ὑπεδύετο πατρίδος τε καὶ συγγενῶν <καὶ> ἀπόγνωσις τῆς εἰς τοῦμπαλιν ὑποστροφῆς.
- 5.1.4 στᾶσα δὲ ἐπὶ τῆς ἡϊόνος καὶ πάντας ἀναχωρῆσαι κελεύσασα πλὴν Πλαγγόνος τῆς μόνης πιστῆς, τοιούτων ἤρξατο λόγων· “Τύχη βάσκανε καὶ μιᾶς γυναικὸς προσφιλονεικοῦσα πολέμῳ, σύ με κατέκλεις ἐν τάφῳ ζῶσαν, κάκειθεν ἐξήγαγες οὐ δι’ ἔλεον, ἀλλ’ ἵνα λησταῖς με παραδῶς.
- 5.1.5 ἐμερίσαντό μου τὴν φυγὴν θάλασσα καὶ Θήρων· ἡ Ἑρμοκράτους θυγάτηρ ἐπράθην καί, τὸ τῆς ἀφιλίας μοι βαρύτερον, ἐφιλήθην, ἵνα ζῶντος Χαιρέου ἄλλῳ γαμηθῶ. σὺ δὲ καὶ τούτων ἦδη μοι φθονεῖς οὐκέτι γὰρ εἰς Ἰωνίαν με φυγαδεύεις. ξένην μὲν, πλὴν Ἑλληνικὴν ἐδίδους γῆν, ὅπου μεγάλην εἶχον παραμυθίαν, ὅτι ‘θαλάσση παρακάθημαι’· νῦν δὲ ἔξω με τοῦ συνήθους ρίπτεις ἄερος καὶ τῆς πατρίδος ὅλῳ διορίζομαι κόσμῳ.
- 5.1.6 Μίλητον ἀφείλω μου πάλιν, ὡς πρότερον Συρακούσας· ὑπὲρ τὸν Εὐφράτην ἀπάγομαι καὶ βαρβάροις ἐγκλείομαι μυχοῖς ἢ νησιῶτις, ὅπου μηκέτι θάλασσα. ποῖαν ἔτ’ ἐλπίσω ναῦν ἐκ Σικελίας καταπλέουσας; ἀποσπῶμαι καὶ τοῦ σοῦ τάφου, Χαιρέα.
- 5.1.7 τίς ἐπενέγκη σοι χοάς, δαῖμον ἀγαθὴ; Βάκτρα μοι καὶ Σοῦσα λοιπὸν οἶκος καὶ τάφος. ἅπαξ, Εὐφράτα, μέλλω σε διαβαίνειν· φοβοῦμαι γὰρ οὐχ οὕτως τὸ μῆκος τῆς ἀποδημίας ὡς μὴ δόξω κάκεῖ καλὴ τινι.” ταῦτα ἅμα λέγουσα τὴν γῆν κατεφίλησεν, εἶτα ἐπιβᾶσα τῆς πορθμίδος διεπέρασεν. ἦν μὲν οὖν καὶ Διονυσίῳ χορηγία πολλή· πλουσιώτατα γὰρ ἐπεδείκνυτο τῇ γυναικὶ τὴν παρασκευὴν· βασιλικωτέραν δὲ τὴν ὁδοιπορίαν αὐτοῖς παρεσκεύασεν ἢ τῶν ἐπιχωρίων φιλοφρόνησις· δῆμος παρέπεμπεν εἰς δῆμον, καὶ σατράπης παρεδίδου τῷ μεθ’ αὐτόν, πάντας γὰρ ἐδημαγῶγει τὸ κάλλος.
- 5.1.8

καὶ ἄλλη δέ τις ἐλπίς ἔθαλπε τοὺς βαρβάρους, ὅτι ἦδε ἡ γυνὴ μέγα δυνήσεται, καὶ διὰ τοῦτο ἕκαστος ἔσπευδε ξενίας διδόναι ἢ πάντως τινὰ χάριν εἰς αὐτὴν ἔχειν ἀποκειμένην. Καὶ οἱ μὲν ἦσαν ἐν τούτοις ὁ δὲ Μιθριδάτης δι' Ἀρμενίας ἐποιεῖτο τὴν πορείαν σφοδροτέραν, μάλιστα μὲν δεδοικῶς μὴ καὶ τοῦτο ἐπαίτιον αὐτῷ γένηται πρὸς βασιλέως, ὅτι κατ' ἔχνος ἐπηκολούθει τῇ γυναικί, ἅμα δὲ καὶ σπεύδων προεπιδημῆσαι καὶ συγκροτῆσαι τὰ πρὸς τὴν δίκην.

5.2.2 ἀφικόμενος οὖν εἰς Βαβυλῶνα (βασιλεὺς γὰρ αὐτόθι διέτριβεν) ἐκείνην μὲν τὴν ἡμέραν ἡσύχασε παρ' ἑαυτῷ· πάντες γὰρ οἱ σατράπαι σταθμοὺς ἔχουσιν ἀποδεδειγμένους τῆς δ' ὑστεραίας ἐπὶ θύρας ἐλθὼν τὰς βασιλέως, ἡσπάσατο μὲν Περσῶν τοὺς ὁμοτίμους, Ἀρταξάτην δὲ τὸν εὐνοῦχον ὃς μέγιστος ἦν παρὰ βασιλεῖ καὶ δυνατώτατος πρῶτον μὲν δώροις ἐτίμησεν, εἶτα “ἀπάγγελον” εἶπε “βασιλεῖ· Μιθριδάτης ὁ σὸς δοῦλος πάρεστιν ἀπολύσασθαι διαβολὴν Ἑλλήνος ἀνδρὸς καὶ προσκυνῆσαι.

5.2.3 “μετ' οὐ πολὺ δὲ ἐξελθὼν ὁ εὐνοῦχος ἀπεκρίνατο ὅτι “ἔστι βασιλεῖ βουλομένῳ Μιθριδάτην μὴδὲν ἀδικεῖν· κρίνη δὲ ἐπειδὰν καὶ Διονύσιος παραγένηται.” προσκυνήσας οὖν ὁ Μιθριδάτης ἀπηλλάττετο, μόνος δὲ γενόμενος ἐκάλεσε Χαιρέαν καὶ ἔφη πρὸς αὐτὸν “ἐγὼ καίομαι καὶ ἀποδοῦναί σοι θελήσας Καλλιρόην ἐγκαλοῦμαι· τὴν γὰρ σὴν ἐπιστολήν, ἣν ἔγραψας πρὸς τὴν γυναῖκα, Διονύσιος ἐμέ φησι γεγραφέναι καὶ μοιχείας ἀπόδειξιν ἔχειν ὑπολαμβάνει· πέπεισται γὰρ σὲ τεθνάναι, καὶ πεπεῖσθω μέχρι τῆς δίκης, ἵνα αἰφνίδιον ὀφθῇς.

5.2.4 ταύτην ἀπαιτῶ σε τῆς εὐεργεσίας τὴν ἀνταμοιβήν· ἀπόκρυψον σεαυτόν· μήτε ἰδεῖν Καλλιρόην μήτ' ἐξετάσαι τι περὶ αὐτῆς καρτέρησον.” ἄκων μὲν, ἀλλὰ ἐπείθετο Χαιρέας καὶ λανθάνειν μὲν ἐπειρᾶτο, ἐλείβετο δὲ αὐτοῦ τὰ δάκρυα κατὰ τῶν παρειῶν· εἰπὼν δὲ “ποιήσω, δέσποτα, ἃ προστάττεις,” ἀπῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον ἐν ᾧ κατήγετο μετὰ Πολυχάρμου τοῦ φίλου, καὶ ρίψας ἑαυτὸν εἰς τὸ ἔδαφος, περιρρηξάμενος τὸν χιτῶνα, ἀμφοτέραις χερσὶ περιελὼν κόνιν αἰθαλόεσσαν χεύατο κακὰ κεφαλῆς, χαρίεν δ' ἦσχυνε πρόσωπον. εἶτα ἔλεγε κλάων “ἐγγὺς ἐσμεν, ὦ Καλλιρόη, καὶ οὐχ ὁρῶμεν ἀλλήλους.

5.2.5 σὺ μὲν οὖν οὐδὲν ἀδικεῖς· οὐ γὰρ οἶδας ὅτι Χαιρέας ζῇ· πάντων δὲ ἀσεβέστατος ἐγὼ, μὴ βλέπειν σε κεκελευσμένος, καὶ ὁ δειλὸς καὶ φιλόζωος μέχρι τοσούτου φέρω τυραννούμενος. σοὶ δὲ εἴ τις τοῦτο προσέταξεν, οὐκ ἂν ἔζησας.” Ἐκεῖνον μὲν οὖν παρεμυθεῖτο Πολύχαρμος, ἥδη δὲ καὶ Διονύσιος πλησίον ἐγένετο Βαβυλῶνος καὶ ἡ Φήμη προκατελάμβανε τὴν πόλιν, ἀπαγγέλλουσα πᾶσιν ὅτι παραγίνεται γυνή, κάλλος οὐκ ἀνθρώπινον ἀλλὰ τι θεῖον, ὁποίαν ἐπὶ γῆς ἄλλην ἥλιος οὐχ ὀρᾷ· φύσει δὲ ἐστὶ τὸ βάρβαρον γυναιμανές, ὥστε πᾶσα οἰκία καὶ πᾶς στενωπὸς ἐπεπλήρωτο τῆς δόξης· ἀνέβαινε δὲ ἡ φήμη μέχρις αὐτοῦ [τοῦ] βασιλέως, ὥστε καὶ ἤρετο Ἀρταξάτην τὸν εὐνοῦχον εἰ πάρεστιν ἡ Μιλησία.

5.2.7 Διονύσιον δὲ καὶ πάλαι μὲν ἐλύπει τὸ περιβόητον τῆς γυναικὸς (οὐ γὰρ εἶχεν ἀσφάλειαν), ἐπεὶ δὲ εἰς Βαβυλῶνα ἔμελλεν εἰσέναι, τότε ἤδη καὶ μᾶλλον ἐνεπίμπρατο, στενάξας δὲ ἔφη πρὸς ἑαυτὸν “οὐκέτι ταῦτα Μίλητός ἐστι, Διονύσιε, ἡ σὴ πόλις· κάκεῖ δὲ τοὺς ἐπιβουλεύοντας ἐφυλάττου.

5.2.8 τολμηρὲ καὶ τοῦ μέλλοντος ἀπροόρατε, εἰς Βαβυλῶνα Καλλιρόην ἄγεις, ὅπου Μιθριδάται τοσοῦτοι; Μενέλαος ἐν τῇ σώφρονι Σπάρτῃ τὴν Ἑλένην οὐκ ἐτήρησεν, ἀλλὰ παρευδοκίμησε καὶ βασιλεὺς βάρβαρος ποιμήν· πολλοὶ Πάριδες ἐν Πέρσαις. οὐχ ὀρᾷς τοὺς κινδύνους, οὐ τὰ προοίμια; πόλεις ἡμῖν ἀπαντῶσι καὶ θεραπεύουσι σατράπαι.

5.2.9 σοβαρωτέρα γέγονεν ἤδη, καὶ οὐπω βασιλεὺς ἐώρακεν αὐτήν. μία τοίνυν σωτηρίας ἐλπίς διακλέψαι τὴν γυναῖκα· φυλαχθήσεται γάρ, ἂν δυνηθῇ λαθεῖν.” ταῦτα λογισάμενος ἵππου μὲν ἐπέβη, τὴν δὲ Καλλιρόην εἶασεν ἐπὶ τῆς ἀρμαμάξης καὶ συνεκάλυψε τὴν σκηνήν. τάχα δ' ἂν καὶ προεχώρησεν ὅπερ ἠθέλεν, εἰ μὴ συνέβη τι τοιοῦτον. Ἦκον παρὰ Στάτειραν τὴν γυναῖκα τὴν

βασιλέως τῶν ἐνδοξοτάτων Περσῶν αἱ γυναῖκες καὶ τις εἶπεν ἐξ αὐτῶν “ὦ δέσποινα, γυναῖον Ἑλληνικὸν ἐπιστρατεύεται ταῖς ἡμετέραις οἰκείαις, ἃς καὶ πάλαι μὲν πάντες ἐθαύμαζον ἐπὶ τῷ κάλλει, κινδυνεύει δὲ ἐφ’ ἡμῶν ἡ δόξα τῶν Περσίδων γυναικῶν καταλυθῆναι.

5.3.1 φέρ’ οὖν σκεψώμεθα πῶς μὴ παρευδοκιμηθῶμεν ὑπὸ τῆς ξένης.

5.3.2 ” ἐγέλασεν ἡ βασιλὶς ἀπιστοῦσα τῇ φήμῃ, ἅμα δὲ εἶπεν “ἀλαζόνες εἰσὶν Ἕλληνες καὶ πτωχοὶ καὶ διὰ τοῦτο καὶ τὰ μικρὰ θαυμάζουσι μεγάλως. οὕτως φημίζουσι Καλλιρόην καλὴν ὥς καὶ Διόνυσιον πλούσιον. μία τοίνυν ἐξ ἡμῶν, ἐπειδὴν εἰσὶν, φανήτω μετ’ αὐτῆς, ἵνα ἀποσβέσῃ τὴν πενιχράν τε καὶ δούλην.

5.3.3 ” προσεκύνησαν πᾶσαι τὴν βασιλίδαν καὶ τῆς γνώμης ἀπεθαύμασαν καὶ τὸ μὲν πρῶτον ὥς ἐξ ἑνὸς στόματος ἀνεβόησαν “εἴθε δυνατόν ἦν ὀφθῆναι σέ, δέσποινα.” εἶτα διεχέθησαν αἱ γυνῶμαι καὶ τὰς ἐνδοξοτάτας ὠνόμαζον ἐπὶ κάλλει.

5.3.4 χειροτονία δὲ ἦν ὥς ἐν θεάτρῳ, καὶ προεκρίθη Ῥοδογούνη, θυγάτηρ μὲν Ζωπύρου, γυνὴ δὲ Μεγαβύζου, μέγα τι χρῆμα <κάλλους> καὶ περιβόητον, οἷον τῆς Ἰωνίας Καλλιρόης, τοιοῦτο τῆς Ἀσίας ἡ Ῥοδογούνης. λαβοῦσαι δὲ αὐτὴν αἱ γυναῖκες ἐκόσμου, ἐκάστη τι παρ’ αὐτῆς συνεισφέρουσα εἰς κόσμον· ἡ δὲ βασιλὶς ἔδωκε περιβραχιόνια καὶ ὄρμον. Ἐπεὶ τοίνυν εἰς τὸν ἀγῶνα καλῶς αὐτὴν κατεσκεύασαν, ὥς δῆθεν εἰς ἀπάντησιν Καλλιρόης παρεγίνετο· καὶ γὰρ εἶχε πρόφασιν οἰκείαν, ἐπειδὴ ἦν ἀδελφὴ Φαρνάκου τοῦ γράψαντος βασιλεῖ περὶ Διονυσίου.

5.3.6 ἐξεχεῖτο δὲ πᾶσα Βαβυλῶν ἐπὶ τὴν θέαν καὶ τὸ πλῆθος ἐστενοχώρει τὰς πύλας. ἐν δὲ τῷ περιφανεστάτῳ παραπεμπομένη βασιλικῶς ἡ Ῥοδογούνη περιέμενεν· εἰστήκει δὲ ἄβρα καὶ θρυπτομένη καὶ ὥς προκαλουμένη, πάντες δὲ εἰς αὐτὴν ἀπέβλεπον καὶ διελάλουν πρὸς ἀλλήλους “νενικήκαμεν· ἡ Περσίς ἀποσβέσει τὴν ξένην.

5.3.7 εἰ δύναται, συγκριθῆτω· μαθέτωσαν Ἕλληνες ὅτι εἰσὶν ἀλαζόνες.” ἐν τούτῳ δὲ ἀπῆλθεν ὁ Διόνυσιος καὶ μηνυθέντος αὐτῷ τὴν Φαρνάκου συγγενίδα παρεῖναι, καταπηδήσας ἀπὸ τοῦ ἵππου προσῆλθεν αὐτῇ φιλοφρονούμενος.

5.3.8 ἐκείνη δὲ ὑπερυθριῶσα “θέλω” φησὶ “τὴν ἀδελφὴν ἀσπάσασθαι,” καὶ ἅμα τῇ ἀρμαμάξῃ προσῆλθεν. οὐκ οὖν δυνατόν ἦν αὐτὴν ἔτι μένειν κεκαλυμμένην, ἀλλ’ ὁ Διόνυσιος ἄκων μὲν καὶ στένων ὑπ’ αἰδοῦς τὴν Καλλιρόην προελθεῖν ἠξίωσεν· ἅμα δὲ πάντες οὐ μόνον τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀλλὰ καὶ τὰς ψυχὰς ἐξέτειναν καὶ μικροῦ δεῖν ἐπ’ ἀλλήλους κατέπεσον, ἄλλος πρὸ ἄλλου θέλων ἰδεῖν καὶ ὥς δυνατόν ἐγγυτάτῳ γενέσθαι.

5.3.9 ἐξέλαμψε δὲ τὸ Καλλιρόης πρόσωπον, καὶ μαρμαρυγὴ κατέσχε τὰς ἀπάντων ὄψεις, ὥσπερ ἐν νυκτὶ βαθεῖα πολλοῦ φωτὸς αἰφνίδιον φανέντος· ἐκπλαγέντες δὲ οἱ βάρβαροι προσεκύνησαν καὶ οὐδεὶς ἐδόκει Ῥοδογούνην παρεῖναι. συνῆκε δὲ καὶ ἡ Ῥοδογούνη τῆς ἥττης, καὶ μήτε ἀπελθεῖν δυναμένη μήτε βλέπεσθαι θέλουσα ὑπέδου τὴν σκηνὴν μετὰ τῆς Καλλιρόης, παραδοῦσα αὐτὴν τῷ κρείττονι φέρειν.

5.3.10 ἡ μὲν <οὖν> ἀρμαμάξα προῆει συγκεκαλυμμένη, οἱ δὲ ἄνθρωποι, μηκέτι ἔχοντες Καλλιρόην ὁρᾶν, κατεφίλουν τὸν δίφρον. βασιλεὺς δὲ ὥς ἤκουσεν ἀφῖχθαι Διόνυσιον, ἐκέλευσεν Ἀρταξάτην τὸν εὐνοῦχον ἀπαγγεῖλαι πρὸς αὐτὸν “ἐχρῆν μὲν σε κατηγοροῦντα ἀνδρὸς ἀρχὴν μεγάλῃν πεπιστευμένου μὴ βραδύνειν· ἀφίημι δέ σοι τὴν αἰτίαν, ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐβάδιζες. ἐγὼ δὲ νῦν μὲν ἐορτὴν ἄγω καὶ πρὸς ταῖς θυσίαις εἰμί· τριακοστῇ δὲ ὕστερον ἡμέρᾳ ἀκροάσομαι τῆς δίκης.

5.3.11 ” προσκυνήσας ὁ Διόνυσιος ἀπηλλάγη. Παρασκευὴ οὖν ἐντεῦθεν ἐγίνετο ἐπὶ τὴν δίκην παρ’ ἐκατέρων ὥσπερ ἐπὶ πόλεμον τὸν μέγιστον.

5.4.1

ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος τῶν βαρβάρων καὶ ὅσον μὲν ἦν σατραπικὸν Μιθριδάτῃ προσέθετο· καὶ γὰρ ἦν ἀνέκαθεν ἐκ Βάκτρων, εἰς Καρίαν δὲ ὕστερον μετωκίσθη· Διονύσιος δὲ τὸ δημοτικὸν εἶχεν εὖνουν· ἐδόκει γὰρ ἀδικεῖσθαι παρὰ τοὺς νόμους εἰς γυναῖκα ἐπιβουλευθεῖς, καὶ ὃ μεῖζόν ἐστι, τοιαύτην.

- 5.4.2 οὐ μὴν οὐδ' ἡ γυναικωνῖτις ἡ Περσῶν ἀμέριμνος ἦν, ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα διηρέθησαν αἱ σπουδαί· τὸ μὲν γὰρ αὐτῶν ἐπ' εὐμορφίᾳ μέγα φρονοῦν ἐφθόνει τῇ Καλλιρόῃ καὶ ἤθελεν αὐτὴν ἐκ τῆς δίκης ὑβρισθῆναι, τὸ δὲ πλῆθος ταῖς οἰκείαις φθονοῦσαι τὴν ξένην εὐδοκιμῆσαι συνηύχοντο.
- 5.4.3 τὴν νίκην δὲ ἐκάτερος αὐτῶν ἐν ταῖς χερσὶν ἔχειν ὑπελάμβανε· Διονύσιος μὲν θαρρῶν ταῖς ἐπιστολαῖς αἷς ἔγραψε Μιθριδάτῃ πρὸς Καλλιρόην ὀνόματι Χαιρέου (ζῆν γὰρ οὐδέποτε Χαιρέαν προσεδόκα), Μιθριδάτῃ δὲ Χαιρέαν ἔχων δεῖξαι πέπειστο ἀλῶναι μὴ δύνασθαι. προσεποιεῖτο δὲ δεδιέναι καὶ συνηγόρους παρεκάλει, ἵνα διὰ τὸ ἀπροσδόκητον λαμπροτέραν τὴν ἀπολογίαν ποιήσῃται.
- 5.4.4 ταῖς δὲ τριάκοντα ἡμέραις Πέρσαι καὶ Περσίδες οὐδὲν ἕτερον διελάλουν ἢ τὴν δίκην ταύτην, ὥστε, εἰ χρή τάληθές εἰπεῖν, ὅλη ἡ Βαβυλῶν δικαστήριον ἦν. ἐδόκει δὲ πᾶσιν ἡ προθεσμία μακρὰ καὶ οὐ τοῖς ἄλλοις μόνον ἀλλὰ καὶ αὐτῷ [τῷ] βασιλεῖ. ποῖος ἀγὼν Ὀλυμπικὸς ἢ νύκτες Ἑλευσίνια προσδοκίαν τοσαύτης ἔσχον σπουδῆς; Ἐπεὶ δὲ ἦκεν ἡ κυρία τῶν ἡμερῶν, ἐκαθέσθη βασιλεύς.
- 5.4.5 ἔστι δὲ οἶκος ἐν τοῖς βασιλείοις ἐξαίρετος, ἀποδεδειγμένος εἰς δικαστήριον, μεγέθει καὶ κάλλει διαφέρων· ἔνθα μέσος μὲν ὁ θρόνος κεῖται βασιλεῖ, παρ' ἐκάτερα δὲ τοῖς φίλοις οἱ τοῖς ἀξιώμασι καὶ ταῖς ἀρεταῖς ὑπάρχουσιν ἡγεμόνες ἡγεμόνων.
- 5.4.6 περιεστᾶσι δὲ κύκλῳ τοῦ θρόνου λοχαγοὶ καὶ ταξίαρχοι καὶ τῶν βασιλέως ἐξελευθέρων τὸ ἐντιμότητον, ὥστε ἐπ' ἐκείνου τοῦ συνεδρίου καλῶς ἂν εἴποι τις “οἱ δὲ θεοὶ παρ Ζηνὶ κατήμενοι ἡγορόωντο.” παράγονται δὲ οἱ δικαζόμενοι μετὰ σιγῆς καὶ δέους.
- 5.4.7 τότε οὖν ἔωθεν μὲν πρῶτος ἦκε Μιθριδάτῃς, δορυφορούμενος ὑπὸ φίλων καὶ συγγενῶν, οὐ πάνυ τι λαμπρὸς οὐδὲ φαιδρός, ἀλλ', ὥς ὑπεύθυνος, ἐλεεινός· ἐπηκολούθει δὲ καὶ Διονύσιος Ἑλληνικῷ σχήματι Μιλησίαν στολὴν ἀμπεχόμενος, τὰς ἐπιστολάς τῇ χειρὶ κατέχων.
- 5.4.8 ἐπεὶ δὲ εἰσῆχθησαν, προσεκύνησαν. ἔπειτα βασιλεὺς ἐκέλευσε τὸν γραμματέα τὰς ἐπιστολάς ἀναγνῶναι, τὴν τε Φαρνάκου καὶ ἦν ἀντέγραψεν αὐτός, ἵνα μάθωσιν οἱ συνδικάζοντες πῶς εἰσῆκται τὸ πρᾶγμα. ἀναγνωσθείσης δὲ τῆς ἐπιστολῆς ἔπαινος ἐξερράγη πολὺς τὴν σωφροσύνην καὶ δικαιοσύνην θαυμαζόντων τὴν βασιλέως.
- 5.4.9 σιωπῆς δὲ γενομένης ἔδει μὲν ἄρξασθαι τοῦ λόγου Διονύσιον τὸν κατήγορον, καὶ πάντες εἰς ἐκείνον ἀπέβλεψαν· ἔφη δὲ Μιθριδάτῃς “οὐ προλαμβάνω” φησί, “δέσποτα, τὴν ἀπολογίαν, ἀλλ' οἶδα τὴν τάξιν· δεῖ δὲ πρὸ τῶν λόγων ἅπαντας παρεῖναι τοὺς ἀναγκαίους ἐν τῇ δίκῃ· ποῦ τοίνυν ἡ γυνή, περὶ ἧς ἡ κρίσις; ἔδοξας δ' αὐτὴν ἀναγκαίαν διὰ τῆς ἐπιστολῆς καὶ ἔγραψας παρεῖναι, καὶ ἀρесеσι.
- 5.4.10 μὴ οὖν Διονύσιος ἀποκρυπτέτω τὸ κεφάλαιον καὶ τὴν αἰτίαν ὅλου τοῦ πράγματος.” πρὸς ταῦτα ἀπεκρίνατο Διονύσιος “καὶ τοῦτο μοιχοῦ παράγειν εἰς ὄχλον ἄλλοτρίαν γυναῖκα οὐ θέλοντος ἀνδρός, οὔτε ἐγκαλοῦσαν οὔτε ἐγκαλουμένην αὐτήν.
- 5.4.11 εἰ μὲν οὖν διεφθάρη, ὥς ὑπεύθυνον ἔδει παρεῖναι· νῦν δὲ σὺ ἐπεβούλευσας ἀγνοοῦση, καὶ οὔτε μάρτυρι χρῶμαι τῇ γυναικὶ οὔτε συνηγόρῳ. τί οὖν ἀναγκαῖον παρεῖναι τὴν κατ' οὐδὲν μετέχουσαν τῆς δίκης;” ταῦτα δικανικῶς μὲν εἶπεν ὁ Διονύσιος, πλὴν οὐδένα ἔπειθεν· ἐπεθύμουν γὰρ πάντες Καλλιρόην ἰδεῖν. αἰδουμένου δὲ κελεῦσαι βασιλέως πρόφασιν ἔσχον οἱ φίλοι τὴν ἐπιστολήν· ἐκλήθη γὰρ ὥς ἀναγκαία.
- 5.4.12

“πῶς οὖν οὐκ ἄτοπον” ἔφη τις “ἔξ Ἰωνίας μὲν ἐλθεῖν, ἐν Βαβυλῶνι δὲ οὔσαν ὑστερεῖν;” ἐπεὶ τοίνυν ὠρίσθη καὶ Καλλιρόην παρῆναι, οὐδὲν αὐτῇ προειρηκῶς ὁ Διονύσιος, ἀλλὰ μέχρι παντὸς ἀποκρυψάμενος τὴν αἰτίαν τῆς εἰς Βαβυλῶνα ὁδοῦ, φοβηθεὶς αἰφνίδιον εἰσαγαγεῖν εἰς δικαστήριον οὐδὲν εἰδυῖαν (εἰκὸς γὰρ ἦν καὶ ἀγανακτῆσαι τὴν γυναῖκα ὡς ἐξηπατημένην) εἰς τὴν ὑστεραίαν ὑπερέθετο τὴν δίκην.

- 5.5.1 Καὶ τότε μὲν οὕτως διελύθησαν· ἀφικόμενος δὲ εἰς τὴν οἰκίαν ὁ Διονύσιος, οἷα δὴ φρόνιμος ἀνὴρ καὶ πεπαιδευμένος, λόγους τῇ γυναικὶ προσήνεγκεν ὡς ἐν τοιούτοις πιθανωτάτους, ἐλαφρῶς τε καὶ πρᾶως ἕκαστα διηγούμενος. οὐ μὴν ἀδακρυτὶ γε ἤκουεν ἡ Καλλιρόη, πρὸς τὸ ὄνομα δὲ τὸ Χαιρέου πολλὰ ἀνέκλαυσε καὶ πρὸς τὴν δίκην ἐδυσχέραινε.
- 5.5.2 “τοῦτο γὰρ” φησὶ “μόνον ἔλιπέ μου ταῖς συμφοραῖς, εἰσελθεῖν εἰς δικαστήριον. τέθνηκα καὶ κεκήδευμαι, τετυμβωρύχημαι, πέπραμαι, δεδούλευκα· ἰδοὺ, Τύχη, καὶ κρίνομαι. οὐκ ἤρκει σοι διαβαλεῖν ἀδίκως με πρὸς Χαιρέαν, ἀλλ’ ἔδωκάς μοι παρὰ Διονυσίῳ μοιχείας ὑπόθεσιν.
- 5.5.3 τότε μου τὴν διαβολὴν ἐπόμπευσας τάφῳ, νῦν δὲ βασιλικῶ δικαστηρίῳ. διήγημα καὶ τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης γέγονα. ποίοις ὀφθαλμοῖς ὄψομαι τὸν δικαστήν; ποίων ἀκοῦσαί με δεῖ ῥημάτων; κάλλος ἐπίβουλον, εἰς τοῦτο μόνον ὑπὸ τῆς φύσεως δοθέν, ἵνα μου πλησθῇ τῶν διαβολῶν.
- 5.5.4 Ἑρμοκράτους θυγάτηρ κρίνεται καὶ τὸν πατέρα συνήγορον οὐκ ἔχει· οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι ἐπὶ εἰς δικαστήριον εἰσίσωσιν, εὖνοιαν εὖχονται καὶ χάριν, ἐγὼ δὲ φοβοῦμαι μὴ ἀρέσω τῷ δικαστῇ.” Τοιαῦτα ὀδυρομένη τὴν ἡμέραν ὅλην ἀθύμως διήγαγε καὶ μᾶλλον ἐκείνης Διονύσιος· νυκτὸς δὲ ἐπελθούσης ὄναρ ἔβλεπεν αὐτὴν ἐν Συρακούσαις παρθένον εἰς τὸ τῆς Ἀφροδίτης τέμενος εἰσιούσαν ἀκαεῖθεν ἐπανιοῦσαν, ὁρῶσαν Χαιρέαν καὶ τὴν τῶν γάμων ἡμέραν· ἐστεφανωμένην τὴν πόλιν ὅλην καὶ προπεμπομένην αὐτὴν ὑπὸ πατρὸς καὶ μητρὸς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ νυμφίου.
- 5.5.6 μέλλουσα δὲ καταφιλεῖν Χαιρέαν ἐκ τῶν ὕπνων ἀνέθορε καὶ καλέσασα Πλαγγόνα (Διονύσιος γὰρ ἔφθη προεξαναστάς, ἵνα μελετήσῃ τὴν δίκην) τὸ ὄναρ διηγείτο. καὶ ἡ Πλαγγὼν ἀπεκρίνατο “θάρρει, δέσποινα, καὶ χαῖρε· καλὸν ἐνύπνιον εἶδες πάσης ἀπολυθῆσθαι φροντίδος· ὥσπερ γὰρ ὄναρ ἔδοξας, οὕτως καὶ ὕπαρ.
- 5.5.7 ἄπιθι εἰς τὸ βασιλέως δικαστήριον ὡς ἱερὸν Ἀφροδίτης, ἀναμνήσθητι σαυτῆς, ἀναλάμβανε τὸ κάλλος τὸ νυμφικόν.” καὶ ταῦτα ἅμα λέγουσα ἐνέδυε καὶ ἐκόσμει τὴν Καλλιρόην, ἡ δὲ αὐτομάτως ψυχὴν εἶχεν ἰλαράν, ὥσπερ προμαντευομένη τὰ μέλλοντα. Ἔωθεν οὖν ὠθισμὸς ἦν περὶ τὰ βασίλεια καὶ μέχρις ἔξω πλήρεις οἱ στενωποί· πάντες γὰρ συνέτρεχον τῷ μὲν δοκεῖν ἀκροαταὶ τῆς δίκης, τὸ δὲ ἀληθὲς Καλλιρόης θεαταί· τοσούτῳ δὲ ἔδοξε κρείττων ἑαυτῆς, ὅσῳ τὸ πρότερον τῶν ἄλλων γυναικῶν.
- 5.5.9 εἰσῆλθεν οὖν εἰς τὸ δικαστήριον, οἷαν ὁ θεῖος ποιητὴς τὴν Ἑλένην ἐπιστῆναί φησι τοῖς ἀμφὶ Πρίαμον <καὶ> Πάνθοον ἡδὲ Θυμοῖτην δημογέρουσιν· ὀφθεῖσα δὲ θάμβος ἐποίησε καὶ σιωπὴν, πάντες δ’ ἡρήσαντο παρὰ λεχέεσσι κλιθῆναι· καὶ εἶγε Μιθριδάτην ἔδει πρῶτον εἰπεῖν, οὐκ ἂν ἔσχε φωνήν. ὥσπερ γὰρ ἐπὶ τραύματι ἐρωτικῶ τῆς παλαιᾶς ἐπιθυμίας σφοδροτέραν αὐθις ἐλάμβανε πληγὴν. Ἦρξατο δὲ Διονύσιος τῶν λόγων οὕτως “χάριν ἔχω σοι τῆς τιμῆς, βασιλεῦ, ἦν ἐτίμησας κάμει καὶ σωφροσύνην καὶ τοὺς πάντων γάμους· οὐ γὰρ περιεῖδες ἄνδρα ἰδιώτην ἐπιβουλευθέντα ὑπὸ ἡγεμόνος, ἀλλὰ ἐκάλεσας, ἵνα ἐπ’ ἐμοῦ μὲν ἐκδικήσῃ τὴν ἀσέλγειαν καὶ ὕβριν, ἐπὶ τῶν ἄλλων δὲ κωλύσῃ.
- 5.6.2 μείζονος δὲ τιμωρίας ἄξιον τὸ ἔργον γέγονε καὶ διὰ τὸν ποιήσαντα. Μιθριδάτης γάρ, οὐκ ἐχθρὸς ὢν ἀλλὰ ξένος ἐμὸς καὶ φίλος, ἐπίβουλος ἐμοί, καὶ οὐκ εἰς ἄλλο τι τῶν κτημάτων, ἀλλὰ εἰς τὸ τιμιώτερον ἐμοὶ σώματός τε καὶ ψυχῆς, τὴν γυναῖκα· ὃν ἐχρῆν, εἰ καὶ τις ἄλλος ἐπλημμέλησεν εἰς ἡμᾶς, αὐτὸν βοηθεῖν, εἰ καὶ μὴ δι’ ἐμὲ τὸν φίλον, ἀλλὰ διὰ σὲ τὸν βασιλέα.

- 5.6.3 σὺ γὰρ ἐνεχείρισας αὐτῷ τὴν μεγίστην ἀρχήν, ἧς ἀνάξιος φανεῖς κατήσχυνε, μᾶλλον δὲ προέδωκε τὸν πιστεύσαντα τὴν ἀρχήν.
- 5.6.4 τὰς μὲν οὖν δεήσεις τὰς Μιθριδάτου καὶ τὴν δύναμιν καὶ τὴν παρασκευήν, ὅση χρῆται πρὸς τὸν ἀγῶνα, ὅτι οὐκ ἐξ ἴσου καθεστήκαμεν, οὐδὲ αὐτὸς ἀγνοῶ· θαρρῶ δέ, βασιλεῦ, τῇ σῇ δικαιοσύνῃ καὶ τοῖς γάμοις καὶ τοῖς νόμοις, οὓς ὁμοίως σὺ πᾶσι τηρεῖς.
- 5.6.5 εἰ γὰρ μέλλεις αὐτὸν ἀφιέναι, πολὺ βέλτιον ἦν μὴδὲ καλέσαι· τότε μὲν γὰρ ἐφοβοῦντο πάντες, ὥς κολασθησομένης τῆς ἀσελγείας, ἐὰν εἰς κρίσιν εἰσέλθῃ· καταφρονήσει δὲ λοιπόν, ἐὰν <τις> κριθεῖς παρὰ σοὶ μὴ κολασθῇ. ὁ δὲ ἐμὸς λόγος σαφὴς ἐστὶ καὶ σύντομος. ἀνὴρ εἰμι Καλλιρόης ταύτης, ἥδη δὲ ἐξ αὐτῆς καὶ πατὴρ, γήμας οὐ παρθένον, ἀλλὰ ἀνδρὸς προτέρου γενομένην, Χαιρέου τοῦνομα, πάλαι τεθνεῶτος, οὗ καὶ τάφος ἐστὶ παρ' ἡμῖν.
- 5.6.6 Μιθριδάτης οὖν ἐν Μιλήτῳ γενόμενος καὶ θεασάμενός μου τὴν γυναῖκα διὰ τὸ τῆς ξενίας δίκαιον, τὰ μετὰ ταῦτα οὐκ ἔπραξεν οὔτε ὡς φίλος οὔτε ὡς ἀνὴρ σῶφρων καὶ κόσμιος, ὁποίους σὺ βούλει εἶναι τοὺς τὰς σὰς πόλεις ἐγκεχειρισμένους, ἀλλ' ἀσελγὴς ὥφθη καὶ τυραννικός.
- 5.6.7 ἐπιστάμενος δὲ τὴν σωφροσύνην καὶ φιλανδρίαν τῆς γυναικὸς λόγοις μὲν ἢ χρήμασι πείσαι αὐτὴν ἀδύνατον ἔδοξε, τέχνην δὲ ἐξεῦρεν ἐπιβουλῆς, ὡς ᾤετο, πιθανωτάτην· τὸν γὰρ πρότερον αὐτῆς ἄνδρα Χαιρέαν ὑπεκρίνατο ζῆν καὶ πλάσας ἐπιστολὰς ἐπὶ τῷ ὀνόματι τῷ ἐκείνου πρὸς Καλλιρόην ἔπεμψε διὰ δούλων.
- 5.6.8 ἡ δὲ σὴ, Τύχη, <βασκανία> βασιλέα ἄξιον ὄντα κατέστησε καὶ <ἡ> πρόνοια τῶν ἄλλων θεῶν φανερὰς ἐποίησε τὰς ἐπιστολὰς· τοὺς γὰρ δούλους μετὰ τῶν ἐπιστολῶν ἔπεμψε πρὸς ἐμὲ Βίας ὁ στρατηγὸς Πριηνέων, ἐγὼ δὲ φωράσας ἐμήνυσα τῷ σατράπῃ Λυδίας καὶ Ἰωνίας Φαρνάκῃ, ἐκεῖνος δὲ σοί. “Τὸ μὲν διήγημα εἴρηκα τοῦ πράγματος, περὶ οὗ δικάζεις· αἱ δὲ ἀποδείξεις ἄφυκτοι· δεῖ γὰρ δυοῖν θάτερον, ἢ Χαιρέαν ζῆν, ἢ Μιθριδάτην ἠλέγχθαι μοιχόν.
- 5.6.9 καὶ γὰρ οὐδὲ τοῦτο δύναται λέγειν, ὅτι τεθνηκέναι Χαιρέαν ἡγνόμεν· τούτου γὰρ ἐν Μιλήτῳ παρόντος ἐχώσαμεν ἐκείνῳ τὸν τάφον, καὶ συνεπένθησεν ἡμῖν.
- 5.6.10 ἀλλ' ὅταν μοιχεῦσαι θέλῃ Μιθριδάτης, ἀνίστησι τοὺς νεκρούς. παύομαι τὴν ἐπιστολὴν ἀναγνούς, ἦν οὗτος διὰ τῶν ιδίων δούλων ἔπεμψεν εἰς Μίλητον ἐκ Καρίας. λέγε λαβών· ‘Χαιρέας ζῶ.’ τοῦτο ἀποδειξάτω Μιθριδάτης καὶ ἀφείσθω. λόγισαι δέ, βασιλεῦ, πῶς ἀναίσχυντός ἐστι μοιχός, ὅπου καὶ νεκροῦ καταψεύδεται.” Ταῦτα εἰπὼν ὁ Διονύσιος παρῶξυνε τοὺς ἀκούοντας καὶ εὐθὺς εἶχε τὴν ψῆφον.
- 5.6.11 θυμωθεὶς δὲ [ὁ] βασιλεὺς εἰς Μιθριδάτην πικρὸν καὶ σκυθρωπὸν ἀπέβλεψε. Μηδὲν δὲ καταπλαγεὶς ἐκεῖνος “δέομαί σου” φησί, “βασιλεῦ, δίκαιος γὰρ εἶ καὶ φιλόανθρωπος, μὴ καταγνῶς μου, πρὶν ἀκούσης τῶν λόγων ἐκατέρωθεν, μὴδὲ ἄνθρωπος Ἕλλην, πανούργως συνθεὶς κατ' ἐμοῦ ψευδεῖς διαβολάς, πιθανώτερος γένηται παρὰ σοὶ τῆς ἀληθείας.
- 5.7.2 συνίημι δὲ ὅτι βαρεῖ με πρὸς ὑποψίαν τὸ κάλλος τῆς γυναικὸς· οὐδενὶ γὰρ ἄπιστον φαίνεται θελῆσαί τινα Καλλιρόην διαφθεῖραι. ἐγὼ δὲ καὶ τὸν ἄλλον βίον ἔζησα σωφρόνως καὶ πρώτην ταύτην ἔσχηκα διαβολήν· εἰ δέ γε καὶ ἀκόλαστος καὶ ἀσελγὴς ἐτύγχανον, ἐποίησεν ἄν με βελτίῳ τὸ παρὰ σοῦ τοσαύτας πόλεις πεπιστεῦσθαι.
- 5.7.3 τίς οὕτως ἐστὶν ἀνόητος, ἵνα ἔλῃται τὰ τηλικαῦτα ἀγαθὰ μιᾶς ἡδονῆς ἕνεκεν ἀπολέσαι καὶ ταύτης αἰσχροῦς; εἰ δὲ ἄρα τι καὶ συνήδριν ἐμαυτῷ πονηρόν, ἐδυνάμην καὶ παραγράψασθαι τὴν δίκην· Διονύσιος γὰρ οὐχ ὑπὲρ γυναικὸς ἐγκαλεῖ κατὰ νόμους αὐτῷ γαμηθείσης, ἀλλὰ πωλουμένην ἡγόρασεν αὐτήν· ὁ δὲ τῆς μοιχείας νόμος οὐκ ἔστιν ἐπὶ δούλων.
- 5.7.4 ἀναγνώτω σοι πρῶτον τὸ γραμματίον τῆς ἀπελευθερώσεως, εἴτα τότε γάμον εἰπάτω. γυναῖκα τολμᾶς ὀνομάζειν, ἣν ἀπέδοτό σοι ταλάντου Θήρων ὁ ληστής, κάκεϊνος ἀρπάσας ἐκ τάφου;

‘ἀλλὰ’ φησὶν ‘ἐλευθέραν οὖσαν ἐπριάμην.’ οὐκοῦν ἀνδραποδιστὴς εἶ σὺ καὶ οὐκ ἀνὴρ. πλὴν ὡς ἀνδρὶ νῦν ἀπολογήσομαι.

- 5.7.5 γάμον ὀνόμαζε τὴν πρᾶσιν καὶ προῖκα τὴν τιμὴν· Μιλησία σήμερον ἢ Συρακοσία δοξάτω. μάθε, δέσποτα, ὅτι οὔτε Διονύσιον ὡς ἄνδρα οὔτε ὡς κύριον ἠδίκηκα. πρῶτον μὲν γὰρ οὐ γενομένην, ἀλλ’ ὡς μέλλουσαν μοιχείαν ἐγκαλεῖ, καὶ πρᾶξιν οὐκ ἔχων εἰπεῖν ἀναγινώσκει γραμμᾶτια κενά.
- 5.7.6 τὰς δὲ τιμωρίας οἱ νόμοι τῶν ἔργων λαμβάνουσι. προφέρεις ἐπιστολήν. ἐδυνάμην εἰπεῖν ‘οὐ γέγραφα· χεῖρα ἐμήν οὐκ ἔχεις· Καλλιρόην Χαιρέας ζητεῖ· κρῖνε τοίνυν μοιχείας ἐκεῖνον.’ ‘ναὶ’ φησὶν. ‘ἀλλὰ Χαιρέας μὲν τέθνηκε, σὺ δὲ ὀνόματι τοῦ νεκροῦ τὴν γυναῖκά μου διέφθειρας.
- 5.7.7 ‘προκαλῆ με, Διονύσιε, πρόκλησιν οὐδαμῶς <σοι> συμφέρουσιν. μαρτύρομαι· φίλος εἰμί σου καὶ ξένος. ἀπόστηθι τῆς κατηγορίας· συμφέρει σοι. βασιλέως δεήθητι παραπέμψαι τὴν δίκην. παλινῳδῖαν εἶπε ‘Μιθριδάτης οὐδὲν ἀδικεῖ· μάτην ἐμεμψάμην αὐτόν.’ ἂν δὲ ἐπιμείνης, μετανοήσεις· κατὰ σαυτοῦ τὴν ψῆφον οἴσεις. προλέγω σοι, Καλλιρόην ἀπολέσεις. οὐκ ἐμὲ βασιλεὺς ἀλλὰ σὲ μοιχὸν εὐρήσει.” Ταῦτα εἰπὼν ἐσίγησεν· ἅπαντες δὲ εἰς Διονύσιον ἀπέβλεψαν θέλοντες μαθεῖν, αἰρέσεως αὐτῷ προτεθείσης, πότερον ἀφίσταται τῆς κατηγορίας ἢ βεβαίως ἐμμένει.
- 5.7.8 τὸ γὰρ αἰνιττόμενον ὑπὸ Μιθριδάτου τί ποτε ἦν αὐτοὶ μὲν οὐ συνίεσαν, Διονύσιον δὲ ὑπελάμβανον εἰδέναι. κάκεῖνος δὲ ἡγνόει, μηδέποτε ἂν ἐλπίσας ὅτι Χαιρέας ζῇ. ἔλεγεν οὖν· “εἰπὲν” φησὶν “ὅτι ποτὲ καὶ θέλεις· οὐδὲ γὰρ ἐξαπατήσεις με σοφίσμασι καὶ ἀξιοπίστοις ἀπειλαῖς, οὐδ’ εὐρεθήσεται ποτε Διονύσιος συκοφαντῶν.
- 5.7.9 ” Ἐνθεν ἐλὼν ὁ Μιθριδάτης φωνὴν ἐπῆρε καὶ ὥσπερ ἐπὶ θείασμοῦ “θεοὶ” φησὶ “βασιλῆιοι ἐπουράνιοί τε καὶ ὑποχθόνιοι, βοηθήσατε ἀνδρὶ ἀγαθῷ, πολλάκις ὑμῖν εὐξαμένῳ δικαίως καὶ θύσαντι μεγαλοπρεπῶς· ἀπόδοτέ μοι τὴν ἀμοιβήν τῆς εὐσεβείας συκοφαντούμενῳ· χρήσατέ μοι κἂν εἰς τὴν δίκην Χαιρέαν.
- 5.7.10 φάνηθι, δαῖμον ἀγαθέ· καλεῖ σε ἡ σὴ Καλλιρόη· μεταξὺ δὲ ἀμφοτέρων, ἐμοῦ τε καὶ Διονυσίου· στὰς εἶπον βασιλεῖ τίς ἐστὶν ἐξ ἡμῶν μοιχός.” Ἔτι δὲ λέγοντος (οὕτω γὰρ ἦν διατεταγμένον) προῆλθε Χαιρέας αὐτός.
- 5.8.1 ἰδοῦσα δὲ ἡ Καλλιρόη ἀνέκραγε “Χαιρέα, ζῆς;” καὶ ὥρμησεν αὐτῷ προσδραμεῖν· κατέσχε δὲ Διονύσιος καὶ μέσος γενόμενος οὐκ εἶασεν ἀλλήλοις περιπλακῆναι.
- 5.8.2 τίς ἂν φράσῃ κατ’ ἀξίαν ἐκεῖνο τὸ σχῆμα τοῦ δικαστηρίου; ποῖος ποιητὴς ἐπὶ σκηνῆς παράδοξον μῦθον οὕτως εἰσήγαγεν; ἔδοξας ἂν ἐν θεάτρῳ παρεῖναι μυρίων παθῶν πλήρει· πάντα ἦν ὁμοῦ, δάκρυα, χαρά, θάμβος, ἔλεος, ἀπιστία, εὐχαί.
- 5.8.3 Χαιρέαν ἐμακάριζον, Μιθριδάτῃ συνέχαιρον, συνελυποῦντο Διονυσίῳ, περὶ Καλλιρόης ἠπόρουν. μάλιστα γὰρ ἦν ἐκείνη τεθορυβημένη καὶ ἄναυδος εἰστήκει, μόνον ἀναπεπταμένοις τοῖς ὀφθαλμοῖς εἰς Χαιρέαν ἀποβλέπουσα· ἐδόκει δ’ ἂν μοι καὶ βασιλεὺς τότε θέλῃν Χαιρέας εἶναι.
- 5.8.4 συνήθης μὲν οὖν καὶ πρόχειρος πᾶσι τοῖς ἀντερασταῖς πόλεμος· ἐκείνοις δὲ καὶ μᾶλλον <πρὸς> ἀλλήλους ἐξῆψε φιλονεικίαν τὸ ἄθλον βλεπόμενον, ὥστε, εἰ μὴ διὰ τὴν αἰδῶ τὴν πρὸς βασιλέα, καὶ χεῖρας ἀλλήλοις προσέβαλλον.
- 5.8.5 προῆλθε δὲ μέχρι ῥημάτων. Χαιρέας μὲν ἔλεγε “πρῶτός εἰμι ἀνὴρ,” Διονύσιος δὲ “ἐγὼ βεβαιότερος.” “μὴ γὰρ ἀφῆκά μου τὴν γυναῖκα;” “ἀλλὰ ἔθαψας αὐτήν.” “δεῖξον γάμου διάλυσιν.” “τὸν τάφον ὁρᾷς μοι.” “πατὴρ ἐξέδωκεν.” “ἐμοὶ δὲ ἐαυτήν.” “ἀνάξιος εἶ τῆς

Ἑρμοκράτους θυγατρὸς.” “σὺ μᾶλλον ὁ παρὰ Μιθριδάτῃ δεδεμένος.” “ἀπαιτῶ Καλλιρόην.”
“ἐγὼ δὲ κατέχω.” “σὺ τὴν ἄλλοτρίαν κρατεῖς.

- 5.8.6 ” “σὺ τὴν σὴν ἀπέκτεινας.” “μοιχέ.” “φονεῦ.” ταῦτα πρὸς ἀλλήλους μαχόμενοι· οἱ δ’ ἄλλοι πάντες ἤκουον οὐκ ἀηδῶς. Καλλιρόη μὲν εἰστήκει κάτω βλέπουσα καὶ κλαίουσα, Χαιρέαν φιλοῦσα, Διονύσιον αἰδουμένη· βασιλεὺς δὲ μετασθησάμενος ἅπαντας, ἐβουλεύετο μετὰ τῶν φίλων οὐκέτι περὶ Μιθριδάτου, λαμπρῶς γὰρ ἀπελογήσατο, ἀλλὰ εἰ χρή διαδικασίαν προθεῖναι περὶ τῆς γυναικός.
- 5.8.7 καὶ τοῖς μὲν ἐδόκει μὴ βασιλικὴν εἶναι τὴν κρίσιν· “τῆς μὲν γὰρ Μιθριδάτου κατηγορίας εἰκότως ἤκουσας, σατράπης γὰρ ἦν,” τούτους δὲ ἰδιώτας πάντας εἶναι· οἱ δὲ πλείονες τάναντία συνεβούλευον καὶ διὰ τὸν πατέρα τῆς γυναικὸς οὐκ ἄχρηστον γενόμενον τῇ βασιλείῳ οἰκίᾳ καὶ ὅτι οὐκ ἔξωθεν ἐκάλει τὴν κρίσιν ἐφ’ αὐτόν, ἀλλὰ σχεδὸν μέρος οὔσαν ἥς ἐδίκαζεν ἤδη· τὴν γὰρ ἀληθεστάτην αἰτίαν οὐκ ἤθελον ὁμολογεῖν, ὅτι τὸ <τῆς> Καλλιρόης κάλλος δυσσάποσπαστον τοῖς ὁρώσι.
- 5.8.8 πάλιν οὖν προσκαλεσάμενος οὓς μετεστήσατο “Μιθριδάτην μὲν” εἶπεν “ἀφίημι, καὶ ἀπίτω δῶρα τῆς ὑστεραίας παρ’ ἐμοῦ λαβὼν ἐπὶ τὴν σατραπείαν τὴν ἰδίαν· Χαιρέας δὲ καὶ Διονύσιος λεγέτωσαν ἑκάτερος ἅπερ ἔχει δίκαια περὶ τῆς γυναικὸς· προνοεῖσθαι γάρ με δεῖ τῆς θυγατρὸς Ἑρμοκράτους τοῦ καταπολεμήσαντος Ἀθηναίους τοὺς ἐμοί τε καὶ Πέρσαις ἐχθίστους.” ῥηθείσης δὲ τῆς ἀποφάσεως Μιθριδάτης μὲν προσεκύνησεν, ἀπορία δὲ τοὺς ἄλλους κατέλαβεν.
- 5.8.9 ἰδὼν δὲ [ὁ] βασιλεὺς ἀμηχανοῦντας αὐτοὺς “οὐκ ἐπείγω” φησὶν “ὕμᾱς, ἀλλὰ συγχωρῶ παρασκευασμένους ὑμᾶς ἐπὶ τὴν δίκην ἤκειν. δίδωμι δὲ πέντε ἡμερῶν διάστημα· ἐν δὲ τῷ μεταξὺ Καλλιρόης ἐπιμελήσεται Στάτειρα ἢ ἐμὴ γυνή· οὐ γάρ ἐστι δίκαιον μέλλουσιν αὐτὴν κρίνεσθαι περὶ ἀνδρός, μετὰ ἀνδρὸς ἤκειν ἐπὶ τὴν κρίσιν.” Ἐξήεσαν οὖν τοῦ δικαστηρίου οἱ μὲν ἄλλοι πάντες σκυθρωποί, μόνος δὲ Μιθριδάτης γεγηθώς.
- 5.8.10 λαβὼν δὲ τὰ δῶρα καὶ τὴν νύκτα καταμείνας ἔωθεν εἰς Καρίαν ἐξώρμησε λαμπρότερος ἢ πρόσθεν. Τὴν δὲ Καλλιρόην εὐνοῦχοι παραλαβόντες ἤγαγον πρὸς τὴν βασιλίδαν, μηδὲν αὐτῇ προειπόντες· ὅταν γὰρ πέμψη βασιλεύς, οὐκ ἀπαγγέλλεται.
- 5.9.1 θεασαμένη δὲ αἰφνίδιον ἢ Στάτειρα τῆς κλίνης ἀνέθορε δόξασα Ἀφροδίτην ἐφεστάναι, καὶ γὰρ ἐξαίρετως ἐτίμα τὴν θεόν· ἢ δὲ προσεκύνησεν.
- 5.9.2 ὁ δὲ εὐνοῦχος νοήσας τὴν ἔκπληξιν αὐτῆς “Καλλιρόη” φησὶν “αὕτη ἐστὶ πέπομφε δὲ αὐτὴν βασιλεύς, ἵνα παρὰ σοὶ φυλάττηται μέχρι τῆς δίκης.” ἄσμενη τοῦτο ἤκουσεν ἢ Στάτειρα καὶ πᾶσαν ἀφείσα γυναικίαν φιλονεικίαν εὐνουστέρα τῇ Καλλιρόῃ διὰ τὴν τιμὴν ἐγένετο· ἠγάλλετο γὰρ τῇ παρακαταθήκῃ. λαβομένη δὲ τῆς χειρὸς αὐτῆς “θάρρει” φησὶν, “ὦ γύναι, καὶ παῦσαι δακρύουσα· χρηστός ἐστὶ βασιλεύς.
- 5.9.3 ἔξεις ἄνδρα ὃν θέλεις ἐντιμότερον μετὰ τὴν κρίσιν γαμηθήσῃ. βιάδιζε δὲ καὶ ἀναπαύου νῦν, κέκμηκας γάρ, ὡς ὁρῶ, καὶ ἔτι τὴν ψυχὴν ἔχεις τεταραγμένην.” ἡδέως ἢ Καλλιρόη τοῦτο ἤκουσεν, ἐπεθύμει γὰρ ἡρεμίας.
- 5.9.4 ὡς οὖν κατεκλίθη, καὶ εἶασαν αὐτὴν ἡσυχάζειν, ἀψαμένη τῶν ὀφθαλμῶν “εἴδετε” φησὶ “Χαιρέαν ὑμεῖς ἀληθῶς· ἐκεῖνος ἦν Χαιρέας ὁ ἐμός, ἢ καὶ τοῦτο πεπλάνημαι; τάχα γὰρ Μιθριδάτης διὰ τὴν δίκην εἶδωλον ἔπεμψε· λέγουσι γὰρ ἐν Πέρσαις εἶναι μάγους.
- 5.9.5 ἀλλὰ καὶ ἐλάλησε καὶ πάντα εἶπεν ὡς εἰδώς. πῶς οὖν ὑπέμεινέ μοι μὴ περιπλακῆναι; μηδὲ καταφιλήσαντες ἀλλήλους διελύθημεν.” Ταῦτα διαλογιζομένης ἠκούετο ποδῶν ψόφος καὶ κραυγαὶ γυναικῶν· πᾶσαι γὰρ συνέτρεχον πρὸς τὴν βασιλίδαν, νομίζουσαι πολλὴν ἐξουσίαν ἔχειν Καλλιρόην ἰδεῖν.

5.9.6

ἡ δὲ Στάτειρα εἶπεν “ἀφῶμεν αὐτήν· διάκειται γὰρ πονήρως· ἔχομεν δὲ <τέσσαρας> ἡμέρας καὶ βλέπειν καὶ ἀκούειν καὶ λαλεῖν.” λυπούμεναι δὲ ἀπήεσαν καὶ τῆς ὑστεραίας ἔωθεν ἀφικνοῦνται· καὶ τοῦτο πάσαις ταῖς ἡμέραις ἐπράττετο μετὰ σπουδῆς, ὥστε πολυανθρωποτέραν γενέσθαι τὴν βασιλέως οἰκίαν.

- 5.9.7 ἀλλὰ καὶ βασιλεὺς πρὸς τὰς γυναῖκας εἰσήει συνεχέστερον, ὥς δῆθεν πρὸς Στάτειραν. ἐπέμπετο δὲ Καλλιρόῃ δῶρα πολυτελῆ, καὶ παρ’ οὐδενὸς ἐλάμβανε, φυλάττουσα τὸ σχῆμα γυναικὸς ἀτυχούσης, μελανείμων, ἀκόσμητος καθημένη. ταῦτα καὶ λαμπροτέραν αὐτὴν ἀπεδείκνυε. πυθομένης δὲ τῆς βασιλίδος ὁπότερον ἄνδρα βούλοιο μᾶλλον, οὐδὲν ἀπεκρίνατο, ἀλλὰ μόνον ἔκλαυσε. Καλλιρόῃ μὲν <οὖν> ἐν τούτοις ἦν, Διονύσιος δὲ ἐπειρᾶτο μὲν φέρειν τὰ συμβαίνοντα γενναίως διὰ τε φύσεως εὐστάθειαν καὶ διὰ παιδείας ἐπιμέλειαν, τὸ δὲ παράδοξον τῆς συμφορᾶς καὶ τὸν ἀνδρεῖον ἐκστῆσαι δυνατώτατον ὑπῆρχεν· ἐξεκάετο γὰρ σφοδρότερον ἢ ἐν Μιλήτῳ.
- 5.9.9 ἀρχόμενος γὰρ τῆς ἐπιθυμίας μόνου τοῦ κάλλους ἐραστής ἦν, τότε δὲ πολλὰ προσεξήπτε τὸν ἔρωτα, συνήθεια καὶ τέκνων εὐεργεσία καὶ ἀχαριστία καὶ ζηλοτυπία καὶ μάλιστα τὸ ἀπροσδόκητον. Ἐξαφθεὶς γοῦν ἀνεβόα πολλάκις “ποῖος οὗτος ἐπ’ ἐμοῦ Προτεσίλειος ἀνεβίω; τίνα τῶν ὑποχθονίων θεῶν ἠσέβησα, ἵνα εὖρω μοι νεκρὸν ἀντεραστήν, οὗ τάφον ἔχω; δέσποινα Ἀφροδίτη, σὺ με ἐνήδρευσας, ἦν ἐν τοῖς ἐμοῖς ἰδρυσάμην, ἧ θύω πολλάκις.
- 5.10.1 τί γὰρ ἔδειξάς μοι Καλλιρόην, ἦν φυλάττειν οὐκ ἔμελλες; τί δὲ πατέρα ἐποίεις τὸν οὐδὲ ἄνδρα ὄντα;” μετὰ δὲ περιπτυσσάμενος τὸν υἱὸν ἔλεγε κλάων “τέκνον ἄθλιον, πρότερον μὲν εὐτυχῶς δοκοῦν μοι γεγονέναι, νῦν δὲ ἀκαίρως· ἔχω γὰρ σε μητρὸς κληρονομίαν καὶ ἔρωτος ἀτυχοῦς ὑπόμνημα.
- 5.10.3 παιδίον μὲν εἶ, πλὴν οὐ παντελῶς ἀναίσθητον ὣν ὁ πατήρ σου δυστυχεῖ. κακὴν ἀποδημίαν ἤλθομεν· οὐκ ἔδει Μίλητον καταλιπεῖν Βαβυλῶν ἡμᾶς ἀπολώλεκε. τὴν μὲν πρώτην δίκην νενίκημαι· Μιθριδάτης μου κατηγορεῖ· περὶ δὲ τῆς δευτέρας μᾶλλον φοβοῦμαι· οὐ δὴ γὰρ μείζων ὁ κίνδυνος, δύσελπιν δέ με πεποίηκε τῆς δίκης τὸ προοίμιον.
- 5.10.4 ἄκριτος ἀφήρημαι γυναικὸς καὶ περὶ τῆς ἐμῆς ἀγωνίζομαι πρὸς ἕτερον, καί, τὸ τούτου χαλεπώτερον, οὐκ οἶδα Καλλιρόῃ τίνα θέλει. σὺ δέ, τέκνον, ὥς παρὰ μητρὸς δύνασαι μαθεῖν. καὶ νῦν ἄπελθε καὶ ἰκέτευσον ὑπὲρ τοῦ πατρός. κλαῦσον, καταφίλησον, εἰπὲ “μητερ, ὁ πατήρ μου φιλεῖ σε,” ὀνειδίσης δὲ μηδέν.
- 5.10.5 τί λέγεις, παιδαγωγέ; οὐδεὶς ἡμᾶς ἔῃ τοῖς βασιλείοις εἰσελθεῖν; ὦ τυραννίδος δεινῆς. ἀποκλείουσιν υἱὸν πρὸς μητέρα πατρός ἦκοντα πρεσβευτήν.” Διονύσιος μὲν οὖν διέτριβεν ἄχρι τῆς κρίσεως μάχην βραβεύων ἔρωτος καὶ λογισμοῦ, Χαιρέαν δὲ πένθος κατεῖχεν ἀπαρηγόρητον.
- 5.10.6 προσποιησάμενος οὖν νοσεῖν ἐκέλευσε Πολυχάρμῳ παραπέμψαι Μιθριδάτην, ὥς εὐεργέτην ἀμφοῖν· μόνος δὲ γενόμενος ἤψε βρόχον, καὶ μέλλων ἐπ’ αὐτὸν ἀναβαίνειν “εὐτυχέστερον μὲν” εἶπεν “ἀπέθνησκον, εἰ ἐπὶ τὸν σταυρὸν ἀνέβαινον, ὃν ἔπηξέ μοι κατηγορία ψευδῆς ἐν Καρίᾳ δεδεμένῳ· τότε μὲν γὰρ ἀπηλλαττόμην ζωῆς ἡπατημένος ὑπὸ Καλλιρόης φιλεῖσθαι, νῦν δὲ ἀπολώλεκα οὐ μόνον τὸ ζῆν, ἀλλὰ καὶ τοῦ θανάτου τὴν παραμυθίαν.
- 5.10.7 Καλλιρόῃ με ἰδοῦσα οὐ προσῆλθεν, οὐ κατεφίλησεν· ἐμοῦ παρεστῶτος ἄλλον ἠδεῖτο. μηδὲν δυσωπεῖσθαι φθάσῃ τὴν κρίσιν· οὐ περιμένῳ τέλος ἄδοξον. οἶδα ὅτι μικρὸς ἀνταγωνιστὴς εἰμι Διονυσίου, ξένος ἄνθρωπος καὶ πένης καὶ ἀλλότριος ἥδη. σὺ μὲν εὐτυχοῖς, ὦ γύναι· γυναῖκα γὰρ σε καλῶ, κἂν ἕτερον φιλῇς. ἐγὼ δὲ ἀπέρχομαι καὶ οὐκ ἐνοχλῶ τοῖς σοῖς γάμοις. πλούτει καὶ τρύφα καὶ τῆς Ἰωνίας ἀπόλαυε πολυτελείας.
- 5.10.8

ἔχε ὃν θέλεις, ἀλλὰ νῦν ἀληθῶς ἀποθανόντος Χαιρέου αἰτοῦμαί σε, Καλλιρόη, χάριν τελευταίαν. ὅταν ἀποθάνω, πρόσσελθέ μου τῷ νεκρῷ καὶ εἰ μὲν δύνασαι κλαῦσον· τοῦτο γὰρ ἔμοι καὶ ἀθανασίας γενήσεται μεῖζον· εἰπέ δὲ προσκύψασα τῇ στήλῃ “κάνηρ καὶ βρέφος” ὀρῶ. οἶχη, Χαιρέα, νῦν ἀληθῶς. νῦν ἀπέθανες· ἐγὼ γὰρ ἔμελλον ἐπὶ βασιλέως αἰρεῖσθαι σέ.

5.10.9 ‘ἀκούσομαί σου, γύναι· τάχα καὶ πιστεύσω. ἐνδοξότερόν με ποιήσεις τοῖς κάτω δαίμοσιν. εἰ δὲ θανόντων περ καταλήθοντ’ εἰν Ἀΐδαο αὐτὰρ ἐγὼ καὶ κεῖθι φίλης μεμνήσομαί σου.” τοιαῦτα ὀδυρόμενος κατεφίλει τὸν βρόχον “σύ μοι” λέγων “παραμυθία καὶ συνή <γοροσ>· διὰ σὲ νικῶ· σύ με Καλλιρόης μᾶλλον ἔστερξας.

5.10.10 ” ἀναβαίνοντος αὐτοῦ καὶ τῷ αὐχένι περιάπτοντος ἐπέστη Πολύχαρμος ὁ φίλος καὶ ὡς μεμνηνός τε κατεῖχε, λοιπὸν μηκέτι παρηγορεῖν δυνάμενος. ἤδη δὲ καὶ ἡ προθεσμία τῆς δίκης καθειστίηται. Ἐπεὶ δὲ ἔμελλε βασιλεὺς τῇ ὑστεραίᾳ δικάζειν πότερον Χαιρέου γυναῖκα Καλλιρόην εἶναι δεῖ ἢ Διονυσίου, μετέωρος ἦν πᾶσα Βαβυλῶν, καὶ ἐν οἰκίαις τε πρὸς ἀλλήλους καὶ ἐν τοῖς στενωποῖς οἱ ἀπαντῶντες ἔλεγον “αὔριον τῆς Καλλιρόης οἱ γάμοι.

6.1.1 τίς εὐτυχέστερος ἄρα;” διέσχιστο δὲ ἡ πόλις, καὶ οἱ μὲν Χαιρέα σπεύδοντες ἔλεγον “πρῶτος ἦν ἀνὴρ, παρθένον ἔγημεν ἐρῶσαν ἐρῶν· πατήρ ἐξέδωκεν αὐτῷ, πατρὶς ἔθαψε· τοὺς γάμους οὐκ ἀπέλιπεν· οὐκ ἀπελείφθη.

6.1.2 Διονύσιος δὲ οὐκ ἔπεισεν, οὐκ ἔγημεν. λησταὶ ἐπώλησαν· οὐκ ἐξὸν δὲ τὴν ἐλευθέραν ἀγοράσαι.

6.1.3 ” οἱ δὲ Διονυσίῳ σπεύδοντες ἀντέλεγον πάλιν “ἐξήγαγε πειρατηρίου τὴν μέλλουσαν φρονεῦσθαι· τάλαντον ἔδωκεν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας αὐτῆς· πρῶτον ἔσωσεν, εἴτα ἔγημε· Χαιρέας δὲ γήμας ἀπέκτεινε· μνημονεύειν ὀφείλει Καλλιρόη τοῦ γάμου· γνωστὸν δὲ καὶ Διονυσίῳ πρόσεστιν εἰς τὸ νικᾶν ὅτι τέκνον ἔχουσι κοινόν.

6.1.4 ” ταῦτα μὲν οὖν οἱ ἄνδρες· αἱ δὲ γυναῖκες οὐκ ἐρρητόρευον μόνον, ἀλλὰ καὶ συνεβούλευον ὡς παρούσῃ Καλλιρόῃ “μὴ παρῆς τὸν παρθένιον· ἐλοῦ τὸν πρῶτον φιλήσαντα, τὸν πολίτην, ἵνα καὶ τὸν πατέρα ἴδῃς· εἰ δὲ μή, ζήσεις ἐπὶ ξένης ὡς φυγᾶς.” αἱ δ’ ἕτεραι “τὸν εὐεργέτην ἐλοῦ, τὸν σῶσαντα, μὴ τὸν ἀποκτείναντα· τί δὲ ἂν πάλιν ὀργισθῇ Χαιρέας; πάλιν τάφος; μὴ προδῶς τὸν υἱόν· τίμησον τὸν πατέρα τοῦ τέκνου.

6.1.5 ” τοιαῦτα διαλαλούντων ἦν ἀκούειν, ὥστε εἶπεν ἄν τις ὅλην Βαβυλῶνα εἶναι δικαστήριον. Νῦν ἐκείνη τελευταία πρὸ τῆς δίκης ἐφειστήκει· κατέκειντο δὲ οἱ βασιλεῖς οὐχ ὁμοίους λαμβάνοντες λογισμούς, ἀλλὰ ἡ μὲν βασιλὶς ἠύχετο ἡμέραν γενέσθαι τάχιον, ἵνα ἀπόθῃται τὴν παρακαταθήκην ὡς φορτίον· ἐβάρει γὰρ αὐτὴν τὸ κάλλος τῆς γυναικὸς ἀντισυγκρινόμενον ἐγγύς· ὑπώπτευε δὲ καὶ βασιλέως τὰς πυκνὰς εἰσόδους καὶ τὰς ἀκαίρους φιλοφροσύνας.

6.1.7 πρότερον μὲν γὰρ σπανίως εἰς τὴν γυναικωνίτιν εἰσῆει· ἀφ’ οὗ δὲ Καλλιρόην εἶχεν ἔνδον, συνεχῶς ἐφοίτα. παρεφύλαττε δὲ αὐτὸν καὶ ἐν ταῖς ὁμιλίαις ἡσυχῇ Καλλιρόην ὑποβλέποντα, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς κλέπτοντας μὲν τὴν θεάν, αὐτομάτως δὲ ἐκεῖ φερομένους.

6.1.8 Στάτειρα μὲν οὖν ἡδεῖαν ἡμέραν ἐξεδέχετο, βασιλεὺς δὲ οὐχ ὁμοίαν, ἀλλ’ ἡγρύπνει δι’ ὅλης νυκτὸς ἄλλοτ’ ἐπὶ πλευρὰς κατακείμενος, <ἄλλοτε δ’ αὖτε ὕπτιος> ἄλλοτε δὲ πρηνής, ἐννοούμενος καθ’ αὐτὸν καὶ λέγων “πάρεστιν ἡ κρίσις· ὁ γὰρ προπετὴς ἐγὼ σύντομον ἔδωκα προθεσμίαν. τί οὖν μέλλομεν πράττειν ἔωθεν; ἄπεισι Καλλιρόη λοιπὸν εἰς Μίλητον ἢ εἰς Συρακούσας. ὀφθαλμοὶ δυστυχεῖς, μίαν ὥραν ἔχετε λοιπὸν ἀπολαῦσαι τοῦ καλλίστου θεάματος· εἴτα γενήσεται δοῦλος ἐμὸς εὐτυχέστερος ἐμοῦ.

6.1.9 σκέψαι τί σοι πρακτέον ἐστίν, ὦ ψυχὴ· κατὰ σαυτὴν γενοῦ· σύμβουλον οὐκ ἔχεις ἄλλον· ἐρῶντος σύμβουλός ἐστιν αὐτὸς ὁ Ἔρως. πρῶτον οὖν ἀπόκριναι σεαυτῷ.

6.1.10

τίς εἶ; Καλλιρόης ἐραστής ἢ δικαστής; μὴ ἐξαπάτα σεαυτόν. ἀγνοεῖς μὲν, ἀλλὰ ἐρᾷς ἐλεγχθῆσθαι δὲ μᾶλλον, ὅταν αὐτὴν μὴ βλέπῃς. τί οὖν σεαυτόν θέλεις λυπεῖν; “Ἥλιος προπάτωρ σὸς ἐξεῖλέ σοι τοῦτο τὸ ζῶον, κάλλιστον ὦν αὐτὸς ἐφορᾷ· σὺ δὲ ἀπελαύνεις τὸ δῶρον τοῦ θεοῦ; πάνυ γοῦν ἐμοὶ μέλει Χαιρέου καὶ Διονυσίου, δούλων ἐμῶν ἀδόξων, ἵνα βραβεύω τοὺς ἐκείνων γάμους καὶ ὁ μέγας βασιλεὺς ἔργον διαπράττωμαι προμνηστρίας γραΐδος.

6.1.11 ἀλλὰ ἔφθην ἀναδέξασθαι τὴν κρίσιν καὶ πάντες τοῦτο ἴσασι.

6.1.12 μάλιστα δὲ Στάτειραν αἰδοῦμαι. μήτε οὖν δημοσίευσεν τὸν ἔρωτα μήτε τὴν δίκην ἀπάρτιζε. ἀρκεῖ σοι Καλλιρόην κἂν βλέπειν· ὑπέρθου τὴν κρίσιν· τοῦτο γὰρ ἔξεστι καὶ ἰδιώτῃ δικαστῇ.” Ἡμέρας οὖν φανείσης οἱ μὲν ὑπηρέται τὸ βασιλικὸν ἡτοίμαζον δικαστήριον· τὸ δὲ πλῆθος συνέτρεχεν ἐπὶ τὰ βασίλεια, καὶ ἐδονεῖτο πᾶσα Βαβυλῶν.

6.2.1 ὥσπερ δὲ ἐν Ὀλυμπίοις τοὺς ἀθλητὰς ἔστι θεάσασθαι παραγινόμενους ἐπὶ τὸ στάδιον μετὰ παραπομπῆς, οὕτω δὴ κἀκείνους. τὸ μὲν δοκιμώτατον Περσῶν πλῆθος παρέπεμπε Διονύσιον, ὁ δὲ δῆμος Χαιρέαν.

6.2.2 συνευχαὶ δὲ καὶ ἐπιβοήσεις μυρία τῶν σπευδόντων ἐκατέροις, ἐπευφημοῦντων “σὺ κρείττων, σὺ νικᾷς.” ἦν δὲ τὸ ἄθλον οὐ κότινος, οὐ μήλα, οὐ πίτυς, ἀλλὰ κάλλος τὸ πρῶτον, ὑπὲρ οὗ δικαίως ἂν ἦρισαν καὶ θεοί. βασιλεὺς δὲ καλέσας τὸν εὐνοῦχον Ἀρταξάτην, ὃς ἦν <παρ’> αὐτῷ μέγιστος, “ὄναρ μοι” φησὶν “ἐπιστὰν βασιλῆιοι θεοὶ θυσίας ἀπαιτοῦσι καὶ δεῖ με πρῶτον ἐκτελέσαι τὰ τῆς εὐσεβείας.

6.2.3 παράγγειλον οὖν τριάκοντα ἡμερῶν ἱερομηνίαν ἐορτάζειν πᾶσαν τὴν Ἀσίαν ἀφειμένην δικῶν τε καὶ πραγμάτων.” ὁ δὲ εὐνοῦχος τὸ προσταχθὲν ἀπήγγειλε, πάντα δὲ εὐθὺς μεστὰ θυόντων, ἔστεφανωμένων.

6.2.4 αὐλὸς ἤχει καὶ σύριγξ ἐκελάδει καὶ ἄδοντος ἠκούετο μέλος· ἐθυμιάτο <τὰ> πρόθυρα καὶ πᾶς στενωπὸς συμπόσιον ἦν, κνίσῃ δ’ οὐρανὸν ἵκεν ἐλισσομένη περὶ καπνῶ· βασιλεὺς δὲ μεγαλοπρεπεῖς θυσίας παρέστησε τοῖς βωμοῖς. τότε πρῶτον καὶ Ἔρωτι ἔθυσεν καὶ πολλὰ παρεκάλεσεν Ἀφροδίτην, ἵνα αὐτῷ βοηθῇ πρὸς τὸν υἱόν. Πάντων δὲ ἐν θυμηδαῖς ὄντων μόνοι τρεῖς ἔλυποντο, Καλλιρόη, Διονύσιος, καὶ πρὸ τούτων Χαιρέας.

6.2.5 Καλλιρόη δὲ οὐκ ἠδύνατο λυπεῖσθαι φανερώς ἐν τοῖς βασιλείοις, ἀλλ’ ἡσυχῇ καὶ λανθάνουσα ὑπέστενε καὶ τῇ ἐορτῇ κατηρᾶτο· Διονύσιος δ’ ἑαυτῷ, διότι Μίλητον κατέλιπε. “φέρε” φησὶν, “ὦ τλῆμον, τὴν ἐκούσιον συμφορὰν· ἑαυτῷ γὰρ αἴτιος <εἶ> τούτων.

6.2.6 ἐξῆν σοι Καλλιρόην ἔχειν καὶ Χαιρέου ζῶντος. σὺ ἥς ἐν Μιλήτῳ κύριος, καὶ οὐδὲ ἡ ἐπιστολὴ Καλλιρόῃ τότε σοῦ μὴ θέλοντος ἐδόθη. τίς ἂν εἶδε; τίς ἂν προσήλθε; φέρων δὲ σεαυτόν εἰς μέσους ἔρριψας τοὺς πολεμίους.

6.2.7 καὶ εἴθε σεαυτόν μόνον· νῦν δὲ καὶ τὸ τῆς ψυχῆς σου τιμιώτερον κτῆμα. διὰ τοῦτο πανταχόθεν σοι πόλεμος κεκίνηται. τί δοκεῖ σοι, ἀνόητε; Χαιρέαν ἀντίδικον ἔχεις· κατεσκευάσας σεαυτῷ δεσπότην ἀντεραστήν. νῦν βασιλεὺς καὶ ὀνειράτα βλέπει, καὶ ἀπαιτοῦσιν αὐτὸν θυσίας οἷς καθημέραν θύει.

6.2.8 ὦ τῆς ἀναισχυντίας· παρέλκει τις τὴν κρίσιν, ἔνδον ἔχων ἀλλοτρίαν γυναῖκα, καὶ ὁ τοιοῦτος εἶναι λέγει δικαστής.” τοιαῦτα μὲν ὠδύρετο Διονύσιος, Χαιρέας δὲ οὐχ ἥπτετο τροφῆς, οὐδὲ ὅλως ἤθελε ζῆν. Πολυχάρμου δὲ τοῦ φίλου κωλύοντος αὐτὸν ἀποκαρτερεῖν “σύ μοι πάντων” εἶπε “πολεμιώτατος ὑπάρχεις φίλου σχήματι· βασανιζόμενον γὰρ με κατέχεις καὶ ἡδέως κολαζόμενον ὀρᾷς.

6.2.9 εἰ δὲ φίλος ἦς, οὐκ ἂν ἐφθόνεις μοι τῆς ἐλευθερίας ὑπὸ δαίμονος κακοῦ τυραννουμένῳ. πόσους μου καιροὺς εὐτυχίας ἀπολώλεκας; μακάριος ἦν, εἰ ἐν Συρακούσαις θαπτομένη

Καλλιρόη συνετάφην· ἀλλὰ καὶ τότε σύ με βουλόμενον ἀποθανεῖν ἐκώλυσας καὶ ἀφείλω καλῆς συνοδίας τάχα γὰρ οὐκ ἂν ἐξῆλθε τοῦ τάφου καταλιποῦσα τὸν νεκρόν.

6.2.10 εἰ δ' οὖν, ἐκείμην ταύτη <τὰ> μετὰ ταῦτα κερδήσας, τὴν πρᾶσιν, τὸ ληστήριον, τὰ δεσμά, τὸν τοῦ σταυροῦ χαλεπώτερον βασιλέα. ὦ θανάτου καλοῦ, μεθ' ὃν ἤκουσα τὸν δεύτερον Καλλιρόης γάμον. οἶον πάλιν καιρὸν ἀπώλεσάς μου τῆς ἀποκατεργήσεως, τὸν μετὰ τὴν δίκην.

6.2.11 ἰδὼν Καλλιρόην οὐ προσήλθον, οὐ κατεφίλησα. ὦ καινοῦ καὶ ἀπίστου πράγματος κρίνεται Χαιρέας εἰ Καλλιρόης ἀνὴρ ἐστίν. ἀλλ' οὐδὲ τὴν ὅποιανδήποτε κρίσιν ὁ βάσκανος δαίμων ἐπιτρέπει τελεσθῆναι. καὶ ὄναρ καὶ ὕπαρ οἱ θεοὶ με μισοῦσι.” ταῦτα λέγων ὤρμησεν ἐπὶ ξίφος, κατέσχε δὲ τὴν χεῖρα Πολύχαρμος καὶ μονονουχὶ δῆσας παρεφύλαττεν αὐτόν. Βασιλεὺς δὲ καλέσας τὸν εὐνούχον, ὃς ἦν αὐτῷ πιστότατος ἀπάντων, τὸ μὲν πρῶτον ἠδεῖτο κάκεῖνον· ἰδὼν δὲ αὐτὸν Ἀρταξάτης ἐρυθήματος μεστὸν καὶ βουλόμενον εἰπεῖν, “τί κρύπτεις” ἔφη “δέσποτα, δοῦλον σόν, εὖνουν σοι καὶ σιωπᾶν δυνάμενον; τί τηλικούτον συμβέβηκε δεινόν; ὡς ἀγωνιῶ μὴ τινα ἐπιβουλήν .

6.3.1 .. εἶπε βασιλεὺς “καὶ μεγίστην, ἀλλ' οὐχ ὑπ' ἀνθρώπων, ἀλλ' ὑπὸ θεοῦ. τίς γάρ ἐστιν Ἔρωσ πρότερον ἤκουον ἐν μύθοις τε καὶ ποιήμασιν, ὅτι κρατεῖ πάντων τῶν θεῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ Διὸς ἠπίστουν δὲ ὅμως ὅτι δύναταί τις παρ' ἐμοὶ ἐμοῦ γενέσθαι δυνατώτερος.

6.3.2 ἀλλὰ πάρεστιν ὁ θεός· ἐνδεδήμηκεν εἰς τὴν ἐμὴν ψυχὴν πολὺς καὶ σφοδρὸς Ἔρωσ· δεινὸν μὲν ὁμολογεῖν, ἀληθῶς δὲ ἐάλωκα.

6.3.3 ” ταῦτα ἅμα λέγων ἐνεπλήσθη δακρύων, ὥστε μηκέτι <τι> δύνασθαι προσθεῖναι τοῖς λόγοις· ἀποσιωπήσαντος δὲ εὐθύς μὲν Ἀρταξάτης ἠπίστατο πόθεν ἐτρώθη. οὐδὲ γὰρ πρότερον ἀνύποπτος ἦν, ἀλλὰ ἡσθάνετο μὲν τυφομένου τοῦ πυρός, ἔτι γε μὴν οὐδὲ ἀμφίβολον ἦν οὐδὲ ἄδηλον ὅτι Καλλιρόης παρούσης οὐκ ἂν ἄλλου τινὸς ἡράσθη· προσεποιεῖτο ὅμως ἀγνοεῖν καὶ “ποῖον” ἔφη “κάλλος δύναται τῆς σῆς κρατῆσαι, δέσποτα, ψυχῆς, ᾧ τὰ καλὰ πάντα δουλεύει, χρυσός, ἄργυρος, ἐσθῆς, ἵπποι, πόλεις, ἔθνη; καλαὶ μὲν μυρία γυναῖκες, ἀλλὰ καὶ Στάτειρα καλλίστη τῶν ὑπὸ τὸν ἥλιον, ἥς ἀπολαύεις μόνος.

6.3.4 ἐξουσία δὲ ἔρωτα καταλύει, πλὴν εἰ μὴ τις ἐξ οὐρανοῦ καταβέβηκε τῶν ἄνωθεν ἢ ἐκ θαλάττης ἀναβέβηκεν ἄλλη θέτις.

6.3.5 πιστεύω γὰρ ὅτι καὶ θεοὶ τῆς σῆς ἐρώσι συνουσίας.” ἀπεκρίνατο βασιλεὺς “τοῦτο ἴσως ἀληθές ἐστίν, ὃ λέγεις, ὅτι θεῶν τίς ἐστιν ἡδε ἢ γυνή· οὐδὲ γὰρ ἀνθρώπινον τὸ κάλλος· πλὴν οὐχ ὁμολογεῖ· προσποιεῖται δὲ Ἑλληνὶς εἶναι Συρακοσία. καὶ τοῦτο δὲ τῆς ἀπάτης ἐστὶ σημεῖον.

6.3.6 ἐλεγχθῆναι γὰρ οὐ βούλεται πόλιν εἰποῦσα οὐδεμίαν τῶν ὑφ' ἡμᾶς, ἀλλ' ὑπὲρ τὸν Ἰόνιον καὶ τὴν πολλὴν θάλασσαν τὸν περὶ αὐτῆς μῦθον ἐκπέμπει. προφάσει δὲ δίκης ἦλθεν ἐπ' ἐμὲ καὶ ὄλον τὸ δρᾶμα τοῦτο ἐκείνη κατεσκεύασε. θαυμάζω δέ σε πῶς ἐτόλμησας Στάτειραν λέγειν καλλίστην ἀπασῶν, Καλλιρόην βλέπων. σκεπτέον οὖν πῶς ἂν ἀπαλλαγείην τῆς ἀνίας.

6.3.7 ζητεῖ πανταχόθεν εἴ τι ἄρα δυνατόν ἐστίν εὐρεῖν φάρμακον.” “εὗρηται” φησὶ “φάρμακον, βασιλεῦ, καὶ παρ' Ἑλλήσι καὶ βαρβάροις, τοῦτο ὅπερ ζητεῖς. φάρμακον γὰρ ἕτερον Ἔρωτος οὐδέν ἐστι πλὴν αὐτὸς ὁ ἐρώμενος· τοῦτο δὲ ἄρα καὶ τὸ ἠδόμενον λόγιον ἦν ὅτι ὁ τρώσας αὐτὸς ἰάσεται.” κατηδέσθη βασιλεὺς τὸν λόγον καὶ “μὴ σύ γε” ἔφη “τοιοῦτο μηδὲν εἴπης, ἵνα γυναῖκα ἀλλοτρίαν διαφθείρω.

6.3.8 μέμνημαι νόμων οὓς αὐτὸς ἔθηκα <καὶ> δικαιοσύνης ἣν ἐν ἅπασιν ἀσκῶ. μηδεμίαν μου καταγνῶς ἀκрасίαν. οὐχ οὕτως ἐαλώκαμεν.” δέισας Ἀρταξάτης ὡς εἰπὼν τι προπετές, μετέβαλε τὸν λόγον εἰς ἔπαινον. “σεμνῶς” ἔφη “διανοῇ, βασιλεῦ. μὴ τὴν ὁμοίαν τοῖς ἄλλοις

ἀνθρώποις θεραπείαν τῷ Ἑρωτι προσαγάγῃς, ἀλλὰ τὴν κρείττονα καὶ βασιλικήν, ἀνταγωνιζόμενος ἑαυτῷ· δύνασαι γάρ, ὦ δέσποτα, σὺ μόνος κρατεῖν καὶ θεοῦ.

- 6.3.9 ἄπαγε δὴ τὴν σεαυτοῦ ψυχὴν εἰς πάσας ἡδονάς. μάλιστα δὲ κυνηγεσίῳ ἐξαιρέτως χαίρεις· οἶδα γὰρ σε ὕφ' ἡδονῆς διημερεύοντα ἄβρωτον, ἄποτον ἐν θήρᾳ. <θήρᾳ> δὲ ἐνδιατρίβειν <βέλτιον> ἢ τοῖς βασιλείῳις καὶ ἐγγὺς εἶναι τοῦ πυρός.” Ταῦτα ἤρесе καὶ θήρα κατηγγέλλετο μεγαλοπρεπῆς.
- 6.4.1 ἐξήλυνον ἱππεῖς κεκοσμημένοι καὶ Περσῶν οἱ ἄριστοι καὶ τῆς ἄλλης στρατιᾶς τὸ ἐπίλεκτον. πάντων δὲ ὄντων ἀξιοθεάτων διαπρεπέστατος ἦν αὐτὸς ὁ βασιλεὺς.
- 6.4.2 καθῆστο γὰρ ἵππῳ Νισαίῳ καλλίστῳ καὶ μεγίστῳ χρύσειον ἔχοντι χαλινόν, χρύσεια δὲ φάλαρα καὶ προμετωπίδια καὶ προστερνίδια· πορφύραν δὲ ἡμφίεστο Τυρίαν (τὸ δὲ ὕφασμα Βαβυλώνιον) καὶ τιάραν ὑακινθινοβαφῇ· χρύσειον δὲ ἀκινάκην ὑπεζωσμένος δύο ἄκοντας ἐκράτει, καὶ φαρέτρα καὶ τόξον αὐτῷ παρήρητο, Σηρῶν ἔργον πολυτελέστατον.
- 6.4.3 καθῆστο δὲ σοβαρός· ἔστι γὰρ ἴδιον Ἑρωτος <τὸ> φιλόκοσμον· ἤθελε δὲ μέσος ὑπὸ Καλλιρόης ὀραθῆναι, καὶ διὰ τῆς πόλεως ἀπάσης ἐξιὼν περιέβλεπεν εἴ που κάκεῖνη θεᾶται τὴν πομπήν. ταχέως δὲ ἐνεπλήσθη τὰ ὄρη βοώντων, θεόντων, κυνῶν ὑλασσόντων, ἵππων χρεμετιζόντων, θηρῶν ἐλαυνομένων.
- 6.4.4 ἡ σπουδὴ καὶ ὁ θόρυβος ἐκεῖνος αὐτῶν ἐξέστησεν ἂν καὶ τὸν Ἑρωτα· τέρψις γὰρ ἦν, μετ' ἀγωνίας καὶ χαρὰ, μετὰ φόβου καὶ κίνδυνος ἡδύς. ἀλλὰ βασιλεὺς οὔτε ἵππον ἔβλεπε, τοσούτων ἱππέων αὐτῷ παραθεόντων, οὔτε θηρίον, τοσούτων διωκομένων, οὔτε κυνὸς ἤκουε, τοσούτων ὑλακτούντων, οὔτε ἀνθρώπων, πάντων βοώντων.
- 6.4.5 ἔβλεπε δὲ Καλλιρόην μόνην τὴν μὴ παροῦσαν, καὶ ἤκουεν ἐκείνης τῆς μὴ λαλούσης. συνεζήλθε γὰρ ἐπὶ τὴν θήραν ὁ Ἑρως αὐτῷ, καί, ἅτε δὴ φιλόνηκος θεός, ἀντιταττόμενον ἰδὼν καὶ βεβουλευμένον, ὡς ὤετο, καλῶς, εἰς τοῦναντίον τὴν τέχνην περιέτρεψεν αὐτῷ καὶ δι' αὐτῆς τῆς θεραπείας ἐξέκαυσε τὴν ψυχὴν, ἔνδον παρῶν καὶ λέγων “οἶον ἦν ἐνθάδε Καλλιρόην ἰδεῖν, κνήμας ἀνεζωσμένην καὶ βραχίονας γεγυμνωμένην, πρόσωπον ἐρυθήματος, στῆθος ἀσταθμήτου πλήρες. ἀληθῶς οἶη δ' Ἄρτεμις εἶσι κατ' οὖρεος ἰοχέαιρα, ἢ κατὰ Τηϋῆτον περιμήκετον ἢ Ἑρύμανθον, τερπομένη κάπροισι καὶ ὠκείῃς ἐλάφοισι.
- 6.4.6 ” ταῦτα ἀναζωγραφῶν καὶ ἀναπλάττων ἐξεκαίετο σφόδρα.
- 6.4.7 ... ταῦτα λέγοντος Ἀρταξάτης ὑπολαβὼν “ἐπιέλῃσαι” φησί, “δέσποτα, τῶν γεγονότων Καλλιρόη γὰρ ἄνδρα οὐκ ἔχει, μένει δὲ ἡ κρίσις, τίني ὀφείλει γαμηθῆναι. μέμνησο οὖν ὅτι χήρας ἐρᾷς· ὡς μήτε τοὺς νόμους αἰδοῦ, κεῖνται γὰρ ἐπὶ τοῖς γάμοις, μήτε μοιχείαν, δεῖ γὰρ πρῶτον εἶναι ἄνδρα τὸν ἀδικούμενον, εἴτα τὸν ἀδικοῦντα μοιχόν.
- 6.4.8 ” ἤρесе δὲ ὁ λόγος τῷ βασιλεῖ, πρὸς ἡδονὴν γὰρ ἦν, καὶ προσλαβόμενος ὑπὸ χεῖρα τὸν εὐνοῦχον κατεφίλησε καὶ “δικαίως ἄρα σε ἐγὼ” ἔφη “πάντων προτιμῶ· σὺ γὰρ εὐνούστατος καὶ φύλαξ ἀγαθὸς ἐμοί. ἅπιθι δὴ καὶ Καλλιρόην ἄγε. δύο δέ σοι προστάσσω, μὴ ἄκουσαν, μήτε φανερώς· θέλω γὰρ σε καὶ πείσαι καὶ λαθεῖν.” Εὐθὺς οὖν ἀνακλητικὸν τῆς θήρας σύνθημα διεδόθη καὶ πάντες ἀνέστρεφον· βασιλεὺς δὲ ἀνηρτημένος ταῖς ἐλπίσιν εἰσῆλυνεν εἰς τὰ βασίλεια χαίρων ὡς τὸ κάλλιστον θήραμα θηράσας.
- 6.4.10 καὶ Ἀρταξάτης δὲ ἔχαιρε νομίζων † πρὸς † ὑπηρεσίαν ὑπεσχῆσθαι, βραβεύσειν δὲ λοιπὸν ἄρμα βασιλικόν, χάριν εἰδόντων ἀμφοτέρων αὐτῷ, Καλλιρόης δὲ μᾶλλον· ἔκρινε γὰρ τὴν πρᾶξιν ῥαδίαν, ὡς εὐνοῦχος, ὡς δοῦλος, ὡς βάρβαρος. οὐκ ἦδει δὲ φρόνημα Ἑλληνικὸν εὐγενὲς καὶ μάλιστα τὸ Καλλιρόης τῆς σώφρονος καὶ φιλάνδρου. Καὶρὸν οὖν ἐπιτηρήσας ἦκε πρὸς αὐτὴν

καὶ μόνης λαβόμενος “μεγάλων” εἶπεν “ἀγαθῶν, ὧ γύναι, θησαυρόν σοι κεκόμικα· καὶ σὺ δὲ μνημόνευέ μου τῆς εὐεργεσίας· εὐχάριστον γὰρ εἶναί σε πιστεύω.

6.5.1 ” πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου Καλλιρόη περιχαρὴς ἐγένετο· φύσει γὰρ ἄνθρωπος, ὃ βούλεται, τοῦτο καὶ οἶται.

6.5.2 τάχ’ οὖν ἔδοξεν ἀποδίδοσθαι Χαιρέα καὶ ἔσπευδε τοῦτο ἀκοῦσαι, καὶ τῶν εὐαγγελίων ἀμείψασθαι τὸν εὐνοῦχον ὑπισχνουμένη. πάλιν δὲ ἐκεῖνος ἀναλαβὼν ἀπὸ προοιμίων ἤρξατο “σύ, γύναι, κάλλος μὲν θεῖον εὐτύχηςας, μέγα δέ τι ἀπ’ αὐτοῦ καὶ σεμνὸν οὐκ ἔκαρπώσω.

6.5.3 τὸ διὰ γῆς πάσης ἔνδοξον καὶ περιβόητον ὄνομα μέχρι σήμερον οὐχ εὔρεν οὔτ’ ἄνδρα κατ’ ἀξίαν οὔτ’ ἑραστήν, ἀλλ’ ἐνέπεσεν εἰς δύο, νησιώτην πένητα, καὶ ἕτερον, δοῦλον βασιλέως.

6.5.4 τί σοι γέγονεν ἐκ τούτων μέγα καὶ λαμπρόν; ποῖαν χώραν ἔχεις εὐφορον; ποῖον κόσμον πολυτελῆ; τίνων πόλεων ἄρχεις; πόσοι δοῦλοί σε προσκυνοῦσι; γυναῖκες Βαβυλωνίαι θεραπαινίδας ἔχουσι πλουσιωτέρας σου. πλὴν οὐκ ἡμελήθης εἰς πάντα, ἀλλὰ κήδονταί σου θεοί.

6.5.5 διὰ τοῦτο σε ἐνθάδε ἤγαγον, πρόφασιν εὐρόντες τὴν δίκην, ἵνα σε ὁ μέγας βασιλεὺς θεάσεται. καὶ τοῦτο πρῶτον εὐαγγέλιον ἔχεις· ἡδέως σε εἶδε. καὶ γὰρ αὐτὸν ἀναμιμνήσκω καὶ ἐπαινῶ σε παρ’ ἐκείνῳ.” τοῦτο γὰρ προσέθηκεν· εἴθε γὰρ πᾶς δοῦλος, ὅταν διαλέγηται τινι περὶ τοῦ δεσπότη, καὶ ἑαυτὸν συνιστᾷ, ἴδιον ἐκ τῆς ὁμιλίας μνόμενος κέρδος.

6.5.6 Καλλιρόη δὲ εὐθὺς τὴν καρδίαν ἐπλήγη ὥσπερ ὑπὸ ξίφους τοῦ λόγου· προσεποιεῖτο δὲ μὴ συνιέναι καὶ “θεοί” φησὶν “ἴλεω βασιλεῖ διαμένοιεν, σοὶ δὲ ἐκεῖνος, ὅτι ἐλεεῖτε γυναῖκα δυστυχή. δέομαι, θᾶττον ἀπαλαξάτω με τῆς φροντίδος, ἀπαρτίσας τὴν κρίσιν, ἵνα μηκέτι ἐνοχλῶ μηδὲ τῇ βασιλίδι.” δόξας δὲ ὁ εὐνοῦχος ὅτι ἀσαφῶς εἴρηκεν ὃ ἤθελε καὶ οὐ νενόηκεν ἡ γυνή, φανερώτερον ἤρξατο λέγειν.

6.5.7 “αὐτὸ τοῦτο εὐτύχηςας, ὅτι οὐκέτι δούλους καὶ πένητας ἔχεις ἑραστὰς ἀλλὰ τὸν μέγαν βασιλέα, τὸν δυνάμενόν σοι Μίλητον αὐτὴν καὶ ὅλην Ἰωνίαν καὶ Σικελίαν καὶ ἄλλα ἔθνη μείζονα χαρίσασθαι. θῦε δὴ τοῖς θεοῖς καὶ μακάριζε σεαυτήν, καὶ † νύττε † ὅπως ἀρέσης μᾶλλον αὐτῷ, καὶ ὅταν πλουτήσης ἐμοῦ μνημόνευε.

6.5.8 ” Καλλιρόη δὲ τὸ μὲν πρῶτον ὥρμησεν, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξορῶσαι τοῦ διαφθείροντος αὐτήν, οἷα δὲ γυνὴ πεπαιδευμένη καὶ φρενήρης, ταχέως λογισαμένη καὶ τὸν τόπον καὶ τίς ἐστὶν αὐτὴ καὶ τίς ὁ λέγων, τὴν ὀργὴν μετέβαλε καὶ κατειρωνεύσατο λοιπὸν τοῦ βαρβάρου.

6.5.9 “μὴ γὰρ οὕτω” φησὶ “μαινοίμην, ἵνα ἑμαυτὴν ἀξίαν εἶναι πεισθῶ τοῦ μεγάλου βασιλέως. εἰμὶ δὲ θεραπαινίσιν ὅμοία Περσίδων γυναικῶν. μὴ σύ, δέομαί σου, μνημονεύσης ἔτι περὶ ἐμοῦ πρὸς τὸν δεσπότην. καὶ γὰρ ἂν ἐν τῷ παραυτίκα μηδὲν ὀργισθῇ, μετὰ ταῦτά σοι χαλεπανεῖ, λογισάμενος ὅτι τὸν γῆς ἀπάσης κύριον ὑπέρριψας Διονυσίου δούλη.

6.5.10 θαυμάζω δὲ πῶς συνετώτατος ὑπάρχων ἀγνοεῖς τὴν βασιλέως φιланθρωπίαν, ὅτι οὐκ ἐρᾷ δυστυχόους γυναικὸς ἀλλὰ ἐλεεῖ. παυσώμεθα τοίνυν λαλοῦντες, μὴ καὶ τῇ βασιλίδι τις ἡμᾶς διαβαλεῖ.” καὶ ἡ μὲν ἀπέδραμεν, ἔστη δὲ ὁ εὐνοῦχος ἀχανής· οἷα γὰρ ἐν μεγάλῃ τυραννίδι τεθραμμένος οὐδὲν ἀδύνατον ὑπελάμβανεν, οὐ βασιλεῖ μόνον, ἀλλ’ οὐδ’ ἑαυτῷ. Καταλειφθεὶς οὖν καὶ μηδὲ ἀποκρίσεως καταξιωθεὶς ἀπηλλάττετο μυρίων παθῶν μεστός, ὀργιζόμενος μὲν Καλλιρόῃ, λυπούμενος δὲ ἐφ’ ἑαυτῷ, φοβούμενος δὲ βασιλέα· τάχα γὰρ οὐδὲ πιστεύσειν αὐτὸν ὅτι ἀτυχῶς μὲν, ἀλλὰ διελέχθη· δόξει δὲ καταπροδιδόναι τὴν ὑπηρεσίαν χαριζόμενος τῇ βασιλίδι.

6.6.2

έδεδοίκει δὲ μὴ καὶ πρὸς ἐκείνην Καλλιρόη κατείπη τοὺς λόγους· Στάτειραν δὲ βαρυθυμοῦσαν μέγα τι βουλευσείν αὐτῷ κακὸν ὥς οὐχ ὑπηρετοῦντι μόνον ἀλλὰ καὶ κατασκευάζοντι τὸν ἔρωτα. καὶ ὁ μὲν εὐνοῦχος ἐσκέπτετο πῶς ἂν ἀσφαλῶς ἀπαγγείλῃ βασιλεῖ περὶ τῶν γεγονότων· Καλλιρόη δὲ καθ' ἑαυτὴν γενομένη “ταῦτα” φησὶν “ἐγὼ προεμαντευόμην.

- 6.6.3 ἔχω σε μάρτυν, Εὐφράτα. προεῖπον ὅτι οὐκέτι σε διαβήσομαι. ἔρρωσο, πάτερ, καὶ σύ, μήτερ, καὶ Συρακοῦσαι πατρίς· οὐκέτι γὰρ ὑμᾶς ὄψομαι. νῦν ὡς ἀληθῶς Καλλιρόη τέθνηκεν. ἐκ τοῦ τάφου μὲν ἐξήλθον, οὐκ ἐξάξει δέ με ἐντεῦθεν λοιπὸν οὐδὲ Θήρων ὁ ληστής. ὦ κάλλος ἐπίβουλον, σύ μοι πάντων κακῶν αἴτιον.
- 6.6.4 διὰ σὲ ἀνηρέθην, διὰ σὲ ἐπράθην, διὰ σὲ ἔγημα μετὰ Χαιρέαν, διὰ σὲ εἰς Βαβυλῶνα ἤχθην, διὰ σὲ παρέστην δικαστηρίῳ. πόσοις με παρέδωκας; λησταῖς, θαλάττῃ, τάφῳ, δουλείᾳ, κρίσει. πάντων δέ μοι βαρύτερον ὁ ἔρως ὁ βασιλέως.
- 6.6.5 καὶ οὐπὼ λέγω τὴν τοῦ βασιλέως ὀργὴν φοβερωτέραν <γὰρ> ἡγοῦμαι τὴν τῆς βασιλίδος ζηλοτυπίαν, ἣν οὐκ ἤνεγκε Χαιρέας, ἀνὴρ Ἑλλήν. τί ποιήσει γυνὴ καὶ δέσποινα βάρβαρος; ἄγε δὴ, Καλλιρόη, βούλευσαι τι γενναῖον, Ἑρμοκράτους ἄξιον· ἀπόσφαξον σεαυτήν. ἀλλὰ μήπω· μέχρι γὰρ νῦν ὁμιλία ἐρωτική παρ' εὐνούχου· ἂν δὲ βιαιότερόν τι γένηται, τότε ἐστὶ σοι καιρὸς ἐπιδειῖν Χαιρέᾳ παρόντι τὴν πίστιν.” Ὁ δ' εὐνοῦχος ἐλθὼν πρὸς βασιλέα τὴν μὲν ἀλήθειαν ἀπέκρυπτε τῶν γεγονότων, ἀσχολίαν δὲ ἐσκήπτετο καὶ τήρησιν ἀκριβῆ τῆς βασιλίδος, ὥστε μηδὲ δύνασθαι Καλλιρόη προσελθεῖν· “σὺ δὲ ἐκέλευσάς μοι, δέσποτα, προνοεῖσθαι τοῦ λαθεῖν.
- 6.6.7 ὀρθῶς δὲ προσέταξας ἀνείληφας γὰρ τὸ σεμνότερον πρόσωπον τοῦ δικαστοῦ καὶ θέλεις παρὰ Πέρσαις εὐδοκιμεῖν. διὰ τοῦτο σε πάντες ὑμνοῦσιν. Ἕλληνες δὲ εἰσι μικραῖτιοι καὶ λάλοι. περιβόητον αὐτοὶ ποιήσουσι τὴν πράξιν, Καλλιρόη μὲν ὑπ' ἀλαζονείας ὅτι αὐτῆς βασιλεὺς ἐρᾷ, Διονύσιος δὲ καὶ Χαιρέας ὑπὸ ζηλοτυπίας.
- 6.6.8 οὐκ ἔστι δὲ ἄξιον οὐδὲ τὴν βασιλίδα λυπῆσαι, ἣν εὐμορφοτέραν ἐποίησεν ἡ δίκη <τῆς> δόξης.” ταύτην δὲ παρέμισγε τὴν παλινωδίαν, εἴ πως ἀποστρέψαι δύναίτο τὸν βασιλέα τοῦ ἔρωτος, καὶ ἑαυτὸν ἐλευθερῶσαι διακονίας δυσχεροῦς. Παραυτίκα μὲν οὖν ἔπεισε, πάλιν δὲ νυκτὸς γενομένης ἀνεκάετο καὶ ὁ Ἔρως αὐτὸν ἀνεμίμησεν οἴους μὲν ὀφθαλμοὺς ἔχει Καλλιρόη, πῶς δὲ καλὸν τὸ πρόσωπον.
- 6.7.1 τὰς τρίχας ἐπήνει, τὸ βάδισμα, τὴν φωνήν· οἷα μὲν εἰσῆλθεν εἰς τὸ δικαστήριον, οἷα δὲ ἔστη, πῶς ἐλάλησε, πῶς ἐσίγησε, πῶς ἠδέσθη, πῶς ἔκλαυσε.
- 6.7.2 διαγρυπνήσας δὲ τὸ πλεῖστον μέρος καὶ τοσοῦτον καταδρατῶν ὅσον καὶ ἐν τοῖς ὕπνοις Καλλιρόην ἰδεῖν, ἔωθεν καλέσας τὸν εὐνούχον “ἄπιθι” φησὶ “καὶ παραφύλαττε δι' ὅλης τῆς ἡμέρας· πάντως γὰρ καιρὸν εὐρήσεις κἂν βραχύτατον ὁμιλίας λανθανούσης. εἰ γὰρ ἤθελον φανερώς καὶ βίᾳ περιγενέσθαι τῆς ἐπιθυμίας, εἶχον δορυφόρους.” προσκυνήσας ὁ εὐνούχος ὑπέσχετο· οὐδενὶ γὰρ ἔξεστιν ἀντειπεῖν βασιλέως κελεύοντος.
- 6.7.3 εἰδὼς δὲ ὅτι Καλλιρόη καιρὸν οὐ δώσει, διακρούσεται δὲ τὴν ὁμιλίαν ἐξεπίτηδες συνοῦσα τῇ βασιλίδι, τοῦτο δὲ θεραπεῦσαι θέλων ἔτρεψε τὴν αἰτίαν οὐκ εἰς τὴν φυλαττομένην ἀλλ' εἰς τὴν φυλάττουσαν, καὶ “ἂν σοι δοκῇ” φησὶν, “ὦ δέσποτα, μετάπεμψαι Στάτειραν, ὡς ἰδιολογήσασθαι τι βουλόμενος πρὸς αὐτήν· ἐμοὶ γὰρ ἡ ἐκείνης ἀπουσία Καλλιρόης ἐξουσίαν δώσει.
- 6.7.4 ” “ποίησον οὕτως” εἶπε βασιλεὺς. Ἐλθὼν δὲ Ἀρταξάτης καὶ προσκυνήσας τὴν βασιλίδα “καλεῖ σε” φησὶν, “ὦ δέσποινα, ὁ ἀνὴρ.
- 6.7.5 ” ἀκούσασα ἡ Στάτειρα προσεκύνησε καὶ μετὰ σπουδῆς ἀπῆει πρὸς αὐτόν. ὁ δὲ εὐνούχος ἰδὼν τὴν Καλλιρόην μόνην ἀπολελειμμένην, ἐμβαλὼν τὴν δεξιάν, ὡς δὴ τις φιλέλλην καὶ

φιλόανθρωπος, ἀπήγαγε τοῦ πλήθους τῶν θεραπαινίδων. ἡ δὲ ἡπίστατο μὲν καὶ εὐθὺς ὥχρά τε ἦν καὶ ἄφωνος, ἡκολούθει δὲ ὁμως.

- 6.7.6 ἐπεὶ δὲ κατέστησαν μόνοι, λέγει πρὸς αὐτήν “ἑώρακας τὴν βασιλίδα πῶς ἀκούσασα τὸ βασιλέως ὄνομα προσεκύνησε καὶ τρέχουσα ἄπεισι· σὺ δέ, ἡ δούλη, τὴν εὐτυχίαν οὐ φέρεις, οὐδὲ ἀγαπᾷς ὅτι σε παρακαλεῖ κελεῦσαι δυνάμενος.
- 6.7.7 ἀλλ’ ἐγὼ (τιμῷ γάρ σε) πρὸς ἐκείνον οὐ κατ’ ἡγόρευ’ σα τὴν μανίαν τὴν σὴν, τοῦναντίον δέ, ὑπεσχόμην ὑπὲρ σοῦ. πάρεισιν οὖν σοι δύο ὁδοί, ὅποτέραν βούλει τρέπεσθαι. μηνύσω δὲ ἀμφοτέρας· πεισθεῖσα μὲν βασιλεῖ δῶρα λήψῃ τὰ κάλλιστα καὶ ἄνδρα ὃν θέλεις· οὐ δὴπου γὰρ σε αὐτὸς μέλλει γαμεῖν ἀλλὰ πρόσκαιρον αὐτῷ χάριν δώσεις· εἰ δὲ μή, πείσῃ ἄκουσα ἃ πάσχουσιν οἱ βασιλέως ἐχθροί, μόνοις γὰρ τούτοις οὐδὲ ἀποθανεῖν θέλουσιν ἔξεστι.
- 6.7.8 ” κατεγέλασε Καλλιρόη τῆς ἀπειλῆς καὶ ἔφη “οὐ νῦν πρῶτον πείσομαί τι δεινόν· ἔμπειρός εἰμι τοῦ δυστυχεῖν. τί με δύναται βασιλεὺς ὧν πέπονθα διαθεῖναι χαλεπώτερον; ζῶσα κατεχώσθην· παντὸς δεσμωτηρίου τάφος ἐστὶ στενότερος.
- 6.7.9 ληστῶν χερσὶ παρεδόθην. ἄρτι τὸ μέγιστον τῶν κακῶν πάσχω· παρόντα Χαιρέαν οὐ βλέπω.” τοῦτο τὸ ῥῆμα προέδωκεν αὐτήν· ὁ γὰρ εὐνοῦχος δεινὸς ὧν τὴν φύσιν ἐνόησεν ὅτι ἐρᾷ. “ὦ” φησὶ “πασῶν ἀνοητοτάτη γυναικῶν, τοῦ βασιλέως τὸν Μιθριδάτου δοῦλον προτιμᾷς;” ἡγανάκτησε Καλλιρόη Χαιρέου λοιδορηθέντος καὶ “εὐφήμησον” εἶπεν, “ἄνθρωπε.
- 6.7.10 Χαιρέας εὐγενής ἐστι, πόλεως πρώτης, ἣν οὐκ ἐνίκησαν οὐδὲ Ἀθηναῖοι οἱ ἐν Μαραθῶνι καὶ Σαλαμῖνι νικήσαντες τὸν μέγαν σου βασιλέα.” ταῦτα ἅμα λέγουσα δακρύων πηγὰς ἀφῆκεν· ὁ δὲ εὐνοῦχος ἐπέθετο μᾶλλον καὶ “σεαυτῇ” φησὶ “τῆς βραδυτῆτος αἰτία γίνῃ.
- 6.7.11 πῶς οὖν εὐμενῇ τὸν δικαστὴν ἔξεις, [ἢ σχεῖν κάλλιον] ἵνα καὶ τὸν ἄνδρα κομίσῃ; τάχα μὲν οὐδὲ Χαιρέας γνοίῃ τὸπραχθέν, ἀλλὰ καὶ γνοὺς οὐ ζηλοτυπήσει τὸν κρείττονα· δόξει δέ σε τιμιωτέραν, ὥς ἀρέσασαν βασιλεῖ.
- 6.7.12 ” τοῦτο δὲ προσέθηκεν οὐχὶ δι’ ἐκείνην ἀλλὰ καὶ αὐτὸς οὕτω φρονῶν· καταπεπλήγασι γὰρ πάντες οἱ βάρβαροι καὶ θεὸν φανερόν νομίζουσι τὸν βασιλέα. Καλλιρόη δὲ καὶ αὐτοῦ τοῦ Διὸς οὐκ ἂν ἡσπάσατο γάμους, οὐδὲ ἀθανασίαν προετίμησεν ἂν ἡμέρας μιᾶς τῆς μετὰ Χαιρέου. μηδὲν οὖν ἀνύσαι δυνάμενος ὁ εὐνοῦχος “δίδωμί σοι” φησὶν, “ὦ γύναι, σκέψεως καιρόν.
- 6.7.13 σκέπτου δὲ μὴ περὶ σεαυτῆς μόνης, ἀλλὰ καὶ Χαιρέου κινδυνεύοντος ἀπολέσθαι τὸν οἶκτιστον μόρον· οὐ γὰρ ἀνέξεται βασιλεὺς ἐν ἔρωτι παρευδοκιμούμενος.” κάκεῖνος μὲν ἀπηλλάγη, τὸ δὲ τελευταῖον τῆς ὁμιλίας ἤφατο Καλλιρόης. Πᾶσαν δὲ σκέψιν καὶ πᾶσαν ἐρωτικὴν ὁμιλίαν ταχέως μετέβαλεν ἡ Τύχη, καινοτέρων εὐροῦσα πραγμάτων ὑπόθεσιν· βασιλεῖ γὰρ ἦκον ἀπαγγέλλοντες Αἴγυπτον ἀφεστάναι μετὰ μεγάλης παρασκευῆς.
- 6.8.2 τὸν μὲν γὰρ σατράπην τὸν βασιλικὸν τοὺς Αἰγυπτίους ἀνηρηκέναι, κεχειροτονηκέναι δὲ βασιλέα τῶν ἐπιχωρίων, ἐκείνον δὲ ἐκ Μέμφεως ὁρμώμενον διαβεβηκέναι μὲν Πηλούσιον, ἤδη δὲ Συρίαν καὶ Φοινίκην κατατρέχειν, ὥς μηκέτι τὰς πόλεις ἀντέχειν, ὥσπερ χειμάρρου τινὸς ἢ πυρὸς αἰφνίδιον ἐπιρρυέντος αὐταῖς.
- 6.8.3 πρὸς δὲ τὴν φήμην ἐταράχθη μὲν ὁ βασιλεὺς, κατεπλάγησαν δὲ Πέρσαι· κατήφεια δὲ πᾶσαν ἔσχε Βαβυλῶνα. τότε καὶ ὄναρ βασιλέως λογοποιοὶ καὶ μάντεις ἔφασκον τὰ μέλλοντα προειρηκέναι· θυσίας γὰρ ἀπαιτοῦντας τοὺς θεοὺς κίνδυνον μὲν ἀλλὰ καὶ νίκην προσημαίνειν.
- 6.8.4 πάντα μὲν τὰ εἰωθότα συμβαίνειν καὶ ὅσα εἰκὸς ἐν ἀπροσδοκῆτῳ πολέμῳ, καὶ ἐλέγετο καὶ ἐγίνετο· κίνησις γὰρ μεγάλη Ἀσίαν κατέλαβε. συγκαλέσας οὖν ὁ βασιλεὺς Περσῶν τοὺς ὁμοτίμους καὶ ὅσοι παρήσαν ἡγεμόνες τῶν ἐθνῶν, μεθ’ ὧν εἰώθει τὰ μεγάλα χρηματίζειν, ἐβουλεύετο περὶ τῶν καθεστηκότων καὶ ἄλλος ἄλλο τι παρήνει· πᾶσι δὲ ἤρεσκε τὸ σπεύδειν καὶ

μηδὲ μίαν ἡμέραν, εἰ δυνατόν, ἀναβαλέσθαι δυοῖν ἔνεκεν· ἵνα καὶ τοὺς πολεμίους ἐπίσχωσι τῆς πρὸς τὸ πλεῖον αὐξήσεως καὶ τοὺς φίλους εὐθυμοτέρους ποιήσωσι, δείξαντες αὐτοῖς ἐγγύθεν τὴν βοήθειαν· βραδυνόντων δὲ εἰς τοὺν ἀντίον ἅπαντα χωρήσειν· τοὺς μὲν γὰρ πολεμίους καταφρονήσειν ὡς δεδιότων, τοὺς δὲ οἰκείους ἐνδώσειν ὡς ἀμελουμένους.

6.8.6 εὐτύχημα δὲ μέγιστον βασιλεῖ γεγονέναι τὸ μήτε ἐν Βάκτροις μήτε ἐν Ἑκβατάνοις, ἀλλὰ ἐν Βαβυλῶνι κατελιγῆναι, πλησίον τῆς Συρίας διαβάς γὰρ τὸν Εὐφράτην εὐθὺς ἐν χερσὶν ἔξει τοὺς ἀφεστῶτας. ἔδοξεν οὖν τὴν μὲν ἥδη περὶ αὐτὸν δύναμιν ἐξάγειν, διαπέμψαι δὲ πανταχόσε κελεύοντα τὴν στρατιὰν ἐπὶ ποταμὸν Εὐφράτην ἀθροίζεσθαι. ῥάστη δὲ ἐστὶ Πέρσαις ἡ παρασκευὴ τῆς δυνάμεως.

6.8.7 συντέτακται γὰρ ἀπὸ Κύρου, τοῦ πρώτου Περσῶν βασιλεύσαντος, ποῖα μὲν τῶν ἐθνῶν εἰς πόλεμον ἰπείαν καὶ πόσῃν τὸν ἀριθμὸν δεῖ παρέχειν, ποῖα δὲ πεζὴν στρατιὰν καὶ πόσῃν, τίνας δὲ τοξότας καὶ πόσα ἐκάστους ἄρματα ψιλὰ τε καὶ δρεπανηφόρα, καὶ ἐλέφαντας ὁπόθεν καὶ πόσους, καὶ χρήματα παρ' ὧντινων, ποῖα καὶ πόσα. τοσοῦτῳ δὲ παρασκευάζεται χρόνῳ πάντα ὑπὸ πάντων, ὅσω κἂν εἷς ἀνὴρ παρεσκεύασε. Τῇ δὲ πέμπτῃ τῶν ἡμερῶν μετὰ τὴν ἀγγελίαν ἐξήλαυσε Βαβυλῶνος ὁ βασιλεὺς, κοινῶ παραγγέλματι πάντων αὐτῷ συνακολουθούντων, ὅσοι τὴν στρατεύσιμον εἶχον ἡλικίαν.

6.9.1 ἐν δὲ τούτοις ἐξῆλθε καὶ Διονύσιος Ἴων γὰρ ἦν καὶ οὐδενὶ τῶν ὑπηκόων μένειν ἐξῆν.

6.9.2 κοσμησάμενος δὲ ὅπλοις καλλίστοις καὶ ποιήσας στίφος οὐκ εὐκαταφρόνητον ἐκ τῶν μεθ' ἑαυτοῦ, ἐν τοῖς πρώτοις καὶ φανερωτάτοις κατέταξεν ἑαυτὸν καὶ δηλὸς ἦν πράξων τι γενναῖον, οἷα δὴ καὶ φύσει φιλότιμος ἀνὴρ καὶ οὐ πάρεργον τὴν ἀρετὴν τιθέμενος, ἀλλὰ τῶν καλλίστων ἀξιῶν.

6.9.3 τότε δὲ καὶ ἐλπίδος εἶχε τι κούφης, ὅτι χρήσιμος ἦν ἐν τῷ πολέμῳ φανῆ, λήψεται παρὰ βασιλέως καὶ δίχα κρίσεως ἄθλον τῆς ἀριστείας τὴν γυναῖκα. Καλλιρόην δὲ ἡ μὲν βασιλὶς οὐκ ἠθέλεν ἐπάγεσθαι· διὰ τοῦτο οὐδὲ ἐμνημόνευσεν αὐτῆς πρὸς βασιλέα οὐδὲ ἐπύθετο τί κελεύει γενέσθαι περὶ τῆς ξένης· ἀλλὰ καὶ Ἀρταξάτης κατεσιώπησεν, ὡς δῆτα μὴ θαρρῶν ἐν κινδύνῳ τοῦ δεσπότης καθεστηκότος παιδιᾶς ἐρωτικῆς μνημονεύειν, τὸ δὲ ἀληθὲς ἄσμενος ἀπηλλαγμένος καθάπερ ἀγρίου θηρίου· ἐδόκει δ' ὅτι <ἄν> μοι καὶ χάριν ἔχειν τῷ πολέμῳ διακόψαντι τὴν βασιλέως ἐπιθυμίαν ὑπὸ ἀργίας τρεφομένην.

6.9.5 οὐ μὴν Καλλιρόης ἐπελέληστο βασιλεὺς, ἀλλὰ ἐν ἐκείνῳ τῷ ἀδιηγῆτῳ ταραχῷ μνήμη τις αὐτὸν εἰσῆλθε τοῦ κάλλους· ἠδεῖτο δὲ εἰπεῖν τι περὶ αὐτῆς, μὴ δόξῃ παιδαριώδης εἶναι παντάπασιν, ἐν πολέμῳ τηλικούτῳ γυναικὸς εὐμόρφου μνημονεύων. βιαζομένης δὲ τῆς ὁρμῆς πρὸς μὲν Στάτειραν αὐτὴν οὐδὲν εἶπεν, ἀλλ' οὐδὲ πρὸς τὸν εὐνοῦχον, ἐπειδὴ αὐτῷ συνήδει τὸν ἔρωτα, ἐπενόησε δὲ τι τοιοῦτον.

6.9.6 ἔθος ἐστὶν αὐτῷ τε βασιλεῖ καὶ Περσῶν τοῖς ἀρίστοις, ὅταν εἰς πόλεμον ἐξίωσιν, ἐπάγεσθαι καὶ γυναῖκας καὶ τέκνα καὶ χρυσὸν καὶ ἄργυρον καὶ ἐσθῆτα καὶ εὐνούχους καὶ παλλακίδας καὶ κύνας καὶ τραπέζας καὶ πλοῦτον πολυτελῆ καὶ τρυφὴν.

6.9.7 τὸν οὖν ἐπὶ τούτων διάκονον καλέσας ὁ βασιλεὺς, πολλὰ πρῶτον εἰπὼν καὶ τὰ ἄλλα διατάξας ὡς ἕκαστον ἔδει γενέσθαι, τελευταίας ἐμνημόνευσε Καλλιρόης ἀξιοπίστῳ τῷ προσώπῳ, ὡς οὐδὲν αὐτῷ μέλον. “κάκεῖνο” φησὶ “τὸ γύναιον τὸ ξένον, περὶ οὗ τὴν κρίσιν ἀνεδεξάμην, σὺν ταῖς ἄλλαις γυναιξὶν ἀκολουθεῖτω.

6.9.8 ” καὶ Καλλιρόη μὲν οὕτως ἐξῆλθε Βαβυλῶνος οὐκ ἀηδῶς, ἥλπιζε γὰρ καὶ Χαιρέαν ἐξελεύσεσθαι· πολλὰ μὲν οὖν φέρειν πόλεμον καὶ ἄδηλα, καὶ μεταβολὰς τοῖς δυστυχοῦσι βελτίονας, τάχα δὲ καὶ τὴν δίκην ἔξειν τέλος ἐκεῖ ταχείας εἰρήνης γενομένης. Πάντων δὲ

ἐξιόντων μετὰ βασιλέως ἐπὶ τὸν πόλεμον τὸν πρὸς τοὺς Αἰγυπτίους Χαιρέα παρήγγειλεν οὐδεὶς βασιλέως γὰρ δοῦλος οὐκ ἦν, ἀλλὰ τότε μόνος ἐν Βαβυλῶνι ἐλεύθερος.

7.1.1 ἔχαιρε δὲ ἐλπίζων ὅτι καὶ Καλλιρόη μένει. τῆς οὖν ὑστεραίας ἦλθεν ἐπὶ τὰ βασίλεια, ζητῶν τὴν γυναῖκα.

7.1.2 κεκλεισμένα δὲ ἰδὼν καὶ πολλοὺς ἐπὶ θύραις τοὺς φυλάσσοντας περιήει τὴν πόλιν ὅλην ἐξερευνώμενος καὶ συνεχῶς καθάπερ ἐμμανῆς Πολυχάρμου τοῦ φίλου πυνθανόμενος “Καλλιρόη δὲ ποῦ; τί γέγονεν; οὐ δῆπου γὰρ καὶ αὕτη στρατεύεται.

7.1.3 ” μὴ εὐρὼν δὲ Καλλιρόην ἐζητεῖ Διονύσιον τὸν ἀντεραστήν καὶ ἦκεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν τὴν ἐκείνου. προῆλθεν οὖν τις ὥσπερ εὐκαίρως, καὶ εἶπεν ἅπερ ἦν δεδιδαγμένος. θέλων γὰρ ὁ Διονύσιος ἀπελπίσαι Χαιρέαν τὸν Καλλιρόης γάμον καὶ μηκέτι μένειν τὴν δίκην, ἐπενόησέ τι στρατήγημα τοιοῦτον.

7.1.4 ἐξίων ἐπὶ τὴν μάχην κατέλιπε τὸν ἀπαγγελοῦντα πρὸς Χαιρέαν ὅτι βασιλεὺς ὁ Περσῶν χρεῖαν ἔχων συμμάχων πέπομφε Διονύσιον ἀθοροῖσαι στρατιὰν ἐπὶ τὸν Αἰγύπτιον καί, ἵνα πιστῶς αὐτῷ καὶ προθύμως ἐξυπηρετῇται, Καλλιρόην ἀπέδωκε. ταῦτα ἀκούσας Χαιρέας ἐπίστευσεν εὐθύς· εὐεξαπάτητον γὰρ ἄνθρωπος δυστυχῶν.

7.1.5 καταρρηξάμενος οὖν τὴν ἐσθῆτα καὶ σπαράξας τὰς τρίχας, τὸ στέρνον ἅμα παίων ἔλεγεν “ἄπιστε Βαβυλῶν, κακὴ ξενοδόχε, ἐπ’ ἐμοῦ δὲ καὶ ἐρήμη. ὦ καλοῦ δικαστοῦ· προαγωγὸς γέγονεν ἀλλοτρίας γυναικός. ἐν πολέμῳ γάμοι. καὶ ἐγὼ μὲν ἐμμελετῶν τὴν δίκην καὶ πάνυ ἐπεπείσμην δίκαια ἐρεῖν· ἐρήμην δὲ κατεκρίθην καὶ Διονύσιος νενίκηκε σιγῶν.

7.1.6 ἀλλ’ οὐδὲν ὄφελος αὐτῷ τῆς νίκης· οὐ γὰρ ζήσεται Καλλιρόη παρόντος διαζευχθεῖσα Χαιρέου, <εἰ> καὶ τὸ πρῶτον ἐξηπάτησεν αὐτὴν τῷ δοκεῖν ἐμὲ τεθνηκέναι. τί οὖν ἐγὼ βραδύνω καὶ οὐκ ἀποσφάζω πρὸ τῶν βασιλείων ἐμαυτόν, προχέας τὸ αἷμα ταῖς θύραις τοῦ δικαστοῦ; γνῶτωσαν Πέρσαι καὶ Μῆδοι, πῶς βασιλεὺς ἐδίκασεν ἐνταῦθα.” Πολύχαρμος δὲ ἰδὼν ἀπαρηγόρητον αὐτῷ τὴν συμφορὰν καὶ ἀδύνατον σωθῆναι Χαιρέαν “πάλαι μὲν” ἔφη “παρεμυθούμην σε, φίλτατε, καὶ πολλάκις ἀποθανεῖν ἐκώλυσα, νῦν δέ μοι δοκεῖς καλῶς βεβουλεῦσθαι· καὶ τοσοῦτον ἀποδέω τοῦ σε κωλύειν, ὥστε καὶ αὐτὸς ἤδη συναποθανεῖν ἔτοιμος.

7.1.7 σκεψόμεθα δὲ θανάτου τρόπον, ὅστις ἂν γένοιτο βελτίων· ὃν γὰρ σὺ διανοῇ, φέρει μὲν τινα φθόνον βασιλεῖ καὶ πρὸς τὸ μέλλον αἰσχύνην, οὐ μεγάλην δὲ ἐκδικίαν ὧν πεπόνθαμεν.

7.1.8 δοκεῖ δέ μοι τὸν ἅπαξ ὠρισμένον θάνατον ὑφ’ ἡμῶν εἰς ἅμυναν καταχρήσασθαι τοῦ τυράννου· καλὸν γὰρ λυπήσαντας αὐτὸν ἔργῳ ποιῆσαι μετανοεῖν, ἔνδοξον καὶ τοῖς ὕστερον ἐσομένοις διήγημα καταλείποντας ὅτι δύο Ἕλληνες ἀδικηθέντες ἀντελύπησαν τὸν μέγαν βασιλέα καὶ ἀπέθανον ὡς ἄνδρες.

7.1.9 ” “πῶς οὖν” εἶπε Χαιρέας “ἡμεῖς οἱ <δύο> μόνοι καὶ πένητες καὶ ξένοι τὸν κύριον τηλικούτων καὶ τοσούτων ἐθνῶν καὶ δύνάμιν ἔχοντα ἦν ἐωράκαμεν λυπῆσαι δυνάμεθα; τοῦ μὲν γὰρ σώματος αὐτῷ φυλακαὶ καὶ προφυλακαί, κἂν ἀποκτείνωμεν δέ τινα τῶν ἐκείνου, κἂν ἐμπρήσωμέν τι τῶν ἐκείνου κτημάτων, οὐκ αἰσθήσεται τῆς βλάβης.

7.1.10 ” “ὀρθῶς ἂν” ἔφη Πολύχαρμος “ταῦτα ἔλεγες, εἰ μὴ πόλεμος ἦν· νῦν δὲ ἀκούομεν Αἴγυπτον μὲν ἀφεστάναι, Φοινίκην δὲ ἐαλωκέναι, Συρίαν δὲ κατατρέχεσθαι. βασιλεῖ δὲ ὁ πόλεμος ἀπαντήσῃ καὶ πρὸ τοῦ διαβῆναι τὸν Εὐφράτην. οὐκ ἐσμὲν οὖν οἱ δύο μόνοι, τοσοῦτους δὲ ἔχομεν συμμάχους ὅσους ὁ Αἰγύπτιος ἄγει, τοσαῦτα ὅπλα, τοσαῦτα χρήματα, τοσαύτας τριήρεις.

7.1.11

χρησώμεθα ἀλλοτρία δύναμει πρὸς τὴν ὑπὲρ ἑαυτῶν ἄμυναν.” οὕτω πᾶν εἴρητο ἔπος καὶ Χαιρέας ἀνεβόησε “σπεύδωμεν, ἀπίωμεν. δίκας ἐν τῷ πολέμῳ λήψομαι παρὰ τοῦ δικαστοῦ.” Ταχέως τοίνυν ἐξορμήσαντες ἐδίωκον βασιλέα, προσποιούμενοι ἐθέλειν ἐκείνῳ συστρατεύεσθαι· διὰ γὰρ ταύτης τῆς προφάσεως ἤλπιζον ἀδεῶς διαβήσεσθαι τὸν Εὐφράτην.

7.2.1 κατέλαβον δὲ τὴν στρατιὰν ἐπὶ τῷ ποταμῷ καὶ προσμίζαντες τοῖς ὀπισθοφύλαξιν ἡκολούθουν.

7.2.2 ἐπεὶ δὲ ἦκον εἰς Συρίαν, ἠύτομόλησαν πρὸς τὸν Αἰγύπτιον. λαβόντες δὲ αὐτοὺς οἱ φύλακες ἐξήταζον τίνες εἶεν· σχῆμα γὰρ πρεσβευτῶν οὐκ ἔχοντες ὑπωπτεύοντο κατάσκοποι μᾶλλον. ἔνθα καὶ παρεκινδύνευσαν, εἰ μὴ εἰς γέ τις Ἑλλήν ἐκεῖ κατὰ τύχην εὔρεθείς συνῆκε τῆς φωνῆς ἡξίου δὲ ἄγεσθαι πρὸς τὸν βασιλέα, ὥς μέγα ὄφελος αὐτῷ κομίζοντες.

7.2.3 ἐπεὶ δὲ ἤχθησαν, Χαιρέας εἶπεν “ἡμεῖς Ἑλληνές ἐσμεν Συρακόσιοι τῶν εὐπατριδῶν. οὗτος μὲν οὖν εἰς Βαβυλῶνα φίλος ἐμὸς ὣν ἦλθε δι’ ἐμέ, ἐγὼ δὲ διὰ γυναῖκα, τὴν Ἑρμοκράτους θυγατέρα, εἴ τινα Ἑρμοκράτην ἀκούεις στρατηγὸν <τὸν> Ἀθηναίου καταναυμαχῆσαντα.

7.2.4 ” ἐπένευσεν ὁ Αἰγύπιος, οὐδὲν γὰρ ἔθνος ἄπυστον ἦν τῆς Ἀθηναίων δυστυχίας, ἣν ἐδυστύχησαν ἐν τῷ πολέμῳ τῷ Σικελικῷ. “τετυράννηκε δὲ ἡμῶν Ἀρταξέρξης,” καὶ πάντα διηγῆσαντο. “φέροντες οὖν ἑαυτοὺς δίδομέν σοι φίλους πιστούς, δύο τὰ προτρεπτικώτατα εἰς ἀνδρείαν ἔχοντες, θανάτου καὶ ἀμύνης ἔρωτα· ἥδη γὰρ ἐτεθνήκειν ὅσον ἐπὶ ταῖς συμφοραῖς, λοιπὸν δὲ ζῶ εἰς μόνον τὸ λυπῆσαι τὸν ἐχθρόν. Μὴ μὰν ἀσπουδί γε καὶ ἀκλειῶς ἀπολοίμην, ἀλλὰ μέγα ῥέξας τι καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.” ταῦτα ἀκούσας ὁ Αἰγύπιος ἦσθη καὶ τὴν δεξιὰν ἐμβαλὼν “εἰς καιρὸν ἦκεις” φησὶν, “ὦ νεανία, σεαυτῷ τε κάμοί.

7.2.5 ” παραυτίκα μὲν οὖν αὐτοῖς ἐκέλευσεν ὅπλα δοθῆναι καὶ σκηνήν, μετ’ οὐ πολὺ δὲ καὶ ὁμοτράπεζον ἐποίησατο Χαιρέαν, εἴτα καὶ σύμβουλον· ἐπεδείκνυτο γὰρ φρόνησίν τε καὶ θάρσος, μετὰ τούτων δὲ καὶ πίστιν, οἷα δὴ καὶ φύσεως ἀγαθῆς καὶ παιδείας οὐκ ἀπρονόητος.

7.2.6 ἐπήγειρε δὲ μᾶλλον αὐτὸν καὶ διαπρεπέστερον ἐποίησεν ἢ πρὸς βασιλέα φιλονεικία καὶ τὸ δεῖξαι θέλειν ὅτι οὐκ ἦν εὐκαταφρόνητος, ἀλλ’ ἄξιος τιμῆς. εὐθὺς οὖν ἔργον ἐπεδείξατο μέγα. τῷ μὲν Αἰγυπτίῳ τὰ μὲν ἄλλα προκεχωρήκει ῥαδίως καὶ κύριος ἐγεγόνει τῆς Κοίλης Συρίας ἐξ ἐπιδρομῆς, ὑποχείριος δὲ ἦν αὐτῷ καὶ Φοινίκη πλήν Τύρου.

7.2.7 Τύριοι δὲ φύσει γένος ἐστὶ μαχιμώτατον καὶ κλέος ἐπ’ ἀνδρείᾳ θέλουσι κεκτῆσθαι, μὴ δόξωσι καταισχύνειν τὸν Ἡρακλέα, φανερώτατον θεὸν παρ’ αὐτοῖς καὶ ᾧ μόνῳ σχεδὸν ἀνατεθείκασιν τὴν πόλιν. θαρροῦσι δὲ καὶ ὀχυρότητι τῆς οἰκίσεως.

7.2.8 ἡ μὲν γὰρ πόλις ἐν θαλάσῃ κατῳκίσταται, λεπτή δὲ εἴσοδος αὐτὴν συνάπτουσα τῇ γῇ κωλύει τὸ μὴ νῆσον εἶναι· ἔοικε δὲ νηὶ καθωρμισμένη καὶ ἐπὶ γῆς τεθεικυῖα τὴν ἐπιβάθραν.

7.2.9 πανταχόθεν οὖν αὐτοῖς τὸν πόλεμον ἀποκλείσαι ῥάδιον· τὴν μὲν πεζὴν στρατιὰν ἐκ τῆς θαλάσσης, ἀρκούσης αὐτῇ πύλης μιᾶς, τὸν δὲ ἐπίπλουν τῶν τριηρῶν τείχεσιν, ὀχυρῶς ὠκοδομημένης τῆς πόλεως καὶ λιμέσι κλειομένης ὥσπερ οἰκίας. Πάντων οὖν τῶν πέριξ ἐαλωκότων μόνοι <οἱ> Τύριοι τῶν Αἰγυπτίων κατεφρόνουν, τὴν εὐνοίαν καὶ πίστιν τῷ Πέρσῃ φυλάττοντες.

7.3.1 ἐπὶ τούτῳ δυσχεραίνων ὁ Αἰγύπιος συνήγαγε βουλήν. τότε πρῶτον Χαιρέαν παρεκάλεσεν εἰς τὸ συμβούλιον καὶ ἔλεξεν ὧδε. “Ἄνδρες σύμμαχοι, δούλους γὰρ οὐκ ἂν εἴποιμι τοὺς φίλους, ὁρᾷτε τὴν ἀπορίαν ὅτι ὥσπερ ναῦς ἐπὶ πολὺ εὐπλοήσασα ἐναντίῳ ἀνέμῳ λαμβανόμεθα καὶ Τύρος ἢ παγχάλεπος κατέχει σπεύδοντας ἡμᾶς· ἐπείγεται δὲ καὶ βασιλεύς, ὥς πυνθανόμεθα.

7.3.2 τί οὖν χρή πράττειν; οὔτε γὰρ ἐλεῖν Τύρον ἔνεστιν, οὔτε ὑπερβῆναι, καθάπερ δὲ τεῖχος ἐν μέσῳ κειμένη τὴν Ἀσίαν ἡμῖν πᾶσαν ἀποκλείει. δοκεῖ δέ μοι τὴν ταχίστην ἐντεῦθεν ἀπιέναι, πρὶν ἢ τὴν Περσῶν δύναμιν <τοῖς> Τυρίοις προσγενέσθαι.

- 7.3.3 κίνδυνος δὲ καταληφθεῖσιν ἡμῖν ἐν τῇ πολεμίᾳ. τὸ δὲ Πηλούσιον ὄχυρόν, ἔνθα οὔτε Τυρίους οὔτε Μήδους οὔτε πάντας ἀνθρώπους ἐπιόντας δεδοίκαμεν· ψάμμος τε γὰρ ἀδιόδευτος καὶ εἴσοδος ὀλίγη καὶ θάλασσα ἡμετέρα καὶ Νεῖλος Αἰγυπτίους φιλῶν.” ταῦτα εἰπόντος λῖαν εὐλαβῶς σιωπὴ πάντων ἐγένετο καὶ κατήφεια· μόνος δὲ Χαιρέας ἐτόλμησεν εἰπεῖν· “ὦ βασιλεῦ, σὺ γὰρ ἀληθῶς βασιλεύς, οὐχ ὁ Πέρσης, ὁ κάκιστος ἀνθρώπων· λελύπηκάς με σκεπτόμενος περὶ φυγῆς ἐν ἐπινικίοις· νικῶμεν γάρ, ἂν θεοὶ θέλωσι, καὶ οὐ μόνον Τύρον ἔξομεν, ἀλλὰ καὶ Βαβυλῶνα.
- 7.3.4 πολλὰ δὲ ἐν πολέμῳ καὶ [τὰ] ἐμπόδια γίνεται, πρὸς ᾧ δεῖ μὴ παντάπασιν ἀποκνεῖν, ἀλλὰ ἐγχειρεῖν προβαλλομένους ἀεὶ τὴν ἀγαθὴν ἐλπίδα.
- 7.3.5 τούτους δὲ ἐγὼ σοὶ τοὺς Τυρίους, τοὺς νῦν καταγελῶντας, γυμνοὺς ἐν πέδαις παραστήσω. εἰ δὲ ἀπιστεῖς, ἐμὲ προθυσάμενος ἀπέρχου· ζῶν γὰρ οὐ κοινωνήσω φυγῆς. ἂν δὲ καὶ πάντως θέλῃς, ὀλίγους ἐμοὶ κατάλιπε τοὺς ἐκουσίως μενοῦντας· νῶϊ δ’, ἐγὼ Πολύχαρμός τε μαχησόμεθα· ... σὺν γὰρ θεῷ εἰλήλουθμεν.” Ἡιδέσθησαν πάντες μὴ συγκαταθέσθαι τῇ Χαιρέου γνώμῃ· βασιλεὺς δὲ θαυμάσας αὐτοῦ τὸ φρόνημα συνεχώρησεν ὅποσον βούλεται τῆς στρατιᾶς ἐπίλεκτον λαβεῖν.
- 7.3.6 ὁ δὲ οὐκ εὐθὺς εἴλετο, ἀλλὰ καταμίξας ἑαυτὸν εἰς τὸ στρατόπεδον καὶ Πολύχαρμον κελεύσας τὸ αὐτό, πρῶτον ἀνηρεύνα εἴ τινες εἶεν Ἕλληνες ἐν τῷ στρατοπέδῳ.
- 7.3.7 πλείονες μὲν οὖν εὐρέθησαν οἱ μισθοφοροῦντες, ἐξελέξατο δὲ Λακεδαιμονίους καὶ Κορινθίους καὶ τοὺς ἄλλους Πελοποννησίους· εὗρε δὲ καὶ ὡς εἴκοσι Σικελιώτας. ποιήσας οὖν τριακοσίους τὸν ἀριθμὸν ἔλεξεν ὧδε· “Ἄνδρες Ἕλληνες, ἐμοὶ τοῦ βασιλέως ἐξουσίαν παρασχόντος ἐπιλέξασθαι τῆς στρατιᾶς τοὺς ἀρίστους, εἰλόμην ὑμᾶς· καὶ γὰρ αὐτὸς Ἕλλην εἰμὶ, Συρακόσιος, γένος Δωριεύς.
- 7.3.8 δεῖ δὲ ἡμᾶς μὴ μόνον εὐγενεῖα τῶν ἄλλων ἀλλὰ καὶ ἀρετῇ διαφέρειν.
- 7.3.9 μηδεὶς οὖν καταπλαγῇ τὴν πρᾶξιν ἐφ’ ἣν ὑμᾶς παρακαλῶ, καὶ γὰρ δυνατὴν εὐρήσομεν καὶ ῥαδίαν, δόξη μᾶλλον ἢ πείρα δύσκολον. Ἕλληνες ἐν Θερμοπύλαις τοσοῦτοι Ξέρξην ὑπέστησαν. Τύριοι δὲ οὐκ εἰσὶ πεντακόσιοι μυριάδες, ἀλλὰ ὀλίγοι καὶ καταφρονήσει μετ’ ἀλαζονείας, οὐ φρονήματι μετ’ εὐβουλίας χρώμενοι.
- 7.3.10 γινώτωσαν οὖν πόσον Ἕλληνες Φοινίκων διαφέρουσιν. ἐγὼ δὲ οὐκ ἐπιθυμῶ στρατηγίας, ἀλλ’ ἔτοιμος ἀκολουθεῖν ὅστις ἂν ὑμῶν ἄρχειν θέλῃ· πειθόμενόν <με> γὰρ εὐρήσει, ἐπεὶ καὶ δόξης οὐκ ἐμῆς ἀλλὰ κοινῆς ὀρέγομαι.” πάντες ἐπεβόησαν “σὺ στρατῆγαι.” “Βουλομένων,” ἔφη “στρατηγῶ καὶ τὴν ἀρχὴν μοι ὑμεῖς δεδώκατε· διὰ τοῦτο πειράσσομαι πάντα πράττειν, ὥστε ὑμᾶς μὴ μετανοεῖν τὴν πρὸς ἐμὲ εὐνοϊάν τε καὶ πίστιν ἡρημένους.
- 7.3.11 ἀλλ’ ἐν τε τῷ παρόντι σὺν θεοῖς ἔνδοξοι καὶ περίβλεπτοι γενήσεσθε καὶ πλουσιώτατοι τῶν συμμάχων, εἴς τε τὸ μέλλον ὄνομα καταλείψετε τῆς ἀρετῆς ἀθάνατον καὶ πάντες, ὡς ὑμνήσουσι τοὺς μετὰ Μιλτιάδου ἢ τοὺς μετὰ Λεωνίδου τριακοσίους, οὕτως καὶ τοὺς μετὰ Χαιρέου ἀνευφημήσουσιν. ἔτι λέγοντος πάντες ἀνέκραγον “ἡγοῦ,” καὶ πάντες ὥρμησαν ἐπὶ τὰ ὅπλα. Κοσμήσας δὲ αὐτοὺς ὁ Χαιρέας ταῖς καλλίσταις πανοπλίαις ἤγαγεν ἐπὶ τὴν βασιλέως σκηνήν.
- 7.4.1 ἰδὼν δὲ ὁ Αἰγύπτιος ἐθαύμασε καὶ ἄλλους ὁρᾶν ὑπελάμβανεν, οὐ τοὺς συνήθεις, ἐπηγγείλατο δὲ αὐτοῖς μεγάλας δωρεάς.
- 7.4.2 “ταῦτα μὲν” ἔφη Χαιρέας “πιστεύομεν· σὺ δὲ ἔχε τὴν ἄλλην στρατιὰν ἐν τοῖς ὅπλοις καὶ μὴ πρότερον ἐπέλθῃς τῇ Τύρῳ, πρὶν κρατήσωμεν αὐτῆς καὶ ἀναβάντες ἐπὶ τὰ τεῖχη καλέσωμεν ὑμᾶς.” “οὕτως” ἔφη “ποιήσεται οἱ θεοί.” συνεσπειραμένους οὖν ὁ Χαιρέας ἐκείνους ἤγαγεν ἐπὶ

τὴν Τύρον, ὥστε πολὺ ἐλάττονας δόξαι· ὥς καὶ ἀληθῶς ἀσπίς ἄρ' ἀσπίδ' ἔρειδε, κόρυς κόρυν, ἀνέρα δ' ἀνὴρ.

7.4.3 καὶ τὸ μὲν πρῶτον οὐδὲ καθεωρῶντο ὑπὸ τῶν πολεμίων· ὥς δ' ἐγγὺς ἦσαν, βλέποντες αὐτοὺς <οἱ> ἀπὸ τῶν τειχῶν ἐσήμαινον τοῖς ἔνδον, πάντα μᾶλλον <ἡ> πολεμίους εἶναι προσδοκῶντες.

7.4.4 τίς γὰρ ἂν καὶ προσεδόκησε τοσούτους ὄντας ἐπὶ τὴν δυνατωτάτην πόλιν παραγίνεσθαι, πρὸς ἣν οὐδέποτε ἐθάρρησεν ἐλθεῖν οὐδὲ πᾶσα ἡ τῶν Αἰγυπτίων δύναμις; ἐπεὶ δὲ τοῖς τείχεσιν ἐπλησίαζον, ἐπυνθάνοντο τίνες εἶεν καὶ τί βούλονται.

7.4.5 Χαιρέας δὲ ἀπεκρίνατο “ἡμεῖς Ἕλληνες μισθοφόροι παρὰ τοῦ Αἰγυπτίου τὸν μισθὸν οὐκ ἀπολαμβάνοντες ἀλλὰ καὶ ἐπιβουλευθέντες ἀπολέσθαι πάρεσμεν πρὸς ὑμᾶς, μεθ' ὑμῶν ἀμύνεσθαι θέλοντες τὸν κοινὸν ἐχθρόν.

7.4.6 ” ἐμήνυσέ τις ταῦτα τοῖς ἔνδον καὶ ἀνοίξας τὰς πύλας προῆλθεν ὁ στρατηγὸς μετ' ὀλίγων. τοῦτον πρῶτον Χαιρέας ἀποκτείνας ὥρμησεν ἐπὶ τοὺς ἄλλους, τύπτε δ' ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ στόνος ὥρνυτ' αἰκίης. ἄλλος δὲ ἄλλον ἐφόνευεν, ὥσπερ λέοντες εἰς ἀγέλην βοῶν ἐμπεσόντες ἀφύλακτον· οἰμωγὴ δὲ καὶ θρήνος κατεῖχε τὴν πόλιν ἅπασαν, ὀλίγων μὲν τὸ γινόμενον ὁρώντων, πάντων δὲ θορυβουμένων.

7.4.7 καὶ ὄχλος ἄτακτος ἐξεχεῖτο διὰ τῆς πύλης, βουλόμενος θεάσασθαι τὸ συμβεβηκός.

7.4.8 τοῦτο μάλιστα τοὺς Τυρίους ἀπώλεσεν. οἱ μὲν γὰρ ἔνδοθεν ἐξελθεῖν ἐβιάζοντο, οἱ δὲ ἔξω παιόμενοι καὶ κεντούμενοι ξίφεσι καὶ λόγχαις εἴσω πάλιν ἔφευγον, ἀπαντῶντες δὲ ἀλλήλοις ἐν στενοχωρίᾳ πολλὴν ἐξουσίαν παρῆχον τοῖς φονεύουσιν. οὐκ οὐκ οὐδὲ τὰς πύλας δυνατὸν ἦν κλεῖσαι, σεσωρευμένων ἐν αὐταῖς τῶν νεκρῶν. Ἐν δὲ τῷ ἀδιηγῆτῳ τούτῳ ταραχῇ μόνος ἐσωφρόνησε Χαιρέας· βιασάμενος γὰρ τοὺς ἀπαντῶντας καὶ εἴσω τῶν πυλῶν γενόμενος ἀνεπήδησεν ἐπὶ τὰ τείχη δέκατος αὐτὸς καὶ ἄνωθεν ἐσήμαινε καλῶν τοὺς Αἰγυπτίους.

7.4.9 οἱ δὲ λόγου θᾶττον παρήσαν καὶ Τύρος ἐαλώκει. Τύρου δὲ ἀλούσης οἱ μὲν ἄλλοι πάντες ἐώρταζον, μόνος δὲ Χαιρέας οὔτε ἔθυσεν οὔτε ἐστεφανώσατο.

7.4.10 “τί γάρ μοι ὄφελος ἐπινικίων, ἂν σύ, Καλλιρόη, μὴ βλέπῃς; οὐκέτι στεφανώσομαι μετ' ἐκείνην τὴν γαμήλιον νύκτα. εἴτε γὰρ τέθνηκας, ἀσεβῶ, εἴτε καὶ ζῆς, πῶς ἐορτάζειν δύναμαι δίχα σοῦ κατακείμενος, κἂν ἐν τοιούτοις;” Βασιλεὺς δὲ ὁ Περσῶν διαβάς τὸν Εὐφράτην ἔσπευδεν ὥς τάχιστα τοῖς πολεμίοις συμμίξαι.

7.4.11 πυθόμενος γὰρ Τύρον ἐαλωκέναι περὶ Σιδῶνος ἐφοβεῖτο καὶ τῆς ὅλης Συρίας, ὁρῶν τὸν πολέμιον ἀντίπαλον ἤδη.

7.4.12 διὰ τοῦτο ἔδοξεν αὐτῷ μηκέτι μετὰ πάσης τῆς θεραπείας ὁδεύειν, ἀλλὰ εὐζωνότερον, ἵνα μηδὲν ἐμπόδιον ἦ τῷ τάχει. παραλαβὼν δὲ τῆς στρατιᾶς τὸ καθαρώτατον τὴν ἄχρηστον ἡλικίαν αὐτοῦ κατέλιπε μετὰ τῆς βασιλίδος καὶ τὰ χρήματα καὶ τὰς ἐσθῆτας καὶ τὸν πλοῦτον τὸν βασιλικόν.

7.4.13 ἐπεὶ δὲ πάντα θορύβου καὶ ταραχῆς ἐπέπληστο καὶ μέχρις Εὐφράτου τὰς πόλεις κατειλήφει ὁ πόλεμος, ἔδοξεν ἀσφαλέστερον εἶναι τοὺς καταλειπομένους εἰς Ἄραδον ἀποθέσθαι. Νῦσος δὲ ἐστὶν αὕτη ἀπέχουσα τῆς ἡπείρου σταδίους τριάκοντα, παλαιὸν ἱερὸν ἔχουσα Ἀφροδίτης.

7.5.1 ὥσπερ οὖν ἐν οἰκίᾳ, μετὰ πάσης ἀδείας αἱ γυναῖκες ἐνταῦθα διηγόν.

7.5.2 θεασαμένη δὲ Καλλιρόη τὴν Ἀφροδίτην, σᾶσα καταντικρὺ τὸ μὲν πρῶτον ἐσιώπα καὶ ἔκλαιεν, ὀνειδίζουσα τῇ θεῇ τὰ δάκρυα· μόλις δὲ ὑπεφθέγγατο “ἰδοὺ καὶ Ἄραδος, μικρὰ νῆσος ἀντὶ τῆς μεγάλης Σικελίας καὶ οὐδεὶς ἐνταῦθα ἐμός.

7.5.3

ἄρκεϊ, δέσποινα. μέχρι ποῦ με πολεμεῖς; εἰ καὶ ὅλως σοι προσέκρουσα, τετιμώρησαί με· εἰ καὶ νεμεσητὸν ἔδοξέ σοι τὸ δυστυχὲς κάλλος, ὀλέθρου μοι γέγονεν αἴτιον. ὁ μόνον ἔλιπέ μου ταῖς συμφοραῖς, ἤδη καὶ πολέμου πεπείραμαι.

7.5.4 πρὸς τὴν σύγκρισιν τῶν παρόντων ἦν μοι καὶ Βαβυλῶν φιλάνθρωπος. ἐγγὺς ἐκεῖ Χαιρέας ἦν. νῦν δὲ πάντως τέθηκεν· ἐμοῦ γὰρ ἐξελευθούσης οὐκ ἂν ἔζησεν. ἀλλ' οὐκ ἔχω παρὰ τίνος πύθωμαι τί γέγονε.

7.5.5 πάντες ἀλλότριοι, πάντες βάρβαροι, φθονοῦντες, μισοῦντες, τῶν δὲ μισούντων χείρονες οἱ φιλοῦντες. σύ μοι, δέσποινα, δῆλωσον εἰ Χαιρέας ζῇ.” ταῦτα λέγουσα ἔτι ἀπήει. † ἐπιστᾶσα † δὲ Ῥοδογούνη, Ζωπύρου μὲν θυγάτηρ, γυνὴ δὲ Μεγαβύζου, καὶ πατὴρ καὶ ἀνδρὸς Περσῶν ἀρίστων. αὕτη δὲ ἦν <ή> Καλλιρόη ἀπαντήσασα πρώτη Περσίδων, ὅτε εἰς Βαβυλῶνα εἰσῆει. Ὁ δὲ Αἰγύπτιος ἐπειδήπερ ἤκουσε βασιλέα πλησίον ὄντα καὶ παρεσκευασμένον κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν, καλέσας Χαιρέαν εἶπε “τὰ μὲν πρῶτά σου τῶν κατορθωμάτων ἀμείψασθαι καιρὸν οὐκ ἔσχον· σὺ γάρ μοι Τύρον ἔδωκας· περὶ δὲ τῶν ἐξῆς παρακαλῶ, μὴ ἀπολέσωμεν ἔτοιμα ἀγαθὰ, ὧν κοινωνόν σε ποιήσομαι.

7.5.7 ἐμοὶ μὲν γὰρ ἄρκεϊ Αἴγυπτος, σοὶ δὲ γενήσεται κτῆμα Συρία. φέρ' οὖν σκεψώμεθα τί ποιητέον· ἐν ἀμφοτέροις γὰρ τοῖς στοιχείοις ὁ πόλεμος ἀκμάζει. σοὶ δὲ ἐπιτρέπω τὴν αἵρεσιν, εἴτε τῆς πεζῆς θέλεις στρατηγεῖν εἴτε τῆς ναυτικῆς δυνάμεως.

7.5.8 οἶομαι δὲ οἰκειότερόν σοι εἶναι τὴν θάλασσαν· ὑμεῖς γὰρ οἱ Συρακόσιοι καὶ Ἀθηναῖους κατεναυμαχήσατε. σήμερον δὲ ἀγὼν ἐστὶ σοι πρὸς Πέρσας τοὺς ὑπὸ Ἀθηναίων νενικημένους. ἔχεις τριήρεις Αἰγυπτίας, μείζονας καὶ πλείονας τῶν Σικελικῶν· μίμησαι τὸν κηδεστὴν Ἑρμοκράτην ἐν τῇ θαλάσῃ.” Χαιρέας δὲ ἀπεκρίνατο “πᾶς ἐμοὶ κίνδυνος ἡδύς· ὑπὲρ σοῦ δὲ ἀναδέχομαι τὸν πόλεμον καὶ πρὸς τὸν ἔχθιστον ἐμοὶ βασιλέα.

7.5.9 δὸς δέ μοι μετὰ τῶν τριηρῶν καὶ τοὺς τριακοσίους τοὺς ἐμούς.” “ἔχε” φησὶ “καὶ τούτους καὶ ἄλλους, ὅσους ἂν θέλῃς.” καὶ εὐθὺς ἔργον ἐγένετο ὁ λόγος· κατήπειγε γὰρ ἡ χρεία. καὶ ὁ μὲν Αἰγύπτιος ἔχων τὴν πεζὴν στρατιὰν ἀπηντᾶτο τοῖς πολεμίοις, ὁ δὲ Χαιρέας ναύαρχος ἀπεδείχθη.

7.5.10 τοῦτο πρῶτον μὲν ἀθυμοτέρους ἐποίησε τοὺς πεζοὺς, ὅτι μετ' αὐτῶν οὐκ ἐστρατεύσατο Χαιρέας, καὶ γὰρ ἐφίλουν αὐτὸν ἤδη καὶ ἀγαθὰς εἶχον ἐλπίδας ἐκείνου στρατηγοῦντος· ἔδοξεν οὖν ὥσπερ ὀφθαλμὸς ἐξηρῆσθαι μεγάλου σώματος.

7.5.11 τὸ δὲ ναυτικὸν ἐπήρθη ταῖς ἐλπίσι καὶ φρονήματος ἐνεπλήσθησαν, ὅτι τὸν ἀνδρειότατον καὶ κάλλιστον εἶχον ἡγούμενον. ὀλίγον τε ἐπενόουν οὐδέν, ἀλλὰ ὥρμητο καὶ τριήραρχοι καὶ κυβερνήται καὶ ναῦται καὶ στρατιῶται πάντες ὁμοίως, τίς προθυμίαν ἐπιδείξεται Χαιρέα πρῶτος.

7.5.12 τῆς δὲ αὐτῆς ἡμέρας καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν ἡ μάχη συνήφθη. χρόνον μὲν οὖν πολὺν πολὺν ἀντέσχεν ἡ πεζὴ στρατιὰ τῶν Αἰγυπτίων Μήδοις τε καὶ Πέρσαις, εἴτα πλήθει βιασθέντες ἐνέδωκαν. καὶ βασιλεὺς δὲ ἐφίππευσε διώκων. σπουδὴ δὲ ἦν τοῦ Αἰγυπτίου καταφυγεῖν εἰς Πηλούσιον, τοῦ δὲ Πέρσου θάττον καταλαβεῖν· τάχα δ' ἂν καὶ διέφυγεν, εἰ μὴ Διόνυσος ἔργον θαυμαστὸν ἐπεδείξατο.

7.5.13 καὶ ἐν τῇ συμβολῇ ἡγωνίσατο λαμπρῶς, ἀεὶ μαχόμενος πλησίον βασιλέως, ἵνα αὐτὸν βλέπῃ, καὶ πρῶτος ἐτρέψατο τοὺς καθ' αὐτόν· τότε δὲ τῆς φυγῆς μακρᾶς οὔσης καὶ συνεχοῦς ἡμέραις τε καὶ νυξίν, ὁρῶν ἐπὶ τούτοις λυπούμενον βασιλέα “μὴ λυποῦ” φησὶν, “ὦ δέσποτα· κωλύσω γὰρ ἐγὼ τὸν Αἰγύπτιον διαφυγεῖν, ἄν μοι δῶς ἱππεῖς ἐπιλέκτους.

7.5.14 ” ἐπήνεσε βασιλεὺς καὶ δίδωσιν· ὁ δὲ πεντακισχιλίους λαβὼν συνῆψε σταθμοὺς δύο ἡμέρα μιᾷ, καὶ νυκτὸς ἐπιπεσὼν τοῖς Αἰγυπτίοις ἀπροσδόκητος πολλοὺς μὲν ἐζώγρησε, πλείονας δὲ

ἀπέκτεινεν. ὁ δὲ Αἰγύπτιος ζῶν καταλαμβανόμενος ἀπέσφαξεν ἑαυτὸν καὶ Διονύσιος τὴν κεφαλὴν ἐκόμισε πρὸς βασιλέα.

- 7.5.15 θεασάμενος δὲ ἐκεῖνος “ἀναγράφω σε” εἶπεν “εὐεργέτην εἰς τὸν οἶκον τὸν ἐμὸν καὶ ἤδη σοι δίδωμι δῶρον τὸ ἥδιστον, οὗ μάλιστα πάντων αὐτὸς ἐπιθυμεῖς, Καλλιρόην γυναῖκα. κέκρικε τὴν δίκην ὁ πόλεμος. ἔχεις τὸ κάλλιστον ἄθλον τῆς ἀριστείας.” Διονύσιος δὲ προσεκύνησε καὶ ἰσόθεον ἔδοξεν ἑαυτόν, πεπεισμένος ὅτι βεβαίως ἤδη Καλλιρόης ἀνὴρ ἐστὶ. Καὶ ἐν μὲν τῇ γῇ ταῦτα ἐπράσσετο· ἐν δὲ τῇ θαλάσῃ Χαιρέας ἐνίκησεν, ὥστε μὴδὲ ἀντίπαλον αὐτῷ γενέσθαι τὸ πολέμιον ναυτικόν· οὔτε γὰρ τὰς ἐμβολὰς ἐδέξαντο τῶν Αἰγυπτίων τριηρῶν, οὔτε ὅλως ἀντίπρωροι κατέστησαν, ἀλλὰ αἱ μὲν εὐθὺς ἀνετράπησαν, ἃς δὲ καὶ πρὸς τὴν γῆν ἐξενεχθείσας ἐζώγρησεν αὐτάνδρους· ἐνεπλήσθη δὲ ἡ θάλασσα ναυαγίων Μηδικῶν.
- 7.6.2 ἀλλ’ οὔτε βασιλεὺς ἐγίνωσκε τὴν ἦτταν τὴν ἐν τῇ θαλάσῃ τῶν ἰδίων οὔτε Χαιρέας τὴν ἐν τῇ γῇ τῶν Αἰγυπτίων, ἐνόμιζε δὲ ἐκάτερος κρατεῖν ἐν ἀμφοτέροις. ἐκείνης οὖν τῆς ἡμέρας ἥς ἐναυμάχησε καταπλεύσας εἰς Ἄραδον ὁ Χαιρέας τὴν μὲν νῆσον ἐκέλευσε περιπλέοντας ἐν κύκλῳ παραφυλάττειν· ... ὥς αὐτοὺς ἀποδώσοντας λόγον τῷ δεσπότῃ.
- 7.6.3 κακῆνοι τοὺς μὲν εὐνούχους καὶ θεραπαινίδας καὶ πάντα τὰ εὐνότερα σώματα συνήθροισαν εἰς τὴν ἀγοράν, αὕτη γὰρ εὐρυχωρίαν εἶχε. τοσοῦτο δὲ ἦν τὸ πλῆθος, ὥστε οὐ μόνον ἐν ταῖς στοαῖς, ἀλλὰ καὶ ὑπαίθριοι διενυκτέρευσαν. τοὺς δ’ ἀξιωματὸς τι μετέχοντας εἰς οἶκημα τῆς ἀγορᾶς εἰσήγαγον, ἐν ᾧ συνήθως οἱ ἄρχοντες ἐχρημάτιζον.
- 7.6.4 αἱ δὲ γυναῖκες χαμαὶ ἐκαθέζοντο περὶ τὴν βασιλίδαν καὶ οὔτε πῦρ ἀνῆψαν οὔτε τροφῆς ἐγεύσαντο· πεπεισμένοι γὰρ ἦσαν ἐαλωκέναι μὲν βασιλέα καὶ ἀπολωλέναι τὰ Περσῶν πράγματα, τὸν δὲ Αἰγύπτιον πανταχοῦ νικᾶν. Ἡ νύξ ἐκείνη καὶ ἡδίστη καὶ χαλεπωτάτη κατέσχευεν Ἄραδον.
- 7.6.5 Αἰγύπτιοι μὲν γὰρ ἔχαιρον ἀπηλλαγμένοι πολέμου καὶ δουλείας Περσικῆς, οἱ δὲ ἐαλωκότες Περσῶν δεσμὰ καὶ μάστιγας καὶ ὕβρεις καὶ σφαγὰς προσεδόκων, τὸ φιланθρωπότατον δέ, δουλείαν· ἡ δὲ Στάτειρα ἐνθεῖσα τὴν κεφαλὴν εἰς τὰ γόνατα Καλλιρόης ἔκλαιεν· ἐκείνη γάρ, ὥς ἂν Ἑλληνὶς καὶ πεπαιδευμένη καὶ οὐκ ἀμελέτητος κακῶν, παρεμυθεῖτο μάλιστα τὴν βασιλίδαν.
- 7.6.6 συνέβη δὲ τι τοιοῦτον. Αἰγύπτιος στρατιώτης, ὁ πεπιστευμένος φυλάττειν τοὺς ἐν τῷ οἰκήματι, γνοὺς ἔνδον εἶναι τὴν βασιλίδαν, κατὰ τὴν ἔμφυτον θρησκείαν τῶν βαρβάρων πρὸς τὸ ὄνομα τὸ βασιλικὸν ἐγγὺς μὲν αὐτῇ προσελθεῖν οὐκ ἐτόλμησε, στὰς δὲ παρὰ τῇ θύρᾳ κεκλεισμένη “θάρρει, δέσποινα” εἶπε, “νῦν μὲν γὰρ οὐκ οἶδεν ὁ ναύαρχος ὅτι καὶ σὺ μετὰ τῶν αἰχμαλώτων ἐνταῦθα κατεκλείσθης, μαθὼν δὲ προνοησεται σου φιλανθρώπως· οὐ μόνον γὰρ ἀνδρεῖος, ἀλλὰ καὶ .
- 7.6.7 ..” “... γυναῖκα ποιήσεται· φύσει γὰρ ἐστὶ φιλογύναιος.” ταῦτα ἀκούσασα ἡ Καλλιρόη μέγα ἀνεκώκυσε καὶ τὰς τρίχας ἐσπάραττε λέγουσα “νῦν ἀληθῶς αἰχμάλωτός εἰμι. φόνευσόν με μᾶλλον ἢ ταῦτα ἐπαγγέλλου.
- 7.6.8 γάμον οὐχ ὑπομένω· θάνατον εὐχομαι. κεντεῖτωσαν καὶ καέτωσαν· ἐντεῦθεν οὐκ ἀναστήσομαι· τάφος ἐμός ἐστίν οὗτος ὁ τόπος. εἰ δέ, ὥς λέγεις, φιλάνθρωπός ἐστιν ὁ στρατηγός, ταύτην μοι δότω τὴν χάριν· ἐνταῦθά με ἀποκτεινάτω.
- 7.6.9 ” δεήσεις αὐτῇ πάλιν ἐκεῖνος προσέφερεν, ἡ δ’ οὐκ ἀνίστατο, ἀλλὰ συγκεκαλυμμένη πεσοῦσα ἐπὶ τῆς γῆς ἔκειτο. σκέψις προύκειτο τῷ Αἰγυπτίῳ τί καὶ πράξει· βίαν μὲν γὰρ οὐκ ἐτόλμα προσφέρειν, πεῖσαι δὲ πάλιν οὐκ ἐδύνατο. διόπερ ὑποστρέψας προσῆλθε τῷ Χαιρέᾳ σκυθρωπός. ὁ δὲ ἰδὼν “τοῦτο ἄλλο” φησὶν “ἦν.
- 7.6.10 κλέπτουσί τινες τὰ κάλλιστα τῶν λαφύρων; ἀλλ’ οὐ χαίροντες αὐτὸ πράξουσιν.” ὥς οὖν εἶπεν ὁ Αἰγύπτιος “οὐδεμία γέγονε κάκη, δέσποτα· τὴν γὰρ γυναῖκα, ἣν εὔρον <ὡς> ἐν Πλαταιαῖς

τεταγμένην, οὐ βούλεται ἐλθεῖν, ἀλλ' ἔρριπται χαμαί, ξίφος αἰτοῦσα καὶ ἀποθανεῖν βουλομένη.” γελάσας ὁ Χαιρέας εἶπεν “ὦ πάντων ἀνθρώπων ἀφύεστατε, οὐκ οἶδας πῶς μεθοδεύεται γυνὴ παρακλήσεσιν, ἐπαίνοις, ἐπαγγελίαις, μάλιστα δέ, ἂν ἐράσθαι δοκῇ; σὺ δὲ βίαν ἴσως προσῆγες καὶ ὕβριν.

7.6.11 ” “οὐ” ἔφη, “δέσποτα· πάντα δὲ ταῦτα, ὅσα λέγεις, πεποίηκα ἐν διπλῷ μᾶλλον, καὶ γάρ σου κατεψευσάμην ὅτι ἔξεις αὐτὴν γυναῖκα· ἡ δὲ πρὸς τοῦτο μάλιστα ἡγανάκτησεν.

7.6.12 ” ὁ δὲ Χαιρέας “ἐπαφρόδιτος ἄρα” φησὶν “εἰμὶ καὶ ἐράσμιος, εἰ καὶ πρὶν ἰδεῖν ἀπεστράφη με καὶ ἐμίσησεν. ἔοικε δὲ φρόνημα εἶναι τῆς γυναικὸς οὐκ ἀγεννές. μηδεὶς αὐτῇ προσφερέτω βίαν, ἀλλὰ ἔατε διάγειν ὡς προήρηται· πρέπει γάρ μοι σωφροσύνην τιμᾶν. καὶ αὐτὴ γὰρ ἴσως ἄνδρα πενθεῖ.” Ὡς μὲν οὖν Χαιρέας ὑποπτεύσας Καλλιρόην Διονυσίῳ παραδεδοῖσθαι, θέλων ἀμύνασθαι βασιλέα πρὸς τὸν Αἰγύπτιον ἀπέστη καὶ ναύαρχος ἀποδειχθεὶς ἐκράτησε τῆς θαλάσσης, νικήσας δὲ κατέσχευεν Ἄραδον, ἔνθα βασιλεὺς καὶ τὴν γυναῖκα τὴν ἑαυτοῦ καὶ πᾶσαν τὴν θεραπείαν ἀπέθετο καὶ Καλλιρόην, ἐν τῷ πρόσθεν λόγῳ δεδήλωται.

8.1.2 ἔμελλε δὲ ἔργον ἡ Τύχη πράττειν οὐ μόνον παράδοξον, ἀλλὰ καὶ σκυθρωπὸν, ἵνα ἔχων Καλλιρόην Χαιρέας ἀγνοήσῃ καὶ τὰς ἀλλοτρίας γυναῖκας ἀναλαβὼν ταῖς τριήρεσιν ἀπαγάγῃ, μόνην δὲ τὴν ἰδίαν ἐκεῖ καταλίπῃ οὐχ ὡς Ἀριάδνην καθεύδουσαν, οὐδὲ Διονύσῳ νυμφίῳ, λάφυρον δὲ τοῖς ἑαυτοῦ πολεμίοις.

8.1.3 ἀλλὰ ἔδοξε τι δεινὸν Ἀφροδίτῃ· ἥδη γὰρ αὐτῷ διηλλάττετο, πρότερον ὀργισθεῖσα χαλεπῶς διὰ τὴν ἄκαιρον ζηλοτυπίαν, ὅτι δῶρον παρ' αὐτῆς λαβὼν τὸ κάλλιστον, οἶον οὐδὲ Ἀλέξανδρος ὁ Πάρις, ὕβρισεν εἰς τὴν χάριν. ἐπεὶ δὲ καλῶς ἀπελογήσατο τῷ Ἑρωτὶ Χαιρέας ἀπὸ δύσεως εἰς ἀνατολὰς διὰ μυρίων παθῶν πλανηθεὶς, ἠλέησεν αὐτὸν Ἀφροδίτη καὶ ὅπερ ἐξ ἀρχῆς δύο τῶν καλλίστων ἤρμοσε ζευγος, γυμνάσασα διὰ γῆς καὶ θαλάσσης, πάλιν ἠθέλησεν ἀποδοῦναι.

8.1.4 νομίζω δὲ καὶ τὸ τελευταῖον τοῦτο σύγγραμμα τοῖς ἀναγινώσκουσιν ἡδιστον γενήσεσθαι· καθάρσιον γάρ ἐστι τῶν ἐν τοῖς πρώτοις σκυθρωπῶν. οὐκέτι ληστεία καὶ δουλεία καὶ δίκη καὶ μάχη καὶ ἀποκαρτέρησις καὶ πόλεμος καὶ ἄλωσις, ἀλλὰ ἔρωτες δίκαιοι ἐν τούτῳ <καὶ> νόμιμοι γάμοι.

8.1.5 πῶς οὖν ἡ θεὸς ἐφώτισε τὴν ἀλήθειαν καὶ τοὺς ἀγνοουμένους ἔδειξεν ἀλλήλοις λέξω. Ἐσπέρα μὲν ἦν, ἔτι δὲ πολλὰ τῶν αἰχμαλώτων κατελέλειπτο. κεκμηκῶς οὖν ὁ Χαιρέας ἀνίσταται, ἵνα διατάξῃται τὰ πρὸς τὸν πλοῦν.

8.1.6 παριόντι δὲ αὐτῷ τὴν ἀγορὰν ὁ Αἰγύπιος ἔλεξεν “ἐνταῦθα ἐστὶν ἡ γυνή, δέσποτα, ἡ μὴ βουλομένη προσελθεῖν, ἀλλὰ ἀποκαρτεροῦσα· τάχα δὲ σὺ πείσεις αὐτὴν ἀναστῆναι· τί γάρ σε δεῖ καταλείπειν τὸ κάλλιστον τῶν λαφύρων;” συνεπελάβετο καὶ Πολύχαρμος τοῦ λόγου, βουλόμενος ἐμβαλεῖν αὐτόν, εἴ πως δύναίτο, εἰς ἔρωτα καινὸν καὶ Καλλιρόης παραμύθιον. “εἰσέλθωμεν” ἔφη, “Χαιρέα.” ὑπερβὰς οὖν τὸν οὐδὸν καὶ θεασάμενος ἔρριμμένην καὶ ἐγκεκαλυμμένην εὐθὺς ἐκ τῆς ἀναπνοῆς καὶ τοῦ σχήματος ἐταράχθη τὴν ψυχὴν καὶ μετέωρος ἐγένετο· πάντως δ' ἂν καὶ ἐγνώρισεν, εἰ <μὴ> σφόδρα πέπειστο Καλλιρόην ἀπειληφέναι Διονύσιον.

8.1.8 ἡρέμα δὲ προσελθὼν “θάρρει” φησὶν, “ὦ γύναι, ἦτις ἂν ἦς, οὐ γάρ σε βιασόμεθα· ἔξεις δὲ ἄνδρα, ὃν θέλεις.” ἔτι λέγοντος ἡ Καλλιρόη γνωρίσασα τὴν φωνὴν ἀπεκαλύψατο καὶ ἀμφότεροι συνεβόησαν “Χαιρέα,” “Καλλιρόη.” περιχυθέντες δὲ ἀλλήλοις, λιποψυχήσαντες ἔπεσον. ἄφωνος δὲ καὶ Πολύχαρμος τὸ πρῶτον εἰστήκει πρὸς τὸ παράδοξον, χρόνου δὲ προϊόντος “ἀνάστητε” εἶπεν, “ἀπειλήφατε ἀλλήλους· πεπληρώκασιν οἱ θεοὶ τὰς ἀμφοτέρων εὐχάς.

8.1.9 μέμνησθε δὲ ὅτι οὐκ ἐν πατρίδι ἐστέ, ἀλλ' ἐν πολεμίᾳ γῇ, καὶ δεῖ ταῦτα πρότερον οἰκονομῆσαι καλῶς, ἵνα μηδεὶς ἔτι ὑμᾶς διαχωρίσῃ.

- 8.1.10 ” τοιαῦτα ἐμβοῶντος, ὥσπερ τινὲς ἐν φρέατι βαθεῖ βεβαπτισμένοι μόλις ἄνωθεν φωνὴν ἀκούσαντες, βραδέως ἀνήνεγκαν, εἶτα ἰδόντες ἀλλήλους καὶ καταφιλήσαντες πάλιν παρείθησαν καὶ δεῦτερον καὶ τρίτον τοῦτο ἔπραξαν, μίαν φωνὴν ἀφίεντες “ἔχω σε, εἰ ἀληθῶς εἶ Καλλιρόη· εἰ ἀληθῶς εἶ Χαιρέας.” Φήμη δὲ διέτρεχεν ὅτι ὁ ναύαρχος εὔρηκε τὴν γυναῖκα.
- 8.1.11 οὐ στρατιώτης ἔμεινεν ἐν σκηνῇ, οὐ ναύτης ἐν τριήρει, οὐ θυρωρὸς ἐν οἰκίᾳ· πανταχόθεν συνέτρεχον λαλοῦντες “ὦ γυναικὸς μακαρίας, εἴληφε τὸν εὐμορφότατον ἄνδρα.” Καλλιρόης δὲ φανείσης οὐδεὶς ἔτι Χαιρέαν ἐπῆνεσεν, ἀλλ’ εἰς ἐκείνην πάντες ἀφεώρων, ὡς μόνην οὔσαν.
- 8.1.12 ἐβάδιζε δὲ σοβαρά, Χαιρέου καὶ Πολυχάρμου μέσσην αὐτὴν δορυφορούντων. ἄνθη καὶ στεφάνους ἐπέβαλλον αὐτοῖς, καὶ οἶνος καὶ μύρα πρὸ τῶν ποδῶν ἔχειτο, καὶ πολέμου καὶ εἰρήνης ἦν ὁμοῦ τὰ ἥδιστα, ἐπινίκια καὶ γάμοι. Χαιρέας δὲ εἴθιστο μὲν ἐν τριήρει καθεύδειν καὶ νυκτὸς καὶ μεθ’ ἡμέραν πολλὰ πράττων· τότε δὲ Πολυχάρμῳ πάντα ἐπιτρέψας, αὐτὸς οὐδὲ νύκτα περιμείνας εἰσῆλθεν εἰς τὸν θάλαμον τὸν βασιλικόν· καθ’ ἐκάστην γὰρ πόλιν οἶκος ἐξαίρετος ἀποδέδεικται τῷ μεγάλῳ βασιλεῖ.
- 8.1.14 κλίνη μὲν ἔκειτο χρυσήλατος, στρωμνὴ δὲ Τυρία πορφυρᾷ, ὕφασμα Βαβυλῶνιον. τίς ἂν φράσῃ τὴν νύκτα ἐκείνην πόσων διηγημάτων μεστή, πόσων δὲ δακρύων ὁμοῦ καὶ φιλημάτων; πρώτη μὲν ἤρξατο Καλλιρόη διηγέισθαι, πῶς ἀνέζησεν ἐν τῷ τάφῳ, πῶς ὑπὸ Θήρωνος ἐξήχθη, πῶς ἔπλευσε, πῶς ἐπράθη.
- 8.1.15 μέχρι τούτων Χαιρέας ἀκούων ἔκλαεν· ἐπεὶ δὲ ἦκεν εἰς Μίλητον τῷ λόγῳ, Καλλιρόη μὲν ἐσιώπησεν αἰδουμένη, Χαιρέας δὲ τῆς ἐμφύτου ζηλοτυπίας ἀνεμνήσθη, παρηγόρησε δὲ αὐτὸν τὸ περὶ τοῦ τέκνου διήγημα. πρὶν δὲ πάντα ἀκοῦσαι, “λέγε μοι” φησὶ “πῶς εἰς Ἄραδον ἦλθες καὶ ποῦ Διονύσιον καταλέλοιπας καὶ τί σοι πέπρακται πρὸς βασιλέα.” ἡ δ’ εὐθὺς ἀπώμνυτο μὴ ἑωρακέναι Διονύσιον μετὰ τὴν δίκην· βασιλέα δὲ ἐρᾶν μὲν αὐτῆς, μὴ κεκοινωνηκέναι δὲ αὐτῷ μηδὲ μέχρι φιλήματος.
- 8.1.16 “ἄδικος οὖν” ἔφη Χαιρέας “ἐγὼ καὶ ὁξὺς εἰς ὀργήν, τηλικαῦτα δεινὰ διατεθεικῶς βασιλέα μηδὲν ἀδικοῦντά σε· σοῦ γὰρ ἀπαλλαγεῖς εἰς ἀνάγκην κατέστην αὐτομολίας.
- 8.1.17 ἀλλ’ οὐ κατήσχυνά σε· πεπλήρωκα γῆν καὶ θάλασσαν τροπαίων.” καὶ πάντα ἀκριβῶς διηγήσατο, ἐναβρυνόμενος τοῖς κατορθώμασιν. ἐπεὶ δὲ ἄλις ἦν δακρύων καὶ διηγημάτων, περιπλακέντες ἀλλήλοις ἀσπᾶσιοι λέκτροιο παλαιοῦ θεσμὸν ἵκοντο. “Ἐτι δὲ νυκτὸς κατέπλευσέ τις Αἰγύπτιος οὐ τῶν ἀφανῶν, ἐκβὰς δὲ τοῦ κέλητος μετὰ σπουδῆς ἐπυνθάνετο ποῦ Χαιρέας ἐστίν.
- 8.2.1 ἀχθεὶς οὖν πρὸς Πολύχαρμον ἐτέρῳ μὲν οὐδενὶ ἔφη τὸ ἀπόρρητον δύνασθαι εἰπεῖν, ἐπείγειν δὲ τὴν χρεῖαν ὑπὲρ ἧς ἀφίκται.
- 8.2.2 καὶ ἐπὶ πολὺ μὲν ἀνεβάλλετο Πολύχαρμος τὴν πρὸς Χαιρέαν εἴσοδον, ἐνοχλεῖν ἀκαίρως οὐ θέλων· ἐπεὶ δὲ ὁ ἄνθρωπος κατήπειγε, παρανοίξας τοῦ θαλάμου τὴν θύραν ἐμήνυσε τὴν σπουδὴν. ὡς δὲ στρατηγὸς ἀγαθὸς Χαιρέας “κάλει” φησὶ· “πόλεμος γὰρ ἀναβολὴν οὐ περιμένει.
- 8.2.3 ” εἰσαχθεὶς δὲ ὁ Αἰγύπιος, ἔτι σκότους ὄντος, τῇ κλίνῃ παραστὰς “ἴσθι” φησὶν “ὅτι βασιλεὺς ὁ Περσῶν ἀνῆρθε τὸν Αἰγύπτιον καὶ τὴν στρατιὰν τὴν μὲν εἰς Αἴγυπτον πέπομφε καταστησομένην τὰ ἐκεῖ, τὴν δὲ λοιπὴν ἄγει πᾶσαν ἐνθάδε καὶ ὅσον οὕτω πάρεστι· πεπυσμένοι γὰρ Ἄραδον ἐαλωκέναι λυπεῖται μὲν καὶ περὶ τοῦ πλούτου παντὸς ὃν ἐνθάδε καταλέλοιπεν, ἀγωνιᾷ δὲ μάλιστα περὶ τῆς Στατεΐρας τῆς γυναικός.” Ταῦτα ἀκούσας Χαιρέας ἀνέθορε· Καλλιρόη δὲ αὐτοῦ λαβομένη “ποῦ σπεύδεις” εἶπε “πρὶν βουλευσασθαι περὶ τῶν ἐφεστηκότων; ἂν γὰρ τοῦτο δημοσιεύσης, μέγαν πόλεμον κινήσεις σεαυτῷ, πάντων ἐπισταμένων ἤδη καὶ καταφρονούντων· πάλιν δὲ ἐν χερσὶ γενόμενοι πεισόμεθα τῶν πρώτων βαρύτερα.
- 8.2.5

” ταχέως ἐπέισθη τῇ συμβουλῇ καὶ τοῦ θαλάμου προῆλθε μετὰ τέχνης. κρατῶν γὰρ τῆς χειρὸς τὸν Αἰγύπτιον, συγκαλέσας τὸ πλῆθος “νικῶμεν, ἄνδρες” εἶπε, “καὶ τὴν πεζὴν στρατιάν τὴν βασιλέως· οὗτος γὰρ ὁ ἀνὴρ τὰ εὐαγγέλια ἡμῖν φέρει καὶ γράμματα παρὰ τοῦ Αἰγυπτίου· δεῖ δὲ τὴν ταχίστην ἡμᾶς πλεῖν, ἔνθα ἐκεῖνος ἐκέλευσε. συσκευασάμενοι οὖν πάντες ἐμβαίνετε.” Ταῦτα εἰπόντος ὁ σαλπιστὴς τὸ ἀνακλητικὸν εἰς τὰς τριήρεις ἐσήμεινε.

- 8.2.6 λάφυρα δὲ καὶ αἰχμαλώτους τῆς προτεραίας ἦσαν ἐντεθειμένοι, καὶ οὐδὲν ἐν τῇ νήσῳ καταλέλειπτο, πλὴν εἰ μὴ τι βαρὺ καὶ ἄχρηστον.
- 8.2.7 ἔπειτα ἔλυσαν τὰ ἀπόγεια καὶ ἀγκύρας ἀνήρουν καὶ βοῆς καὶ ταραχῆς ὁ λιμὴν πεπλήρωτο καὶ ἄλλος ἄλλο τι ἔπραττε. παριῶν δὲ Χαιρέας εἰς τὰς τριήρεις σύνθημα λεληθὸς τοῖς τριηράρχαις διέδωκεν ἐπὶ Κύπρου κρατεῖν, ὡς δῆτα ἀναγκαῖον ἔτι ἀφύλακτον οὖσαν αὐτὴν προκαταλαβεῖν· πνεύματι δὲ φορῶ χρησάμενοι τῆς ὑστεραίας κατήχθησαν εἰς Πάφον, ἔνθα ἐστὶν ἱερὸν Ἀφροδίτης. ἐπεὶ δὲ ὠρμίσαντο, Χαιρέας, πρὶν ἐκβῆναί τινα τῶν τριηρῶν, πρῶτους ἐξέπεμψε τοὺς κήρυκας εἰρήνην καὶ σπονδὰς τοῖς ἐπιχωρίοις καταγγεῖλαι.
- 8.2.8 δεξαμένων δὲ αὐτῶν ἐξεβίβασε τὴν δύναμιν ἅπασαν εἰς γῆν καὶ ἀναθήμασι τὴν Ἀφροδίτην ἐτίμησε· πολλῶν δὲ ἱερῶν συναχθέντων εἰστίασε τὴν στρατιάν.
- 8.2.9 σκεπτομένου δὲ αὐτοῦ περὶ τῶν ἐξῆς ἀπήγγειλαν οἱ ἱερεῖς (οἱ αὐτοὶ δὲ εἰσι καὶ μάντιες) ὅτι καλὰ γέγονε τὰ ἱερά. τότε οὖν θαρρήσας ἐκάλεσε τοὺς τριηράρχας καὶ ὅσους τῶν Αἰγυπτίων εὖνους ἑώρα πρὸς αὐτὸν καὶ ἔλεξεν ὧδε· “Ἄνδρες συστρατιῶται καὶ φίλοι, κοινωνοὶ μεγάλων κατορθωμάτων, ἔμοι καὶ εἰρήνη καλλίστη καὶ πόλεμος ἀσφαλέστατος μεθ’ ὑμῶν· πείρα γὰρ μεμαθήκαμεν ὅτι ὁμονοοῦντες ἐκρατήσαμεν τῆς θαλάσσης· καιρὸς δὲ ὁξὺς ἐφέστηκεν ἡμῖν εἰς τὸ βουλευσασθαι περὶ τοῦ μέλλοντος ἀσφαλῶς· ἴστε γὰρ ὅτι ὁ μὲν Αἰγύπιος ἀνήρηται μαχόμενος, κρατεῖ δὲ βασιλεὺς ἀπάσης τῆς γῆς, ἡμεῖς δὲ ἀπειλημμεθα ἐν μέσοις τοῖς πολεμίοις.
- 8.2.11 εἴτ’ οὖν συμβουλεύει τις ἡμῖν ἀπιέναι πρὸς τὸν βασιλέα καὶ εἰς τὰς ἐκείνου χεῖρας φέροντας αὐτοὺς ἐμβαλεῖν;” ἀνεβόησαν εὐθὺς ὡς πάντα μᾶλλον ἢ τοῦτο ποιητέον. “Ποῦ τοίνυν ἄπιμεν; πάντα γὰρ ἐστὶν ἡμῖν πολέμια καὶ οὐκέτι οὐδὲ τῇ θαλάττῃ προσήκει πιστεύειν, τῆς γῆς κρατουμένης ὑπὸ τῶν πολεμίων· οὐ δῆπου γε ἀναπτῆναι δυνάμεθα.” Σιωπῆς ἐπὶ τούτοις γενομένης Λακεδαιμόνιος ἀνὴρ, Βρασίδου συγγενής, κατὰ μεγάλην ἀνάγκην τῆς Σπάρτης ἐκπεσών, πρῶτος ἐτόλμησεν εἰπεῖν “τί δὲ ζητοῦμεν ποῦ φύγωμεν βασιλέα; ἔχομεν γὰρ θάλασσαν καὶ τριήρεις· ἀμφοτέρω δὲ ἡμᾶς εἰς Σικελίαν ἄγει καὶ Συρακούσας, ὅπου οὐ μόνον Πέρσας οὐκ ἂν δεῖσαιμεν, ἀλλ’ οὐδὲ Ἀθηναίους.
- 8.2.13 ” ἐπῆνεσαν πάντες τὸν λόγον· μόνος Χαιρέας προσεποιεῖτο μὴ συγκατατίθεσθαι, τὸ μῆκος τοῦ πλοῦ προφασιζόμενος, τὸ δὲ ἀληθὲς ἀποπειρώμενος εἰ βεβαίως αὐτοῖς δοκεῖ. σφόδρα δὲ ἐγκειμένων καὶ πλεῖν ἤδη θελόντων, “ἀλλ’ ὑμεῖς μέν, ἄνδρες Ἕλληνες, βουλευέσθε καλῶς καὶ χάριν ὑμῖν ἔχω τῆς εὐνοίας τε καὶ πίστεως· οὐκ ἑάσω δὲ ὑμᾶς μετανοῆσαι, θεῶν ὑμᾶς προσλαμβανομένων.
- 8.2.14 τοὺς δὲ Αἰγυπτίους—πολλοὶ γὰρ εἰσιν οὓς οὐ προσήκει ἄκοντας βιάζεσθαι· καὶ γὰρ γυναῖκας καὶ τέκνα ἔχουσιν οἱ πλείους, ὧν οὐκ ἂν ἡδέως ἀποσπασθεῖεν—κατασπαρέντες οὖν εἰς τὸ πλῆθος διαπυνθάνεσθαι ἐκάστου σπεύσατε, ἵνα μόνον τοὺς ἐκόντας παραλάβωμεν.” Ταῦτα μέν, ὡς ἐκέλευσεν, ἐγένετο· Καλλιρόη δὲ λαβομένη Χαιρέου τῆς δεξιᾶς, μόνον αὐτὸν ἀπαγαγοῦσα “τί” ἔφη “βεβούλευσαι, Χαιρέα; καὶ Στάτειραν ἄγεις εἰς Συρακούσας καὶ Ῥοδογούνην τὴν καλὴν;” ἡρυσθρίασεν ὁ Χαιρέας καὶ “οὐκ ἑμαυτοῦ” φησὶν “ἔνεκα ἄγω ταύτας, ἀλλὰ σοὶ θεραπαινίδας.
- 8.3.2 ” ἀνέκραγεν ἡ Καλλιρόη “μὴ ποιήσῃαν οἱ θεοὶ τοσαύτην ἔμοι γενέσθαι μανίαν, ὥστε τὴν τῆς Ἀσίας βασιλίδαν δούλην ἔχειν, ἄλλως τε καὶ ξένην γεγεννημένην. εἰ δέ μοι θέλεις χαρίζεσθαι, βασιλεῖ πέμψον αὐτήν· καὶ γὰρ αὕτη μέ σοι διεφύλαξεν ὡς ἀδελφοῦ γυναῖκα παραλαβοῦσα.”

“οὐδέν ἐστιν” ἔφη Χαιρέας, “ὃ σοῦ θελούσης οὐκ ἂν ἐγὼ ποιήσαιμι· σὺ γὰρ κυρία Στατεΐρας καὶ πάντων τῶν λαφύρων καὶ πρὸ πάντων τῆς ἐμῆς ψυχῆς.

- 8.3.3 ” ἦσθη Καλλιρόη καὶ κατεφίλησεν αὐτόν, εὐθὺς δὲ ἐκέλευσε τοῖς ὑπηρέταις ἄγειν αὐτὴν πρὸς Στάτειραν. Ἐτύγχανε δὲ ἐκείνη μετὰ τῶν ἐνδοξοτάτων Περσίδων ἐν κοίλῃ νηί, ὅλως οὐδὲν ἐπισταμένη τῶν γεγενημένων, οὐδ’ ὅτι Καλλιρόη Χαιρέαν ἀπείληφε· πολλὴ γὰρ ἦν παραφυλακὴ καὶ οὐδενὶ ἐξῆν προσελθεῖν, οὐκ ἰδεῖν, οὐ μηνῦσαί τι τῶν πραττομένων.
- 8.3.5 ὥς δὲ ἦκεν ἐπὶ τὴν ναῦν, τοῦ τριηράρχου δορυφοροῦντος αὐτήν, κατάπληξιν εὐθὺς ἦν πάντων καὶ ταραχὴ διαθεόντων. εἴτα τις ἡσυχὴ πρὸς ἄλλον ἐλάλησεν “ἡ τοῦ ναυάρχου γυνὴ παραγίνεται.” μέγα δὲ καὶ βύθιον ἀνεστέναξεν ἡ Στάτειρα καὶ κλάουσα εἶπεν “εἰς ταύτην με τὴν ἡμέραν, ὦ Τύχη, τετήρηκας, ἵνα ἡ βασιλὶς ἴδω κυρίαν· πάρεστι γὰρ ἴσως ἰδεῖν οἶαν παρείληφε δούλην.
- 8.3.6 ” ἦγειρε θρῆνον ἐπὶ τούτοις καὶ τότε ἔμαθε τί αἰχμαλωσία σωμάτων εὐγενῶν. ἀλλὰ ταχεῖαν ἐποίησεν ὁ θεὸς τὴν μεταβολήν· Καλλιρόη γὰρ εἰσδραμοῦσα περιεπλάκη τῇ Στατεΐρᾳ. “χαῖρε” φησίν, “ὦ βασίλεια· βασιλὶς γὰρ εἶ καὶ αἰεὶ διαμένεις.
- 8.3.7 οὐκ εἰς πολέμιον χειρὰς ἐμπέπτωκας, ἀλλὰ τῆς σοὶ φιλάτης, ἦν εὐηργέτησας. Χαιρέας ὁ ἐμός ἐστι ναύαρχος· ναύαρχον δὲ Αἰγυπτίων ἐποίησεν αὐτὸν ὀργὴ πρὸς βασιλέα, διὰ τὸ βραδέως ἀπολαμβάνειν ἐμέ· πέπαυται δὲ καὶ διήλλακται καὶ οὐκέτι ὑμῖν ἐστι πολέμιος.
- 8.3.8 ἀνίστασο δέ, φιλάτη, καὶ ἄπιθι χαίρουσα· ἀπόλαβε καὶ σὺ τὸν ἄνδρα τὸν σεαυτῆς· ζῆ γὰρ βασιλεύς, κἀκεῖνῳ σε Χαιρέας πέμπει. ἀνίστασο καὶ σὺ, Ῥοδογούνη, πρώτη μοι φίλη Περσίδων, καὶ βάδιζε πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν σεαυτῆς, καὶ ὅσας ἡ βασιλὶς ἂν ἄλλας θέλῃ, καὶ μέμνησθε Καλλιρόης.” Ἐξεπλάγη Στάτειρα τούτων ἀκούσασα τῶν λόγων καὶ οὔτε πιστεύειν εἶχεν οὔτε ἀπιστεῖν· τὸ δὲ ἦθος Καλλιρόης τοιοῦτον ἦν, ὥς μὴ δοκεῖν εἰρωνεύεσθαι ἐν μεγάλαις συμφοραῖς· ὁ δὲ καιρὸς ἐκέλευε ταχέως πάντα πράττειν.
- 8.3.10 ἦν οὖν τις ἐν Αἰγυπτίοις Δημήτριος, φιλόσοφος, βασιλεῖ γνώριμος, ἡλικία προήκων, παιδεία καὶ ἀρετῇ τῶν ἄλλων Αἰγυπτίων διαφέρων. τοῦτον καλέσας Χαιρέας εἶπεν “ἐγὼ ἐβουλόμην μετ’ ἐμαυτοῦ σε ἄγειν, ἀλλὰ μεγάλης πράξεως ὑπηρέτην σε ποιοῦμαι· τὴν γὰρ βασιλίδα τῷ μεγάλῳ βασιλεῖ πέμπω διὰ σοῦ.
- 8.3.11 τοῦτο δὲ καὶ σὲ ποιήσει τιμιώτερον ἐκεῖνῳ καὶ τοὺς ἄλλους διαλλάξει.” ταῦτα εἰπὼν στρατηγὸν ἀπέδειξε Δημήτριον τῶν ὀπίσω κομιζομένων τριηρῶν. πάντες μὲν οὖν ἤθελον ἀκολουθεῖν Χαιρέᾳ καὶ προετίμων αὐτὸν πατρίδων καὶ τέκνων.
- 8.3.12 ὁ δὲ μόνος εἴκοσι τριῆρεις ἐπελέξατο τὰς ἀρίστας καὶ μεγίστας, ὥς ἂν ὑπὲρ τὸν Ἰόνιον μέλλων περαιοῦσθαι, καὶ ταύταις ἐνεβίβασεν Ἑλλήνας μὲν ἅπαντας ὅσοι παρήσαν, Αἰγυπτίων δὲ καὶ Φοινίκων ὅσους ἔμαθεν εὐζώνους· πολλοὶ καὶ Κυπρίων ἐθελονταὶ ἐνέβησαν. τοὺς δὲ ἄλλους πάντας ἔπεμψεν οἴκαδε, διανείμας αὐτοῖς μέρη τῶν λαφύρων, ἵνα χαίροντες ἐπανίωσι πρὸς τοὺς ἑαυτῶν, ἐντιμότεροι γενόμενοι· καὶ οὐδεὶς ἡτύχησεν οὐδενός, αἰτήσας παρὰ Χαιρέου. Καλλιρόη δὲ προσήνεγκε τὸν κόσμον ἅπαντα τὸν βασιλικὸν Στατεΐρᾳ.
- 8.3.13 ἡ δὲ οὐκ ἠβουλήθη λαβεῖν, ἀλλὰ “τούτῳ” ἔφη “σὺ κοσμοῦ· πρέπει γὰρ τοιοῦτῳ σώματι κόσμος βασιλικός. δεῖ γὰρ ἔχειν σε ἵνα καὶ μητρὶ χάριση καὶ πατρίοις ἀναθήματα θεοῖς. ἐγὼ δὲ πλείω τούτων καταλέλοιπα ἐν Βαβυλῶνι.
- 8.3.14 θεοὶ δέ σοι παρέχοιεν εὐπλοίαν καὶ σωτηρίαν καὶ μηδέποτε διαζευχθῆναι Χαιρέου. πάντα πεποίηκας εἰς ἐμέ δικαίως· χρηστὸν ἦθος ἐπεδείξω καὶ τοῦ κάλλους ἄξιον. καλὴν μοι βασιλεὺς ἔδωκε παραθήκην.” Τίς ἂν φράσῃ τὴν ἡμέραν ἐκείνην πόσας ἔσχε πράξεις, πῶς ἀλλήλαις διαφόρους, —εὐχομένων, συντασσομένων, χαιρόντων, λυπουμένων, ἀλλήλοις ἐντολὰς διδόντων, τοῖς οἴκοι γραφόντων; ἔγραφε δὲ καὶ Χαιρέας ἐπιστολὴν πρὸς βασιλέα τοιαύτην· “Σὺ

μὲν ἔμελλες τὴν δίκην κρίνειν, ἐγὼ δὲ ἤδη νενίκηκα παρὰ τῷ δικαιοτάτῳ δικαστῇ· πόλεμος γὰρ ἄριστος κριτῆς τοῦ κρείττονός τε καὶ χείρονος.

8.4.2 οὗτός μοι Καλλιρόην ἀποδέδωκεν, <καὶ> οὐ μόνον τὴν γυναῖκα τὴν ἐμήν, ἀλλὰ καὶ τὴν σὴν.

8.4.3 οὐκ ἐμιμησάμην δέ σου τὴν βραδυτῆτα, ἀλλὰ ταχέως σοι μηδὲ ἀπαιτοῦντι Στάτειραν ἀποδίδωμι καθαρὰν καὶ ἐν αἰχμαλωσίᾳ μέινασαν βασιλίδα. ἴσθι δὲ οὐκ ἐμέ σοι τὸ δῶρον ἀλλὰ Καλλιρόην ἀποστέλλειν. ἀνταπαιτοῦμεν δέ σε χάριν Αἰγυπτίοις διαλλαγῆναι· πρέπει γὰρ βασιλεῖ μάλιστα πάντων ἀνεξικακεῖν. ἔξεις δὲ στρατιώτας ἀγαθοὺς φιλοῦντάς σε· τοῦ γὰρ ἐμοὶ συνακολουθεῖν ὡς φίλοι παρὰ σοὶ μᾶλλον εἴλοντο μένειν.” Ταῦτα μὲν ἔγραψε Χαιρέας, ἔδοξε δὲ καὶ Καλλιρόῃ δίκαιον εἶναι καὶ εὐχάριστον Διονυσίῳ γράψαι.

8.4.4 τοῦτο μόνον ἐποίησε δῖχος Χαιρέου· εἰδυῖα γὰρ αὐτοῦ τὴν ἔμφυτον ζηλοτυπίαν ἐσπούδαζε λαθεῖν. λαβοῦσα δὲ γραμματίδιον ἐχάραξεν οὕτως· “Καλλιρόῃ Διονυσίῳ εὐεργέτη χαίρειν· σὺ γὰρ εἶ ὁ καὶ ληστείας καὶ δουλείας με ἀπαλλάξας.

8.4.5 δέομαί σου, μηδὲν ὀργισθῆς· εἰμὶ γὰρ τῇ ψυχῇ μετὰ σοῦ διὰ τὸν κοινὸν υἱόν, ὃν παρακατατίθημί σοι ἐκτρέφειν τε καὶ παιδεύειν ἀξίως ἡμῶν. μὴ λάβῃ δὲ πείραν μητρὸς· ἔχεις οὐ μόνον υἱόν, ἀλλὰ καὶ θυγατέρα· ἀρκεῖ σοι δύο τέκνα.

8.4.6 ὦν γάμον ζεῦξον, ὅταν ἀνὴρ γένηται, καὶ πέμψον αὐτὸν εἰς Συρακούσας, ἵνα καὶ τὸν πάππον θεάσῃται. ἀσπάζομαί σε, Πλαγγών. ταῦτά σοι γέγραφα τῇ ἐμῇ χειρί. ἔρρωσο, ἀγαθὲ Διονύσιε, καὶ Καλλιρόης μνημόνευε τῆς σῆς.” Σφραγίσασα δὲ τὴν ἐπιστολὴν ἀπέκρυπεν ἐν τοῖς κόλποις καὶ ὅτε ἔδει λοιπὸν ἀνάγεσθαι καὶ ταῖς τριήρεσι πάντας ἐμβαίνειν, αὐτὴ χεῖρα δοῦσα τῇ Στατείρᾳ εἰς τὸ πλοῖον εἰσήγαγε.

8.4.7 κατεσκευάκει δὲ Δημήτριος ἐν τῇ νηὶ σκηνὴν βασιλικήν, πορφυρίδα καὶ χρυσοῦφῃ Βαβυλώνια περιθείς.

8.4.8 πάνυ δὲ κολακευτικῶς κατακλίναςα αὐτὴν Καλλιρόῃ “ἔρρωσό μοι” φησὶν, “ὦ Στάτειρα, καὶ μέμνησό μου καὶ γράφε μοι πολλάκις εἰς Συρακούσας· ῥάδια γὰρ πάντα βασιλεῖ. κἀγὼ δέ σοι χάριν εἴσομαι παρὰ τοῖς γονεῦσί μου καὶ τοῖς θεοῖς τοῖς Ἑλληνικοῖς. συνίστημί σοι τὸ τέκνον μου, ὃ καὶ σὺ ἡδέως εἶδες· νόμιζε ἐκεῖνο παραθήκην ἔχειν ἀντ’ ἐμοῦ.

8.4.9 ” ταῦτα λεγούσης δακρύων ἐνεπλήσθη καὶ γόον ἤγειρε ταῖς γυναῖξιν· ἐξιοῦσα δὲ τῆς νεῶς ἡ Καλλιρόῃ, ἡρέμα προσκύσασα τῇ Στατείρᾳ καὶ ἐρυθρίωσα τὴν ἐπιστολὴν ἐπέδωκε καὶ “ταύτην” εἶπε “δὸς Διονυσίῳ τῷ δυστυχεῖ, ὃν παρατίθημι σοὶ τε καὶ βασιλεῖ. παρηγορήσατε αὐτόν. φοβοῦμαι μὴ ἐμοῦ χωρισθεὶς ἑαυτὸν ἀνέλῃ.

8.4.10 ” ἔτι δὲ ἂν ἐλάλουν αἱ γυναῖκες καὶ ἔκλαον καὶ ἀλλήλας κατεφίλουν, εἰ μὴ παρήγγειλαν οἱ κυβερνήται τὴν ἀναγωγὴν. μέλλουσα δὲ ἐμβαίνειν εἰς τὴν τριήρη ἡ Καλλιρόῃ τὴν Ἀφροδίτην προσεκύνησε. “χάρις σοι” φησὶν “ὦ δέσποινα, τῶν παρόντων. ἤδη μοι διαλλάττη· δὸς δέ μοι καὶ Συρακούσας ἰδεῖν. πολλὴ μὲν ἐν μέσῳ θάλασσα, καὶ ἐκδέχεται με φοβερὰ πελάγη, πλὴν οὐ φοβοῦμαι σοῦ μοι συμπλεούσης.

8.4.11 ” ἀλλ’ οὐδὲ τῶν Αἰγυπτίων οὐδεὶς ἐνέβη ταῖς Δημητρίου ναυσίν, εἰ μὴ πρότερον συνετάξατο Χαιρέα καὶ κεφαλὴν καὶ χεῖρας αὐτοῦ κατεφίλησε· τοσοῦτον ἴμερον πᾶσιν ἐνέθηκε. καὶ πρῶτον κοινὸν εἶασεν ἀναχθῆναι τὸν στόλον, ὡς ἀκούεσθαι μέχρι πόρρῳ τῆς θαλάσσης ἐπαίνους μεμιγμένους εὐχαῖς. Καὶ οὗτοι μὲν ἔπλεον, βασιλεὺς δὲ ὁ μέγας κρατήσας τῶν πολεμίων εἰς Αἴγυπτον μὲν ἐξέπεμπε τὸν καταστησόμενον τὰ ἐν αὐτῇ βεβαίως, αὐτὸς δ’ ἔσπευδεν εἰς Ἄραδον πρὸς τὴν γυναῖκα.

8.5.2 ὄντι δὲ αὐτῷ περὶ Χίον καὶ Τύρον καὶ θύοντι τῷ Ἡρακλεῖ τὰ ἐπινίκια προσῆλθέ τις ἀγγέλλων ὅτι “Ἄραδος ἐκπεπόρθηται καὶ ἐστὶ κενή, πάντα δὲ τὰ ἐν αὐτῇ φέρουσιν αἱ ναῦς τῶν

Αἰγυπτίων.” μέγα δὴ πένθος κατήγγειλε βασιλεῖ, ὡς ἀπολωλυίας τῆς βασιλίδος. ἐπένθουν δὲ Περσῶν οἱ ἐντιμότεστοι Στάτειραν πρόφασιν, σφῶν δ’ αὐτῶν κήδε’ ἕκαστος, ὁ μὲν γυναῖκα, ὁ δὲ ἀδελφήν, ὁ δὲ θυγατέρα, πάντες δέ τινα, ἕκαστος οἰκεῖον. ἐκπεπλευκότων δὲ τῶν πολεμίων ἄγνωστον ἦν διὰ ποίας θαλάσσης. Τῇ δευτέρᾳ δὲ τῶν ἡμερῶν ὥφθησαν αἱ Αἰγυπτίων ναῦς προσπλέουσαι.

- 8.5.3 καὶ τὸ μὲν ἀληθὲς ἄδηλον ἦν, ἐθαύμαζον δὲ ὁρῶντες, καὶ ἔτι μᾶλλον ἐπέτεινεν αὐτῶν τὴν ἀπορίαν σημεῖον ἀρθέν ἀπὸ τῆς νεῶς τῆς Δημητρίου βασιλικόν, ὅπερ εἴωθεν αἵρεσθαι μόνον πλείοντος βασιλέως· τοῦτο δὲ ταραχὴν ἐποίησεν, ὡς πολεμίων ὄντων.
- 8.5.4 εὐθύς δὲ θέοντες ἐμήνουν Ἀρταξέρξη “τάχα δὴ τις εὐρεθήσεται βασιλεὺς Αἰγυπτίων.” ὁ δὲ ἀνέθορεν ἐκ τοῦ θρόνου καὶ ἔσπευδεν ἐπὶ τὴν θάλασσαν καὶ σύνθημα πολεμικὸν ἐδίδου· τριῆρεις μὲν γὰρ οὐκ ἦσαν αὐτῷ· πᾶν δὲ τὸ πλῆθος ἔστησεν ἐπὶ τοῦ λιμένος παρεσκευασμένον εἰς μάχην.
- 8.5.5 ἤδη δὲ τις καὶ τόξον ἐνέτεινε καὶ λόγχην ἔμελλεν ἀφιέναι, εἰ μὴ συνῆκε Δημήτριος καὶ τοῦτο ἐμήνυσεν τῇ βασιλίδι. ἡ δὲ Στάτειρα προελθοῦσα τῆς σκηνῆς ἔδειξεν ἑαυτήν. εὐθύς οὖν τὰ ὅπλα ῥίψαντες προσεκύνησαν· ὁ δὲ βασιλεὺς οὐ κατέσχεν, ἀλλὰ πρὶν κάλως τὴν ναῦν καταχθῆναι πρῶτος εἰσεπήδησεν εἰς αὐτήν, περιχυθεὶς δὲ τῇ γυναικὶ ἐκ τῆς χαρᾶς δάκρυα ἀφῆκε καὶ εἶπε “τίς ἄρα μοι θεῶν ἀποδέδωκέ σε, γύναι φιλότατη; ἀμφοτέρω γὰρ ἄπιστα καὶ ἀπολέσθαι βασιλῖδα καὶ ἀπολομένην εὐρεθῆναι.
- 8.5.6 πῶς δὲ σε εἰς γῆν καταλιπὼν ἐκ θαλάσσης ἀπολαμβάνω;” Στάτειρα δὲ ἀπεκρίνατο “δῶρον ἔχεις με παρὰ Καλλιρόης.” ἀκούσας δὲ τὸ ὄνομα βασιλεὺς ὡς ἐπὶ τραύματι παλαιῷ πληγὴν ἔλαβε καινὴν· βλέψας δὲ εἰς Ἀρταξάτην τὸν εὐνοῦχον “ἄγε με” φησὶ “πρὸς Καλλιρόην, ἵνα αὐτῇ χάριν γνῶ.
- 8.5.7 ” εἶπε δ’ ἡ Στάτειρα “μαθήσῃ πάντα παρ’ ἐμοῦ,” ἅμα δὲ προήεσαν ἐκ τοῦ λιμένος εἰς τὰ βασίλεια. τότε δὲ πάντας ἀπαλλαγῆναι κελεύσασα καὶ μόνον τὸν εὐνοῦχον παρεῖναι, διηγείτο τὰ ἐν Ἀράδῳ, τὰ ἐν Κύπρῳ, καὶ τελευταίαν ἔδωκε τὴν ἐπιστολὴν τὴν Χαιρέου.
- 8.5.8 βασιλεὺς δὲ ἀναγινώσκων μυρίων παθῶν ἐπληροῦτο· καὶ γὰρ ὠργίζετο διὰ τὴν ἄλωσιν τῶν φιλότατων καὶ μετενόει διὰ τὸ παρασχεῖν αὐτομολίας ἀνάγκην, καὶ χάριν δὲ αὐτῷ πάλιν ἠπίστατο ὅτι Καλλιρόην μηκέτι δύναίτο θεάσασθαι. μάλιστα δὲ πάντων φθόνος ἦπτετο αὐτοῦ, καὶ ἔλεγε “μακάριος Χαιρέας, εὐτυχέστερος ἐμοῦ.” Ἐπεὶ δὲ ἄλις ἦν τῶν διηγημάτων Στάτειρα εἶπε “παραμύθησαι, βασιλεῦ, Διονύσιον· τοῦτο γὰρ σε παρακαλεῖ Καλλιρόη.
- 8.5.9 ” ἐπιστραφεὶς οὖν ὁ Ἀρταξέρξης πρὸς τὸν εὐνοῦχον “ἐλθέτω” φησὶ “Διονύσιος.
- 8.5.10 ” καὶ ἦλθε ταχέως, μετέωρος ταῖς ἐλπίσι· τῶν γὰρ περὶ Χαιρέαν ἠπίστατο οὐδέν, μετὰ δὲ τῶν ἄλλων γυναικῶν ἐδόκει καὶ Καλλιρόην παρεῖναι καὶ βασιλέα καλεῖν αὐτόν, ἵνα ἀποδῷ τὴν γυναῖκα, γέρας τῆς ἀριστείας. ἐπεὶ δὲ εἰσῆλθε, διηγῆσατο αὐτῷ βασιλεὺς ἐξ ἀρχῆς ἅπαντα τὰ γεγενημένα. ἐν ἐκείνῳ δὴ τῷ καιρῷ μάλιστα φρόνησιν Διονύσιος ἐπεδείξατο καὶ παιδείαν ἐξαίρετον. ὥσπερ γὰρ εἴ τις κεραυνοῦ πεσόντος πρὸ τῶν ποδῶν αὐτοῦ μὴ ταραχθεῖη, οὕτως κάκεῖνος ἀκούσας λόγων σκηπτῶ βαρυτέρων, ὅτι Χαιρέας Καλλιρόην εἰς Συρακούσας ἀπάγει, ὅμως εὐσταθῆς ἔμεινε καὶ οὐκ ἔδοξεν ἀσφαλὲς αὐτῷ τὸ λυπεῖσθαι, σωθείσης τῆς βασιλίδος.
- 8.5.12 ὁ δὲ Ἀρταξέρξης “εἰ μὲν ἐδυνάμην” ἔφη, “καὶ Καλλιρόην ἂν ἀπέδωκά σοι, Διονύσιε· πᾶσαν γὰρ εὐνοίαν εἰς ἐμὲ καὶ πίστιν ἐπεδείξω· τούτου δὲ ὄντος ἀμηχάνου, δίδωμί σοι πάσης Ἰωνίας ἄρχειν, καὶ ‘πρῶτος εὐεργέτης’ εἰς τὸν οἶκον τοῦ βασιλέως ἀναγραφῆναι.” προσεκύνησεν ὁ Διονύσιος καὶ χάριν ὁμολογήσας ἔσπευδεν ἀπαλλαγῆναι καὶ δακρύων ἐξουσίαν ἔχειν· ἐξιώντι δὲ αὐτῷ Στάτειρα τὴν ἐπιστολὴν ἡσυχῇ ἐπιδίδωσιν. Ὑποστρέψας δὲ καὶ κατακλείσας ἑαυτόν, γνωρίσας τὰ Καλλιρόης γράμματα πρῶτον τὴν ἐπιστολὴν κατεφίλησεν, εἶτα ἀνοίξας τῷ στήθει

προσεπτύξατο ὡς ἐκείνην παροῦσαν, καὶ ἐπὶ πολὺν χρόνον κατεῖχεν, ἀναγινώσκειν μὴ δυνάμενος διὰ τὰ δάκρυα.

- 8.5.13 ἀποκλαύσας δὲ μόλις ἀναγινώσκειν ἤρξατο καὶ πρῶτόν γε Καλλιρόης τοῦνομα κατεφίλησεν. ἐπεὶ δὲ ἦλθεν εἰς τὸ “Διονυσίῳ εὐεργέτῃ,” “οἷμοι” φησὶν “οὐκέτ’ ἄνδρί’ σὺ γὰρ εὐεργέτης ἐμός· τί γὰρ ἄξιον ἐποίησά σοι;” ἦσθη δὲ τῆς ἐπιστολῆς τῇ ἀπολογίᾳ καὶ πολλάκις ἀνεγίνωσκε ταῦτα τὰ ῥήματα· ὑπεδήλου γὰρ ὡς ἄκουσα αὐτὸν καταλίποι.
- 8.5.14 οὕτω κοῦφόν ἐστιν ὁ Ἔρωσ καὶ ἀναπείθει ῥαδίως ἀντερᾶσθαι.
- 8.5.15 θεασάμενος δὲ τὸ παιδίον καὶ πῆλας ταῖς χερσὶν “ἀπελεύσῃ ποτέ μοι καὶ σύ, τέκνον, πρὸς τὴν μητέρα· καὶ γὰρ αὕτη τοῦτο κεκέλευκεν· ἐγὼ δὲ ἔρμος βιώσομαι, πάντων αἴτιος ἑμαυτῷ γενόμενος. ἀπώλεσέ με κενὴ ζηλοτυπία καὶ σύ, Βαβυλῶν.” ταῦτα εἰπὼν συνεσκευάζετο τὴν ταχίστην καταβαίνειν εἰς Ἰωνίαν, μέγα νομίζων παραμύθιον πολλὴν ὁδὸν καὶ πολλῶν πόλεων ἡγεμονίαν καὶ τὰς ἐν Μιλήτῳ Καλλιρόης εἰκόνας. Τὰ μὲν οὖν περὶ τὴν Ἀσίαν ἐν τούτοις ἦν, ὁ δὲ Χαιρέας ἦνυσε τὸν πλοῦν εἰς Σικελίαν εὐτυχῶς (εἰστήκει γὰρ αἰὲ κατὰ πρύμναν <τὸ πνεῦμα>) καὶ ναῦς ἔχων μεγάλας ἐπελαγίζετο, περιδεῶς ἔχων μὴ πάλιν αὐτὸν σκληροῦ δαίμονος προσβολὴ καταλάβῃ.
- 8.6.2 ἐπεὶ δὲ ἐφάνησαν Συρακοῦσαι, τοῖς τριηράρχαις ἐκέλευσε κοσμηῆσαι τὰς τριήρεις καὶ ἅμα συντεταγμέναις πλεῖν· καὶ γὰρ ἦν γαλήνη. ὡς δὲ εἶδον αὐτοὺς οἱ ἐκ τῆς πόλεως, εἶπέ τις “πόθεν τριήρεις προσπλεύουσι; μὴ τι Ἀττικάι; φέρε οὖν μηνύσωμεν Ἑρμοκράτει.
- 8.6.3 ” καὶ ταχέως ἐμήνυσε “στρατηγέ, βουλευοῦ τί ποιήσεις· τοὺς λιμένας ἀποκλείσωμεν ἢ ἐπαναχθῶμεν; οὐ γὰρ ἴσμεν εἰ μείζων ἔπεται στόλος, πρόδρομοι δὲ εἰσὶν αἱ βλέπομεναι.” καταδραμὼν οὖν ὁ Ἑρμοκράτης ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἐπὶ τὴν θάλασσαν κωπῆρες ἐξέπεμψε πλοῖον ἀπαντᾶν αὐτοῖς. ὁ δὲ ἀποσταλεὶς ἐπυνθάνετο πλησίον ἐλθὼν τίνες εἶησαν, Χαιρέας δὲ ἐκέλευσεν ἀποκρίνασθαι τινα τῶν Αἰγυπτίων “ἡμεῖς ἐξ Αἰγύπτου πλέομεν ἔμποροι, φορτία φέροντες, ἃ Συρακοσίους εὐφρανεῖ.
- 8.6.4 ” “μὴ ἄθροοι τοίνυν εἰσπλεῖτε” φησὶν, “ἕως ἂν γινώμεν εἰ ἀληθεύετε· φορτίδας γὰρ οὐ βλέπω ναῦς ἀλλὰ μακρὰς καὶ ὡς ἐκ πολέμου τριήρεις, ὥστε αἱ μὲν πλείους ἔξω τοῦ λιμένος μετέωροι μεινάτωσαν, μία δὲ καταπλευσάτω.” “ποιήσομεν οὕτως.” Εἰσέπλευσεν οὖν τριήρης ἡ Χαιρέου πρώτη.
- 8.6.5 εἶχε δὲ ἐπάνω σκηνὴν συγκεκαλυμμένην Βαβυλωνίοις παραπετάσμασιν. ἐπεὶ δὲ καθωρμίσθη, πᾶς ὁ λιμὴν ἀνθρώπων ἐνεπλήσθη· φύσει μὲν γὰρ ὄχλος ἐστὶ περίεργόν τι χρῆμα, τότε δὲ καὶ πλείονας εἶχον αἰτίας τῆς συνδρομῆς.
- 8.6.6 βλέποντες δὲ εἰς τὴν σκηνὴν ἔνδον ἐνόμιζον οὐκ ἀνθρώπους ἀλλὰ φόρτον εἶναι πολυτελεῆ, καὶ ἄλλος ἄλλο τι ἐμαντεύετο, πάντα δὲ μᾶλλον ἢ τὸ ἀληθὲς εἵκαζον· καὶ γὰρ ἦν ἄπιστον ὡς ἀληθῶς, ἥδη πεπεισμένων αὐτῶν ὅτι Χαιρέας τέθνηκε, ζῶντα δόξαι καταπλεῖν καὶ μετὰ τοσαύτης πολυτελείας.
- 8.6.7 οἱ μὲν οὖν Χαιρέου γονεῖς οὐδὲ προήεσαν ἐκ τῆς οἰκίας, Ἑρμοκράτης δὲ ἐπολιτεύετο μὲν, ἀλλὰ πενθῶν, καὶ τότε εἰστήκει μὲν, λανθάνων δέ. πάντων δὲ ἀπορούντων καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐκτετακότων αἰφνίδιον εἰλκύσθη τὰ παραπετάσματα, καὶ ὥφθη Καλλιρόη μὲν ἐπὶ χρυσηλάτου κλίνης ἀνακειμένη, Τυρίαν ἀμπεχομένη πορφύραν, Χαιρέας δὲ αὐτῇ παρακαθήμενος, σχῆμα ἔχων στρατηγοῦ.
- 8.6.8 οὔτε βροντὴ ποτε οὕτως ἐξέπληξε τὰς ἀκοὰς οὔτε ἀστραπὴ τὰς ὄψεις τῶν ἰδόντων, οὔτε θησαυρὸν εὐρών τις χρυσοῦ τοσοῦτον ἐξεβόησεν, ὡς τότε τὸ πλῆθος, ἀπροσδοκῆτως ἰδὼν θέαμα λόγου κρεῖττον. Ἑρμοκράτης δὲ ἀνεπήδησεν ἐπὶ τὴν σκηνὴν καὶ περιπτυσάμενος τὴν θυγατέρα εἶπε “ζῆς, τέκνον, ἢ καὶ τοῦτο πεπλάνημαι;” “ζῶ, πάτερ, νῦν ἀληθῶς, ὅτι σε ζῶντα

τεθέαμαι.” δάκρυα πᾶσιν ἔχεϊτο μετὰ χαρᾶς. Μεταξὺ δὲ Πολύχαρμος ἐπικαταπλεῖ ταῖς ἄλλαις τριήρεσιν· αὐτὸς γὰρ ἦν πεπιστευμένος τὸν ἄλλον στόλον ἀπὸ Κύπρου διὰ τὸ μηκέτι Χαιρέαν ἄλλω τινὶ σχολάζειν δύνασθαι πλὴν Καλλιρόῃ μόνῃ.

- 8.6.10 ταχέως οὖν ὁ λιμὴν ἐπληροῦτο, καὶ ἦν ἐκεῖνο τὸ σχῆμα τὸ μετὰ τὴν ναυμαχίαν τὴν Ἀττικὴν· καὶ αὐταὶ γὰρ αἱ τριήρεις ἐκ πολέμου κατέπλεον ἐστεφανωμέναι, χρησάμεναι Συρακοσίῳ στρατηγῷ· συνεμίχθησαν δὲ αἱ φωναὶ τῶν ἀπὸ τῆς θαλάσσης τοὺς ἀπὸ γῆς ἀσπασομένων καὶ πάλιν ἐκείνων τοὺς ἐκ θαλάσσης, εὐφημῖαι τε καὶ ἔπαινοι καὶ συνευχαὶ πυκναὶ παρ’ ἀμφοτέρων πρὸς ἀλλήλους. ἦκε δὲ μεταξὺ φερόμενος καὶ ὁ Χαιρέου πατήρ, λιποψυχῶν ἐκ τῆς παραδόξου χαρᾶς.
- 8.6.11 ἐπεκυλίωντο δὲ ἀλλήλοις συνέφηβοι καὶ συγγυμνασταί, Χαιρέαν ἀσπᾶσασθαι θέλοντες, Καλλιρόην δὲ αἱ γυναῖκες. ἔδοξε δὲ ἔτι καὶ αὐταῖς Καλλιρόην <καλλίῳ> γεγονέναι, ὥστε ἀληθῶς εἶπες ἂν αὐτὴν ὁρᾶν τὴν Ἀφροδίτην ἀναδυομένην ἐκ τῆς θαλάσσης. προσελθὼν δὲ Χαιρέας τῷ Ἑρμοκράτει καὶ τῷ πατρὶ “παραλάβετε” ἔφη “τὸν πλοῦτον τοῦ μεγάλου βασιλέως.
- 8.6.12 ” καὶ εὐθὺς ἐκέλευσεν ἐκκομίζεσθαι ἄργυρόν τε καὶ χρυσὸν ἀναρίθμητον, εἴτα ἐλέφαντα καὶ ἤλεκτρον καὶ ἐσθῆτα καὶ πᾶσαν ὕλης τέχνης τε πολυτέλειαν ἐπέδειξε Συρακοσίοις καὶ κλίνην καὶ τράπεζαν τοῦ μεγάλου βασιλέως, ὥστε ἐνεπλήσθη πᾶσα ἡ πόλις, οὐχ ὥς πρότερον ἐκ τοῦ πολέμου τοῦ Σικελικοῦ πενίας Ἀττικῆς, ἀλλὰ, τὸ καινότερον, ἐν εἰρήνῃ λαφύρων Μηδικῶν. Ἀθρόον δὲ τὸ πλῆθος ἀνεβόησεν “ἐξίωμεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν.” ἐπεθύμουν γὰρ αὐτοὺς καὶ βλέπειν καὶ ἀκούειν· λόγου δὲ θᾶττον ἐπληρώθη τὸ θέατρον ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν.
- 8.7.1 εἰσελθόντος δὲ μόνου Χαιρέου πᾶσαι καὶ πάντες ἐπεβόησαν “Καλλιρόην παρακάλει.” Ἑρμοκράτης δὲ καὶ τοῦτο ἐδημαγωγῆσεν, εἰσαγαγὼν τὴν θυγατέρα.
- 8.7.2 πρῶτον οὖν ὁ δῆμος εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναβλέψας εὐφήμει τοὺς θεοὺς καὶ χάριν ἡπίστατο μᾶλλον ὑπὲρ τῆς ἡμέρας ταύτης ἢ τῆς τῶν ἐπινικίων· εἴτα ποτὲ μὲν ἐσχίζοντο, καὶ οἱ μὲν ἄνδρες ἐπῆνουν Χαιρέαν, αἱ δὲ γυναῖκες Καλλιρόην, ποτὲ δ’ αὖ πάλιν ἀμφοτέρους κοινῇ· καὶ τοῦτο ἐκείνοις ἥδιον ἦν. Καλλιρόην μὲν οὖν ὥς ἂν ἐκ πλοῦ καὶ ἀγωνίας εὐθὺς ἀσπασαμένην τὴν πατρίδα ἀπήγαγον ἐκ τοῦ θεάτρου, Χαιρέαν δὲ κατεῖχε τὸ πλῆθος, ἀκοῦσαι βουλόμενον πάντα τὰ τῆς ἀποδημίας διηγήματα.
- 8.7.3 κάκεῖνος ἀπὸ τῶν τελευταίων ἤρξατο, λυπεῖν οὐ θέλων [ἐν] τοῖς πρώτοις καὶ σκυθρωποῖς τὸν λαόν. ὁ δὲ δῆμος ἐνεκελεύετο “ἔρωτῶμεν, ἄνωθεν ἄρξαι, πάντα ἡμῖν λέγε, μηδὲν παραλίπης.
- 8.7.4 ” ὥκνει Χαιρέας, ὥς ἂν ἐπὶ πολλοῖς τῶν οὐ κατὰ γνώμην συμβάντων αἰδούμενος, Ἑρμοκράτης δὲ ἔφη “μηδὲν αἰδεσθῆς, ὦ τέκνον, κἂν λέγῃς τι λυπηρότερον ἢ πικρότερον ἡμῖν· τὸ γὰρ τέλος λαμπρὸν γενόμενον ἐπισκοτεῖ τοῖς προτέροις ἅπασι, τὸ δὲ μὴ ῥηθὲν ὑπόνοιαν ἔχει χαλεπωτέραν ἐξ αὐτῆς τῆς σιωπῆς.
- 8.7.5 πατρίδι λέγεις καὶ γονεῦσιν, ὧν ἰσόρροπος ἢ πρὸς ἀμφοτέρους ὑμᾶς φιλοστοργία. τὰ μὲν οὖν πρῶτα τῶν διηγημάτων ἤδη καὶ ὁ δῆμος ἐπίσταται, καὶ γὰρ τὸν γάμον ὑμῶν αὐτὸς ἔξευξε· τὴν <τε> τῶν ἀντιμνηστευομένων ἐπιβουλήν εἰς ψευδῇ ζηλοτυπίαν <καὶ ὥς> ἀκαίρως ἔπληξας τὴν γυναῖκα πάντες ἔγνωμεν καὶ ὅτι δόξασα τεθνάναι πολυτελῶς ἐκηδεύθη, σὺ δὲ εἰς φόνου δίκην ὑπαχθεὶς σεαυτοῦ κατεψηφίσω, συναποθανεῖν θέλων τῇ γυναικί.
- 8.7.7 ἀλλ’ ὁ δῆμός σε ἀπέλυσεν, ἀκούσιον ἐπιγνοὺς τὸ συμβάν. τὰ δὲ τούτων ἐφεξῆς ἡμῖν ἀπήγγειλαν, ὅτι Θήρων ὁ τυμβωρύχος νυκτὸς τὸν τάφον διασκάψας Καλλιρόην ζῶσαν εὐρὼν μετὰ τῶν ἐνταφίων ἐνέθηκε τῷ πειρατικῷ κέλητι καὶ εἰς Ἰωνίαν ἐπώλησε, σὺ δὲ κατὰ τὴν ζήτησιν τῆς γυναικὸς ἐξελθὼν αὐτὴν μὲν οὐχ εὖρες, ἐν δὲ τῇ θαλάσῃ τῷ πειρατικῷ πλοίῳ περιπεσὼν τοὺς μὲν ἄλλους ληστὰς τεθνεῶτας κατέλαβες ὑπὸ δίψους, Θήρωνα δὲ μόνον ἔτι ζῶντα εἰσήγαγες εἰς τὴν ἐκκλησίαν, κάκεῖνος μὲν βασανισθεὶς ἀνεσκολοπίσθη, τριήρη δὲ

ἐξέπεμψεν ἡ πόλις καὶ πρεσβευτὰς ὑπὲρ Καλλιρόης, ἐκούσιος δὲ συνεξέπλευσέ σοι Πολύχαρμος ὁ φίλος.

- 8.7.8 ταῦτα ἴσμεν· σὺ δὲ ἡμῖν διήγησαι τὰ μετὰ τὸν ἔκπλουν συνενεχθέντα τὸν σὸν ἐντεῦθεν.” Ὁ δὲ Χαιρέας ἔνθεν ἑλὼν διηγείτο “πλεύσαντες τὸν Ἰόνιον ἀσφαλῶς εἰς χωρίον κατήχθημεν ἀνδρὸς Μιλησίου, Διονυσίου τοῦνομα, πλούτῳ καὶ γένει καὶ δόξῃ πάντων Ἰώνων ὑπερέχοντος.
- 8.7.9 οὗτος δὲ ὁ παρὰ Θήρωνος Καλλιρόην ταλάντου πριάμενος.
- 8.7.10 μὴ φοβηθῆτε· οὐκ ἐδούλευσεν· εὐθὺς γὰρ τὴν ἀργυρώνητον αὐτοῦ δέσποιναν ἀπέδειξε, καὶ ἑρῶν αὐτῆς βιάσασθαι οὐκ ἐτόλμησε τὴν εὐγενῆ, πέμψαι δὲ πάλιν εἰς Συρακούσας οὐχ ὑπέμεινεν ἥς ἦρα.
- 8.7.11 ἐπεὶ δὲ ᾗσθετο Καλλιρόη κύουσιν αὐτὴν ἐξ ἐμοῦ, σῶσαι τὸν πολίτην ὑμῖν θέλουσα, ἀνάγκην ἔσχε Διονυσίῳ γαμηθῆναι, σοφιζομένη τοῦ τέκνου τὴν γονὴν, ἵνα ἐκ Διονυσίου δόξῃ γεγεννηκέναι, καὶ τραφῇ τὸ παιδίον ἐπαξίως.
- 8.7.12 τρέφεται γὰρ ὑμῖν, ἄνδρες Συρακόσιοι, πολίτης ἐν Μιλήτῳ πλούσιος ὑπ’ ἀνδρὸς ἐνδόξου· καὶ γὰρ ἐκείνου τὸ γένος ἔνδοξον <καὶ> Ἑλληνικόν. μὴ φθονήσωμεν αὐτῷ μεγάλης κληρονομίας. “Ταῦτα μὲν οὖν ἔμαθον ὕστερον· τότε δὲ καταχθεὶς ἐν τῷ χωρίῳ, μόνον τὴν εἰκόνα Καλλιρόης θεασάμενος ἐν ἱερῷ ἐγὼ μὲν εἶχον ἀγαθὰς ἐλπίδας, νύκτωρ δὲ Φρύγες λησταὶ καταδραμόντες ἐπὶ θάλασσαν ἐνέπρησαν μὲν τὴν τριήρη, τοὺς δὲ πλείστους κατέσφαξαν, ἐμὲ δὲ καὶ Πολύχαρμον δῆσαντες ἐπώλησαν εἰς Καρίαν.
- 8.8.2 ” θρήνον ἐξέρρηξεν ἐπὶ τούτοις τὸ πλῆθος, εἶπε δὲ Χαιρέας “ἐπιτρέψατέ μοι τὰ ἐξῆς σιωπᾶν, σκυθρωπότερα γὰρ ἔστι τῶν πρώτων.” ὁ δὲ δῆμος ἐξεβόησε “λέγε πάντα.” καὶ ὃς ἔλεγεν “ὁ πριάμενος ἡμᾶς, δοῦλος Μιθριδάτου, στρατηγοῦ Καρίας, ἐκέλευσε σκάπτειν ὄντας πεπεδημένους. ἐπεὶ δὲ τὸν δεσμοφύλακα τῶν δεσμοτῶν ἀπέκτεινάν τινες, ἀνασταυρωθῆναι πάντας ἡμᾶς Μιθριδάτης ἐκέλευσε.
- 8.8.3 καὶ γὰρ μὲν ἀπηγόμην· μέλλων δὲ βασανίζεσθαι Πολύχαρμος εἶπέ μοι τοῦνομα καὶ Μιθριδάτης ἐγνώρισε· Διονυσίου γὰρ ξένος γενόμενος ἐν Μιλήτῳ Χαιρέου θαπτομένου παρῆν· πυθομένη γὰρ Καλλιρόη τὰ περὶ τὴν τριήρη καὶ τοὺς ληστὰς, κάμει δόξασα τεθνάναι, τάφον ἔχωσέ μοι πολυτελεῖ.
- 8.8.4 ταχέως οὖν ὁ Μιθριδάτης ἐκέλευσε καθαιρεθῆναί με τοῦ σταυροῦ σχεδὸν ἤδη πέρας ἔχοντα, καὶ ἔσχεν ἐν τοῖς φιλτάτοις· ἀποδοῦναι δέ μοι Καλλιρόην ἔσπευδε καὶ ἐποίησέ με γράψαι πρὸς αὐτήν.
- 8.8.5 ἀμελείᾳ δὲ τοῦ διακονουμένου τὴν ἐπιστολὴν ἔλαβεν αὐτὸς Διονύσιος. ἐμὲ δὲ ζῆν οὐκ ἐπίστευεν, ἐπίστευσε δὲ Μιθριδάτην ἐπιβουλεύειν αὐτοῦ τῇ γυναικί, καὶ εὐθὺς αὐτῷ μοιχείαν ἐγκαλῶν ἐπέστειλε βασιλεῖ· βασιλεὺς δὲ ἀνεδέξατο τὴν δίκην καὶ πάντας ἐκάλεσε πρὸς αὐτόν.
- 8.8.6 οὕτως ἀνέβημεν εἰς Βαβυλῶνα. καὶ Καλλιρόην μὲν Διονύσιος ἄγων περίβλεπτον ἐποίησε <καὶ> κατὰ τὴν Ἀσίαν ὄλην θαυμαζομένην, ἐμὲ δὲ Μιθριδάτης ἐπηγάγετο· γενόμενοι δὲ ἐκεῖ μεγάλην ἐπὶ βασιλείῳ δίκην εἵπομεν. Μιθριδάτην μὲν οὖν εὐθὺς ἀπέλυσεν, ἐμοὶ δὲ καὶ Διονυσίῳ διαδικασίαν περὶ τῆς γυναικὸς ἐπήγγειλε, Καλλιρόην παραθέμενος ἐν τῷ μεταξὺ Στατεῖρᾳ τῇ βασιλίδι.
- 8.8.7 ποσάκις, ἄνδρες Συρακόσιοι, δοκεῖτε θάνατον ἐβουλευσάμην ἀπεζευγμένος τῆς γυναικὸς, εἰ μὴ με Πολύχαρμος ἔσωσεν, ὁ μόνος ἐν πᾶσι φίλος πιστός; καὶ γὰρ βασιλεὺς ἡμελήκει τῆς δίκης, ἔρωτι Καλλιρόης φλεγόμενος.
- 8.8.8 ἀλλ’ οὔτε ἔπεισεν οὔτε ὕβρισεν· εὐκαίρως δὲ Αἴγυπτος ἀποστᾶσα βαρὺν ἐκίνησε πόλεμον, ἐμοὶ δὲ μεγάλων ἀγαθῶν αἴτιον. Καλλιρόην μὲν γὰρ ἡ βασιλὶς ἐπήγετο, ψευδῆ δὲ ἀκούσας ἀγγελίαν

ἐγὼ φήσαντός τινος ὅτι Διονυσίῳ παρεδόθη, θέλων ἀμύνασθαι βασιλέα, πρὸς τὸν Αἰγύπτιον αὐτομολήσας ἔργα μεγάλα διεπραξάμην.

- 8.8.9 καὶ γὰρ Τύρον δυσάλωτον οὔσαν ἐχειρωσάμην αὐτὸς καὶ ναύαρχος ἀποδειχθεὶς κατεναυμάχησα τὸν μέγαν βασιλέα καὶ Ἀράδου κύριος ἐγενόμην, ἔνθα καὶ τὴν βασιλίδαν καὶ τὸν πλοῦτον ὃν ἐωράκατε βασιλεὺς ἀπέθετο.
- 8.8.10 ἐδυνάμην οὖν καὶ τὸν Αἰγύπτιον ἀποδείξαι πάσης τῆς Ἀσίας δεσπότην, εἰ μὴ χωρὶς ἐμοῦ μαχόμενος ἀνηρέθη. τὸ δὲ λοιπὸν φίλον ὑμῖν ἐποίησα τὸν μέγαν βασιλέα, τὴν γυναῖκα δωρησάμενος αὐτῷ καὶ Περσῶν τοῖς ἐντιμοτάτοις μητέρας τε καὶ ἀδελφὰς καὶ γυναῖκας καὶ θυγατέρας πέμψας.
- 8.8.11 αὐτὸς δὲ Ἕλληνας τοὺς ἀρίστους Αἰγυπτίων τε τοὺς θέλοντας ἡγαγον ἐνθάδε. πλεύσεται καὶ ἄλλος στόλος ἐξ Ἰωνίας ὑμέτερος· ἄξει δὲ αὐτὸν ὁ Ἑρμοκράτους ἔκγονος.” Εὐχαὶ παρὰ πάντων ἐπὶ τούτοις ἐπηκολούθησαν.
- 8.8.12 καταπαύσας δὲ τὴν βοήν Χαιρέας εἶπεν “ἐγὼ καὶ Καλλιρόη χάριν ἔχομεν ἐφ’ ὑμῶν Πολυχάρμῳ τῷ φίλῳ· καὶ γὰρ εὖνοιαν ἐπεδείξατο καὶ πίστιν ἀληθεστάτην πρὸς ἡμᾶς· κἂν ὑμῖν δοκῇ, δῶμεν αὐτῷ γυναῖκα τὴν ἀδελφὴν τὴν ἐμήν· προῖκα δὲ ἔξει μέρος τῶν λαφύρων.
- 8.8.13 ” ἐπευφήμησεν ὁ δῆμος “ἀγαθῷ ἀνδρὶ Πολυχάρμῳ, φίλῳ πιστῷ, ὁ δῆμός σοι χάριν ἐπίσταται. τὴν πατρίδα εὐηργέτηκας ἀξίως Ἑρμοκράτους καὶ Χαιρέου.” μετὰ ταῦτα πάλιν Χαιρέας εἶπε “καὶ τούσδε τοὺς τριακοσίους, Ἕλληνας ἄνδρας, στρατὸν ἐμὸν ἀνδρεῖον, δέομαι ὑμῶν, πολίτας ποιήσατε.” πάλιν ὁ δῆμος ἐπεβόησεν “ἄξιοι μεθ’ ἡμῶν πολιτεύεσθαι· χειροτονείσθω ταῦτα.
- 8.8.14 ” ψήφισμα ἐγράφη καὶ εὐθὺς ἐκεῖνοι καθίσαντες μέρος ἦσαν τῆς ἐκκλησίας. καὶ Χαιρέας δὲ ἐδωρήσατο τάλαντον ἐκάστῳ, τοῖς δὲ Αἰγυπτίοις ἀπένειμε χώραν Ἑρμοκράτης, ὥστε ἔχειν αὐτοὺς γεωργεῖν. Ἔως δὲ ἦν τὸ πλῆθος ἐν τῷ θεάτρῳ, Καλλιρόη, πρὶν εἰς τὴν οἰκίαν εἰσελθεῖν, εἰς τὸ τῆς Ἀφροδίτης ἱερὸν ἀφίκετο.
- 8.8.15 λαβομένη δὲ αὐτῆς τῶν ποδῶν καὶ ἐπιθεῖσα τὸ πρόσωπον καὶ λύσασα τὰς κόμας, καταφιλοῦσα “χάρις σοι” φησὶν, “Ἀφροδίτη· πάλιν γὰρ μοι Χαιρέαν ἐν Συρακούσαις ἔδειξας, ὅπου καὶ παρθένος εἶδον αὐτὸν σοῦ θελούσης.
- 8.8.16 οὐ μέφομαί σοι, δέσποινα, περὶ ὧν πέπονθα· ταῦτα εἴμαρτό μοι. δέομαί σου, μηκέτι με Χαιρέου διαζεύξης, ἀλλὰ καὶ βίον μακάριον καὶ θάνατον κοινὸν κατάνευσον ἡμῖν.” Τοσάδε περὶ Καλλιρόης συνέγραψα.